

Gemeente Edam-Volendam

Programmabegroting 2024

Inleiding

Hierbij presenteren wij de digitale begroting van de gemeente Edam-Volendam.

Op de volgende pagina's vindt u een toelichting over de opzet van de begroting alsmede de uitgangspunten waarmee rekening is gehouden in de totstandkoming van deze begroting.

De meerjarenbegroting 2024-2027 bestaat bijna volledig uit zaken en taken die de gemeente "going concern" uitvoert. Te denken valt bijvoorbeeld aan het beheer van de openbare buitenruimte, uitvoering van wet- en regelgeving binnen het Sociaal Domein, de reguliere bedrijfsvoering en vergunning en handhaving binnen het ruimtelijk beleid. Zaken die stuk voor stuk essentieel zijn voor de inwoners en ondernemers van en binnen onze gemeente, ook al worden ze niet altijd zo ervaren.

Per programma zijn enkele hoofddoelen opgenomen, die leiden tot een aantal concrete speerpunten. De begroting is hiermee concreter en de doelen zijn op veel gebieden meer meetbaar geworden. In tussentijdse rapportages kan het college nu eenduidiger rapporteren over de voortgang op de doelen en speerpunten, naast de financiële afwijkingen. In november 2022 heeft u ingestemd met het collegeprogramma voor 2023-2026. De ambities uit dit programma zijn opgenomen in deze meerjarige begroting.

Financieel vergezicht

Deze meerjarige begroting beslaat, zoals we gewend zijn, een periode van vier jaar. Terugkijkend naar de laatste jaren blijkt dat vooruitkijken een uitdaging blijkt. De financiële verhouding tussen het Rijk en de gemeenten staat zwaar onder druk. De val van het kabinet heeft deze druk voor de gemeenten groter gemaakt. De inkomsten uit het gemeentefonds dalen in 2026 en 2027 aanzienlijk ten opzichte van 2025. In deze begroting zijn de financiële consequenties duidelijk gemaakt die ontstaan bij het doorzetten van het door uw raad vastgestelde beleid. Bij ongewijzigd beleid laat de begroting in 2026 en 2027 een tekort zien. Een lange termijn-visie op het financieel beleid wordt daarmee bemoeilijkt. Gemeenten hebben de hoop dat een nieuw kabinet oog heeft voor deze grote problematiek en verder zal werken aan een gezonde financiële verhouding met de gemeenten. Om deze reden hebben wij gemeend geen forse bijstellingen op het gemeentelijk beleid te doen voor de jaren 2026 en 2027. De gemeente volgt hierin het advies van de VNG. Desondanks hebben we vertrouwen in de toekomst, blijven we ambitieus én realistisch. Daarom is er veel aandacht voor grote ontwikkelingen, zoals Lange Weeren en De Purmer. Het belang daarvan overstijgt de periode van onze meerjarige begroting 2024-2027.

Het opstellen van deze meerjarige begroting is complex geweest. Met de start van het proces, om deze begroting op te stellen, in het voorjaar van 2023 was er nog sprake van een forse inflatie, gebrek aan materialen, stijgende prijzen en personele tekorten. Naast het verwerken van de vastgestelde uitgangspunten op bijvoorbeeld loon- en prijsstijgingen, zijn de budgetten geactualiseerd naar de komende jaren. Met het afronden van de begroting is de prijsstijging gedaald tot 0,2% ten opzichte van vorig jaar (Bron: CBS maand september 2023). Desalniettemin ziet het college toch een aantal forse kostenstijgingen die een negatief effect hebben op de begroting voor 2024 en verder.

Het college heeft voor deze begroting dan ook een aantal maatregelen moeten nemen om te komen tot een sluitende begroting. Deze maatregelen worden toegelicht onder het hoofdstuk Financiële positie en leiden tot een positief resultaat in 2024 en 2025.

Tot slot

We zijn de raad dankbaar voor de goede samenwerking en blijven ook in 2024 graag met u in gesprek over alle ontwikkelingen in onze mooie gemeente

Het college

Inhoudsopgave

Gemeente Edam-Volendam	1
Programmabegroting 2024	1
Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
Algemeen	7
Samenvatting	7
Leeswijzer en uitgangspunten	8
Opbouw begroting	8
Programma's	8
Belastingen, rechten, heffingen en tarieven	9
Renteomslag percentage	10
Investerings	10
Salariskosten	10
Indexatie 2024	10
Huurcontracten	11
Sociale uitkeringen	11
Bijzondere bijstand en WMO	11
Subsidies	11
Uitkering Gemeentefonds	11
Aantal inwoners	11
Aantal woningen (verblijfsobjecten met woonfunctie)	11
Informatieplicht	12
Programma 1 Bestuur	13
Algemeen	14
Speerpunten	14
Goed Bestuur	14
Financiën	17
Beleidsindicatoren	19
Beleidsstukken	22
Verbonden partijen	22
Programma Publiek, Veiligheid en Juridische zaken	23
Algemeen	24
Speerpunten	24
Een veilige leefomgeving	25
Dienstverlening burgerzaken op niveau	27
Financiën	28
Beleidsindicatoren	30
Beleidsstukken	33
Verbonden partijen	33

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling.....	34
Algemeen.....	35
Speerpunten	35
Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving	35
Ruimte voor economie en bedrijvigheid	37
Ontspanning binnen handbereik	37
Financiën.....	39
Beleidsindicatoren	41
Beleidsstukken.....	44
Verbonden partijen.....	44
Programma 4 Ruimtelijk Beheer	46
Algemeen.....	47
Speerpunten	47
Schoon & Verzorgd, bereikbaar & veilig	47
Bereikbaar & veilig.....	49
Toekomstbestendige data-infrastructuur.....	51
Financiën.....	53
Beleidsindicatoren	56
Beleidsstukken.....	57
Verbonden partijen.....	57
Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving	59
Algemeen.....	60
Speerpunten	60
Toegankelijkheid	60
Bestaanszekerheid	61
Samenkracht	63
Partnerschap.....	65
Preventie.....	66
Financiën.....	69
Beleidsindicatoren	72
Beleidsstukken.....	80
Verbonden partijen.....	80
Programma 6 Financiën & Algemene dekkingsmiddelen	85
Algemeen.....	86
Speerpunten	86
Optimale inzet en beheer van financiële middelen om de programmadoelen te bereiken	86
Financiën.....	89
Beleidsindicatoren	91
Beleidsstukken.....	94
Verbonden partijen.....	94

Lokale heffingen	96
Algemeen	96
Lokale heffingen	97
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	105
Onderhoud kapitaalgoederen	112
Algemeen	112
Water	113
Groen	114
Accommodaties	115
Wegen.....	117
Riolering	118
Financiering	119
Bedrijfsvoering.....	122
Algemeen	122
Organisatie.....	122
Overheadkosten (Personeel en Materieel)	126
Personeel	127
Verbonden partijen.....	130
Algemeen	130
Grondbeleid	140
Beleid	140
Ontwikkelingen	140
Prognose en risico's	141
Wet Open Overheid	142
Projecten.....	145
Vorbereidingskredieten	149
Anterieure overeenkomsten	149
Financiële positie	150
Overzicht nieuw beleid	158
Overzicht nieuwe investeringen en actualisatie investeringen MIP.....	158
Overzicht baten en lasten	159
Geprognosticeerde meerjarenbalans	162
Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma	162
Toelichting	163
Overzicht taakvelden	166
Overzicht en verloop reserves	167
Specificatie mutaties in stand begroting	169
Mutatie omschrijving.....	171
Toelichting op reserves.....	173
Structurele reserve mutaties	176

Overzicht en verloop voorzieningen	177
Specificatie mutaties in stand begroting	179
Mutatie omschrijving	181
Toelichting op voorzieningen	182
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	185
EMU saldo	185
Begrotingspost Subsidies	186
Investerings 2024 - 2027	187
Bijdragen Verbonden partijen	190
Aangenomen amendementen	191

Algemeen

Samenvatting

Hieronder is een overzicht opgenomen van het incidenteel en structureel begrotingssaldo dat door de raad ter autorisatie wordt voorgelegd. Vervolgens is een totaaloverzicht van de begrotingstotalen per programma opgenomen.

Incidenteel en structureel begrotingssaldo

Bedragen *€1.000					
	Begroting		Meerjarenraming		
	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel begrotingssaldo	7.203	6.630	-630	-216	-6
Structureel begrotingssaldo	-6.987	-6.157	1.860	-2.419	-2.287
Saldo	216	473	1.230	-2.635	-2.294

Voor een gedetailleerd overzicht van incidentele en structurele baten en lasten verwijzen wij naar het hoofdstuk "financiën".

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Bedragen *€1.000						
	Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur	-16.413	-18.511	-19.813	-20.149	-20.739	-21.398
Publiek, Veiligheid en Juridische zaken	-5.687	-6.296	-7.253	-7.208	-7.269	-7.362
Ruimtelijke ontwikkeling	-10.013	-14.081	-6.677	-6.844	-7.178	-6.636
Ruimtelijk Beheer	-18.972	-24.616	-29.784	-25.906	-25.697	-26.411
Sociaal Domein/Samenleving	-45.210	-46.498	-48.891	-44.772	-42.926	-43.070
Financiën & alg. dekkingsmiddelen	-2.722	-2.727	-2.290	-2.456	-3.007	-3.788
Totaal lasten vóór mutaties reserves	-99.017	-112.730	-114.708	-107.333	-106.815	-108.665
Bestuur	598	43	43	43	44	44
Publiek, Veiligheid en Juridische zaken	462	305	525	525	525	525
Ruimtelijke ontwikkeling	8.363	11.589	2.615	2.709	3.153	2.205
Ruimtelijk Beheer	11.875	13.193	13.838	12.920	12.916	13.452
Sociaal Domein/Samenleving	15.212	11.848	10.973	10.730	8.921	8.431
Financiën & alg. dekkingsmiddelen	67.009	68.445	74.282	78.890	76.732	79.987
Totaal baten vóór mutaties reserves	103.518	105.422	102.276	105.817	102.291	104.644
Totaal vóór mutaties reserves	4.502	-7.307	-12.432	-1.516	-4.525	-4.021
Toevoeging reserves	-11.568	-6.016	-500	-6	-296	-6
Onttrekking reserves	7.066	13.539	13.405	2.752	2.186	1.733
Totaal na mutaties reserves		216	473	1.230	-2.635	-2.294

Leeswijzer en uitgangspunten

Opbouw begroting

In de begroting is gebruik gemaakt van het programmaplan in de begroting in lijn met de voorgaande jaren. Het programmaplan bevat de overkoepelende programmadoelen van de gemeente als geheel en worden aangeduid met de term "speerpunten". De speerpunten hebben een globaal karakter, waarbij effectmetingen slechts op hoofdlijnen kan plaatsvinden. De speerpunten worden daarom doorvertaald naar concrete doelstellingen. Dit zijn specifiek gemaakte doelen, die beter meetbaar zijn en waarop specifieke acties kunnen worden gericht.

In het programmaplan vindt u per programmadoel een overzicht van de speerpunten voor de komende begrotingsperiode. Per speerpunt worden doelstellingen benoemd onder "wat willen we bereiken" en aangegeven welke activiteiten in het begrotingsjaar worden opgepakt in relatie tot deze doelstelling, "wat gaan we doen". In de zomer- en winternota en in de jaarrekening wordt vervolgens verantwoording afgelegd over de voortgang van de activiteiten.

Hieronder een korte toelichting op de onderdelen Programma's en Financiën.

Programma's

In het onderdeel programma's wordt elk afzonderlijk programma nader toegelicht volgens de volgende uniforme opbouw:

- Speerpunten
- Financiën
- Beleidsindicatoren
- Beleidsstukken
- Verbonden partijen

Speerpunten

De speerpunten zijn de gemeentelijke beleidsdoelen per programma. Onder speerpunten worden concrete doelstellingen "wat willen we bereiken" gedefinieerd en activiteiten benoemd die bijdragen aan de realisatie van deze doelstellingen. De voortgang op de speerpunten en bijbehorende activiteiten wordt in de planning- en control-cyclus gemonitord en bijgesteld waar nodig.

Financiën (als onderdeel van Programma's)

Bij het onderdeel "wat mag het kosten" worden de integrale baten en lasten van het betreffende programma gepresenteerd. Dus inclusief de mutaties bestaand beleid, autonome ontwikkelingen, meerjarig investeringsplan en de voorstellen voor nieuw beleid.

De voorstellen voor nieuw beleid van het betreffende programma worden vervolgens afzonderlijk gepresenteerd en toegelicht.

Beleidsindicatoren

De verplichte uniforme indicatoren kunnen worden gebruikt als een soort benchmark in de vergelijking met andere gemeenten of als maatlat voor raadsleden voor een beter begrip van de beleidsresultaten en het eventueel bijsturen van de beleidsontwikkeling.

Beleidsstukken

Onder dit onderdeel wordt per programma een verwijzing opgenomen naar de relevante notities die het beleidskader van het programma vormen.

Verbonden partijen

Per programma wordt, conform het BBV, inzicht gegeven in de relevante verbonden partijen. In de paragraaf verbonden partijen wordt nadere informatie verstrekt omtrent het beleid rondom verbonden partijen.

Financiën

Het financiële deel van de begroting komt aan de orde in het hoofdstuk Financiën. In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de begroting toegelicht. Aangegeven wordt hoe het huidige financiële meerjarenbeeld is opgebouwd vanuit de vastgestelde meerjarenbegroting 2023, reeds genomen raadsbesluiten en de doorwerking van de dit jaar vastgestelde zomernota. Vervolgens zijn in het kader van de totstandkoming van de meerjarenbegroting 2024 – 2027 diverse voorstellen en mutaties in beeld gebracht. Deze zijn onderverdeeld in mutaties autonome ontwikkelingen, bestaand beleid, meerjarig investeringsplan en nieuw beleid.

De mutaties autonome ontwikkelingen, bestaand beleid en meerjarig investeringsplan worden op hoofdlijnen toegelicht. De voorstellen voor nieuw beleid en nieuwe investeringen worden afzonderlijk gepresenteerd in een overzicht. Opgemerkt wordt dat deze voorstellen ook per programma gepresenteerd en toegelicht worden.

Gehanteerde uitgangspunten

Voor de begroting 2024 en de meerjarenramingen 2025-2027 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Ramingen 2024

Uitgangspunt voor het begrotingsjaar 2024 is dat alle ramingen zo reëel mogelijk geraamd worden. Hier is dus sprake van maatwerk. Ook bij ramingen met een autonoom (veelal niet beïnvloedbaar) karakter is het uitgangspunt zo reëel mogelijk te ramen. Als dit inzicht op het moment van ramen ontbreekt wordt in 2024 een indexatie van 4% toegepast.

Ramingen 2025 en verder

Bij het samenstellen van de begroting 2024 is geïnventariseerd in hoeverre meerjarige ramingen moeten worden bijgesteld. Ook hierbij is het uitgangspunt zo reëel mogelijk te ramen. Als dit inzicht op het moment van ramen ontbreekt wordt in de jaren 2025 en verder een indexatie van 4% toegepast.

Nieuw beleid en investeringen

Bij het opstellen van de begroting worden ook nieuwe beleidsinitiatieven en investeringen in beeld gebracht. Deze worden afzonderlijk weergegeven en daar waar nodig toegelicht.

Saldo onvoorzien

Het BBV schrijft voor dat de begroting een saldo onvoorzien bevat, maar schrijft geen berekeningswijze of verplichte omvang voor. Evenals in 2023 is bij het opstellen van de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 een saldo onvoorzien van € 50.000 gehanteerd.

Belastingen, rechten, heffingen en tarieven

Belastingen en rechten

Voor de onroerendezaakbelastingen, precariobelasting, havengelden, marktgelden, grafrechten wordt voor 2024 en verder voor zover de kostendekkendheid dit toelaat, een inflatiecorrectie toegepast van 5%.

Toeristenbelastingen

Bij het opstellen van de begroting 2022 is in de jaren 2022 tot en met 2025 voor het verkrijgen van extra inkomsten een structurele verhoging van de toeristenbelasting opgenomen van jaarlijks € 100.000. Ook in de begroting 2024 is deze verhoging in de jaren 2024 en 2025 opgenomen. Om dit te realiseren worden de tarieven voor de watertoeristenbelasting en voor overnachtingen in andere accommodaties dan een kampeerterrein met ongeveer 10% verhoogd. Bovenop deze 10% komt nog een verhoging van het inflatiepercentage van 5%.

De tarieven toeristenbelasting voor overnachtingen op een kampeerterrein stijgen met een inflatiecorrectie van 5%.

Afvalstoffenheffingen

Voor de afvalstoffenheffing wordt, voor zover de kostendekkendheid dit toelaat, een inflatiecorrectie toegepast van 5%. Gestreefd wordt naar 100% kostendekking.

Reinigingsrechten

Voor de reinigingsrechten wordt, voor zover de kostendekkendheid dit toelaat, een inflatiecorrectie toegepast van 5%. Gestreefd wordt naar 100% kostendekking.

Rioolheffingen

Voor de rioolheffingen (eigenaren en gebruikers) wordt, voor zover de kostendekkendheid dit toelaat, een inflatiecorrectie toegepast van 5%. Gestreefd wordt naar 100% kostendekking.

Leges

Voor alle leges wordt voor 2024 en verder een inflatiecorrectie toegepast van 5%. Uiteraard voor zover de kostendekkendheid en/of maximaal toelaatbaarheid van het tarief dit toelaat. Het betreft hier bijvoorbeeld de leges omgevingsvergunningen, reisdocumenten, rijbewijzen, parkeerontheffingen en burgerlijke stand.

CAI

Bij het opstellen van de begroting 2024 is er voor gekozen om het CAI tarief structureel te verhogen met 5%.

Tarieven verhuur/gebruik sport lokaliteiten

De aanpassing van de tarieven voor verhuur/gebruik van sport lokaliteiten vindt alleen plaats middels B&W-besluit.

Renteomslag percentage

Uitgangspunt is dat de (verwachte) werkelijke rentelasten opgenomen worden in de begroting. In de begroting 2023 is uitgegaan van een rente omslagpercentage van 0,5%. In de begroting 2024 en verder wordt uitgegaan van een rente omslagpercentage van 1%. Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere rente kosten van opgenomen geldleningen.

Investeringsen

Investeringsen kunnen onderverdeeld worden in:

1. Investeringsen voortvloeiende uit beheers- en onderhoudsplannen (nieuwe, uitbreidings- en vervangingsinvesteringsen)
2. Investeringsen vastgesteld in eerdere begrotingsen en aparte raadsbesluiten
3. Investeringsen voortvloeiend uit nieuw beleid 2024-2027

De investeringsen vallend onder 1 en 2 zijn integraal opgenomen in de programma's. Nieuwe investeringsen zijn afzonderlijk benoemd per programma.

Salariskosten

Voor indexatie van de salarislsten wordt uitgegaan van onderstaande percentages. Uitgangspunten bij de bepaling van deze percentages is de loonkostenontwikkeling binnen de recente cao's Rijk en Gemeentes en de verwachte loon- en koopkrachtpolitiek afgestemd op de actualiteit.

Indexatie 2024

3% personele uitgaven ambtelijk personeel en personele uitgaven politiek ambtsdragers, exclusief gemeenteraad.

5% personele uitgaven politiek ambtsdragers gemeenteraad.

2,75% (onkosten) vergoeding politiek ambtsdragers.

3% uitgaven voormalig personeel en pensioenen gewezen politiek ambtsdragers en nagelaten betrekkingen.

Indexatie 2025

3% personele uitgaven ambtelijk personeel en personele uitgaven politiek ambtsdragers, exclusief gemeenteraad.

3% personele uitgaven politiek ambtsdragers gemeenteraad.

2,75% (onkosten) vergoeding politiek ambtsdragers.

3% uitgaven voormalig personeel en pensioenen gewezen politiek ambtsdragers en nagelaten betrekkingen.

Indexatie 2026-2027

2,5% personele uitgaven ambtelijk personeel en personele uitgaven politiek ambtsdragers, exclusief gemeenteraad.

2,5% personele uitgaven politiek ambtsdragers gemeenteraad.

2,75% (onkosten) vergoeding politiek ambtsdragers

2,5% uitgaven voormalig personeel en pensioenen gewezen politiek ambtsdragers en nagelaten betrekkingen.

Huurcontracten

De ramingen van huren worden verhoogd conform gemaakte afspraken in de contracten.

Sociale uitkeringen

Voor sociale uitkeringen is het rijksbeleid gevolgd, aangevuld met financiële gevolgen uit eigen gemeentelijke verordeningen.

Bijzondere bijstand en WMO

De ramingen voor bijzondere bijstand en WMO zijn zoveel mogelijk realistisch begroot.

Subsidies

Voor indexatie van de subsidies wordt uitgegaan van het vastgesteld subsidiebeleid. hierbij gelden een paar aandachtspunten:

- Uitgangspunt voor de uitvoering van het gemeentelijke subsidiebeleid is in eerste instantie de budgettaire neutraliteit.
- Met de vaststelling van de begroting is duidelijk hoeveel geld er maximaal per beleidsveld beschikbaar is. Binnen het beschikbare totaalbudget per beleidsveld zijn de maximale budgetten voor subsidiëring vastgelegd welke conform de bepalingen in de Algemene subsidieverordening en de daaruit voortvloeiende subsidieregelingen de basis voor de subsidieplafonds per beleidsveld bepalen.

Uitkering Gemeentefonds

De raming wordt gebaseerd op de mei-circulaire van het Rijk.

Aantal inwoners

Bij het opstellen van de ramingen is bij alle relevante inkomsten- en uitgavenramingen, uitgegaan van het onderstaande aantal inwoners.

Aantal inwoners	
1-1-2023	36.774
1-1-2024	36.849
1-1-2025	37.054
1-1-2026	37.266
1-1-2027	37.445

Aantal woningen (verblijfsobjecten met woonfunctie)

Het aantal woningen waarmee in de begroting en meerjarenraming wordt gerekend is gebaseerd op het aantal verblijfsobjecten met woonfunctie. De gegevens worden gebaseerd op de aantallen uit de BAG-administratie.

Deze gegevens worden vervolgens verhoogd/verlaagd op basis van de woningbouwplanning voor toekomstige jaren. Deze aantallen worden, daar waar dit van toepassing is, gebruikt voor de berekening van de belastingopbrengsten, legesopbrengsten en de berekening van diverse uitgaven- en inkomstenramingen.

Bij het opstellen van de ramingen en de aanlevering van informatie voor de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 is uitgegaan van de onderstaande aantallen.

Aantal woningen	
1-1-2023	15.678
1-1-2024	15.941
1-1-2025	15.966
1-1-2026	16.349
1-1-2027	16.453

Informatieplicht

Conform de vastgestelde financiële verordening (artikel 7) zijn de volgende zaken opgenomen in de uitgangspunten van de begroting:

Het college besluit niet over:

1. De aan- en verkoop van goederen, werken en diensten groter dan € 250.000 per onderdeel met een totaal maximum van € 1.000.000 per jaar voor alle onderdelen bij elkaar, tenzij de raad al een exploitatie- of investeringsbudget beschikbaar heeft gesteld voor de hier genoemde onderdelen.
2. Het verstrekken van leningen groter dan € 250.000 per te verstrekken lening met een totaal maximum van € 1.000.000 per jaar, tenzij de raad al een investeringsbudget beschikbaar heeft gesteld.
3. Het verstrekken van waarborgen of garanties met een totaal maximum van € 1.000.000 per jaar, met uitzondering van waarborgen of garanties in het kader van de sociale woningbouw, vallende onder de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Daarvoor geldt een maximum bedrag van € 15.000.000 per aanvraag.
4. Het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen, tenzij de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Programma 1 Bestuur

Algemeen

In programma 1 zijn de maatschappelijke doelen ondergebracht op het gebied van Bestuur, waaronder ook de thema's Burgerparticipatie en Communicatie en Voorlichting.

De programmadoelstelling is in elk programma uitgewerkt onder de kop Speerpunten.

In het onderdeel Financiën zijn de meerjarige budgetten per product weergegeven en gegroepeerd per Speerpunt.

Het onderdeel Beleidsindicatoren geeft per programma een benchmark weer van een aantal gemeentelijke grootheden.

Onder de kop "beleidsstukken" is een verwijzing opgenomen naar relevante verordeningen en beleidsstukken. Samenwerkingen met verbonden partijen, die bijdragen aan de realisatie van de programmadoelstellingen, zijn opgenomen onder de kop "verbonden partijen".

Speerpunten

Hieronder is voor dit programma een overzicht gegeven van de speerpunten en de nog niet afgeronde activiteiten daarvan. Tevens is (indien van toepassing) aangegeven waarop in het begrotingsjaar 2024 de focus zal worden gelegd.

Goed Bestuur

De gemeente is voor inwoners en ondernemers de 'eerste' overheid, waar ze veel mee te maken hebben en die ook zichtbaar aanwezig is in hun wijk en leefomgeving. De gemeente heeft allerlei wettelijke en autonome taken, en wil van betekenis zijn m.b.t. het welzijn en de leefomgeving van haar inwoners. Dat vereist soms maatwerk. Inwoners moeten vertrouwen kunnen stellen in de gemeente. Dat stelt eisen aan de manieren waarop de gemeente bereikbaar is en contact heeft met inwoners, hoe afspraken worden vastgelegd en nagekomen, hoe gecommuniceerd wordt m.b.t. nieuwe projecten en beleidsvoornemens. De gemeente hecht waarde aan de mening van inwoners en maakt graag gebruik van hun (lokale) kennis en expertise. Daarom is participatie van belang, zodat burgers in staat zijn hun gedachten en opmerkingen mee te geven bij nieuwe ontwikkelingen, en in sommige gevallen ook kunnen bijsturen op het uiteindelijke resultaat.

Goed bestuur betekent ook dat de besluitvorming door organisatie, college en gemeenteraad transparant verloopt. Dat de integriteit van de besluitvorming geen enkele twijfel toelaat. Dat externe en onafhankelijke partijen meekijken met ons handelen. En dat inwoners indien gewenst bezwaar kunnen maken tegen besluiten die hun individueel belang raken.

Een stelsel van afspraken, wetten en partijen waarborgt dat onze gemeenschap mag vertrouwen op een goed bestuur. Daarbij denken we o.a. aan communicatie en participatie; een transparante besluitvorming; een onafhankelijke bezwaarcommissie, zorgvuldige klachtafhandeling en zo nodig betrokkenheid van de ombudsman; toezicht door gemeenteraad, accountant, autonome toezichthouders en provincie. En misschien wel als belangrijkste, de bereidheid van gemeenteraad, college en organisatie om te luisteren naar inwoners en hun inbreng serieus mee te wegen in de besluiten die voor algemeen belang genomen worden.

De overheid kent vele niveaus en vormen. De gemeente werkt samen met de andere gemeenten in Zaanstreek-Waterland, met de provincie en het Rijk en neemt ook deel aan de metropool Regio Amsterdam en aan de Vervoersregio. Er zijn nog vele andere netwerken waar de gemeente in participeert. Dat doen we met twee redenen: in deze netwerken worden we tijdig betrokken bij allerlei nieuwe ontwikkelingen waar de gemeente zich lokaal op moet voorbereiden; veel opgaven zijn zo complex of op een grote geografische schaal georganiseerd, dat de gemeente die alleen in een samenwerkingsverband kan realiseren om daarmee de lokale ambities en belangen te waarborgen. De gemeente heeft een grotere positie opgebouwd in de regio en wil die rol ook blijven vervullen.

Wat willen we bereiken? Een adaptieve, voorspelbare, transparante en wendbare organisatie
--

Onze wereld is continue in beweging, dat hebben we de afgelopen jaren duidelijk gezien: corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, stikstof- en klimaatmaatregelen, tekorten aan bouwmaterialen en personeel, een woningmarkt die is vastgelopen. De gemeente moet continue monitoren wat er speelt en wat dat lokaal van de gemeente vraagt. Dat vereist een organisatie die zich kan aanpassen aan nieuwe eisen, weet om te gaan met een tijdelijke crisis of snel kan handelen bij urgente opgaven. En die transparant is in de keuzes die gemaakt worden en de prioriteiten die gesteld worden.

Wat gaan we doen?	Borging van inspraak middels participatie bij projecten en beleidsontwikkelingen
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): College van B&W

Wat gaan we doen?	Verbeteren van strategische communicatie
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers en Kees Schilder

Wat willen we bereiken?	De inrichting van de organisatie past bij de opgaven en ambities
--------------------------------	--

De organisatie zorgt voor de uitvoering van de wettelijke taken, aangevuld met taken die voortkomen uit de wensen, opgaven en ambities van college en raad. De organisatie houdt overzicht op alle taken en de daarvoor benodigde capaciteit. Werkprocessen worden regelmatig getoetst op actualiteit, effectiviteit en efficiëntie. Waar mogelijk wordt capaciteit afgeschaald en waar nodig wordt capaciteit toegevoegd om de opgaven en ambities te realiseren.

Wat gaan we doen?	Beschrijven en lean maken van werkprocessen
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers en Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Op elkaar afstemmen van opgaven en capaciteit
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers en Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Strak sturen op inhuur, vaste medewerkers aantrekken blijft het uitgangspunt
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers en Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Strategische personeelsplanning
--------------------------	---------------------------------

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers en Kees Schilder

Wat willen we bereiken?	Tevreden en kundige medewerkers
--------------------------------	---------------------------------

Het realiseren van alle taken, de ambities, het zijn van een 'goed bestuur' en een wendbare en transparante organisatie stelt hoge eisen aan de organisatie. Dat vereist medewerkers die kwaliteit kunnen leveren en die de opgaven kunnen oppakken en afronden, en niet te snel vertrekken naar andere functies of organisaties. Kwaliteit en continuïteit zijn met elkaar verbonden. Het is daarom van belang om de juiste medewerkers aan te trekken, te boeien en te binden.

Wat gaan we doen?	Jaarlijkse personeelsschouw
--------------------------	-----------------------------

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Stimuleren van opleiding, ontwikkeling en interne door groei
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Talentontwikkeling
--------------------------	--------------------

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Verbeteren van positie op de arbeidsmarkt, startend met een onderzoek naar het beloningsgebouw
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Verbeteren van recruitment en arbeidsmarktcommunicatie
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Financiën

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Saldo per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Goed bestuur		-15.815	-18.469	-19.770	-20.105	-20.695	-21.354
1.01	Algemeen bestuur	-607	-676	-763	-765	-785	-805
1.02	Dagelijks bestuur	-746	-906	-1.011	-1.042	-1.070	-1.099
1.03	Regionale samenwerking	-183	-296	-233	-239	-244	-247
1.04	Rekenkamer	-16	-30	-55	-57	-59	-61
1.05	Burgerparticipatie	-80	-83	-45	-45	-46	-47
1.06	communicatie en voorlichting	-337	-448	-487	-473	-489	-507
1.07	Overhead	-13.847	-16.030	-17.176	-17.483	-18.002	-18.588
Saldo vóór reservemutaties		-15.815	-18.469	-19.770	-20.105	-20.695	-21.354
Saldo reservemutaties		411	673	367	242	160	160
Saldo incl. reservemutaties		-15.404	-17.796	-19.403	-19.864	-20.535	-21.193

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Lasten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Goed bestuur		-16.413	-18.511	-19.813	-20.149	-20.739	-21.398
1.01	Algemeen bestuur	-607	-676	-763	-765	-785	-805
1.02	Dagelijks bestuur	-1.096	-940	-1.044	-1.076	-1.104	-1.133
1.03	Regionale samenwerking	-183	-296	-233	-239	-244	-247
1.04	Rekenkamer	-16	-30	-55	-57	-59	-61
1.05	Burgerparticipatie	-80	-83	-45	-45	-46	-47
1.06	communicatie en voorlichting	-337	-448	-487	-473	-489	-507
1.07	Overhead	-14.096	-16.039	-17.185	-17.493	-18.012	-18.598
Lasten vóór reservemutaties		-16.413	-18.511	-19.813	-20.149	-20.739	-21.398
Toevoegingen reserves		-47	0	0	0	0	0
Lasten incl. reservemutaties		-16.460	-18.511	-19.813	-20.149	-20.739	-21.398

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Baten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Goed bestuur		598	43	43	43	44	44
1.01	Algemeen bestuur	0	0	0	0	0	0
1.02	Dagelijks bestuur	350	34	34	34	34	34
1.03	Regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
1.04	Rekenkamer	0	0	0	0	0	0
1.05	Burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0
1.06	communicatie en voorlichting	0	0	0	0	0	0
1.07	Overhead	248	9	9	9	10	10
Baten vóór reservemutaties		598	43	43	43	44	44
Onttrekkingen reserves		458	673	367	242	160	160
Baten incl. reservemutaties		1.057	716	409	285	204	205

Nieuw beleid

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Budget content management (film/beeld)	-40	-10	-10	-10

Budget content management (film/beeld)

Steeds vaker wordt content door organisaties, ook de overheid, visueel weergegeven. Mensen 'consumeren' informatie via beeld en door met beeld, in plaats van alleen tekst, te werken bedien je ook beter de groep laaggeletterden en anderstaligen. Daarom wil de gemeente Edam-Volendam meer video als content gaan gebruiken. Voor de socials, voor op de website en ter ondersteuning van de arbeidsmarktcommunicatie (conform speerpunt begroting). Voor dat laatste moet ook een corporate video worden ontwikkeld. Voor deze aanpak is in 2024 een startbudget van € 40.000 benodigd. Voor de jaren daarna is een budget van € 10.000 toereikend. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting.

Nieuwe investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Nieuwe investering 'Informatiestrategie visie: Vervanging hardware ESX en Storage'	0	-38	-38	-38

Nieuwe investering 'Informatiestrategie visie: Vervanging hardware ESX en Storage'

In het visiedocument Informatiestrategie 2023-2026 worden diverse investeringskredieten aangevraagd. Deze visie op informatiemanagement is niet alleen een stip op de horizon, maar ook kaderstellend voor het informatiebeleid (wat gaan we doen en wat gaan we niet doen) en de uitvoering (hoe gaan we het doen). Dit betreft de investering Vervanging hardware ESX en storage. De verouderde hardware ESX wordt niet meer ondersteund. Voorgesteld wordt om hiervoor in 2024 een investeringsbudget van € 150.000 beschikbaar te stellen. Bij een afschrijvingstermijn van 4 jaar zorgt dit voor een extra afschrijvingslast van € 37.500. Deze extra lasten gaan ten laste van het saldo begroting 2025-2028.

Actualisaties investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Actualisatie diverse investeringen/kredieten	34	0	0	0

Beleidsindicatoren

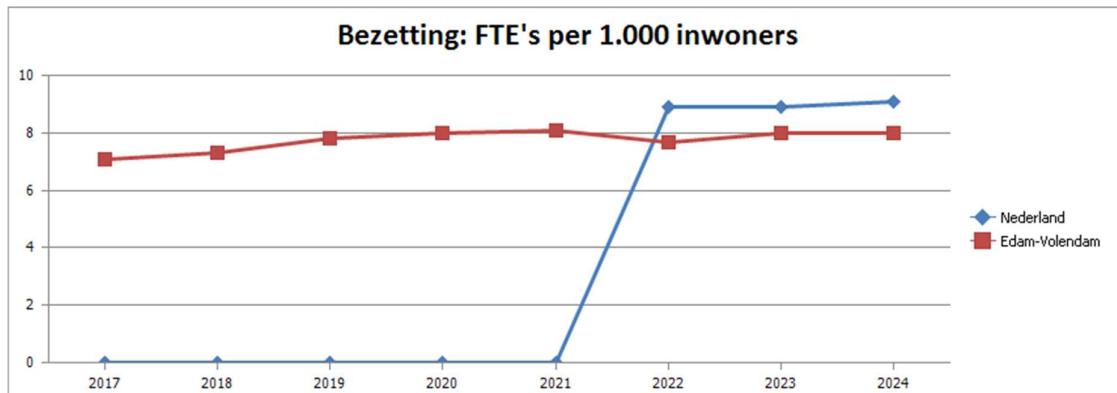
Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording". Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

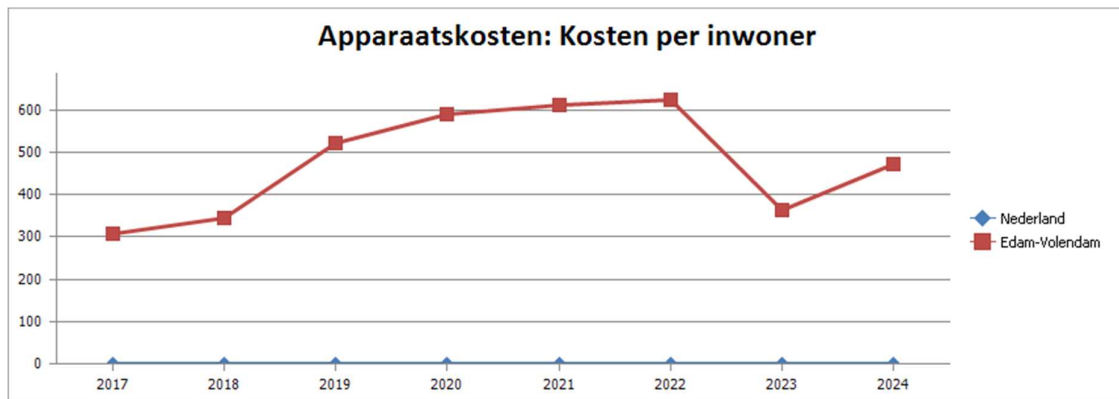
N.B.:

- Als in onderstaande grafieken de waarde 0 is aangegeven betekent dit dat voor dat jaar (nog) geen data beschikbaar is.
- Dit jaar wordt in de begroting de verplichte set aan beleidsindicatoren op een andere wijze gepresenteerd dan in voorgaande begrotingen en jaarrekeningen.

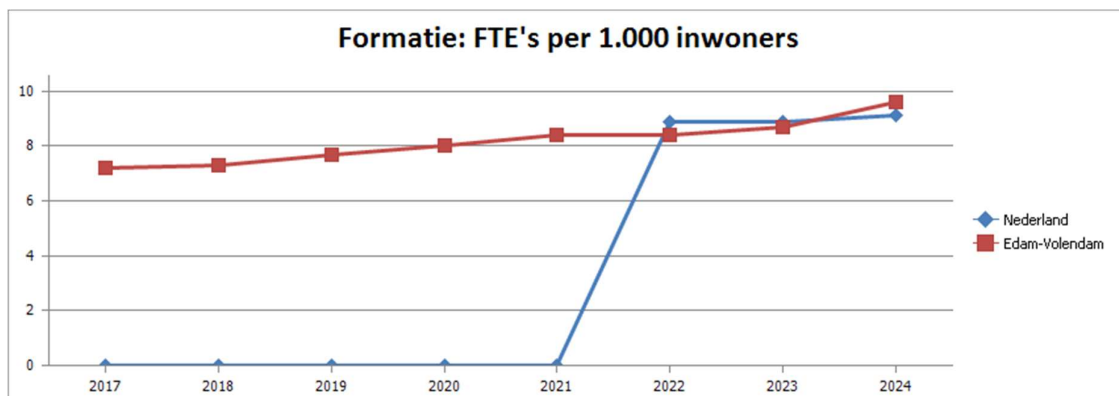
Indicator:	Bezetting
Eenheid/Ratio:	FTE per 1.000 inwoners
Peilmoment:	2024
Bron:	Eigen gegevens/A+O fonds Gemeenten, Personeelsmonitor Gemeenten.
Waarde Edam-Volendam:	8
Waarde Nederland:	9,1
Toelichting indicator:	Het werkelijk aantal fte dat werkzaam is (incl. boventalligen)

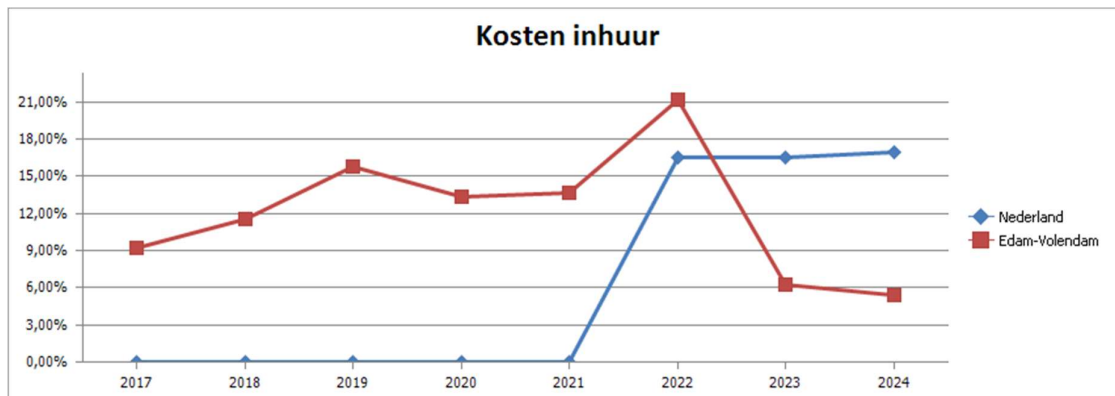
Indicator:	Apparaatskosten
Eenheid/Ratio:	Kosten per inwoner
Peilmoment:	2024
Bron:	Eigen gegevens
Waarde Edam-Volendam:	472,62
Waarde Nederland:	0
Toelichting indicator:	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur

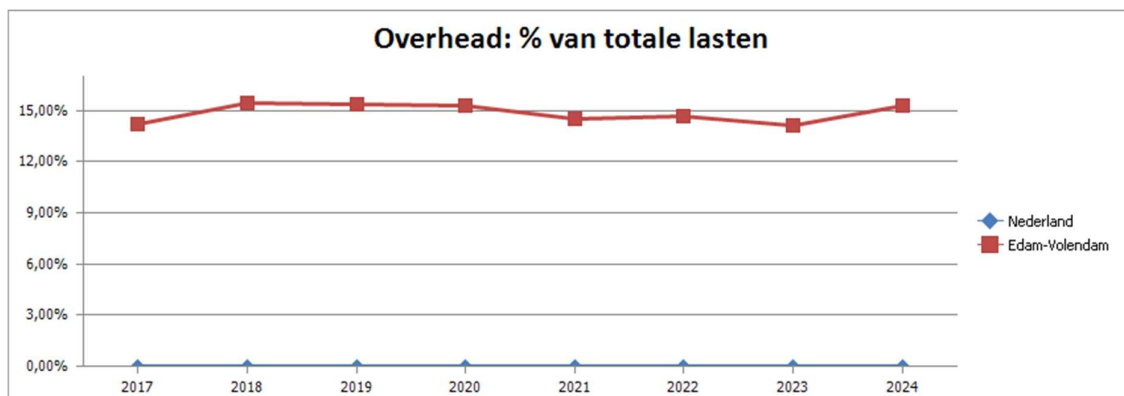
Indicator:	Formatie
Eenheid/Ratio:	FTE per 1.000 inwoners
Peilmoment:	2024
Bron:	Eigen gegevens/A+O fonds Gemeenten, Personeelsmonitor Gemeenten
Waarde Edam-Volendam:	9,6
Waarde Nederland:	9,1
Toelichting indicator:	De toegestane formatie volgens het vastgestelde formatieplan voor het begrotingsjaar op 1 januari

Indicator:	Externe inhuur
Eenheid/Ratio:	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen
Peilmoment:	2024
Bron:	Eigen gegevens/A+O fonds Gemeenten, Personeelsmonitor Gemeenten
Waarde Edam-Volendam:	0,0544
Waarde Nederland:	0,17
Toelichting indicator:	De toegestane formatie volgens het vastgestelde formatieplan voor het begrotingsjaar op 1 januari

Indicator:	Overhead
Eenheid/Ratio:	% van totale lasten
Peilmoment:	2024
Bron:	Eigen gegevens
Waarde Edam-Volendam:	0,1528
Waarde Nederland:	0
Toelichting indicator:	De overheadkosten zoals begroot op taakveld overhead gedeeld door het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

Beleidsstukken

[Verordeningen](#)

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de vastgestelde verordeningen.

[Beleidsstukken Bestuur](#)

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de huidige beleidsstukken.

Verbonden partijen

Metropoolregio Amsterdam

Metropoolregio Amsterdam					
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Website	Metropoolregio Amsterdam				
Programma	1				
Gemeentelijk belang	Onze portefeuillehouder EZ vertegenwoordigt, samen met de wethouder EZ van Zaanstad, de regio in de bestuurlijke overleggen EZ van de MRA, daarnaast is zij ook bestuurlijk trekker toerisme voor de gehele MRA. Bovendien is onze burgemeester lid van het Algemeen Bestuur. Dhr. Karregat is vertegenwoordiger van onze Raad aan de MRA-Raadstafel. Ter bekostiging van de activiteiten betalen de gemeenten een bijdrage per inwoner, de provincies betalen een bedrag ter hoogte van de bijdrage van de grootste gemeente.				
Activiteiten	De MRA Agenda 2020-2024 gaat uit van twee leidende principes, 'toekomstbestendig' en 'evenwichtig'. Dit is uitgewerkt in vier bestuurlijke opdrachten: over het verder versterken van de samenwerking en het realiseren van een veerkrachtige, inclusieve en schone economie. En over bouwen voor de woningbehoefte, met groei de leef kwaliteit van het geheel versterken en tempo maken met het metropolitaan mobiliteitssysteem. Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe agenda 2024-2028.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		60
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Deze partij betreft geen juridische entiteit en derhalve zijn er geen vermogens- en resultaatgegevens bekend. Regiogemeenten dragen per inwoner een bedrag bij van € 1,59.				

Programma Publiek, Veiligheid en Juridische zaken

Algemeen

In programma 2 zijn de maatschappelijke doelen ondergebracht op het gebied van Veiligheid, Publieke dienstverlening en Juridische zaken.

De programmadoelstelling is in elk programma uitgewerkt onder de kop Speerpunten.

In het onderdeel Financiën zijn de meerjarige budgetten per product weergegeven en gegroepeerd per Speerpunt.

Het onderdeel Beleidsindicatoren geeft per programma een benchmark weer van een aantal gemeentelijke grootheden.

Onder de kop "beleidsstukken" is een verwijzing opgenomen naar relevante verordeningen en beleidsstukken.

Samenwerkingen met verbonden partijen, die bijdragen aan de realisatie van de programmadoelstellingen, zijn opgenomen onder de kop "verbonden partijen".

Speerpunten

Hieronder is voor dit programma een overzicht gegeven van de speerpunten en de nog niet afgeronde activiteiten daarvan. Tevens is (indien van toepassing) aangegeven waarop in het begrotingsjaar 2024 de focus zal worden gelegd.

Een veilige leefomgeving

De objectieve veiligheidscijfers in Edam-Volendam laten een gunstig beeld zien: onze gemeente scoort goed. Deze optelsom van het aantal overtredingen/misdrijven/strafbare feiten maakt Edam-Volendam een veilige gemeente. Maar dit gegeven zegt niet alles, het gaat bijvoorbeeld langs de vraag of de bewoners, bezoekers, toeristen en ondernemers veilig zijn en/of zich veilig voelen in onze gemeente. Je veilig voelen is afhankelijk van allerlei omstandigheden. Omstandigheden die de gemeente minder makkelijk kan beïnvloeden. Gezamenlijk signaleren we, samen met bewoners, ondernemers en bezoekers, ontwikkelingen in de lokale samenleving die ons zorgen baren en die stevige inzet vraagt van de gemeente en haar ketenpartners. Het gaat dan om ondermijning (verwevenheid van criminele netwerken in de reguliere samenleving), de groei van jonge aanwas in drugscriminaliteit, normloosheid, cybercrime, (zorg)fraude en mensen met verward gedrag. Een belangrijk feit hierbij is dat de lokale Edams-Volendamse gemeenschap simpelweg problematiek NIET makkelijk meldt. Het aantal meldingen over criminaliteit en aanverwante problematiek is buitengewoon laag terwijl die problematiek er wel degelijk is. En groot is. Want dat tekenen we op tijdens buurtbijeenkomsten en meerdere overlegsituaties. Ook de partnerorganisaties onderschrijven de aanwezigheid van zorgwekkende problematiek (alcoholgebruik, drugsgebruik, gokverslaving, geweld, rekruteren van jonge aanwas door de georganiseerde criminaliteit, etc).

De 'veiligheids-paradox'

Een paradox in veiligheid zit in de resultaten van gerichte inzet: als die succesvol is dan lijkt het 'aan de buitenkant' dat er geen problemen zijn geweest. En dan kan het 'wel met minder inzet van personeel en financiën'. Maar het succes bij met name evenementen (FC Volendam, de Kermissen, etc) kan louter behaald worden door intensieve inzet van personeel en middelen. De kosten gaan ook hier voor de baten uit. Dit zien we met name rond terugkerende evenementen met een groot afbreukrisico; wedstrijden van FC Volendam, de jaarlijkse Kermissen in Edam en Volendam, de Sinterklaas-intoct en meerdere evenementen in de Horeca en de Haven. Om enerzijds de uniciteit van de evenementen te behouden en anderzijds die evenementen rustig en veilig te laten verlopen, is zowel vóór als tijdens het evenement een grote personele inzet noodzakelijk.

Onveiligheid heeft altijd sociale componenten: een slachtoffer en diens omgeving maar ook een dader en het huishouden waar hij/zij in leeft. Bij situaties van onveiligheid in huishoudens of buurten, zijn er vaak partners betrokken vanuit het zorgdomein (verwarde personen, overlast op straat, huiselijk geweld, jeugdzorg, ernstige verslaving, etc). De gemeente verbindt veiligheidspartners en zorgpartners aan elkaar om situaties van onveiligheid te voorkomen of zo snel mogelijk beheersbaar te krijgen. De gemeente legt dan ook de focus op het voorkomen van onveiligheid. Vanuit een gedragen meer-jaren-visie, gevat in De Veiligheidsagenda 2024-2027, zal er structureel geïnvesteerd moeten worden in bovenstaande thema's en dan met name gericht op de jeugd. De eerder genoemde stevige inzet vanuit de gemeente zal haar beslag dienen te krijgen in passende formatie en kwaliteit om samen met de in- en externe partners gedurfd maar effectief beleid te maken en uit te voeren.

Wat willen we bereiken? Beperkte overlast en behoud van een veilige leefomgeving

De gemeente voert allerlei taken uit die bijdragen aan een veilige leefomgeving, zoals het verstrekken van vergunningen aan bouwwerken of evenementen, maatregelen m.b.t. verkeersveiligheid, preventieve maatregelen m.b.t. gebruik van alcohol en drug, overlast tegengaan, buurtbemiddeling, handhaving van de APV, bewaken van de openbare orde, cameratoezicht, opsporen van ondermijnende activiteiten (o.a. hennepcultuur en productie van chemische drugs) en i.s.m. ketenpartners de bestrijding van criminaliteit. De inzet van de gemeente m.b.t. veiligheid staat grotendeels opgenomen in De Veiligheidsagenda 2024-2027.

Wat gaan we doen?	Handhaven APV en verloedering openbare ruimte
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Lieke Sievers
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Ontwikkeling en uitvoering van het plan van aanpak van de Singelwijk met de wijk
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers (onderdeel Veiligheid) en Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
--------------------------	-------------------------------------

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat willen we bereiken?	Ondermijning tegengaan
--------------------------------	------------------------

De illegaliteit, criminaliteit, de teelt / productie van- en handel in drugs kunnen voor sommige jongeren / inwoners een grote verleiding zijn om makkelijk aan veel geld te komen. Geld dat daarna weer ingezet wordt om zaken aan te schaffen en invloed te hebben in de reguliere maatschappij. De gemeente spant zich in om deze aantrekkingskracht op met name jongeren te verkleinen en om de mogelijkheden tegen te gaan om op deze manier geld te verdienen in onze gemeente. Het in juli 2023 aan de Gemeenteraad gepresenteerde Ondermijningsplan is de leidraad voor de aanpak Ondermijning.

Sleutelbegrip in veiligheid is informatie. Prof. Dr. Cyrille Fijnaut zei het ooit treffend: "De overheid weet niet wat ze weet". Het ontsluiten van data en informatie is cruciaal en bepalend voor succesvol interveniëren. Het is van groot belang om informatie gestuurd te gaan werken, uiteraard AVG-proof. Het zicht krijgen op zogenoemde verwonderpunten die bijvoorbeeld onderliggende criminele activiteiten veronderstellen is van groot belang. Het creëren van een Informatie Knooppunt Ondermijning (IKO) is een must om de komende jaren de operationele activiteiten inzake Ondermijning en later Openbare Orde, Veiligheid en Handhaving te sturen.

Wat gaan we doen?	Bewustwordingscampagne onder jongeren over de gevolgen van deelnemen aan illegale activiteiten
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Gerichte acties i.s.m. ketenpartners bij signalen van criminaliteit
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Informatiepositie verbeteren, meer zicht krijgen op wat er speelt
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat willen we bereiken?	Effectief optreden bij branden, crisis en calamiteiten
--------------------------------	--

Een andere component van veiligheid is het voorkomen en bestrijden van branden maar ook crisis-beheersing. Onze brandweerzorg is regionaal georganiseerd bij de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW). De VrZW is een gemeenschappelijke regeling, de burgemeester is lid van het bestuur.

De VrZW zorgt voor de inzet bij rampen en crisis. Daarvoor is een werkwijze ingericht waarbij politie, brandweer, GHOR, gemeente en andere partners integraal sturing geven aan het beheersen van grote incidenten of crisissituaties. Deze crisisstructuur wordt regelmatig geoefend met bestuurders, ambtenaren en operationele diensten.

Wat gaan we doen?	Besluitvorming over definitieve huisvesting brandweer Edam/Volendam
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers en Marisa Kes

Wat gaan we doen?	Betrokken bij de doorontwikkeling en ondersteunen waar mogelijk van het Young Fire Rescue team
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Realiseren van inzet op bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	Toezicht houden op de uitvoering van de taken die zijn belegd bij de VrZW
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Dienstverlening burgerzaken op niveau

Het uitgangspunt voor dienstverlening binnen de gemeente Edam-Volendam blijft “Gewoon Goed”. Leidende principes voor dienstverlening op basis van dat uitgangspunt gelden voor de dienstverlening door de gehele organisatie.

Dienstverlening zit in ons DNA

We ontvangen mensen gastvrij en vinden het belangrijk dat zij zich welkom voelen en als professionals werken we met elkaar samen, stemmen processen en werkwijze op elkaar af om tot een gezamenlijk plan te komen.

De inwoner staat centraal

We denken mee, doen voorstellen, nemen initiatief ter verbetering met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid. Wij hebben daarbij aandacht voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de inwoner mee worstelt. We vinden het daarbij belangrijk om behulpzaam en betrokken te zijn.

De relatie met de inwoner is zeker zo belangrijk als de inhoud

Bij ons is ‘afpraak is afspraak’ en mochten wij daar niet aan kunnen voldoen, dan communiceren wij daar tijdig over. We vinden het belangrijk om betrouwbaar te zijn.

Dienstverlening verdient maatwerk

Wij bieden digitale ondersteuning waar dat kan en persoonlijke ondersteuning is altijd mogelijk. We vinden het belangrijk om aan te sluiten op veranderende omstandigheden en behoeftes.

Voor goede dienstverlening is informatie belangrijk. De wensen en behoeften van inwoners, bedrijven, en instellingen staan centraal, maar dan moeten we inzicht verkrijgen in welke dat dan zijn. Snelheid, zo nodig maatwerk, toegankelijkheid en klantvriendelijkheid zijn begrippen die vragen om helderheid van onze inwoners wat daaronder wordt verstaan. Daar is niet één antwoord op, maar inzicht in verwachtingen van onze inwoners is essentieel om onze dienstverlening daarop af te kunnen stemmen.

Wat willen we bereiken? Sturing op klanttevredenheid

De afgelopen jaren zijn een aantal initiatieven geïmplementeerd om de klanttevredenheid te vergroten. Veranderende behoeften kunnen aanleiding geven tot het aanpassen van huidige processen of het implementeren van nieuwe initiatieven. De komende periode willen wij daarom bereiken dat we de tools en instrumenten in huis hebben om actief te kunnen sturen op klanttevredenheid.

Wat gaan we doen?	Dienstverleningsprocessen beschrijven en monitoren
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Evalueren werken op afspraak
--------------------------	------------------------------

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Klantbeleving en verwachtingen inventariseren
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Ontwikkelen sturingsinstrumenten
--------------------------	----------------------------------

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Financiën

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Saldo per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Een veilige leefomgeving		-4.306	-4.820	-5.597	-5.506	-5.527	-5.575
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	-174	-200	-349	-360	-369	-379
2.02	APV en bijzondere wetten	-297	-296	-280	-289	-296	-304
2.03	Integrale Veiligheid	-926	-1.338	-1.129	-1.047	-1.050	-1.079
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-2.909	-2.986	-3.840	-3.810	-3.811	-3.814
Dienstverlening burgerzaken op niveau		-918	-1.171	-1.131	-1.176	-1.217	-1.262
2.05	KCC/Burgerzaken	-918	-1.171	-1.131	-1.176	-1.217	-1.262
Saldo vóór reservemutaties		-5.224	-5.991	-6.728	-6.683	-6.744	-6.837
Saldo reservemutaties		23	131	60	60	45	45
Saldo incl. reservemutaties		-5.201	-5.860	-6.668	-6.622	-6.699	-6.791

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Lasten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Een veilige leefomgeving		-4.329	-4.839	-5.617	-5.526	-5.546	-5.594
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	-174	-200	-349	-360	-369	-379
2.02	APV en bijzondere wetten	-312	-315	-299	-308	-316	-323
2.03	Integrale Veiligheid	-926	-1.338	-1.129	-1.047	-1.050	-1.079
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-2.917	-2.986	-3.840	-3.810	-3.811	-3.814
Dienstverlening burgerzaken op niveau		-1.357	-1.458	-1.637	-1.682	-1.723	-1.767
2.05	KCC/Burgerzaken	-1.357	-1.458	-1.637	-1.682	-1.723	-1.767
Lasten vóór reservemutaties		-5.687	-6.296	-7.253	-7.208	-7.269	-7.362
Toevoegingen reserves		-65	0	0	0	0	0
Lasten incl. reservemutaties		-5.752	-6.296	-7.253	-7.208	-7.269	-7.362

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Baten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Een veilige leefomgeving		23	19	19	19	19	19
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	0	0	0	0	0	0
2.02	APV en bijzondere wetten	15	19	19	19	19	19
2.03	Integrale Veiligheid	0	0	0	0	0	0
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	8	0	0	0	0	0
Dienstverlening burgerzaken op niveau		440	286	506	506	506	506
2.05	KCC/Burgerzaken	440	286	506	506	506	506
Baten vóór reservemutaties		462	305	525	525	525	525
Onttrekkingen reserves		88	131	60	60	45	45
Baten incl. reservemutaties		550	437	585	585	570	570

Nieuw beleid

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Nieuwe investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Actualisaties investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Actualisatie diverse investeringen/kredieten	8	2	2	0

Beleidsindicatoren

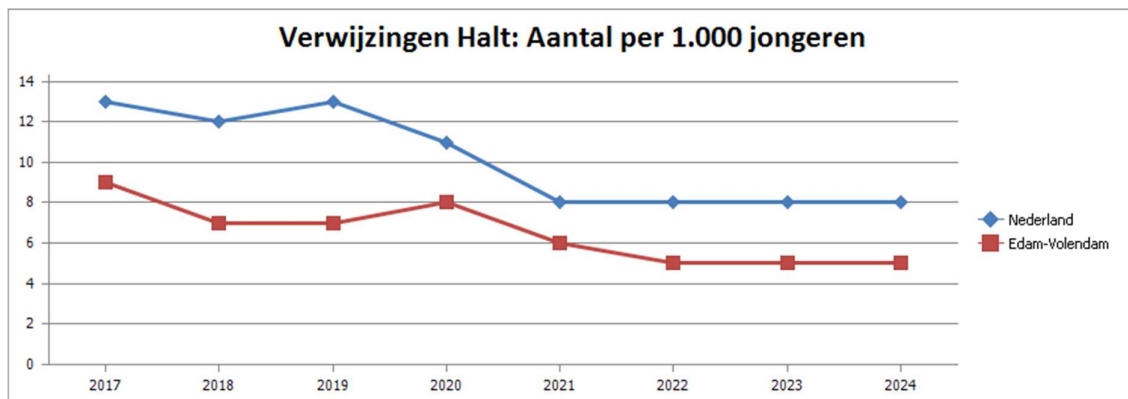
Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording". Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

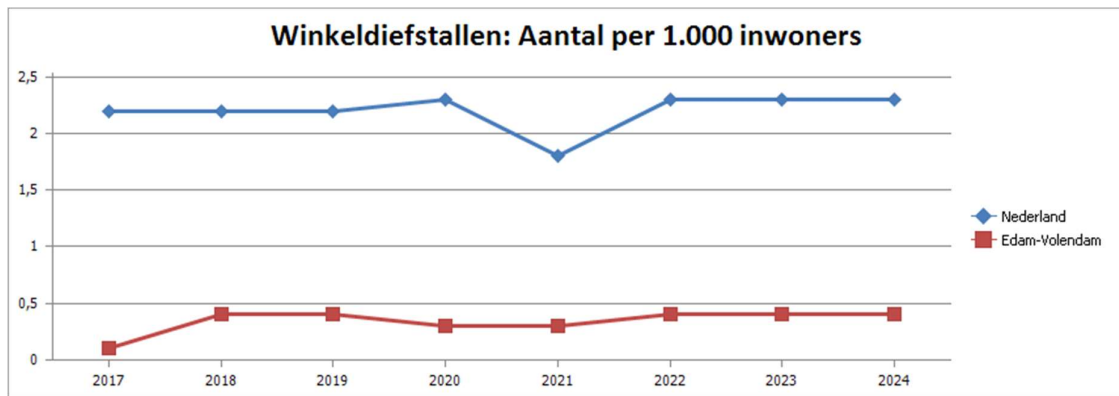
N.B.:

- Als in onderstaande grafieken de waarde 0 is aangegeven betekent dit dat voor dat jaar (nog) geen data beschikbaar is.
- Dit jaar wordt in de begroting de verplichte set aan beleidsindicatoren op een andere wijze gepresenteerd dan in voorgaande begrotingen en jaarrekeningen.

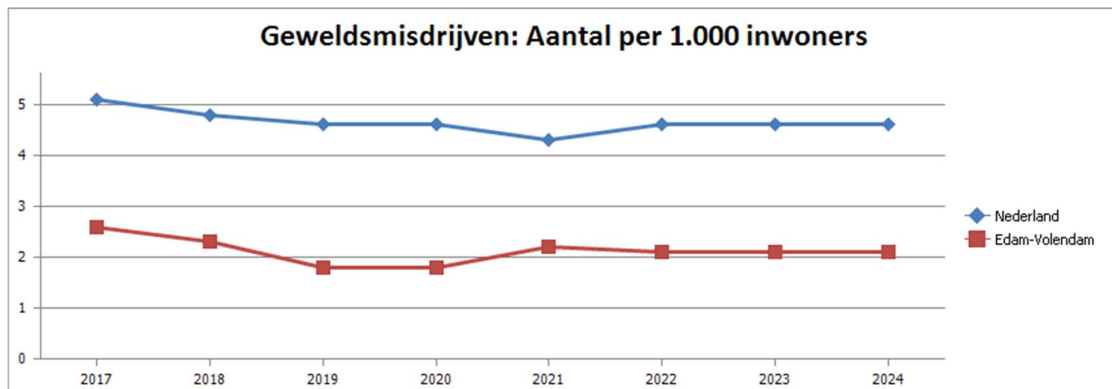
Indicator:	Verwijzingen Halt
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 jongeren
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	Stichting Halt
Waarde Edam-Volendam:	5
Waarde Nederland:	8
Toelichting indicator:	Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf i.p.v. in aanraking te komen met het Openbaar Ministerie.

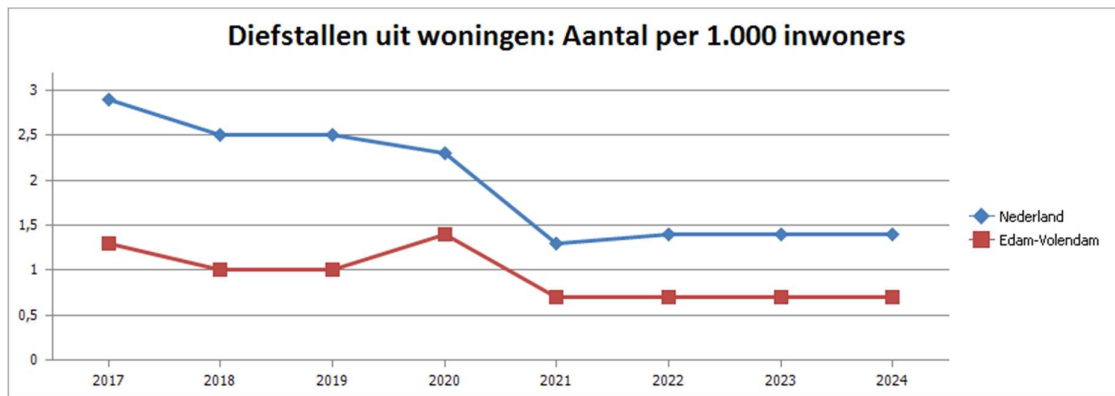
Indicator:	Misdrijven - Winkeldiefstallen
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 inwoners
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Diefstallen
Waarde Edam-Volendam:	0,4
Waarde Nederland:	2,3
Toelichting indicator:	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

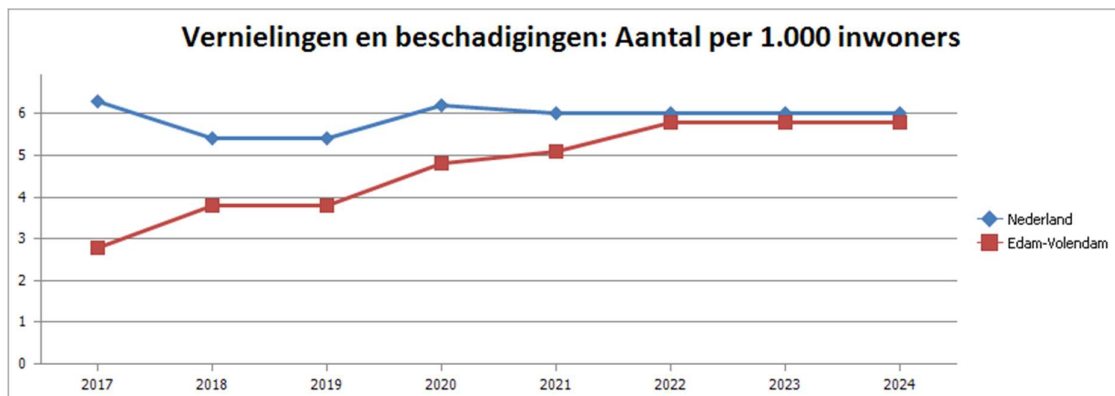
Indicator:	Misdrijven - Gewelddmisdrijven
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 inwoners
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Criminaliteit
Waarde Edam-Volendam:	2,1
Waarde Nederland:	4,6
Toelichting indicator:	Voorbeelden van gewelddmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, dood en lichamelijk letsel door schuld (ook: bedreiging, mishandeling, mensensmokkel etc.)

Indicator:	Misdrijven - Diefstallen uit woning
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 inwoners
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Diefstallen
Waarde Edam-Volendam:	0,7
Waarde Nederland:	1,4
Toelichting indicator:	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.

Indicator:	Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 inwoners
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Criminaliteit
Waarde Edam-Volendam:	5,8
Waarde Nederland:	6
Toelichting indicator:	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag.

Beleidsstukken

Verordeningen

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de vastgestelde verordeningen.

Beleidsstukken Publiek, Veiligheid en JZ

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de huidige beleidsstukken.

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	www.veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl				
Programma	2				
Gemeentelijk belang	De burgemeester van Edam-Volendam maakt, evenals de burgemeesters van de andere deelnemende gemeenten, deel uit van het Algemeen Bestuur.				
Activiteiten	De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is als samenwerkingsverband voor de deelnemende gemeenten belast met de zorg voor wettelijke taken bij of krachtens de "Wet op de veiligheidsregio's".				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	2.082	17.041	Begroot		3.390
Stand 31-12	1.804	22.117	Realisatie	-22	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting, waarbij (op grond van de gezamenlijke regeling) een sluitende exploitatie het uitgangspunt is.				

Programma 3 Ruimtelijke Ontwikkeling

Algemeen

In programma 3 zijn de maatschappelijke doelen ondergebracht op het gebied van Kwaliteit, Duurzaamheid en Leefbaarheid van de leefomgeving.

De programmadoelstelling is in elk programma uitgewerkt onder de kop Speerpunten.

In het onderdeel Financiën zijn de meerjarige budgetten per product weergegeven en gegroepeerd per Speerpunt.

Het onderdeel Beleidsindicatoren geeft per programma een benchmark weer van een aantal gemeentelijke grootheden.

Onder de kop "beleidsstukken" is een verwijzing opgenomen naar relevante verordeningen en beleidsstukken. Samenwerkingen met verbonden partijen, die bijdragen aan de realisatie van de programmadoelstellingen, zijn opgenomen onder de kop "verbonden partijen".

Invoering Omgevingswet per 1-1-2024

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. De wet regelt in beginsel alles over de ruimte waarin we wonen, werken en recreëren: de leefomgeving. De wet bundelt de regels voor alles wat we buiten zien horen en ruiken. De aanvankelijke doelstelling van de wet was "eenvoudig beter". Tijdens het invoeringstraject is gebleken dat de Omgevingswet ingewikkeld en anders is. Zeker is dat de Omgevingswet financiële gevolgen voor de gemeente heeft, hoeveel dat voor de gemeente Edam-Volendam zal zijn is op dit moment nog niet bekend.

Speerpunten

Hieronder is voor dit programma een overzicht gegeven van de speerpunten en de nog niet afgeronde activiteiten daarvan. Tevens is (indien van toepassing) aangegeven waarop in het begrotingsjaar 2024 de focus zal worden gelegd.

Kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving

In de leefomgeving ligt in de komende periode een groot aantal uitdagingen voor ons. Naast woningbouw en bedrijvigheid gaat het tevens om ruimte voor toerisme, kantoren, horeca, detailhandel, natuur, agrarische doeleinden, klimaatadaptatie, energietransitie en mobiliteit, groen, sport en recreatie.

Al deze functies claimen ruimte en derhalve is er een slimme inpassing noodzakelijk. Het wijzigen in de bestaande toestand van die ruimte is vaak complex vanwege bestaande belangen, eigendomsposities en belemmerende regelgeving. Het is daarbij van belang dat de gemeente een integrale afweging maakt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen en tegelijkertijd ook waakt voor het stapelen van wensen en eisen, waardoor projecten onmogelijk worden gemaakt. Voortvarendheid in de aanpak van de realisering van nieuwe woningen staat voorop.

Wat willen we bereiken? Implementatie Omgevingswet

De Omgevingswet zal per 1 januari 2024 van kracht zijn. Een van de speerpunten voor de komende periode zal zijn de Omgevingsvisie uit te werken in thematische en gebiedsgerichte programma's en ook juridisch vorm te geven in het Omgevingsplan (uiterlijk gereed in 2032). Niet alle programma's kunnen tegelijk worden opgepakt. De programma's Waterfront (gebiedsgericht) en Duurzaamheid (thematisch) zijn de eerste programma's die worden opgebouwd. De raad zal bij dit gehele traject worden betrokken.

Wat gaan we doen?	Opstellen Omgevingsprogramma's Waterfront en Duurzaamheid
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Marisa Kes
-------------------------------	------------

Wat gaan we doen?	Opstellen plan van aanpak omgevingsprogramma's
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s):	Marisa Kes
-------------------------------	------------

Wat gaan we doen?	Uitwerking Omgevingsvisie in Programma's
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Marisa Kes

Wat willen we bereiken? Realisatie woonruimte voor lokale woningvraag

Tegemoet komen aan de lokale woningvraag is een van de speerpunten voor deze periode. De behoefte is momenteel groot en de situatie is nijpend. Het is daarom essentieel dat op de kortst mogelijke termijn woningbouw wordt gerealiseerd voor alle doelgroepen. Ook tijdelijke woningbouw behoort tot de onderzoekopgaven.

Wat gaan we doen? Onderhouden en uitvoeren uitvoeringsagenda wonen

Portefeuillehouder(s): Marisa Kes

Wat gaan we doen? Onderzoek naar verdichten lintbebouwing en mogelijkheden bouwen in kleine kernen in samenwerking met de regio en Provincie

Portefeuillehouder(s): Marisa Kes

Wat gaan we doen? Sturing, begeleiding en ondersteuning verschillende woningbouwinitiatieven (zie paragraaf grondzaken)

Portefeuillehouder(s): Marisa Kes

Wat gaan we doen? Uitwerking Woonvisie op het onderdeel "woonzorg"

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp / Marisa Kes

Wat willen we bereiken? Realistisch duurzaamheidsbeleid

De woningvoorraad en de wijze van gebruik zullen toekomstbestendig moeten zijn. De recente internationale ontwikkelingen hebben de noodzaak tot verduurzaming extra scherp neergezet. Dat zal wel op een manier moeten gebeuren die realistisch en haalbaar is voor de inwoners.

Wat gaan we doen? Ondersteuning Lokaal gedragen energie community

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen? Opstellen programma Duurzaamheid (warmte, energie en klimaat)

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen? Stimuleren van verduurzaming bestaande woningvoorraad

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Wat willen we bereiken? Benutting van bestaande bebouwing en locaties

Locaties die hun functie verloren hebben kunnen worden benut om een bijdrage te leveren aan het woningvraagstuk. Inpassing in de bestaande stedelijke structuur is echter niet altijd eenvoudig en kost veel tijd. Om die reden wordt een selectie gemaakt van die locaties die het meest kansrijk zijn om binnen de raadsperiode te ontwikkelen. Die locaties zullen actief ontwikkeld en/of ondersteund worden.

Wat gaan we doen? Ondersteunen en ontwikkelen kansrijke inbreilocaties (zie paragraaf grondzaken)

Portefeuillehouder(s): Marisa Kes

Wat willen we bereiken? Behoud cultureel erfgoed en identiteit

De historische kernen binnen Edam-Volendam zijn niet alleen van belang voor de waardering van de kwaliteit van de leefomgeving, maar zijn mede bepalend voor onze identiteit als gemeenschap. In die zin is het behoud en het herstel van de monumentale en historische waarden van essentieel belang voor het behoud van onze culturele identiteit, waardoor onze gemeente jaarlijks honderdduizenden toeristen trekt.

Wat gaan we doen? Behoud en herstel monumentale waarden door stimulering, informatievoorziening en ondersteuning

Portefeuillehouder(s): Marisa Kes

Wat gaan we doen?	Uitvoering Kerkenvisie
Portefeuillehouder(s):	Marisa Kes

Ruimte voor economie en bedrijvigheid

Edam-Volendam is een hard werkende en ondernemende gemeenschap. Mensen zijn er innovatief en ambitieus. Stilstand is achteruitgang; Edam-Volendam maakt zich sterk voor de ontwikkeling van onze samenleving en hecht daarom waarde aan werkgelegenheid, ondernemerschap, innovatie en onderwijs binnen onze gemeente. In deze periode willen we ruimte voor groei en transformatie creëren voor onze bedrijven zodat we de lokale werkgelegenheid zoveel mogelijk kunnen behouden.

Wat willen we bereiken? Innovatieve en toekomstbestendige ondernemingen

In 2020 zijn de speerpunten benoemd door en voor de ondernemers in het document Economische Toekomst 2040. Een nieuwe impuls voor de uitvoering van de ambities is gewenst om de bedrijvigheid binnen de gemeente aan te laten sluiten en zo mogelijk voor te laten lopen op de maatschappelijke ontwikkelingen.

Wat gaan we doen?	Ondersteunen en stimuleren Toeristisch en Economisch (ondernemers-) platforms
Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman

Wat gaan we doen?	Ondersteuning en uitvoering Economische toekomst 2040
Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman

Wat gaan we doen?	Ontwikkelen en toekomstbestendig maken bestaande bedrijvigheid
Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman

Wat gaan we doen?	Opstellen programma Waterfront
Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman

Wat willen we bereiken? Ruimte creëren voor groei en transformatie voor bedrijven

De bedrijvigheid binnen de gemeente is dynamisch. De maatschappelijke vraag verandert en de bedrijvigheid volgt. Voor bedrijven die een fysieke locatie nodig hebben is het nodig zich aan te kunnen passen aan veranderingen binnen het bedrijf. De gemeente wil de veranderingen voor de huidige bedrijfslocaties faciliteren en richting de toekomst groei mogelijk maken. Daarvoor is wel ruimte nodig.

Wat gaan we doen?	Onderzoek naar mogelijkheid transformatie Industrierterrein Julianaweg (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman / Marisa Kes

Wat gaan we doen?	Plan van aanpak agrarische sector in samenhang met het landschap in relatie tot het provinciaal programma landelijk gebied (PPLG)
Portefeuillehouder(s):	Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen?	Uitwerken van het toekomstbeeld voor de locatie Purmer als vervolgstap van het WVG-besluit (zie paragraaf grondzaken)
Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman / Marisa Kes

Ontspanning binnen handbereik

Vrijtijdsbesteding moet binnen handbereik zijn! Edam-Volendam is levendig. Onze gemeente bruist door mooie evenementen, we omarmen onze cultuur en beschermen onze historie.

Wat willen we bereiken? Omslag naar kwaliteitstoerisme en behoud culturele identiteit
--

Wat gaan we doen?	Aanbod toeristisch product verbeteren en of vernieuwen op lokaal en regionaal niveau.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman
-------------------------------	--------------------

Wat gaan we doen?	Aansluiting zoeken tussen toerisme en kunst & cultuur
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman
-------------------------------	--------------------

Wat gaan we doen?	Doorontwikkelen toeristisch aanbod en bijdragen aan een plan van aanpak actualisatie evenementenbeleid
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s):	Angelique Bootsman
-------------------------------	--------------------

Financiën

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Saldo per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.		-1.086	-1.749	-3.415	-3.460	-3.309	-3.685
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-160	-283	-581	-380	-384	-366
3.04	Milieubeheer	-717	-705	-845	-870	-920	-944
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	-610	-982	-661	-679	-695	-713
3.06	Wonen	-127	-116	-195	-200	-204	-208
3.07	Duurzaamheid	-56	-611	-300	-473	-489	-518
3.08	Omgevingsvergunning	171	-543	-512	-549	-582	-616
3.09	Bouw- en woningtoezicht	-208	-205	-236	-244	-251	-258
3.10	Grondexploitaties	439	2.375	-29	-7	275	0
3.11	Overige gronden	382	-207	164	167	172	175
3.15	Omgevingswet implementatie	-201	-471	-219	-226	-231	-237
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		-55	-130	-114	-118	-122	-127
3.01	Economische zaken	-92	-180	-163	-168	-172	-177
3.12	markten en standplaatsen	37	49	49	49	50	50
Ontspanning binnen handbereik		-509	-612	-534	-556	-593	-619
3.02	Toerisme	-369	-435	-390	-401	-406	-422
3.13	Kermis en volksfeesten	-118	-114	-63	-70	-79	-89
3.14	Recreatie	-23	-63	-81	-85	-108	-108
Saldo vóór reservemutaties		-1.651	-2.492	-4.062	-4.135	-4.025	-4.431
Saldo reservemutaties		-1.464	-966	97	47	-242	47
Saldo incl. reservemutaties		-3.115	-3.459	-3.966	-4.088	-4.267	-4.383

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Lasten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.		-9.130	-12.961	-5.650	-5.787	-6.077	-5.502
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-229	-390	-691	-494	-502	-489
3.04	Milieubeheer	-717	-732	-872	-897	-920	-944
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	-625	-982	-661	-679	-695	-713
3.06	Wonen	-128	-117	-197	-202	-206	-210
3.07	Duurzaamheid	-56	-1.731	-950	-1.128	-1.144	-1.174
3.08	Omgevingsvergunning	-919	-1.343	-1.212	-1.249	-1.282	-1.316
3.09	Bouw- en woningtoezicht	-208	-205	-236	-244	-251	-258
3.10	Grondexploitaties	-5.606	-6.462	-458	-511	-687	0
3.11	Overige gronden	-441	-529	-155	-158	-159	-162
3.15	Omgevingswet implementatie	-201	-471	-219	-226	-231	-237
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		-144	-227	-212	-218	-224	-231
3.01	Economische zaken	-92	-180	-163	-168	-172	-177
3.12	markten en standplaatsen	-52	-47	-49	-51	-52	-54
Ontspanning binnen handbereik		-740	-893	-815	-838	-876	-902
3.02	Toerisme	-390	-485	-440	-451	-456	-472
3.13	Kermis en volksfeesten	-308	-329	-278	-285	-294	-304
3.14	Recreatie	-42	-79	-97	-102	-125	-126
Lasten vóór reservemutaties		-10.013	-14.081	-6.677	-6.844	-7.178	-6.636
Toevoegingen reserves		-1.885	-2.455	0	0	-290	0
Lasten incl. reservemutaties		-11.899	-16.536	-6.677	-6.844	-7.467	-6.636

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Baten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kwalitatief hoogw. en duurz.leefomg.		8.043	11.212	2.235	2.327	2.768	1.818

3.03	Monumenten en Oudheidkunde	69	106	110	114	118	123
3.04	Milieubeheer	0	27	27	27	0	0
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	15	0	0	0	0	0
3.06	Wonen	2	2	2	2	2	2
3.07	Duurzaamheid	0	1.119	650	656	656	656
3.08	Omgevingsvergunning	1.090	800	700	700	700	700
3.09	Bouw- en woningtoezicht	0	0	0	0	0	0
3.10	Grondexploitaties	6.045	8.836	429	504	962	0
3.11	Overige gronden	823	321	319	325	331	337
3.15	Omgevingswet implementatie	0	0	0	0	0	0
Ruimte voor economie en bedrijvigheid		89	96	98	100	102	104
3.01	Economische zaken	0	0	0	0	0	0
3.12	markten en standplaatsen	89	96	98	100	102	104
Ontspanning binnen handbereik		231	281	281	282	283	283
3.02	Toerisme	22	50	50	50	50	50
3.13	Kermis en volksfeesten	189	215	215	215	215	215
3.14	Recreatie	20	16	16	17	18	18
Baten vóór reservemutaties		8.363	11.589	2.615	2.709	3.153	2.205
Onttrekkingen reserves		421	1.489	97	47	47	47
Baten incl. reservemutaties		8.784	13.077	2.711	2.756	3.200	2.253

Nieuw beleid

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Nieuwe investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Actualisaties investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Actualisatie diverse investeringen/kredieten				

Beleidsindicatoren

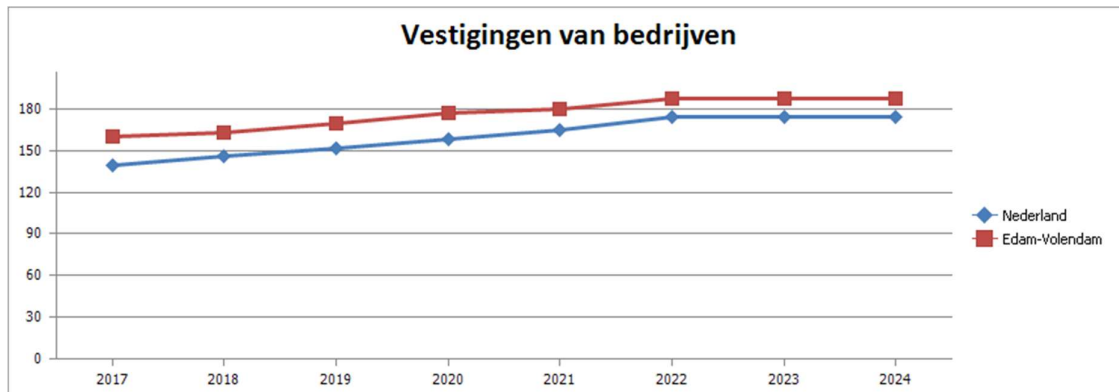
Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording". Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

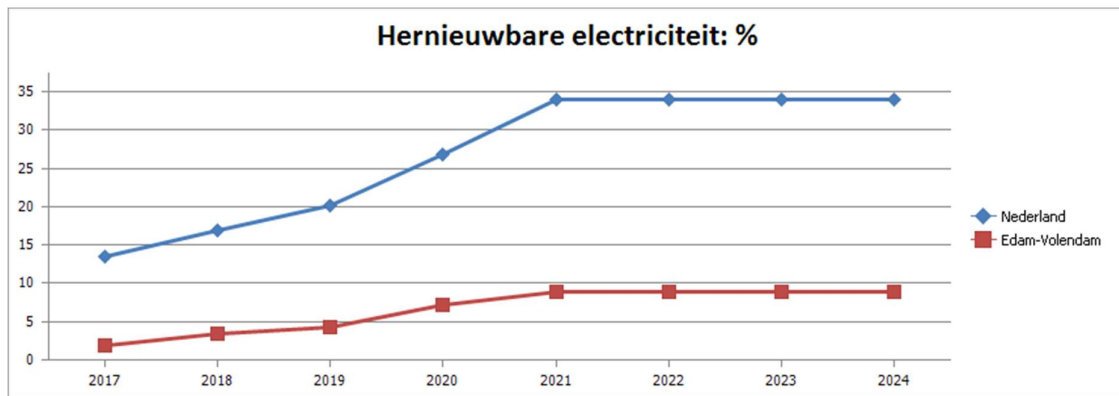
N.B.:

- Als in onderstaande grafieken de waarde 0 is aangegeven betekent dit dat voor dat jaar (nog) geen data beschikbaar is.
- Dit jaar wordt in de begroting de verplichte set aan beleidsindicatoren op een andere wijze gepresenteerd dan in voorgaande begrotingen en jaarrekeningen.

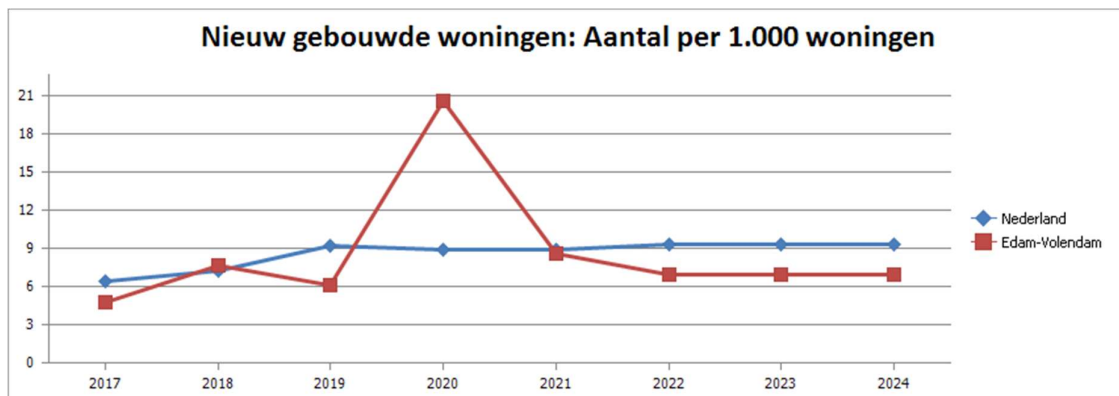
Indicator:	Vestigingen (van bedrijven)
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	LISA
Waarde Edam-Volendam:	187,4
Waarde Nederland:	174,1
Toelichting indicator:	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

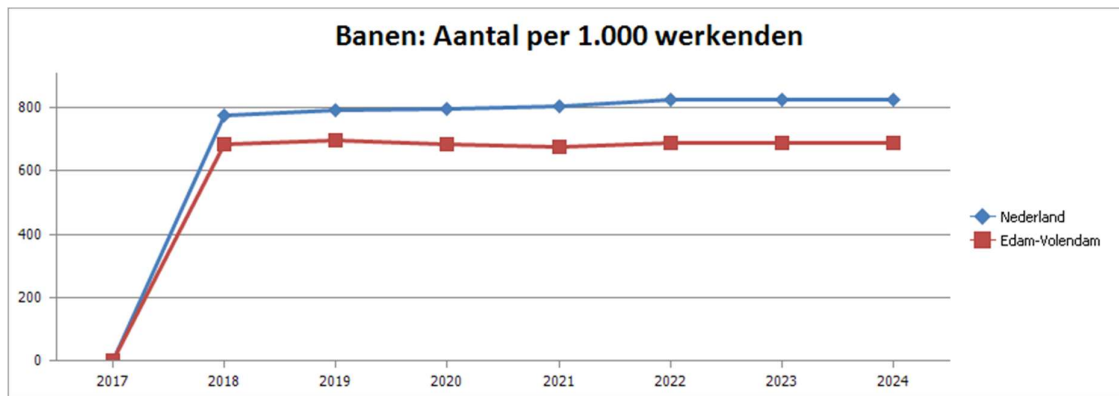
Indicator:	Hernieuwbare elektriciteit
Eenheid/Ratio:	%
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	Berekening
Waarde Edam-Volendam:	8,9
Waarde Nederland:	34
Toelichting indicator:	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

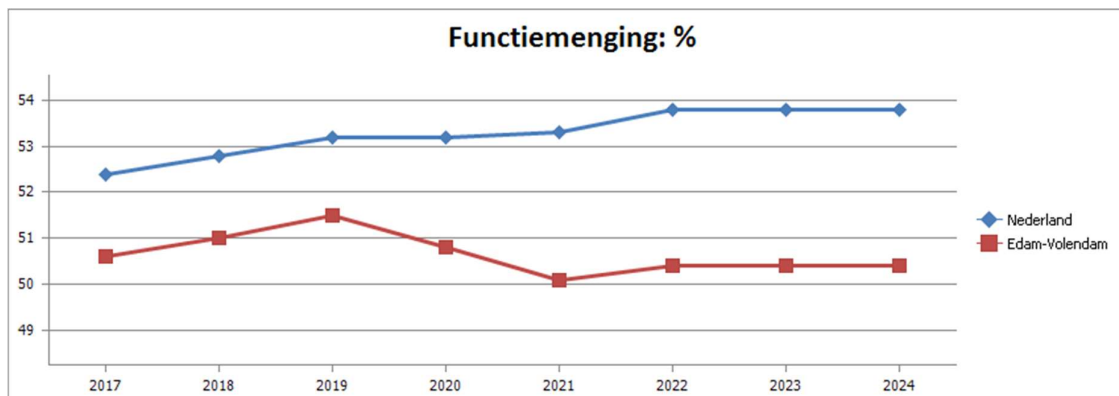
Indicator:	Nieuw gebouwde woningen
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 woningen
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	Research Basisregistraties adressen en gebouwen - ABF
Waarde Edam-Volendam:	6,9
Waarde Nederland:	9,3
Toelichting indicator:	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.

Indicator:	Banen
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS Bevolkingsstatistiek - LISA - ABF
Waarde Edam-Volendam:	686,5
Waarde Nederland:	825,4
Toelichting indicator:	

Indicator:	Functiemenging
Eenheid/Ratio:	%
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS BAG - LISA - ABF
Waarde Edam-Volendam:	50,4
Waarde Nederland:	53,8
Toelichting indicator:	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.

Beleidsstukken

[Verordeningen](#)

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de vastgestelde verordeningen.

[Beleidsstukken Cultuur, Recreatie, Toerisme & Sport](#)

[Beleidsstukken Economie](#)

[Beleidsstukken Natuur & Milieu](#)

[Beleidsstukken Ruimte, Bouwen & Infrastructuur](#)

Via bovenstaande hyperlinks wordt u doorverwezen naar de huidige beleidsstukken.

Verbonden partijen

Recreatieschap Twiske-Waterland

Omgevingsdienst IJmond

Recreatieschap Twiske-Waterland					
Vestigingsplaats	Oostzaan				
Website	Recreatieschap Twiske-Waterland				
Programma	3				
Gemeentelijk belang	De gemeente wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder Dijkshoorn. Recreatieschap Twiske-Waterland is een gemeenschappelijke regeling (GR) van de provincie en de gemeenten Amsterdam, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad.				
Activiteiten	De GR houdt zich bezig met de ontwikkeling van de openluchtrecreatie en het hierbij bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu, de totstandbrenging en het duurzaam in stand houden van het gedifferentieerde karakter van het landschap en het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de hiervoor genoemde doelstellingen. Aandachtspunt is de komende jaren het meekoppelen met voornamelijk recreatiepaden bij de dijkversterking langs het Markermeer. In de gemeente Edam-Volendam ligt een groot deel van de te versterken dijk.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage. Er is een algemeen risico ten aanzien van besluitvorming vanuit de GR waarbij de participanten verantwoordelijk zijn voor de financiële gevolgen daarvan.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	5.092	572	Begroot		38
Stand 31-12	5.233	615	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van een vastgesteld percentage per participant.				

Omgevingsdienst IJmond					
Vestigingsplaats	Beverwijk				
Website	Omgevingsdienst IJmond				
Programma	3				
Gemeentelijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder Schilder.				
Activiteiten	De Omgevingsdienst IJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen haar werkgebied. Vanaf 1 januari 2024, gelijk met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zal de Omgevingsdienst voor de gemeente alle vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH) op het gebied van milieu uitvoeren.				
Risico's	Er is een algemeen risico ten aanzien van besluitvorming vanuit de GR waarbij de participanten verantwoordelijk zijn voor de financiële uitgaven daarvan.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	648	11.095	Begroot		361
Stand 31-12	734	11.101	Realisatie	122	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van de uit te voeren taken.				

Programma 4 Ruimtelijk Beheer

Algemeen

In programma 4 zijn de maatschappelijke doelen ondergebracht op het gebied van fysiek in stand houden en uitvoerend aanpassen van de openbare ruimte van onze gemeente.

De programmadoelstelling is in elk programma uitgewerkt onder de kop Speerpunten.

In het onderdeel Financiën zijn de meerjarige budgetten per product weergegeven en gegroepeerd per Speerpunt.

Het onderdeel Beleidsindicatoren geeft per programma een benchmark weer van een aantal gemeentelijke grootheden.

Onder de kop "beleidsstukken" is een verwijzing opgenomen naar relevante verordeningen en beleidsstukken. Samenwerkingen met verbonden partijen, die bijdragen aan de realisatie van de programmadoelstellingen, zijn opgenomen onder de kop "verbonden partijen".

Speerpunten

Hieronder is voor dit programma een overzicht gegeven van de speerpunten en de nog niet afgeronde activiteiten daarvan. Tevens is (indien van toepassing) aangegeven waarop in het begrotingsjaar 2024 de focus zal worden gelegd.

Schoon & Verzorgd, bereikbaar & veilig

De hoeveelheid afval neemt steeds meer toe en de mogelijkheden om afval te scheiden worden steeds beter. Echter wordt niet door iedereen de mogelijkheid om afval te scheiden optimaal benut en kunnen wij als gemeente de inwoners beter faciliteren om afval te scheiden. Het goed scheiden van afval maakt de kosten voor de afvalverwerking lager per eenheid en de mogelijkheden voor recycling nemen toe.

De gemeentelijke organisatie heeft een behoorlijk wagenpark en de afdeling Openbare Werken heeft een grote hoeveelheid materieel. Door een goede analyse op het gebruik en de nut en noodzaak van bepaald materieel, kan het gebruik van het wagenpark en het materieel efficiënter worden ingezet. De mogelijkheden voor elektrische voertuigen en materieel nemen toe. Ook zijn er steeds meer alternatieven voor elektrisch vervoer dan alleen de auto. Door de inzet van elektrische voertuigen en materieel (waar mogelijk) wordt de gemeentelijke organisatie als geheel duurzamer en wordt het goede voorbeeld gegeven aan de inwoners en bedrijven.

Binnen de openbare ruimte hanteren we als organisatie beeldkwaliteit B. Dit betekent dat het groen netjes wordt bijgehouden, het onkruid op verhardingen beperkt is en dat de wegen er netjes bij liggen. Ook mag er niet teveel zwerfafval op de grond liggen. Op dit moment is er op de gebieden van wegen (asfalt en elementverharding) en kunstwerken nog sprake van achterstallig onderhoud. Dit biedt mogelijkheden om waar mogelijk ook een upgrade te realiseren of een inrichting te realiseren conform HIOR.

Wat willen we bereiken? De gemeente geeft het goede voorbeeld op milieugebied
--

De gemeentelijke organisatie bezit een groot aantal voertuigen en bij de afdeling Openbare Werken wordt veel gereedschap en materiaal gebruikt. Wanneer iets is afgeschreven, wordt nu nog beperkt gekeken naar de nut en noodzaak of duurzame alternatieven. Als gemeente willen we een wagenpark hebben dat is afgestemd op het gebruik. Bij de aanschaf van materieel moet worden bekeken of vervanging wel echt noodzakelijk is, of dat andere opties wellicht efficiënter en/of duurzamer zijn.

Wat gaan we doen?	Analyse nut en noodzaak voertuigen en materieel
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik materiaal bij Openbare Werken
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Verduurzaming en efficiënter gebruik van het wagenpark
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat willen we bereiken? Openbare ruimte (groen) voldoet aan gewenst beeldkwaliteit

Binnen de gemeente is een onderhoudsniveau op beeldkwaliteit B vastgesteld. De manier van werken is over het algemeen echter nog traditioneel. Hierdoor wordt in sommige gevallen onderhoud uitgevoerd terwijl dat nog niet noodzakelijk is. Op andere plekken wordt, door bijvoorbeeld overmatig onkruid of zwerfafval, te laat onderhoud uitgevoerd.

Wat gaan we doen?	Continueren van huidige niveau uitvoering in de openbare ruimte
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Het verbeteren van sturing op het werken conform een vastgestelde beeldkwaliteit
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Nieuwe beleids- en beheerplannen baggeren en riolering opstellen
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Optimaliseren van sturing op meerjarige uitvoeringsplannen en (financiële) planning
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Periodiek extra focus om op bepaalde locaties op het vastgestelde niveau B te houden (waar nodig)
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat willen we bereiken? Terugdringen hoeveelheid afval & duurzaam inzamelen
--

Binnen de gemeente kan en moet het scheiden van afval nog een stuk beter (conform het landelijk beleid Van Afval Naar Grondstoffen). Daarnaast is het recyclen van afval veel goedkoper wanneer het afval vooraf goed wordt gescheiden. Er verdwijnt op dit moment nog heel veel gft afval in het restafval. Als gemeente willen we de bewustwording om afval te scheiden vergroten en het aantal plekken waar afval kan worden aangeboden verder vergroten.

Wat gaan we doen?	Campagne om de inwoners te stimuleren het afval beter te scheiden
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	In afwachting van het nieuwe afvalbeleidsplan kijken naar mogelijkheden uitbreiding ondergrondse containers
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Nieuwe mogelijkheden afvalscheiding onderzoeken
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Bereikbaar & veilig

Binnen de oude kernen is de druk op de beschikbare parkeerplaatsen groot. Ook in de nabije toekomst zal deze zonder maatregelen verder toenemen. De gemeente vindt een goede balans tussen bereikbaarheid en veiligheid van groot belang. Het stimuleren en optimaliseren van de openbare ruimte ten behoeve van fietsers en voetgangers kan hier een grote bijdrage aan leveren. In de oude kernen van Edam en Volendam zijn de mogelijkheden om bij nieuwe ontwikkelprojecten voldoende parkeerplaatsen te realiseren niet toereikend. Bij gebiedsontwikkeling buiten de oude kernen zijn er wel mogelijkheden om voldoende parkeerplaatsen te realiseren en rekening te houden met de ontwikkeling van een wijk in de loop der jaren.

In het seizoen komen er veel toeristen naar onze gemeente om de oude kernen te bezichtigen en met name De Dijk in Volendam trekt bijzonder veel toeristen. Veel toeristen komen met bussen, maar er zijn ook veel toeristen die onze gemeente op eigen gelegenheid bezoeken. Als gemeente vinden we de komst van toeristen heel erg belangrijk, maar daarnaast is het ook van belang de oude kernen bereikbaar te houden voor de eigen inwoners.

Als gemeente begrijpen wij de noodzaak van de bereikbaarheid van de bedrijven. Het steeds zwaarder wordende vrachtverkeer zorgt voor een toenemende druk op de leefbaarheid van de oude kernen. Als gemeente vinden wij dat er balans moet komen tussen de noden van de bedrijven en de leefbaarheid in de oude kernen.

In de kernen waar sprake is van lintbebouwing wordt door zwaar (landbouw)verkeer gebruik gemaakt van de smalle wegen. Het zwaar verkeer wordt met de ontwikkelingen in de loop der jaren steeds zwaarder. In deze kernen is een groot aantal oude woningen, waarbij door de constructie van de fundering sprake is van trilling overlast en bewoners zijn bang voor schade aan hun woningen. Ook wordt er voor het gevoel van veel bewoners hard gereden en zijn er door de beperkte breedte van de wegen vaak gevaarlijke situaties voor spelende kinderen, fietsers en wandelaars.

Op het gebied van wegen (asfalt en elementverharding) en kunstwerken is nog sprake van achterstallig onderhoud. Veel kunstwerken (met name bruggen) dateren uit een tijd dat het gebruik nog heel anders was. De hoeveel verkeer en het gewicht van voertuigen is zeer sterk toegenomen. Elektrische voertuigen zijn door de accu's behoorlijk zwaarder. Enerzijds is het dus van belang de staat van onderhoud op het gewenste niveau te brengen en te houden en anderzijds is het belangrijk om in een aantal gevallen een kunstwerk qua constructie aan te passen aan het gewenste niveau.

Door klimaatverandering krijgen we steeds meer te maken met een grotere warmtelast, extreme regenval en extreme droogte. Als gemeente moeten we hier bij de aanpak van de openbare ruimte steeds meer rekening mee houden.

Wat willen we bereiken? Betere bereikbaarheid en doorstroom van verkeer

Zowel binnen de kernen als direct daarbuiten (provinciale) wegen neemt de verkeersdruk toe. Er is een groot netwerk voor het openbaar vervoer, maar ook het aantal voertuigen neemt toe. Om toekomstige projectontwikkeling te kunnen blijven faciliteren, is het noodzakelijk continu oog te hebben voor een optimale bereikbaarheid en doorstroom.

Wat gaan we doen?	Aanleg 3e ontsluitingsweg
--------------------------	---------------------------

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Deelnemen regionale ontwikkelingen
--------------------------	------------------------------------

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat gaan we doen?	Reconstructie Julianaweg
--------------------------	--------------------------

Portefeuillehouder(s):	Kees Schilder
-------------------------------	---------------

Wat willen we bereiken? Openbare ruimte aangepast op klimaatverandering

Door klimaatverandering krijgen we steeds meer te maken met extreme regenval, of juist extreme droogte. Ook is de warmtelast in de bebouwde kom een steeds groter wordend probleem. De traditionele manier van denken en werken in de openbare ruimte past hier niet meer bij.

Wat gaan we doen?	Gebruik van materiaal dat waterafvoer bevordert
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen?	Stimuleren meer groen in tuinen
--------------------------	---------------------------------

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen?	Verder onderzoeken naar inrichting die beter in staat is water vast te houden
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen?	Waar mogelijk vergroenen van de omgeving
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder / Dirk Dijkshoorn

Wat willen we bereiken?	Bereikbaar en veilig houden van de oude kommen
--------------------------------	--

In de oude kernen van Edam en Volendam is de druk op parkeerplaatsen en de wegen groot. Als gemeente willen we een goede balans vinden tussen de veiligheid en de bereikbaarheid. Toeristen moeten zich welkom voelen in deze kernen en voor bewoners is het van belang hun woningen en wijken op een goede manier bereikbaar te houden. De beschikbare ruimte voor auto's zal hierdoor afnemen en de ruimte voor de fietser en voetganger zal worden vergroot.

Wat gaan we doen?	Bijstellen van de parkeernorm in de oude kernen
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Onderzoek mogelijkheden betaald parkeren, of parkeren voor vergunninghouders
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Optimaliseren van de openbare ruimte ten behoeve van fietsers en voetgangers bij reconstructie.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Stimuleren van parkeren buiten de kernen
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat willen we bereiken?	Vergroten van de veiligheid in kernen met lintbebouwing
--------------------------------	---

Binnen onze gemeente hebben we een aantal kernen met lintbebouwing. De wegen zijn er smal en de mogelijkheden om snelheid beperkende maatregelen te realiseren zijn daardoor beperkt. De wegen worden met name gebruikt door de eigen bewoners en bedrijven en in het seizoen zijn er veel dagjesmensen op de fiets of toertochten voor de fiets, auto of motor. De belangen van burgers en bedrijven lopen zeer sterk uiteen, waardoor maatregelen moeilijker te realiseren zijn.

Wat gaan we doen?	Aanbrengen (optische) snelheid beperkende maatregelen
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Bijplaatsen borden 15 km/h voor zwaar verkeer
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Continueren overleg inwoners
--------------------------	------------------------------

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Plaatsen elektronische smileys met snelheid en kleur
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Publiekscampagnes voeren om bewustwording te vergroten
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat willen we bereiken?	Veilig gebruik van de openbare ruimte
--------------------------------	---------------------------------------

De afgelopen jaren zijn de rotondes in Edam en Volendam aangepast, de fietsers hebben nu voorrang op de automobilisten. Bij met name kunstwerken komen er gebreken aan het licht door gewijzigd gebruik, maar ook doordat de technische levensduur in sommige gevallen is verstreken.

Wat gaan we doen?	Periodieke inspecties areaal verbeteren
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Prioriteren op basis van gebruik en risico
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Realistische uitvoeringsplannen
--------------------------	---------------------------------

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Veiligheid fietsers en voetgangers verder vergroten (de automobilist is op bezoek)
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Wat gaan we doen?	Verder reduceren achterstallig onderhoud
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Kees Schilder

Toekomstbestendige data-infrastructuur

De gemeente heeft voor de inwoners van Edam en Volendam van oudsher een eigen kabelnetwerk. Hiervoor is een samenwerking tot stand gebracht met Ziggo. Er is een uitgebreid standaard abonnement met een dekking van ongeveer 95% (met uitzondering van recente gebiedsontwikkeling zoals Broeckgouw). Er is een eenmalige bijdrage voor de aansluitkosten voor een adres. Deze is relatief hoog, maar de kosten van een abonnement zijn relatief laag. Wanneer een woning moet worden aangesloten, dan zijn de aansluitkosten door het lage abonnement in 4 jaar terugverdiend. Wanneer een woning al is aangesloten, betaalt de nieuwe bewoner niet opnieuw de aansluitkosten. Kabel wordt inmiddels overal vervangen door glasvezel. Ook de gemeente wil het huidige kabelnetwerk vervangen voor een glasvezelnetwerk. Dit gebeurt in samenwerking met een partner in een joint-venture.

Wat willen we bereiken?	Behoud van een betrouwbare en financieel aantrekkelijke service
--------------------------------	---

Ziggo heeft (met uitzonderingen van gebiedsontwikkelingen) een dekking van 95%. Een zeer groot deel van de inwoners is zeer tevreden. Wij bieden een kwalitatief hoogwaardig en een betrouwbare service aan de bewoners die we willen continueren.

Wat gaan we doen?	Inwoners stimuleren om over te gaan op het glasvezel netwerk van de joint venture
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Wat willen we bereiken?	Behoud of verhoging van de CAI-inkomsten
--------------------------------	--

Vanuit het huidige Cai-netwerk heeft de gemeente substantiële inkomsten. Het aanleggen van glasvezel biedt mogelijkheden om deze inkomsten te borgen en mogelijk te verhogen. Door het aanleggen van een netwerk met meerdere vezels bieden we ook andere marktpartijen de mogelijkheid om hun service aan te bieden binnen onze gemeente.

Wat gaan we doen?	Aanleggen van een open glasvezelnetwerk vanuit de joint venture, waar alle providers gebruik van kunnen maken
Portefeuillehouder(s):	Dirk Dijkshoorn
Wat gaan we doen?	Samen met een partner een glasvezelnetwerk aanleggen en vervolgens te exploiteren
Portefeuillehouder(s):	Dirk Dijkshoorn
Wat gaan we doen?	Tijdens de aanleg van het netwerk in gesprek blijven met de andere marktpartijen om de overlast voor de inwoners zoveel mogelijk te beperken
Portefeuillehouder(s):	Dirk Dijkshoorn

Financiën

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Saldo per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Schoon en verzorgd		-368	-426	-631	-724	-462	-329
4.03	Straatreiniging	-679	-921	-917	-950	-979	-1.020
4.11	Groenvoorzieningen	-2.306	-2.530	-2.915	-3.123	-3.235	-3.362
4.13	Afvalstoffen	1.381	1.210	1.352	1.503	1.780	2.016
4.14	Riolering	1.279	1.835	1.871	1.871	1.989	2.060
4.16	Begraafplaatsen	-40	-17	-20	-22	-14	-21
4.17	Ongediertebestrijding	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Bereikbaar en veilig		-7.327	-11.700	-15.158	-11.481	-12.188	-12.503
4.01	Wegen, paden, pleinen	-4.413	-6.942	-7.983	-6.426	-6.807	-7.026
4.02	Openbare verlichting	-411	-475	-947	-965	-1.028	-1.044
4.04	Gladheidsbestrijding	-225	-240	-288	-287	-295	-302
4.05	Bruggen - Duikers	-573	-1.361	-2.480	-1.097	-1.133	-1.122
4.06	Verkeer	-592	-767	-810	-861	-877	-868
4.07	Havens	-250	-414	-523	-298	-338	-321
4.08	Waterhuishouding	-643	-1.266	-1.821	-1.241	-1.396	-1.497
4.15	Parkeren	-220	-234	-304	-307	-314	-323
Toekomstbest.data-infrastructuur		598	695	-167	-780	-131	-127
4.10	Centrale Antenne Installatie	598	695	-167	-780	-131	-127
Saldo vóór reservemutaties		-7.097	-11.430	-15.956	-12.985	-12.782	-12.959
Saldo reservemutaties		653	4.906	896	1.358	1.139	1.017
Saldo incl. reservemutaties		-6.444	-6.524	-15.060	-11.628	-11.642	-11.942

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Lasten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Schoon en verzorgd		-9.817	-11.071	-11.671	-12.230	-12.693	-13.097
4.03	Straatreiniging	-738	-981	-977	-1.009	-1.039	-1.079
4.11	Groenvoorzieningen	-2.306	-2.530	-2.915	-3.123	-3.235	-3.362
4.13	Afvalstoffen	-3.956	-4.101	-4.280	-4.402	-4.534	-4.634
4.14	Riolering	-2.391	-3.040	-3.067	-3.249	-3.435	-3.565
4.16	Begraafplaatsen	-423	-417	-430	-444	-446	-454
4.17	Ongediertebestrijding	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Bereikbaar en veilig		-7.998	-12.421	-16.442	-12.315	-12.873	-13.187
4.01	Wegen, paden, pleinen	-4.744	-7.161	-8.802	-6.794	-7.027	-7.246
4.02	Openbare verlichting	-434	-500	-972	-990	-1.053	-1.069
4.04	Gladheidsbestrijding	-225	-241	-289	-288	-295	-303
4.05	Bruggen - Duikers	-599	-1.386	-2.505	-1.122	-1.158	-1.147
4.06	Verkeer	-609	-913	-917	-967	-983	-974
4.07	Havens	-415	-566	-677	-452	-492	-475
4.08	Waterhuishouding	-643	-1.266	-1.821	-1.241	-1.396	-1.497
4.15	Parkeren	-329	-388	-459	-462	-469	-477
Toekomstbest.data-infrastructuur		-1.156	-1.131	-1.682	-1.360	-131	-127
4.10	Centrale Antenne Installatie	-1.156	-1.131	-1.682	-1.360	-131	-127
Lasten vóór reservemutaties		-18.972	-24.623	-29.795	-25.906	-25.697	-26.411
Toevoegingen reserves		-2.728	-2.483	0	0	0	0
Lasten incl. reservemutaties		-21.699	-27.107	-29.795	-25.906	-25.697	-26.411

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Baten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Schoon en verzorgd		9.449	10.646	11.040	11.507	12.231	12.768

4.03	Straatreiniging	59	59	59	59	59	59
4.11	Groenvoorzieningen	0	0	0	0	0	0
4.13	Afvalstoffen	5.336	5.311	5.632	5.905	6.314	6.651
4.14	Riolering	3.671	4.875	4.938	5.120	5.425	5.625
4.16	Begraafplaatsen	383	400	411	422	433	433
4.17	Ongediertebestrijding	0	0	0	0	0	0
Bereikbaar en veilig		671	721	1.284	834	685	685
4.01	Wegen, paden, pleinen	331	218	819	369	220	220
4.02	Openbare verlichting	23	25	25	25	25	25
4.04	Gladheidsbestrijding	0	1	1	1	1	1
4.05	Bruggen - Duikers	26	25	25	25	25	25
4.06	Verkeer	17	146	106	106	106	106
4.07	Havens	164	152	154	154	154	154
4.08	Waterhuishouding	0	0	0	0	0	0
4.15	Parkeren	109	154	155	155	155	155
Toekomstbest.data-infrastructuur		1.754	1.826	1.515	580	0	0
4.10	Centrale Antenne Installatie	1.754	1.826	1.515	580	0	0
Baten vóór reservemutaties		11.875	13.193	13.838	12.920	12.916	13.452
Onttrekkingen reserves		3.381	7.389	896	1.358	1.139	1.017
Baten incl. reservemutaties		15.255	20.582	14.735	14.278	14.055	14.469

Nieuw beleid

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Nieuwe investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2026'	0	0	0	-27
Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025'	0	0	-63	-63
Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2024'	0	-22	-22	-22
Nieuwe investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'	0	-64	-63	-63

Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2026'

Voor de reconstructie van de Julianaweg worden ook rioleringswerkzaamheden uitgevoerd. Voor het projectteam en de projectadministratie is het wenselijk dat de werkzaamheden aan de Julianaweg apart geadmistreerd worden. Daarom wordt er voor de rioleringswerkzaamheden Julianaweg een krediet aangevraagd voor de rioleringswerkzaamheden aan de Julianaweg in 2026. Het krediet wordt afgeschreven in 25 jaar. De afschrijvingslasten gaan ten laste van de voorziening GRP. Dit voorstel heeft daardoor geen gevolgen voor het saldo begroting.

Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025'

Voor de reconstructie van de Julianaweg worden ook rioleringswerkzaamheden uitgevoerd. Voor het projectteam en de projectadministratie is het wenselijk dat de werkzaamheden aan de Julianaweg apart geadministreerd worden. Daarom wordt er voor de rioleringswerkzaamheden Julianaweg een krediet aangevraagd voor de rioleringswerkzaamheden aan de Julianaweg in 2025. Het krediet wordt afgeschreven in 25 jaar. De afschrijvingslasten gaan ten laste van de voorziening GRP. Dit voorstel heeft daardoor geen gevolgen voor het saldo begroting.

Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2024'

Voor de reconstructie van de Julianaweg worden ook rioleringswerkzaamheden uitgevoerd. Voor het projectteam en de projectadministratie is het wenselijk dat de werkzaamheden aan de Julianaweg apart geadministreerd worden. Daarom wordt er voor de rioleringswerkzaamheden Julianaweg een krediet aangevraagd voor de rioleringswerkzaamheden aan de Julianaweg 2024. Het krediet wordt afgeschreven in 25 jaar. De afschrijvingslasten gaan ten laste van de voorziening GRP. Dit voorstel heeft daardoor geen gevolgen voor het saldo begroting.

Nieuwe investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'

Krediet reeds in Zomernota vastgesteld. Betreft hier een correctie van de kostensoort en het doorschuiven van de uitvoering van 2023 naar 2024.

Actualisaties investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Actualisatie diverse investeringen/kredieten	357	10	10	10

Beleidsindicatoren

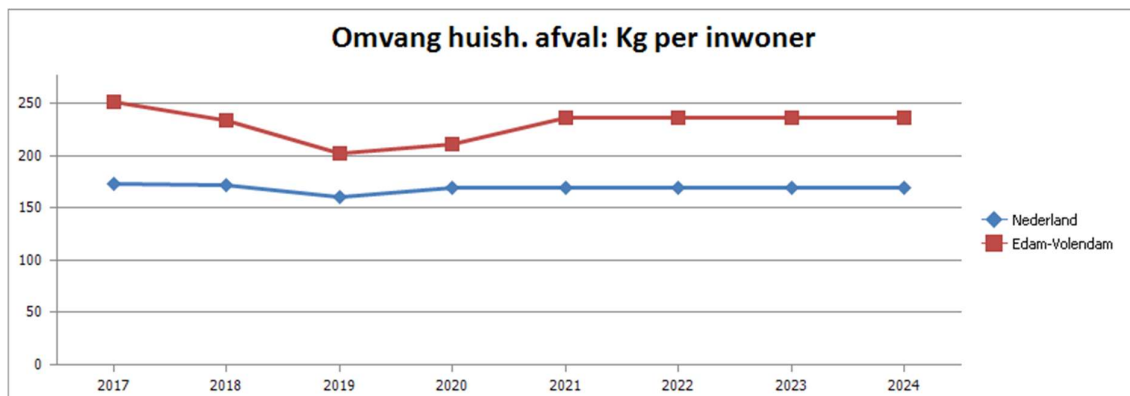
Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording". Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

N.B.:

- Als in onderstaande grafieken de waarde 0 is aangegeven betekent dit dat voor dat jaar (nog) geen data beschikbaar is.
- Dit jaar wordt in de begroting de verplichte set aan beleidsindicatoren op een andere wijze gepresenteerd dan in voorgaande begrotingen en jaarrekeningen.

Indicator:	Omvang huishoudelijk afval
Eenheid/Ratio:	kg per inwoner
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
Waarde Edam-Volendam:	237
Waarde Nederland:	169
Toelichting indicator:	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

Beleidsstukken

[Verordeningen](#)

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de vastgestelde verordeningen.

[Beleidsstukken Natuur & Milieu](#)

[Beleidsstukken Ruimte, Bouwen & Infrastructuur](#)

[Beleidsstukken Verkeer](#)

Via bovenstaande hyperlinks wordt u doorverwezen naar de huidige beleidsstukken.

Verbonden partijen

Vervoerregio Amsterdam

N.V. HVC

Regionale samenwerking waterketen Zaanstreek-Waterland

Vervoerregio Amsterdam					
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Website	Vervoerregio				
Programma	4				
Gemeentelijk belang	De gemeente Edam-Volendam is vertegenwoordigd in de Regioraad door twee raadsleden.				
Activiteiten	De missie van de Vervoerregio is: verbinden. De vervoerregio zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de regio Amsterdam.				
Risico's					
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	222	333.131	Begroot		0
Stand 31-12	19	399.433	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen financieel niet bij aan de Vervoerregio Amsterdam. In voorkomende gevallen wordt getracht gemeentelijke projecten, voor de binnen het beleid passende onderdelen, gesubsidieerd te krijgen door de Vervoerregio.				

Regionale samenwerking waterketen Zaanstreek-Waterland	
Vestigingsplaats	
Website	Samenwerking Waterketen Zaanstreek-Waterland

Programma	4				
Gemeentelijk belang	Edam-Volendam is een van de acht deelnemende regiogemeenten voor samenwerking in de afvalwaterketen.				
Activiteiten	Samenwerking tussen gemeenten, waterschap en waterleidingbedrijf om in het waterbeheer tot besparingen en kwaliteitsverbetering te komen en kostbare kennis met elkaar te delen.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		51
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Deze partij betreft geen juridische entiteit en derhalve zijn er geen vermogens- en resultaatgegevens bekend. Samenwerkende gemeenten dragen op basis van inwoneraantal bij aan de uitgaven.				

N.V. HVC					
Vestigingsplaats	Alkmaar				
Website	HVC				
Programma	4				
Gemeentelijk belang	De gemeente is aandeelhouder van de N.V. HVC en heeft met 47 aandelen van 3.347 aandelen een minderheidsbelang van 1,4%. Per 17 maart 2023 is het aandeelhouderschap van de gemeente uitgebreid met 39 aandelen, van 8 naar 47 aandelen. Over het aandelenbezit ontvangt de gemeente mogelijk een dividenduitkering, alsmede een provisie voor het garanderen van geldleningen die ingezet worden voor afval gerelateerde activiteiten.				
Activiteiten	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders.				
Risico's	De gemeente heeft een garantie verstrekt over de leningen van N.V. HVC, ter waarde van ongeveer € 1,6 mln, waarvoor zij een provisie ontvangt ad 1,0%. In de jaarrekening wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over de hoogte van de garantstelling in het overzicht van gewaarborgde geldleningen. Overige risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van potentieel dividend.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	16.741	845.514	Begroot		0
Stand 31-12	198.697	878.504	Realisatie	28.139	
Financiële toelichting	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. Indien de algemene vergadering van aandeelhouders daartoe beslist, ontvangt de gemeente een dividend over de winst. In 2024 is geen dividendopbrengst begroot. De gemeente ontvangt jaarlijks garantstellingsprovisie, deze is voor 2024 begroot op € 80.250.				

Programma 5 Sociaal Domein/Samenleving

Algemeen

Met het vaststellen van het integraal beleidskader 'Zelf, Samen, Organiseren' geeft de gemeente Edam-Volendam richting aan het sociaal domein. Dit is hard nodig om de juiste keuzes te maken in de grote opgaven waar wij als samenleving voor staan. Als gemeente gaan we voor een sociaal betrokken, veilig en gezond Edam-Volendam waarin iedereen zichzelf kan redden met hulp van elkaar. We sturen op de zelf- en samenredzaamheid van onze inwoners en zorgen voor een passend vangnet met maatwerkvoorzieningen voor inwoners die het niet zelf of samen kunnen. In ons werk zetten we vijf opgaven centraal, te weten:

- Toegankelijkheid: Hoe dragen we er als gemeente zorg voor dat voorzieningen, in de breedste zin van het woord, toegankelijk blijven voor al onze inwoners?
- Bestaanszekerheid; We leven in onzekere tijden. Hoe kunnen we elkaar helpen met een sociale basis waarin mensen zekerheid ervaren over belangrijke randvoorwaarden in het leven, zoals gezondheid, financiën en verbondenheid met de samenleving?
- Samenkracht: In onze gemeente zijn sterke netwerken tussen inwoners aanwezig. Hoe dragen we zorg voor de juiste toegankelijkheid van deze netwerken voor iedereen die ondersteuning nodig heeft?
- Preventie: Voorkomen is beter dan genezen. Welke inzet vanuit de gemeente draagt bij aan preventie op veel thema's die in de samenleving spelen?
- Versterken partnerschap: Als gemeente zijn we slechts één van de vele partijen die inwoners kunnen ondersteunen. Welke inzet willen we vanuit de gemeente plegen om het partnerschap met alle partijen te versterken?

We zullen de effectiviteit van de maatregelen waar mogelijk gaan meten aan de hand van diverse prestatie-indicatoren. Deze zijn op veel gebieden nog in ontwikkeling. Historische gegevens, een nulmeting of benchmark worden hierbij het startpunt. Bij de verschillende doelstellingen wordt aangegeven welke indicatoren worden ontwikkeld / gemonitord om de effectiviteit van de geplande activiteiten te meten.

De programmadoelstelling is in elk programma uitgewerkt onder de kop Speerpunten.

In het onderdeel Financiën zijn de meerjarige budgetten per product weergegeven en gegroepeerd per Speerpunt.

Het onderdeel Beleidsindicatoren geeft per programma een benchmark weer van een aantal gemeentelijke grootheden.

Onder de kop "beleidsstukken" is een verwijzing opgenomen naar relevante verordeningen en beleidsstukken. Samenwerkingen met verbonden partijen, die bijdragen aan de realisatie van de programmadoelstellingen, zijn opgenomen onder de kop "verbonden partijen".

Speerpunten

Hieronder is voor dit programma een overzicht gegeven van de speerpunten en de nog niet afgeronde activiteiten daarvan. Tevens is (indien van toepassing) aangegeven waarop in het begrotingsjaar 2024 de focus zal worden gelegd.

Toegankelijkheid

Toegankelijke ondersteuning, hulp en systemen en een sociale en fysieke leefomgeving die voor iedereen bereikbaar is. Daar draait de opgave toegankelijkheid om. Het zijn twee kanten van dezelfde medaille. Ondersteuning tijdig bieden volgens het principe 'zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig'. Bij de gemeentelijke toegang, het wijksteunpunt, het Centrum voor Jeugd en Gezin en de buurtkamers kunnen inwoners terecht met hun ondersteuningsvragen. Extra aandacht is nodig om ervoor te zorgen dat inwoners zowel telefonisch en digitaal terecht kunnen, als ook fysiek op locatie.

Wat willen we bereiken? Laagdrempelige toegang bij Wijksteunpunt en CJG
--

We zetten stappen van 'zorgen voor', naar 'zorgen dat'. Het vraagt om een nieuwe opzet van wijksteunpunten en mogelijk andere locaties van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Wijksteunpunten worden samen met buurtkamers de informele toegang tot in de wijk georganiseerde voorzieningen van het sociaal domein. Het zijn steunpunten voor en door de samenleving, die bemenst worden door vrijwilligers. Het CJG blijft een belangrijke plek waar ouders met opvoedingsvragen laagdrempelig terecht kunnen op de vindplaatsen die in de gemeente georganiseerd zijn.

Wat gaan we doen?	Het CJG, WSP, Buurtkamers, Bibliotheek en BSL worden beter aan elkaar verbonden voor optimale dienstverlening aan onze inwoners.
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Implementatie van het cliëntvolgsysteem
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Realiseren van een gecombineerd CJG/WSP in de Singel in Edam en het gezondheidscentrum in Oosthuizen en een WSP in Volendam
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Tijdige inzet van adequate ondersteuning en hulp
--------------------------------	--

Wij zetten in op een uitgebreid aanbod van ondersteuning en hulp die voor iedereen toegankelijk is. Wij organiseren dit dichtbij de leefwereld van onze inwoners en zetten in op het vergroten van de bekendheid van deze voorzieningen. Het doel is inwoners zo snel mogelijk de juiste kennis en vaardigheden aan te bieden, zodat inzet van een maatwerkvoorziening voorkomen wordt. Indien er wachttijden ontstaan kijken we, samen met onze inwoners, naar tijdige en passende overbruggingshulp.

Wat gaan we doen?	Bekendheid van algemene voorzieningen en het voorliggend veld vergroten (communicatie).
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Bij lange wachttijden bij hulpaanbieders zoeken we adequate (overbruggings)alternatieven om te zorgen dat inwoners ondersteuning ontvangen en de problematiek niet verergert.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Vergroten van de toegankelijkheid van de (voorliggende) voorzieningen (2 pilots Wmo, 1 pilot jeugd en intensivering samenwerking huisartsen)
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zetten regionaal in op het versnellen van afschalen en uitstromen in de specialistische jeugdhulp.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Bestaanszekerheid

We leven in onzekere tijden. Oorlog zorgt voor hoge prijzen van grondstoffen en energie. De transitie naar duurzamere varianten van energieopwekking en energiegebruik is niet voor iedereen toegankelijk. We zien een groeiend aantal mensen uit andere landen die door verschillende omstandigheden nu in onze gemeente een leven op willen bouwen. Als samenleving hebben we niet op al deze terreinen de invloed die we zouden willen. Wel kunnen we randvoorwaarden scheppen om zo goed als mogelijk de bestaanszekerheid van onze inwoners te bevorderen. Daarom zetten we in op basisvaardigheden en bieden we voorlichting en, indien nodig, ondersteuning bij belangrijke 'overgangsmomenten' en/of 'life-changing events'.

Wat willen we bereiken?	Inburgeraars doen actief mee in de samenleving
--------------------------------	--

Er komen steeds meer mensen uit andere landen naar onze gemeente toe. Het is belangrijk dat zij zo snel mogelijk onderdeel zijn van onze samenleving. Om de juiste ondersteuning te bieden zitten we samen met onze partners bij de start van het traject inburgering aan tafel. Met de nieuwe inwoner kijken we wat er nodig is en bieden we ondersteuning om ervoor te zorgen dat zij het leven in onze gemeente zo snel mogelijk zelf en op niveau aan kunnen. Bij voorkeur doen we dit via betaald werk. Taal, participatie en werk gaan hand in hand. Zo zorgen we ervoor dat ook deze groep in onze gemeente bouwt aan bestaanszekerheid.

De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het percentage inburgeraars dat een actieve bijdrage levert en het percentage inburgeraars dat betaald werk uitvoert. Het streven is dat alle inburgeraars een actieve bijdrage leveren en tenminste de helft van de inburgeraars die betaald werken kunnen uitvoeren, dit ook daadwerkelijk doen.

Wat gaan we doen?	We zetten met inburgeraars samen in op het snel en volwaardig meedoen in de samenleving, zoveel als mogelijk via betaald werk.
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Tijdige signalering van schuldenproblematiek en vergroten van bekendheid van ondersteuning.
--------------------------------	---

Niemand spreekt graag over financiële problemen en schulden. Het is een thema waarbij schaamte snel om de hoek komt kijken. Veel financiële problematiek is daardoor niet of pas in een laat stadium in beeld. Bij mensen met schulden spelen problemen op andere leefgebieden vaak ook een rol, denk bijvoorbeeld aan eenzaamheid of zorgmijdend gedrag. Met onze samenwerkingspartners willen we de schuldenproblematiek graag verder in kaart brengen en bouwen aan een integraal uitvoeringsprogramma om schulden eerder te signaleren en waar mogelijk zelfs te voorkomen.

De belangrijkste indicatoren zijn het aantal inwoners met schulden, omvang schuldenlast in onze gemeente en het aantal voorlichtingsbijeenkomsten over financiën. Een nulmeting vindt plaats in 2023.

Wat gaan we doen?	Vanuit professionals zetten we in op stress-sensitief werken met mensen die leven in armoede
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zetten in op vroegsignalering omtrent schuldenproblematiek
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zetten intermediairs in voor gezinnen met schulden om drempels bij signalering en doorverwijzing te verlagen
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	inwoners beschikken over de benodigde basisvaardigheden om volwaardig onderdeel uit te kunnen maken van de maatschappij
--------------------------------	---

Om volwaardig onderdeel uit te kunnen maken van de samenleving is het belangrijk dat iedereen over de benodigde basisvaardigheden beschikt. Vaak gaat dit vanzelf of is het inrichten van voorlichtingsaanbod voldoende. Als inwoners meer ondersteuning nodig hebben, dan organiseren wij dit, samen met partners als de bibliotheek, kinderopvang en het onderwijs.

Wat gaan we doen?	We zetten in op basisvaardigheden en voorlichting rondom overgangsmomenten en/of life-changing events
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Samenkracht

De opgave samenkracht gaat over het verder versterken van de saamhorigheid en verbondenheid in onze gemeente. Zo kennen we een traditie waarin vrijwilligerswerk en deelname aan een club, een koor of een vereniging vaak als vanzelfsprekend wordt gezien. Ook helpen bekenden elkaar al snel wanneer dat nodig is. Zo maken zij samen de samenleving. Soms is de rek in de samenkracht er bijna uit. Tegelijkertijd werkt de nauwe verbondenheid soms ook nadelig. Roddelen, schaamte voor problemen waar je mee worstelt, groepsdruk en elkaar niet af willen laten vallen voor de groep verdienen aandacht. Bovendien weten mensen die niet uit de omgeving komen of die slechts een beperkte ingang hebben, moeilijk aansluiting te vinden bij de bestaande gemeenschappen. Waar mensen en partijen samenwerken ontstaan nieuwe mogelijkheden en oplossingen. Dat is de reden dat eigen kracht en samenkracht centraal staan in de visie op het integraal beleid voor het sociaal domein.

Wat willen we bereiken? Iedere mantelzorger krijgt de nodige ondersteuning

Wie denkt dat mantelzorg alleen iets vraagt van de verzorger en verzorgde ziet niet het hele plaatje. Het is een thema dat om bekendheid vraagt bij werkgevers. Als gemeente constateren we daarbij dat de mogelijkheden die geboden worden om mantelzorgers te ondersteunen nog lang niet goed genoeg benut worden. Belangrijke eerste stappen zijn daarom om meer erkenning voor de mantelzorger te krijgen, ervoor te zorgen dat meer mantelzorgers zich formeel laten registreren en ervoor te zorgen dat de informatievoorziening verbeterd wordt. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden om ondersteuning verder uit te breiden of verstevigen via werkgevers. Als gemeente en samenwerkingspartners willen we dichterbij de mantelzorger komen te staan, om zo signalen van mogelijke overbelasting tijdig op te kunnen vangen en uitval met elkaar te voorkomen.

De belangrijkste indicator hier is het aantal ondernemers met meer dan 5 werknemers die wij spreken over dit thema. Het ambitieniveau ligt hier op 100%.

Wat gaan we doen?	We brengen onze (jonge) mantelzorgers in beeld en bieden hen de benodigde ondersteuning
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We gaan de respijtzorg geboden door het Buitenhuis uitbreiden
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s):

Wat gaan we doen?	We gaan in gesprek met onze ondernemers over wat het betekent om een mantelzorger in dienst te hebben en welke ondersteuning en activiteiten hiervoor geboden worden
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken? Iedereen voelt zich thuis in onze gemeenschap

Waar de gemeenschapszin in onze gemeente sterk is, blijft de inclusiviteit soms achter. Hoewel we de goede voorbeelden in de gemeente kennen, zien we op onderdelen dat mensen die anders zijn worden buitengesloten en geen ingang krijgen in de samenleving. Voor minderheidsgroepen, zoals de LHBTIQ+, mensen met een beperking of mensen met een afwijkende mening is het soms moeilijk om geaccepteerd te worden en een plekje te vinden in onze gemeenschap. Dit kan en moet anders. Om dit vorm te geven nemen we het thema burgerschap mee in de programma's op scholen, in buurtkamers, bij sport en cultuur en in de uitvoering met onze samenwerkingspartners.

De belangrijkste indicatoren voor dit doel zijn het aantal voorlichtingsbijeenkomsten met het thema burgerschap en het aantal partners dat zich verbindt aan een programma burgerschap. Het ambitieniveau ligt op 100% deelname.

Wat gaan we doen?	Het thema burgerschap maakt deel uit van het huidige voorlichtingsaanbod voor alle doelgroepen.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	We onderzoeken de mogelijkheden om met partners tot een programma burgerschap te komen
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat willen we bereiken?	Inwoners voelen zich vrij om hun zorgen en/of problemen bespreekbaar te maken en voor hun eigen mening uit te komen
--------------------------------	---

Samenkracht draait om het samen aan de slag gaan voor dingen die je maar moeilijk alleen voor elkaar kunt krijgen. Om samen sterk te kunnen zijn, is je kwetsbaar kunnen opstellen belangrijk. Dat wat er zich achter de voordeur afspeelt of daar waar we het moeilijk mee hebben, daar praten we niet graag over. We zwijgen er liever over en doen 'normaal' mee. Tegelijkertijd zien we een andere stroming ontstaan. Steeds meer inwoners zoeken naar openheid en willen de schaamte voorbij. Als gemeente zien we de noodzaak om hier in de komende periode vaker met elkaar over in gesprek te gaan.

De belangrijkste indicatoren zijn het aantal consultants en vrijwilligers van het WSP die een passende training doorlopen hebben, het streven is dat iedereen dit doet. We onderzoeken nog andere indicatoren om te meten of problemen in een eerder stadium bekend worden bij de gemeente en om te meten of onze partners schaamte signaleren en hier adequaat op inzetten. Contractmanagementgesprekken zouden hierin kunnen bijdragen.

Wat gaan we doen?	Inzet op vrijwilligersondersteuning
--------------------------	-------------------------------------

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Versterken van de ouderbetrokkenheid
--------------------------	--------------------------------------

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Een sterkere samenwerking in het onderwijs
--------------------------------	--

Voorlichting en samenwerking in het onderwijs zijn belangrijk om kinderen een goede start te geven. Sinds 2018 zijn we samen met onze onderwijspartners in Edam-Volendam bezig met programma 'Samen Beter'. De bedoeling van het programma is om als onderwijs en gemeente gezamenlijk prioriteiten te stellen om mee aan de slag te gaan en meer lijn te brengen in een gevarieerd voorlichtings- en activiteitsaanbod. Het geeft een gezamenlijke agenda die we met elkaar dragen en waarin de jeugdige centraal staat. Het achterliggende doel van het programma blijft ook de komende jaren relevant, met het besef dat we naast de jeugdigen ook ouders en het netwerk om een jeugdige heen willen bereiken.

Belangrijke indicatoren zijn de gemiddelde eindexamenscores en het aantal vroegtijdig schoolverlaters. We onderzoeken nog of en op welke manier wij kunnen meten in hoeverre de jeugd de gelegenheid krijgt om hun talenten ten volle te ontdekken en ontwikkelen.

Wat gaan we doen?	Analyseren van de kostenstructuur van de MFA in Oosthuizen met als doel de juiste afweging te kunnen maken over welke investering nodig is voor de benodigde uitbreiding om toekomstbestendig onderwijs te kunnen blijven bieden in deze kern.
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	In samenwerking met de schoolbesturen de basisscholen in Edam vernieuwen.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	In samenwerking met de vakleerkrachten een kwaliteitskader bewegingsonderwijs opstellen en bijpassend MJOP voor inventaris uitvoeren met als doel gelijke kansen op motorische ontwikkeling te bieden voor alle kinderen in onze gemeente.
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Samen met de schoolbesturen een analyse opstellen welke verduurzaamheidsacties kunnen worden gerealiseerd voor schoolgebouwen die nog minimaal 10 jaar in gebruik blijven met als doel toe te werken naar energieneutrale schoolgebouwen met een gezond kl
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We continueren het programma Samen Beter.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Als gemeente laten wij onze inwoners participeren in de opstelling, uitvoering en evaluatie van beleid.
--------------------------------	---

Alles wat wij als gemeente organiseren en (laten) uitvoeren doen wij voor onze inwoners. Daarom is het van belang om onze inwoners te betrekken bij de opstelling, uitvoering en evaluatie van het beleid dat hen aangaat.

Wat gaan we doen?	Middels participatiebijekomsten, (digitale) platformen en eventuele andere instrumenten laten wij onze inwoners, partners en overige actoren participeren in de opstelling, evaluatie en /of uitvoering van beleid.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We evalueren het huidige participatiebeleid en stellen dat waar nodig bij.
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Partnerschap

Het ondersteuningsnetwerk binnen de gemeente Edam-Volendam is continu in beweging. Aanbod en werkwijze veranderen regelmatig, hulpverleners komen en gaan. Bij het inzetten van integraal beleid en integraal werken gaat het erom dat we ons samen verantwoordelijk voelen voor de hele samenleving en wat daarbinnen speelt. Het vraagt van alle partners in het netwerk dat zij elkaar kennen en kunnen vinden wanneer dit noodzakelijk is voor de ondersteuningsvraag van een inwoner. Dit betekent dat wij als partners in de gemeente met elkaar een nieuwe stap willen zetten in de professionaliteit van het netwerk.

Wat willen we bereiken?	Professionals weten elkaar te vinden via een sociale kaart
--------------------------------	--

Door het inrichten van een portaal voor professionals met daarop een sociale kaart/ondersteuningsstructuur weten professionals elkaar te vinden. Zij zijn op de hoogte van elkaars kennis en expertise, hebben korte lijnen met als doel inwoners zo snel mogelijk van de juiste ondersteuning of hulp te voorzien. Het ontwikkelen en bijhouden van een sociale kaart vraagt iets van het hele zorglandschap, waarbij de gemeente als regisseur en onderdeel van het netwerk optreedt. Het is belangrijk dat informatie in dit portaal altijd actueel is. De gemeente organiseert bijeenkomsten voor samenwerkingspartners en houdt regie op de actualiteit van het portaal.

Belangrijke indicatoren voor deze doelstelling zijn het aantal partners dat is aangesloten op het portaal voor professionals, het gebruik van de faciliteiten en de mate waarin deze partners de kaart up-to-date houden.

Wat gaan we doen?	We brengen onze samenwerkingspartners (digitaal) samen voor kennismaking, kennisdeling, bespreken van signalen en het realiseren van korte lijnen.
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een ondersteuningsstructuur en delen deze middels een portaal voor professionals
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Als gemeente staan wij voor goed opdrachtgeverschap
--------------------------------	---

Als gemeente hebben we veel contracten/overeenkomsten afgesloten met organisaties die werkzaam zijn binnen het Sociaal Domein. Deze partners voeren gemaakte afspraken voor ons uit. Goed opdrachtgeverschap, afspraken samen nakomen, verbinding opzoeken en toewerken naar vastgestelde kaders en richtlijnen met elkaar. Dit zijn speerpunten om de samenwerkingsrelatie met onze partners te versterken.

Wat gaan we doen?	We stellen kaders en richtlijnen op over wat wij als gemeente onder goed opdrachtgeverschap verstaan en delen deze met onze partners
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Als gemeente betrekken wij onze inwoners bij de opstelling en uitvoering van beleid
--------------------------------	---

Alles wat wij als gemeente organiseren en (laten) uitvoeren doen wij voor onze inwoners. Daarom is het van belang om onze inwoners te betrekken bij de opstelling en uitvoering van het beleid dat hen aangaat.

Wat gaan we doen?	Middels participatiebijekomsten, (digitale) platformen en eventuele andere opties betrekken wij onze inwoners, partners en overige actoren bij de opstelling en/of uitvoering van beleid dat hen aangaat
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken?	Onderzoek naar de ondersteuning van een poppodium
--------------------------------	---

Het poppodium van het CBW is op dit moment volledig zelfvoorzienend. Dit in tegenstelling tot andere poppodia in het land. Dat is in essentie hartstikke knap, maar toch willen we als gemeente onderzoeken of we het poppodium kunnen ondersteunen. Op deze manier kan het poppodium wellicht haar mogelijkheden vergroten en een breder publiek aanspreken. Komend jaar willen we deze mogelijkheden onderzoeken.

Wat gaan we doen?	Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het poppodium te ondersteunen.
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Preventie

Voorkomen is beter dan genezen. Of het nu gaat om een gezondere leefstijl, financiële hulp vragen voordat er schulden ontstaan, ondersteuning krijgen op school om te voorkomen dat een leerling uitvalt of een cursus valpreventie wanneer ouderen minder mobiel worden. Als we de zelfredzaamheid van inwoners hoog willen houden en de kosten in het sociaal domein beheersbaar, dan is preventief werken het best passende scenario. Het vraagt van partners en gemeenten een andere manier van met elkaar samenwerken en meer outreachend werken, met name richting inwoners met een kwetsbare positie.

Wat willen we bereiken?	Inwoners zijn fysiek en mentaal gezond
--------------------------------	--

Preventief werken vraagt om een andere kijk op gezondheid. De benadering van positieve gezondheid draait om de vraag wat mensen in brede zin nodig hebben om met alle uitdagingen in het leven om te kunnen gaan. Het gaat hierbij om fysieke, mentale en sociale uitdagingen. Het gedachtegoed van positieve gezondheid zetten we centraal in onze uitvoeringsprogramma's. Gezondheid en leefstijl krijgen aandacht in onze gemeente. Als gemeente zetten we in op het verkleinen van gezondheidsverschillen binnen onze gemeente middels het GALA (Gezond en actief leven-akkoord) en geven we samen met onze sport-, beweeg- en culturaanbieders, uitvoering aan het vitaliteitsakkoord.

Wat gaan we doen?	Opstellen van een integraal plan van aanpak rondom het Gezond en actief leven akkoord (GALA)
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	Uitvoeren van het vitaliteitsakkoord, waarin sport, kunst & cultuur en gezondheid integraal onderdeel zijn
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We dragen zorg voor een gevarieerd aanbod aan activiteiten om daarmee de talentontwikkeling van onze jeugd, in de breedste zin van het woord, te stimuleren
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We gaan aan de slag met de interventie Welzijn op recept
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zetten een ketenaanpak Kansrijke start op
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zetten een ketenaanpak valpreventie op
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zetten in op het vergroten van het aanbod van basis-GGZ voor jeugd en gezin en versterken de positie van de praktijkondersteuner jeugd bij de huisartsen
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken? Middelen- en alcoholgebruik terugdringen en de startleeftijd verhogen

In onze gemeenten staat het middelengebruik hoog op de agenda. Onderdeel hiervan is bijvoorbeeld het programma LEF. Het hoofddoel van het programma LEF is het terugdringen van middelengebruik van jongeren tot 18 jaar in alle kernen van gemeente Edam-Volendam. De basis van LEF is het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe we er met z'n allen voor kunnen zorgen dat het gezonde verstand gaat zegevieren als het gaat om het maken van keuzes. Dat we met elkaar laten zien dat we dat beeld kunnen ombuigen en dat we bereid zijn die verandering met elkaar vanaf de grond op te bouwen.

Belangrijke indicatoren van deze doelstelling zijn het aantal Weekend Fun Nights en de bezoekersaantallen van deze avonden, gemiddelde startleeftijd alcohol, aantal drugsgebruikers onder jongeren, aantal ziekenhuisopnames door drank- of drugsgebruik en het aantal gokkende jongeren.

Wat gaan we doen?	We intensiveren de handhaving in de niet-thuissituatie
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Lieke Sievers

Wat gaan we doen?	We intensiveren/vergroten het aanbod aan voorlichting voor ouders omtrent middelen- en alcoholgebruik en zetten in op gezinsgerichte/ouder en kind-activiteiten
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We zorgen middels programma LEF voor een verhoging van de startleeftijd van alcoholgebruik
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken? Cultuur voor iedereen bereikbaar

In de gemeente Edam-Volendam is cultuur overal aanwezig. In de vorm van erfgoed, musea, muziek, theater, verenigingen en ga zo maar door. Cultuur is toch niet voor iedereen toegankelijk, denk bijvoorbeeld aan mensen met weinig financiële middelen. We blijven daarom met elkaar bouwen aan de toegankelijkheid van cultuur. De cultuurcoördinator speelt hier een belangrijke rol in. In samenwerking met de cultuurcoördinator willen we ervoor zorgen dat het aantal initiatieven, activiteiten en evenementen die vanuit het veld georganiseerd worden stijgen.

Uitgangspunt is een toename van het aantal georganiseerde activiteiten op jaarbasis ten opzichte van voorgaande jaren.

Wat gaan we doen?	We vergroten de aandacht voor culturele initiatieven, activiteiten en evenementen georganiseerd vanuit het veld
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken? Sport en bewegen is voor iedereen mogelijk

In de gemeente Edam-Volendam kennen we een topsportklimaat en sporters en verenigingen van niveau. In verschillende takken van sport bouwt talent aan een route naar de Olympische Spelen. Vanaf het seizoen 2022 speelt voetbalclub FC Volendam (weer) op eredivisieniveau. Onze inwoners zijn hier trots op. De belangrijke rol die sportverenigingen spelen in onze samenleving, maakt dat wij ze vaker en actiever willen betrekken bij het brede sociaal domein. Het is onze ambitie om, samen met onze partners, sport en bewegen voor iedereen mogelijk te maken.

Het uitgangspunt is een daling van het percentage niet-sporters ten opzichte van vorige jaren.

Wat gaan we doen?	We onderzoeken de uitvoeringsvarianten om onze werkzaamheden/taken op gebied van een gezonde omgeving (sport, kunst & cultuur en gezondheid aan elkaar te verbinden).
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat willen we bereiken? Niemand voelt zich eenzaam

Het gevoel van eenzaamheid is ongezond en draagt niet bij aan de zelfredzaamheid en samenkracht van de samenleving. Onze partners zien eenzaamheid onder ouderen, die hun sociale netwerken zien verdwijnen en in de drukte van het leven maar beperkt contact met familie hebben. Jezelf goed kunnen verplaatsen vormt hierbij vaak nog een extra obstakel. Ook bij jongeren zien wij en onze partners regelmatig eenzaamheid. De corona-pandemie heeft hier een negatieve bijdrage aan geleverd. De initiatieven die bijdragen aan het omkeren van dit proces van eenzaamheid zijn belangrijk voor onze samenleving. Initiatieven vanuit de samenleving mogen er meer en steviger komen in de komende periode om gevoelens van eenzaamheid onder alle groepen verder terug te dringen.

Belangrijke indicatoren zijn het aantal activiteiten in het voorliggend veld en het percentage eenzaamheid onder ouderen en volwassenen.

Wat gaan we doen?	We geven uitvoering aan het plan van aanpak tegen eenzaamheid
--------------------------	---

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Wat gaan we doen?	We ontwikkelen een signaalfunctie in het voorliggend veld voor eenzaamheid
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Vincent Tuijp

Financiën

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Saldo per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Preventie voorliggend veld		-8.230	-10.226	-8.671	-9.319	-9.203	-9.731
5.01	Preventie voorliggend veld	-4.282	-4.909	-4.060	-4.152	-4.218	-4.326
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	-2.634	-3.239	-2.976	-3.481	-3.230	-3.388
5.03	Talentontwikkeling	-661	-672	-732	-747	-762	-792
5.04	Sportstimulering jeugd	-469	-538	-311	-338	-372	-586
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	-184	-302	-117	-119	-120	-123
5.20	Singelwijk	0	-566	-474	-483	-500	-516
Toegankelijkheid		-18.568	-17.169	-22.729	-18.279	-18.275	-18.296
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	-9.383	-7.958	-8.291	-7.722	-7.686	-7.732
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	-5.939	-5.302	-5.549	-5.617	-5.679	-5.718
5.08	Sportaccommodaties	-1.493	-1.861	-5.426	-2.642	-2.619	-2.640
5.09	Zwembaden	-733	-914	-2.259	-1.147	-1.133	-1.036
5.10	Kunst en Cultuur	-488	-618	-636	-581	-582	-587
5.11	Bewegingsonderwijs	-225	-222	-274	-282	-290	-298
5.12	Sportverenigingen	-74	-107	-122	-125	-125	-126
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	-232	-188	-172	-163	-161	-160
Bestaanszekerheid		-1.967	-5.700	-4.807	-4.783	-4.855	-4.934
5.14	Werkplus	-2.088	-2.414	-2.206	-2.238	-2.268	-2.299
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	-3.508	-2.456	-2.034	-1.992	-2.021	-2.052
5.16	Inburgering	3.629	-830	-567	-553	-567	-583
Samenkracht		-679	-755	-810	-747	-748	-749
5.17	Openbare Bibliotheken	-679	-755	-810	-747	-748	-749
Partnerschap		-554	-799	-900	-914	-923	-929
5.18	Gezondheidszorg algemeen	-499	-745	-843	-854	-861	-864
5.19	Media	-55	-54	-58	-60	-63	-65
Saldo vóór reservemutaties		-29.998	-34.650	-37.918	-34.041	-34.005	-34.639
Saldo reservemutaties		460	2.663	89	908	657	327
Saldo incl. reservemutaties		-29.538	-31.987	-37.829	-33.133	-33.348	-34.312

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Lasten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Preventie voorliggend veld		-9.199	-12.159	-10.081	-10.729	-10.482	-10.504
5.01	Preventie voorliggend veld	-4.682	-5.616	-4.761	-4.853	-4.801	-4.611
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	-3.165	-4.217	-3.464	-3.969	-3.718	-3.876
5.03	Talentontwikkeling	-661	-672	-732	-747	-762	-792
5.04	Sportstimulering jeugd	-507	-786	-532	-559	-580	-586
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	-184	-302	-117	-119	-120	-123
5.20	Singelwijk	0	-566	-474	-483	-500	-516
Toegankelijkheid		-20.388	-19.548	-25.221	-20.523	-20.559	-20.615
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	-9.383	-8.242	-8.466	-7.812	-7.775	-7.821
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	-6.119	-5.498	-5.745	-5.813	-5.875	-5.914
5.08	Sportaccommodaties	-2.444	-2.968	-6.544	-3.772	-3.761	-3.789
5.09	Zwembaden	-1.301	-1.420	-2.986	-1.695	-1.703	-1.629
5.10	Kunst en Cultuur	-509	-725	-744	-694	-699	-708
5.11	Bewegingsonderwijs	-245	-248	-301	-309	-317	-325
5.12	Sportverenigingen	-74	-107	-122	-125	-125	-126
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	-311	-339	-313	-305	-304	-303
Bestaanszekerheid		-14.368	-13.180	-11.841	-11.822	-10.178	-10.236
5.14	Werkplus	-2.477	-2.564	-2.606	-2.618	-2.628	-2.639

5.15	Participatie en schuldhulpverlening	-8.008	-7.154	-6.547	-6.505	-6.533	-6.565
5.16	Inburgering	-3.884	-3.462	-2.688	-2.699	-1.016	-1.033
Samenkracht		-679	-792	-847	-783	-784	-785
5.17	Openbare Bibliotheken	-679	-792	-847	-783	-784	-785
Partnerschap		-576	-819	-900	-914	-923	-929
5.18	Gezondheidszorg algemeen	-521	-765	-843	-854	-861	-864
5.19	Media	-55	-54	-58	-60	-63	-65
Lasten vóór reservemutaties		-45.210	-46.498	-48.891	-44.772	-42.926	-43.070
Toevoegingen reserves		-1.041	-81	-500	-6	-6	0
Lasten incl. reservemutaties		-46.251	-46.579	-49.391	-44.778	-42.932	-43.076

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Baten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Preventie voorliggend veld		968	1.933	1.410	1.410	1.278	773
5.01	Preventie voorliggend veld	400	707	701	701	583	285
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	531	978	488	488	488	488
5.03	Talentontwikkeling	0	0	0	0	0	0
5.04	Sportstimulering jeugd	38	248	221	221	208	0
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	0	0	0	0	0	0
5.20	Singelwijk	0	0	0	0	0	0
Toegankelijkheid		1.820	2.378	2.493	2.245	2.284	2.319
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	0	284	175	89	89	89
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	180	196	196	196	196	196
5.08	Sportaccommodaties	951	1.107	1.118	1.130	1.142	1.149
5.09	Zwembaden	568	507	727	548	570	593
5.10	Kunst en Cultuur	21	108	109	113	117	121
5.11	Bewegingsonderwijs	20	26	27	27	27	27
5.12	Sportverenigingen	0	0	0	0	0	0
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	79	152	141	142	143	143
Bestaanszekerheid		12.401	7.480	7.034	7.039	5.322	5.302
5.14	Werkplus	389	150	400	380	360	340
5.15	Participatie en schuldhulpverlening	4.500	4.697	4.513	4.513	4.513	4.513
5.16	Inburgering	7.513	2.632	2.121	2.146	449	449
Samenkracht		0	37	37	37	37	37
5.17	Openbare Bibliotheken	0	37	37	37	37	37
Partnerschap		22	20	0	0	0	0
5.18	Gezondheidszorg algemeen	22	20	0	0	0	0
5.19	Media	0	0	0	0	0	0
Baten vóór reservemutaties		15.212	11.848	10.973	10.730	8.921	8.431
Onttrekkingen reserves		1.501	2.744	589	914	663	333
Baten incl. reservemutaties		16.713	14.591	11.562	11.645	9.584	8.764

Nieuw beleid

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Implementatie Werkplus in gemeentelijke organisatie	341	314	294	274

Implementatie Werkplus in gemeentelijke organisatie

De stichting WerkPlus is in 2018 opgericht voor de uitvoering van de Wsw door de gemeente Edam-Volendam en is door de afsluiting van de Wsw regeling voor nieuwe instroom (vanaf 1 januari 2015) altijd bedoeld als een tijdelijke organisatievorm. Er komen immers geen nieuwe medewerkers bij, er gaan alleen medewerkers weg

(als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd). In de tussentijdse evaluatie van de stichting WerkPlus in 2019 is al melding gemaakt dat nagedacht moest worden over de toekomst van de stichting WerkPlus en dat een visie nodig was op de krimp cq. teruggang van de aantallen Wsw- medewerkers in dienst van de Stichting. Het college van B&W heeft de conclusies en aanbevelingen van de tussenevaluatie overgenomen en heeft het bestuur van de stichting WerkPlus gevraagd een toekomstscenario op te stellen. Het bestuur van de stichting WerkPlus heeft de scenarioanalyse uitgevoerd en naar aanleiding van besprekingen met alle stakeholders unaniem gekozen voor het scenario de Stichting op te heffen en de werkzaamheden van de Stichting onder te brengen bij de gemeente Edam-Volendam. Het formeel werkgeverschap en de taken van de stichting WerkPlus zullen daarmee overgaan van de stichting WerkPlus naar de gemeente Edam-Volendam. In de praktijk zal de uitvoering grotendeels gelijk blijven. De beëindiging van de stichting en positionering van de WSW werknemers binnen de gemeente heeft gevolgen voor de begroting. Per saldo valt in 2024 een bedrag van € 341.000 vrij ten gunste van het saldo begroting doordat het aantal WSW medewerkers af neemt.

Nieuwe investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Actualisaties investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Actualisatie diverse investeringen/kredieten	38	1	1	1

Beleidsindicatoren

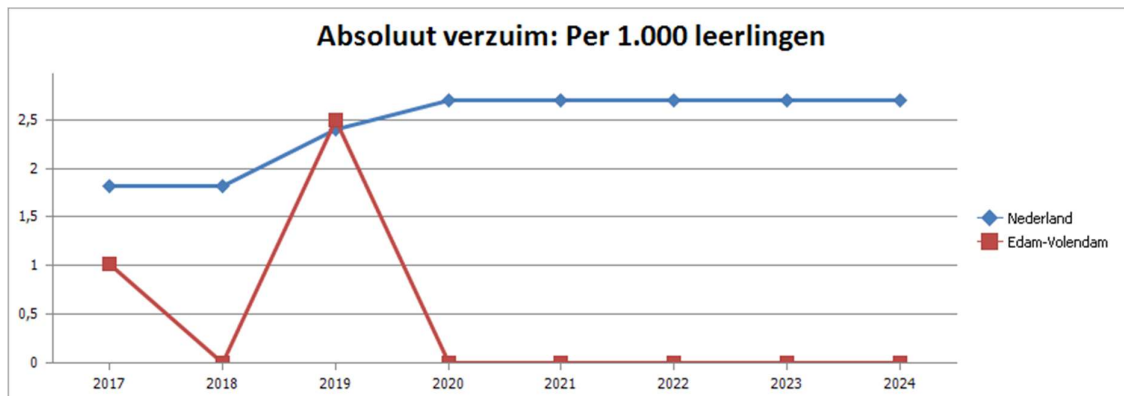
Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording". Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

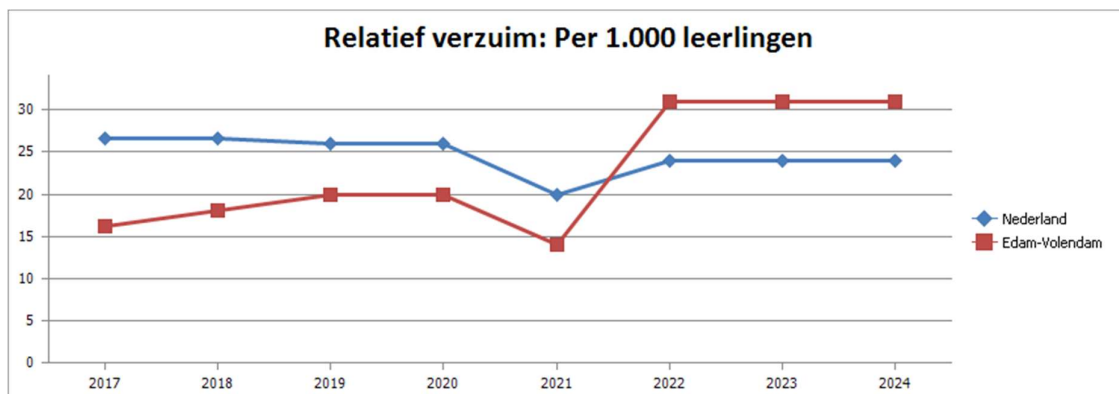
N.B.:

- Als in onderstaande grafieken de waarde 0 is aangegeven betekent dit dat voor dat jaar (nog) geen data beschikbaar is.
- Dit jaar wordt in de begroting de verplichte set aan beleidsindicatoren op een andere wijze gepresenteerd dan in voorgaande begrotingen en jaarrekeningen.

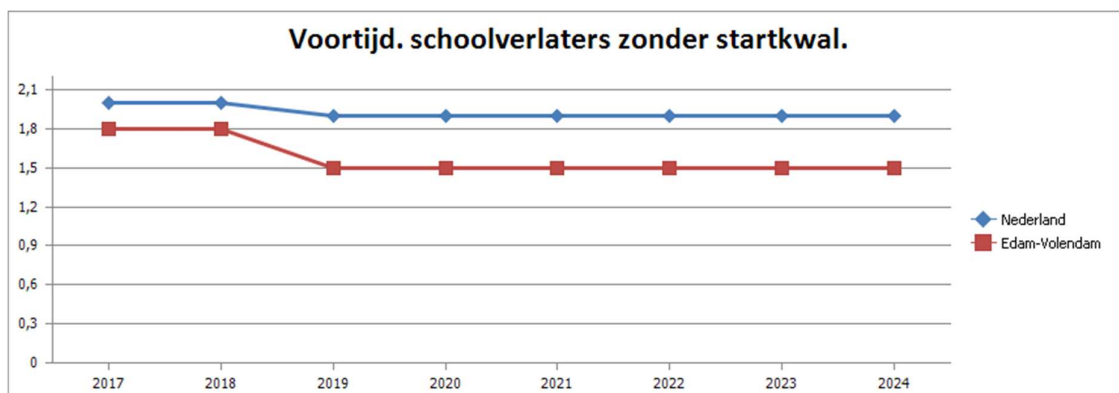
Indicator:	Absoluut verzuim
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 leerlingen
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2020)
Bron:	Duo/Ingrado
Waarde Edam-Volendam:	0
Waarde Nederland:	2,7
Toelichting indicator:	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periode aanduiding '2024' staat voor schooljaar 2023/2024.

Indicator:	Relatief verzuim
Eenheid/Ratio:	Aantal per 1.000 leerlingen
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	DUO/Ingrado
Waarde Edam-Volendam:	31
Waarde Nederland:	24
Toelichting indicator:	Het relatieve aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren zonder vrijstelling dat langer dan 4 opeenvolgende weken niet ingeschreven was op school. De periodeaanduiding '2023' staat voor schooljaar '2022/2023'.

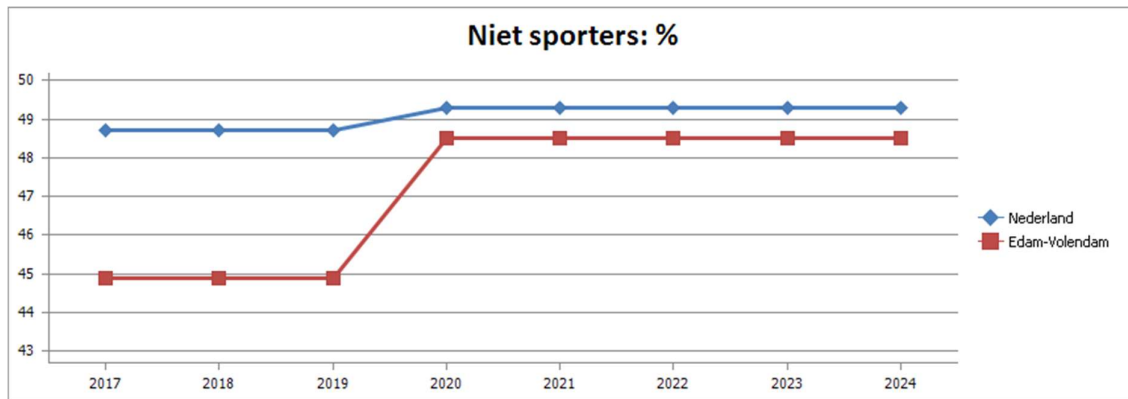

Indicator:	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)
Eenheid/Ratio:	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	DUO/Ingrado
Waarde Edam-Volendam:	1,5
Waarde Nederland:	1,9
Toelichting indicator:	Jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo, vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periode aanduiding '2023' staat voor schooljaar 2022/2023.

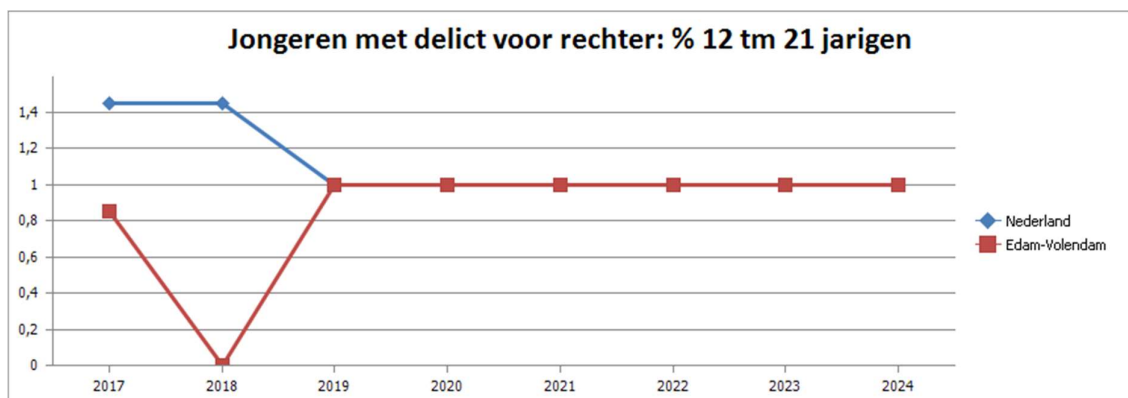

Indicator:	Niet sporters
Eenheid/Ratio:	%
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2020)
Bron:	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Waarde Edam-Volendam:	48,5
Waarde Nederland:	49,3

Toelichting indicator:	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
------------------------	--

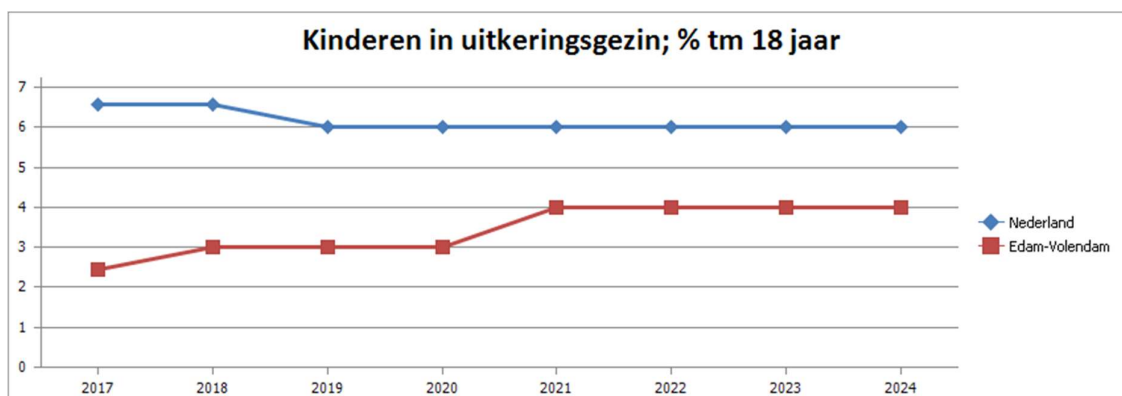

Indicator:	Jongeren met een delict voor de rechter
Eenheid/Ratio:	% 12 t/m 21 jarigen
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	CBS Jeugd
Waarde Edam-Volendam:	1
Waarde Nederland:	1
Toelichting indicator:	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

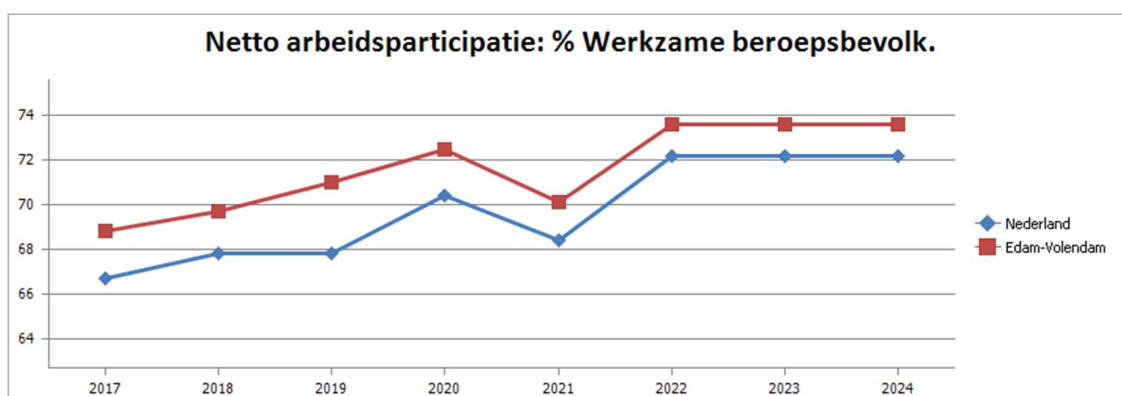

Indicator:	Achterstand onder Jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin
Eenheid/Ratio:	% kinderen tot 18 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	CBS Jeugd
Waarde Edam-Volendam:	4
Waarde Nederland:	6

Toelichting indicator:	Het percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal een lid een bijstandsuitkering ontvangt.
------------------------	---

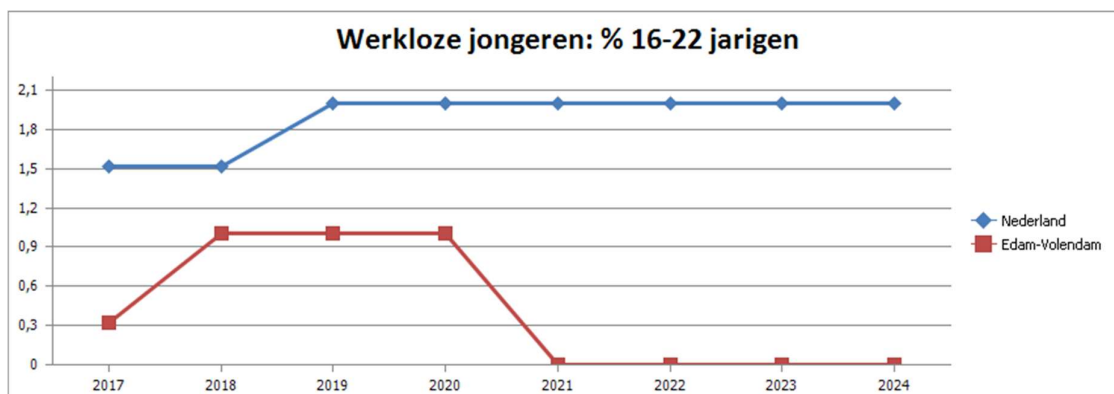

Indicator:	Netto arbeidsparticipatie
Eenheid/Ratio:	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Arbeidsdeelname
Waarde Edam-Volendam:	73,6
Waarde Nederland:	72,2
Toelichting indicator:	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

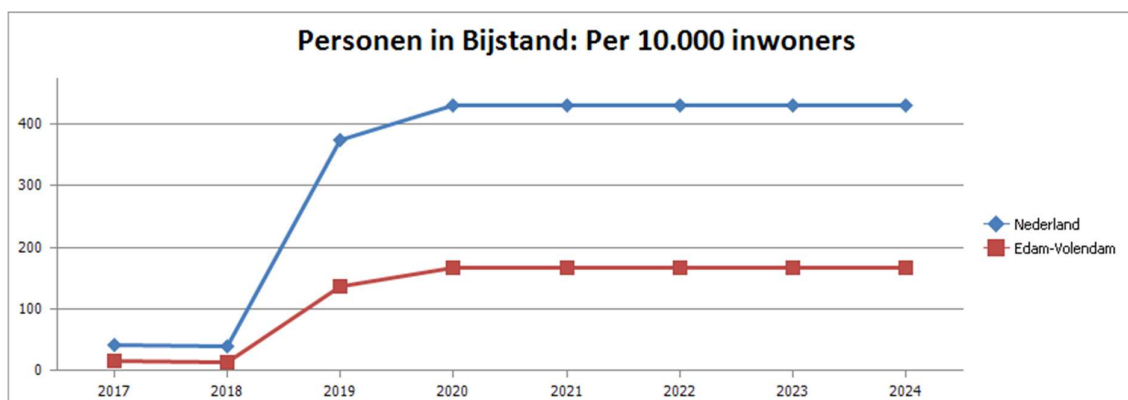

Indicator:	Achterstand onder Jeugd - Werkloze jongeren
Eenheid/Ratio:	% 16 t/m 22 jarigen
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	CBS Jeugd
Waarde Edam-Volendam:	0
Waarde Nederland:	2

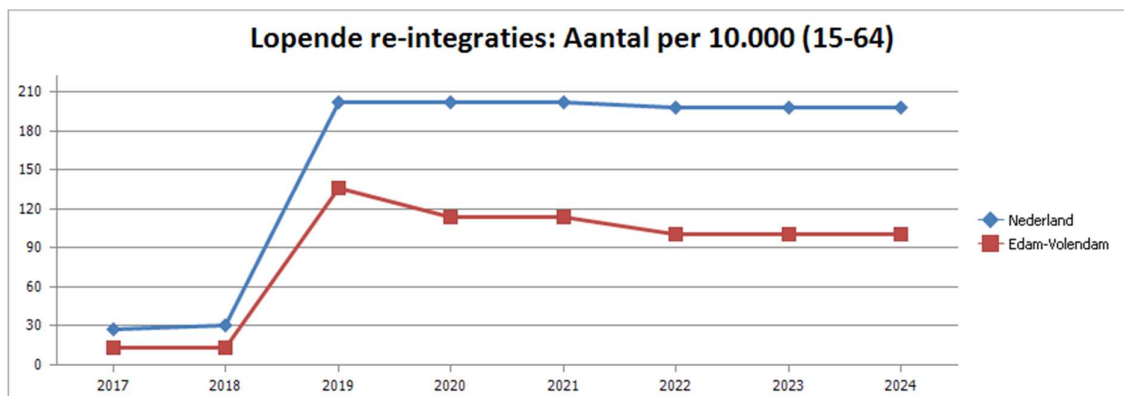
Toelichting indicator:	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
------------------------	---

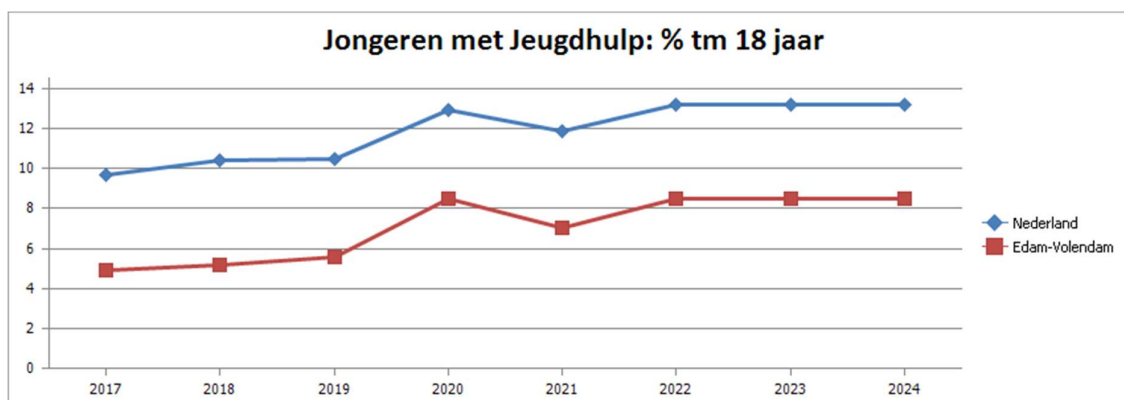
Indicator:	Personen met een bijstandsuitkering
Eenheid/Ratio:	Aantal per 10.000 inwoners
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2021)
Bron:	CBS - Participatie Wet
Waarde Edam-Volendam:	167,5
Waarde Nederland:	431,2
Toelichting indicator:	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners 18 jr en ouder. Onder Bijstandsuitkering worden uitkeringen verstaan op grond van de Participatie wet (vanaf 2015).

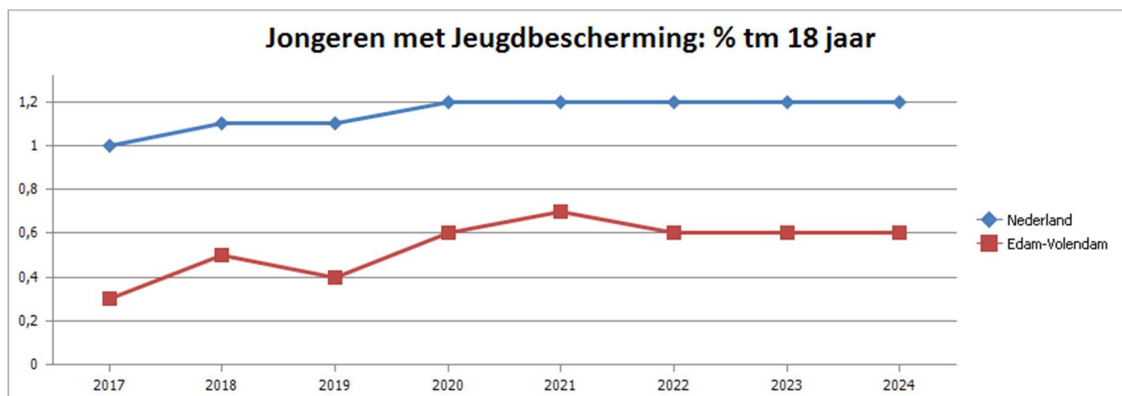
Indicator:	Lopende re-integratievoorzieningen
Eenheid/Ratio:	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Participatie Wet
Waarde Edam-Volendam:	100
Waarde Nederland:	197,7
Toelichting indicator:	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

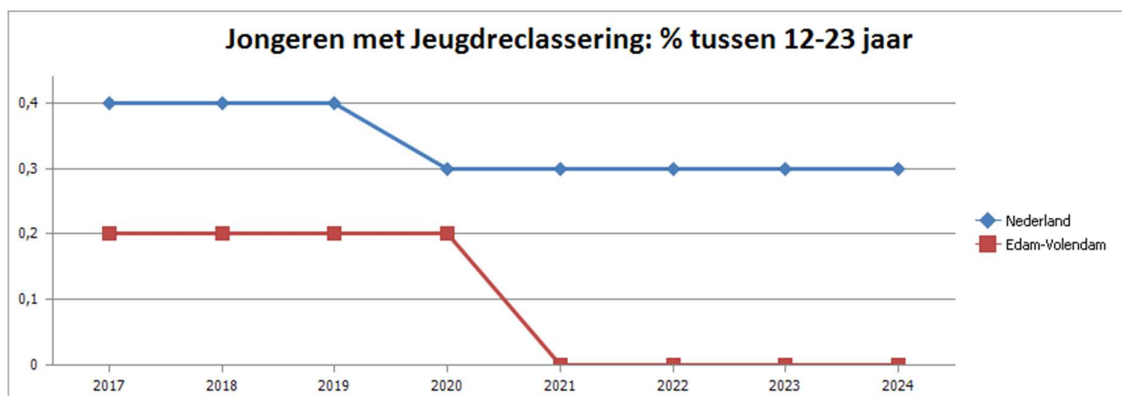
Indicator:	Jongeren met jeugdhulp
Eenheid/Ratio:	% van alle jongeren tot 18 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Jeugd
Waarde Edam-Volendam:	8,5
Waarde Nederland:	13,2
Toelichting indicator:	Jeugdhulp is de hulp/zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Hulp/zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale e/o gedragsproblemen, een verstandelijke beperking vd jongere, of opvoedingsproblemen vd ouders.

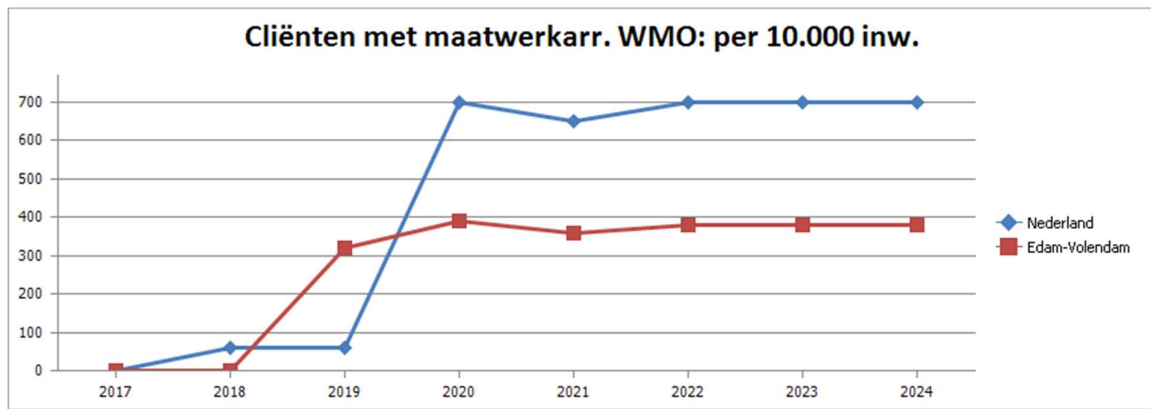
Indicator:	Jongeren met jeugdbescherming
Eenheid/Ratio:	% van alle jongeren tot 18 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Jeugd
Waarde Edam-Volendam:	0,6
Waarde Nederland:	1,2
Toelichting indicator:	Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

Indicator:	Jongeren met jeugdreclassering
Eenheid/Ratio:	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2020/2023)
Bron:	CBS - Jeugd
Waarde Edam-Volendam:	0
Waarde Nederland:	0,3
Toelichting indicator:	Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren (12-17 (soms verlengd naar 22 jaar)) met politie in aanraking zijn geweest en proces verbaal hebben gekregen.

Indicator:	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO
Eenheid/Ratio:	Aantal per 10.000 inwoners
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2022)
Bron:	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Waarde Edam-Volendam:	380
Waarde Nederland:	700
Toelichting indicator:	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Beleidsstukken

Verordeningen

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de vastgestelde verordeningen.

[Beleidsstukken Cultuur, Recreatie, Toerisme & Sport](#)

[Beleidsstukken Onderwijs](#)

[Beleidsstukken Werk, Bijstand & Inkomen](#)

[Beleidsstukken Zorg, Jeugd & Gezondheid](#)

Via bovenstaande hyperlinks wordt u doorverwezen naar de huidige beleidsstukken.

Verbonden partijen

GGD Zaanstreek-Waterland

Waterlands Archief

Regionale samenwerking Jeugdhulp

Stichting Werkplus

Zwembad de Waterdam

Zorg- en Veiligheidshuis Zaanstreek-Waterland

Nazorgstichting Nieuwjaarsbrand Volendam

GGD Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	GGD Zaanstreek-Waterland				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Het gemeentelijk belang is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan de GGD voor uitvoering van de taken, met name de Wet Publieke Gezondheid. De gemeente heeft vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur.				
Activiteiten	De GGD werkt aan een goede gezondheid van alle inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland.				
Risico's	Het risico voor de gemeente is beperkt tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	1.130	13.628	Begroot		1.842
Stand 31-12	1.044	11.414	Realisatie	-74	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van het inwonersaantal 0 - 18 jaar voor wat betreft de kosten van de jeugdgezondheidszorg, het gemiddeld aantal meldingen voor wat betreft de kosten van het meldpunt en advies bijzondere zorg (MABZ) en voor het overige op basis van het totale inwonersaantal.				

Waterlands Archief					
Vestigingsplaats	Purmerend				
Website	Waterlands Archief				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Het gemeentelijk belang is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan het Waterlands Archief.				
Activiteiten	Het Waterlands Archief beheert de archieven van plaatselijke overheden en particuliere instellingen (bijvoorbeeld notarissen en kerken). Door beheer en beschikbaarstelling van archieven en collecties aan een zo breed mogelijk publiek houdt het Waterlands Archief het collectief geheugen levend en wordt het cultureel erfgoed bewaard.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	220	178	Begroot		383
Stand 31-12	324	183	Realisatie	50	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van inwoneraantallen, strekkende meters papieren archief en gigabytes digitaal archief.				

Regionale samenwerking Jeugdhulp					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	Regionale Samenwerking Amsterdam-Amstelland & Zaanstreek-Waterland				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Edam-Volendam neemt deel aan een regionale samenwerking op het gebied van Jeugdzorg.				
Activiteiten	Samenwerking op het gebied van Jeugdhulp met de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland voor de inkoop van (hoog)specialistische jeugdhulp.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		124
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	De regiogemeenten dragen bij aan de kosten die Amsterdam voor de regio maakt. Van deze partij zijn geen jaarcijfers beschikbaar.				

Zorg- en Veiligheidshuis Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	Zorg en veiligheidshuizen				
Programma	2				
Gemeentelijk belang	De gemeente neemt deel aan deze netwerkorganisatie en betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het Zorg- en Veiligheidshuis.				
Activiteiten	Het Zorg- & Veiligheidshuis Waterland Zaanstreek – Waterland is een samenwerkingsverband die zorgt voor een betere afstemming tussen partners uit de regio die werken aan preventie, dwang en nazorg van crimineel gedrag.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		25
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Deelnemende gemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van het inwonersaantal. Van deze partij zijn geen jaarcijfers beschikbaar.				

Stichting Werkplus					
Vestigingsplaats	Volendam				
Website	https://www.stichtingwerkplus.nl/				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Het bestuur van deze stichting bestaat uit minimaal 3 leden. Het bestuur bestaat in ieder geval uit een wethouder en 2 ambtenaren van de gemeente, waarvan in ieder geval één lid van het Managementteam en één ambtenaar met financiële expertise. De gemeente stelt een budget beschikbaar aan de stichting voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).				
Activiteiten	De stichting heeft als doel het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De Wsw maakt het mogelijk dat mensen begeleid kunnen werken in een aangepaste arbeidsomgeving. Het gaat om mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage. Omdat sprake is van een exploitatiebijdrage kan dit bij oplopende tekorten leiden tot een overschrijding van de begroting.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	584	Begroot		0

Stand 31-12	0	821	Realisatie	0	
Financiële toelichting	De jaarlijkse bijdrage aan de stichting betreft een exploitatiebijdrage en is gelimiteerd tot het exploitatietekort van de stichting. De werkzaamheden van de stichting worden vanaf 2024 in de gemeentelijke organisatie onder gebracht. Hiermee vervalt de bijdrage aan stichting Werkplus.				

Nazorgstichting Nieuwjaarsbrand Volendam					
Vestigingsplaats	Volendam				
Website	Nazorgstichting Nieuwjaarsbrand Volendam				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Van het driehoofdig Bestuur van de Stichting is één lid aangewezen door het College van Burgemeester en Wethouders. Daarnaast participeert de gemeente in de Raad van Toezicht in de persoon van de burgemeester.				
Activiteiten	Doel van de Stichting is de opzet van een waarborgfonds voor getroffen en.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	3.923	14	Begroot		40
Stand 31-12	3.943	11	Realisatie	19	
Financiële toelichting	De gemeente draagt tot 2045 jaarlijks een vast bedrag van € 40.000 bij.				

Zwembad de Waterdam					
Vestigingsplaats	Volendam				
Website	www.waterdam.nl				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Bijdragen aan ontwikkeling recreatie en volksgezondheid en veiligheid.				
Activiteiten	Optimaal gebruik van de accommodatie om te kunnen sporten en recreëren, met inachtneming van wettelijke kaders voor wat betreft milieu- en kwaliteitseisen. Bijdrage leveren aan ontwikkeling recreatie en volksgezondheid.				
Risico's					
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	45	2.160	Begroot		1197
Stand 31-12	45	668	Realisatie	0	
Financiële toelichting	De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Edam-Volendam bestaat uit een aanvulling op het exploitatietekort.				

Programma 6 Financiën & Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

In programma 6 zijn de maatschappelijke doelen ondergebracht op het gebied van Financiën en Algemene dekkingsmiddelen.

De programmadoelstelling is in elk programma uitgewerkt onder de kop Speerpunten.

In het onderdeel Financiën zijn de meerjarige budgetten per product weergegeven en gegroepeerd per Speerpunt.

Het onderdeel Beleidsindicatoren geeft per programma een benchmark weer van een aantal gemeentelijke grootheden.

Onder de kop "beleidsstukken" is een verwijzing opgenomen naar relevante verordeningen en beleidsstukken. Samenwerkingen met verbonden partijen, die bijdragen aan de realisatie van de programmadoelstellingen, zijn opgenomen onder de kop "verbonden partijen".

Speerpunten

Hieronder is voor dit programma een overzicht gegeven van de speerpunten en de nog niet afgeronde activiteiten daarvan. Tevens is (indien van toepassing) aangegeven waarop in het begrotingsjaar 2024 de focus zal worden gelegd.

Optimale inzet en beheer van financiële middelen om de programmadoelen te bereiken

Een adequaat beheer van de gemeentelijke financiën stelt het bestuur in staat om weloverwogen beleidskeuzes te maken. Het financieel beleid van de gemeente is daarom gericht op een aantal aspecten zoals;

- Een structureel sluitende begroting
- Een weerstandsvermogen conform de eigen kaders
- Voldoende liquide middelen voor de lopende begroting incl. de benodigde investeringen
- Structureel beheer op de interne budgetten
- Toetsing vooraf van voorstellen met een financiële component of financieel effect
- Monitoring van de financiële en fiscale risico's
- Inzicht voor inwoners en ondernemers op de inzet van gemeenschapsgeld

Voor de begroting 2024-2027 is een bijzondere situatie ontstaan. Met het opstellen van de begroting was sprake van een demissionair Kabinet. Daarmee liggen er geen afspraken meer m.b.t. het Gemeentefonds voor 2026 en verder. De VNG heeft alle gemeenten opgeroepen een realistische begroting op te stellen waarbij de eerste twee jaren sluitend moeten zijn. De provinciale toezichthouder heeft zich hierbij aangesloten.

Onderdelen van het financieel beleid zijn vastgelegd in specifieke beleidsnota's. Binnen de jaarlijkse werkzaamheden van de afdeling Bedrijfsvoering zijn ook het periodiek herijken van deze beleidsnota's.

Het gemeentebestuur wordt periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen op financieel gebied die onze gemeente raken. Hulpmiddel hiervoor is de Planning-en Control cyclus waarin de sturingsdocumenten zijn opgenomen van Beleidsvoorbereiding tot Beleidsverantwoording. Deze documenten worden, na vaststelling, digitaal beschikbaar gesteld op de website van de gemeente zodat alle inwoners, ondernemers en geïnteresseerden hiervan kennis kunnen nemen. De gemeenteraad heeft een commissie voor advies en bijstand ingesteld die de raadsleden van advies voorziet op het gebied van het adequaat beheren van de gemeentelijke financiën. Deze commissie, Planning Control Audit en Risk, vergadert 5 maal per jaar. In deze commissie worden de P&C producten, financieel technisch, besproken evenals de herijking van financiële beleidskaders en materiële financiële ontwikkelingen.

Voor haar inkomsten is de gemeente grotendeels afhankelijk van rijksmiddelen. Naast de rijksmiddelen beschikt de gemeente over wettelijke mogelijkheden om zelf inkomsten te genereren. De inkomsten zijn enerzijds ter dekking van gemeentelijke kosten (bv afvalstoffen en riolering) en anderzijds als algemeen dekkingsmiddel voor de begroting (bv. OZB en toeristenbelasting). Het gemeentebestuur heeft hiermee financiële instrumenten in handen om lokale lasten te beïnvloeden. Aanvullend aan de wettelijke taken en andere jaarlijks terugkerende werkzaamheden die de gemeente uit moet voeren, heeft het gemeentebestuur de beleidsvrijheid om per kalenderjaar of een lagere periode speerpunten in het beleid te benoemen. De financiële dekking van deze speerpunten zal gevonden worden binnen de beïnvloedbare inkomsten. In de Meerjarenbegroting kunnen, onder programma's en hoofddoelen, dus speerpunten of specifieke acties opgenomen worden.

Wat willen we bereiken? Structureel sluitende begroting

Om te kunnen sturen op een meerjarig sluitende begroting is het noodzakelijk het bestuur goed te informeren over de financiële situatie en ontwikkelingen binnen de gemeente zodat tijdig besluiten genomen kunnen worden. Meerjarig is van belang om goed inzicht te krijgen in structurele en incidentele baten en lasten. Hiernaast is stabilisering van de inkomsten uit het gemeentefonds van groot belang

Wat gaan we doen?	Actualiseren van beleidsdocumenten
--------------------------	------------------------------------

Portefeuillehouder(s):	Dirk Dijkshoorn
-------------------------------	-----------------

Wat gaan we doen?	Financiële Sturingsinstrumenten gebruiken en doorontwikkelen
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s):	Dirk Dijkshoorn
-------------------------------	-----------------

Wat gaan we doen?	Nieuwe initiatieven toetsen op financiële haalbaarheid
--------------------------	--

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Wat willen we bereiken? Evenredige lokale lastdruk voor de inwoners en ondernemers

In de uitvoering van haar wettelijke taken houdt de gemeente rekening met de belastingdruk voor haar inwoners en ondernemers. De gemeentelijke belastingtarieven worden jaarlijks vastgesteld door de Raad.

Wat gaan we doen? Lokale lastendruk niet onnodig verhogen

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Wat gaan we doen? Onderzoek doen naar aanvullende dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder(s): Dirk Dijkshoorn

Financiën

Wat mag het kosten?

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Saldo per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
optimale inzet en beh. van fin. midd.		64.287	65.718	71.992	76.434	73.726	76.198
6.01	Beleggingen en treasury	388	129	950	375	191	-426
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	5.949	5.940	6.256	6.640	7.107	7.521
6.03	Overige belastingen	1.229	1.254	1.386	1.571	1.657	1.743
6.04	Algemene uitkering	57.863	58.643	64.535	68.547	65.450	68.012
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-307	209	-800	-358	-332	-291
6.06	Controle gemeentefinancien	-106	-107	-112	-116	-121	-126
6.07	Overige baten en lasten	-729	-349	-222	-225	-227	-234
Saldo vóór reservemutaties		64.287	65.718	71.992	76.434	73.726	76.198
Saldo reservemutaties		-656	116	11.396	131	131	131
Saldo incl. reservemutaties		63.631	65.835	83.388	76.564	73.856	76.329

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Lasten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
optimale inzet en beh. van fin. midd.		-2.722	-2.727	-2.290	-2.456	-3.007	-3.788
6.01	Beleggingen en treasury	-7	-254	569	-4	-517	-1.268
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	-528	-700	-786	-779	-801	-823
6.03	Overige belastingen	-149	-180	-185	-191	-197	-202
6.04	Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-1.025	-1.090	-1.553	-1.140	-1.144	-1.135
6.06	Controle gemeentefinancien	-106	-107	-112	-116	-121	-126
6.07	Overige baten en lasten	-907	-395	-222	-225	-227	-234
Lasten vóór reservemutaties		-2.722	-2.727	-2.290	-2.456	-3.007	-3.788
Toevoegingen reserves		-1.872	-997	0	0	0	0
Lasten incl. reservemutaties		-4.594	-3.723	-2.290	-2.456	-3.007	-3.788

Bedragen * € 1.000		Jaarrekening	Begroting		Meerjarenraming		
Baten per speerpunt en product		2022	2023	2024	2025	2026	2027
optimale inzet en beh. van fin. midd.		67.009	68.445	74.282	78.890	76.732	79.987
6.01	Beleggingen en treasury	395	383	381	379	708	843
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	6.477	6.641	7.042	7.420	7.908	8.343
6.03	Overige belastingen	1.378	1.433	1.572	1.762	1.854	1.945
6.04	Algemene uitkering	57.863	58.643	64.535	68.547	65.450	68.012
6.05	Beheer Overige Gebouwen	718	1.299	753	782	813	844
6.06	Controle gemeentefinancien	0	0	0	0	0	0
6.07	Overige baten en lasten	178	46	0	0	0	0
Baten vóór reservemutaties		67.009	68.445	74.282	78.890	76.732	79.987
Onttrekkingen reserves		1.217	1.113	11.396	131	131	131
Baten incl. reservemutaties		68.225	69.558	85.678	79.020	76.863	80.117

Nieuw beleid

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Nieuwe investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027

Actualisaties investeringen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Actualisatie diverse investeringen/kredieten				

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording". Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en nadere toelichting vermeld.

Een aantal van deze indicatoren dient echter door gemeenten uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen te worden, omdat daar geen landelijke bron voor beschikbaar is.

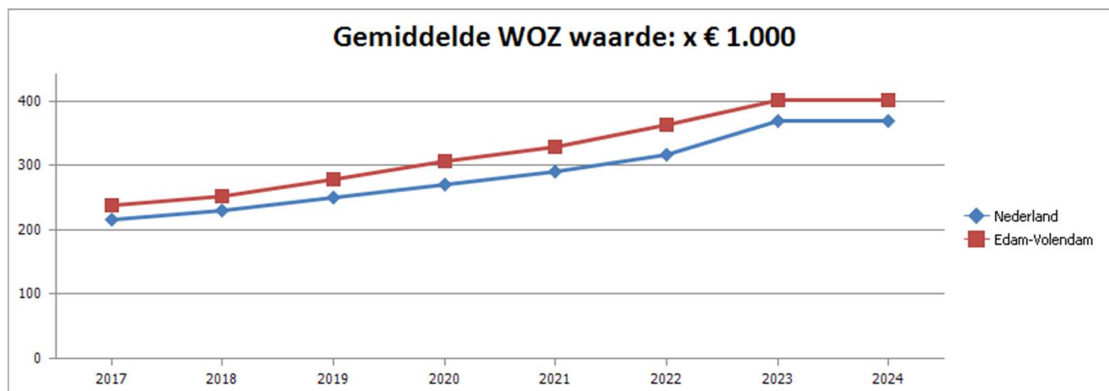
N.B.:

N.B.:

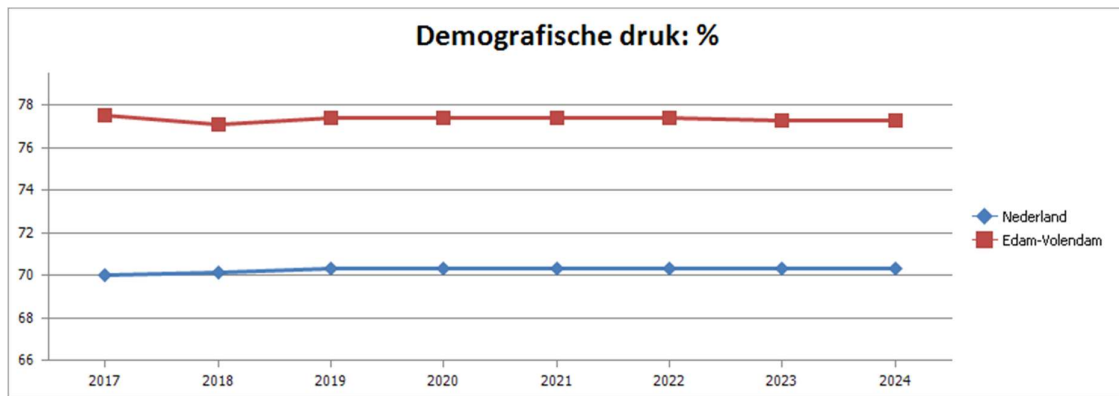
- Als in onderstaande grafieken de waarde 0 is aangegeven betekent dit dat voor dat jaar (nog) geen data beschikbaar is.

- Dit jaar wordt in de begroting de verplichte set aan beleidsindicatoren op een andere wijze gepresenteerd dan in voorgaande begrotingen en jaarrekeningen.

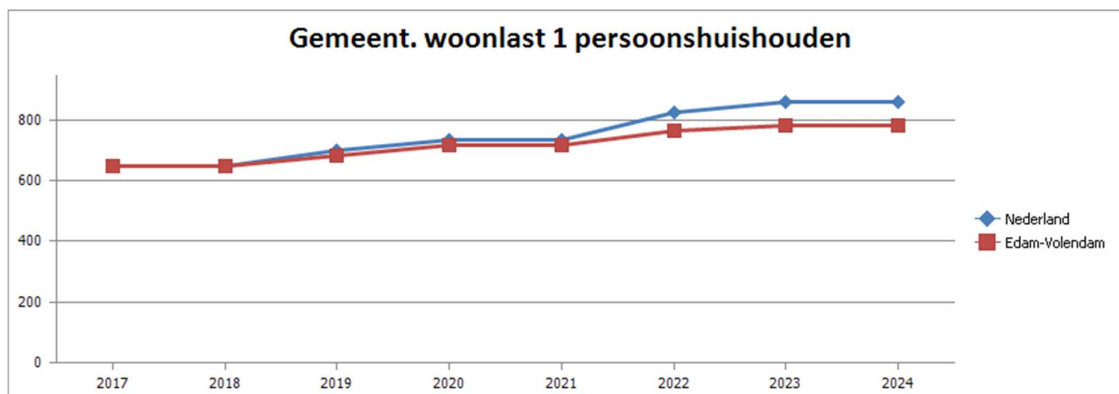
Indicator:	Gemiddelde WOZ-waarde
Eenheid/Ratio:	x € 1.000
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2023)
Bron:	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Waarde Edam-Volendam:	402
Waarde Nederland:	369
Toelichting indicator:	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

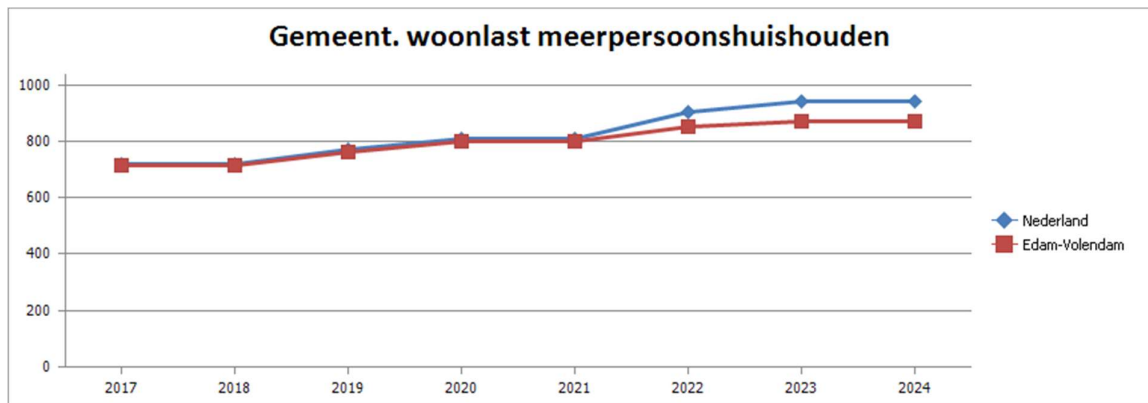
Indicator:	Demografische druk
Eenheid/Ratio:	%
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2023)
Bron:	CBS - Bevolkingsstatistiek
Waarde Edam-Volendam:	77,3
Waarde Nederland:	70,3
Toelichting indicator:	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.

Indicator:	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens
Eenheid/Ratio:	In €
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2023)
Bron:	COELO, Groningen
Waarde Edam-Volendam:	783
Waarde Nederland:	860
Toelichting indicator:	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Indicator:	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens
Eenheid/Ratio:	In €
Peilmoment:	2024 (laatst bekende waarde dateert van 2023)
Bron:	COELO, Groningen
Waarde Edam-Volendam:	872
Waarde Nederland:	942
Toelichting indicator:	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Beleidsstukken

[Verordeningen](#)

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de vastgestelde verordeningen.

[Beleidsstukken Financiën en Algemene dekkingsmiddelen](#)

Via bovenstaande hyperlink wordt u doorverwezen naar de huidige beleidsstukken.

Verbonden partijen

BNG Bank N.V.

Alliander N.V.

Glasvezel Edam-Volendam B.V.

BNG Bank N.V.					
Vestigingsplaats	's-Gravenhage				
Website	BNG Bank				
Programma	6				
Gemeentelijk belang	De gemeente is aandeelhouder van de BNG Bank. De gemeente heeft 41.730 aandelen en heeft daarmee minderheidsbelang.				
Activiteiten	Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van potentieel dividend.				
Bedrag * € 1.000.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	5.062	143.995	Begroot		0
Stand 31-12	4.615	107.459	Realisatie	300	
Financiële toelichting	Indien de algemene vergadering van aandeelhouders daartoe beslist, ontvangt de gemeente een dividend over de winst. In 2024 is de uitkering van dividend begroot op € 80.000.				

Alliander N.V.	
Vestigingsplaats	Arnhem
Website	Alliander
Programma	6

Gemeentelijk belang	De gemeente Edam-Volendam heeft 304.055 aandelen in Alliander N.V. met een nominale waarde van € 5,00. Een belang van 0,222%. Daarnaast heeft de gemeente in 2021 een aanvullende kapitaalinjectie verstrekt aan Alliander in de vorm van een reverse converteerbare hybride obligatielening. De lening bedraagt € 1,33 mln. en kan in 2025 en 2028 door Alliander worden omgezet in aandelen. Tot die tijd ontvangt de gemeente over de lening een rentevergoeding van 2,075%.				
Activiteiten	Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.				
Risico's					
Bedrag * € 1.000.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	4.470	5.730	Begroot		0
Stand 31-12	4.570	6.106	Realisatie	198	
Financiële toelichting	In 2022 behaalde Alliander een nettoresultaat van € 198 miljoen (2021: € 242 miljoen). Van dit resultaat wordt € 81,9 mln. in de vorm van dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor onze gemeente komt dit neer op een bedrag van ongeveer € 180.000.				

Glasvezel Edam-Volendam B.V.					
Vestigingsplaats	Hilversum				
Website	www.glasvezeledamvolendam.nl				
Programma	6				
Gemeentelijk belang	De gemeente Edam-Volendam zal in 2024 toetreden als aandeelhouder van Glasvezel Edam-Volendam B.V. De gemeente zal dan 50% aandelen verkrijgen.				
Activiteiten	Het aanleggen en exploiteren van een glasvezelnetwerk in Edam en Volendam.				
Risico's					
Bedrag * € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1			Begroot		
Stand 31-12			Realisatie		
Financiële toelichting	Er zijn op dit moment geen financiële gegevens beschikbaar van deze partij. De verwachting is dat er in 2026 voor het eerst dividend ontvangen zal worden.				

Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen op hoofdlijnen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale lastendruk, wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Tevens wordt in grote lijnen weergegeven welk beleid de gemeente in het begrotingsjaar zal voeren ten aanzien van de lokale heffingen en de kwijtschelding hiervan.

Het fiscale instrumentarium van de gemeente is opgebouwd uit belastingen en rechten (of retributies), tezamen aangeduid als heffingen. Belastingen zijn gedwongen betalingen aan de overheid waar geen rechtstreekse individuele tegenprestatie tegenover staat en die krachtens algemene regels worden geheven. Rechten (of retributies) zijn betalingen die door de overheid worden gevorderd voor een individueel bewezen dienst.

Overzicht belastingmaatregelen 2024

Voor de belastingen en rechten wordt voor 2024 over het algemeen een inflatiecorrectie toegepast van 5%. Voor het verkrijgen van extra inkomsten wordt voor de toeristenbelasting een extra opslag toegepast van € 100.000.

Overzicht lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft weer welke opbrengsten uit de lokale heffingen zijn geraamd als dekkingsmiddelen in de begroting. Het totaal van de inkomsten neemt in 2024 toe met € 1.177.000 (6,3%) t.o.v. 2023.

Bedragen *€1.000			
Belastingsoort	Jaarrekening	Begroting 2023	Begroting
	2022	Lopend	2024
Gemeentelijke belastingen			
Opbrengst reinigingsrechten	190	191	200
Opbrengst Afvalstofheffingen	4.655	4.843	5.105
Opbrengst rioolheffing gebruikers	70	75	77
Opbrengst rioolheffing eigenaren	3.592	3.733	3.968
Watertoeristenbelasting	109	119	135
Toeristenbelasting	1.054	1.244	1.363
Precariobelasting	43	39	43
Hondenbelasting	150		
Te ontvangen OZB niet Woningen	2.104	2.111	2.291
Te ontvangen OZB Woningen	4.373	4.529	4.751
Vergunningen			
Omgevingsvergunningen	1.089	800	700
Wegbeheer binnen bebouwde kom	111	89	90
Vergunningen APV	15	19	19
Leges burgerzaken			
Verklaring goed gedrag	7	8	8
Rijbewijzen	124	100	100
Reisdocumenten	217	100	318
GBA/CRIB/Audit	7	7	7
Burgelijke stand	53	53	54
Naturalisatie	30	18	18
Overige			
Algemene begraafplaats	104	105	105
Beheer begraafplaatsen	161	169	173
Vervoersvoorzieningen gehandicapten	10	8	8

Weekmarkt en kermismarkt E-V	39	44	45
Haven Volendam	78	91	93
Opbrengst parkeerbelastingen/kiosk	59	100	100
Opbrengst parkeerontheffingen	48	54	55
Totaal	18.493	18.648	19.825

Het merendeel van de lokale inkomsten in 2024 bestaat uit de onroerendezaakbelastingen (36%), reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) (27%) en rioolheffing eigenaren (20%).

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Edam-Volendam heeft voor de onroerendezaakbelastingen en afvalstoffenheffing een kwijtscheldingsregeling vastgesteld. Huishoudens met een inkomen op minimumniveau komen in aanmerking voor kwijtschelding. Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaats heeft. Afhankelijk van de inkomens- en vermogenstoetsen worden de beide belastingen voor minima geheel of gedeeltelijk kwijtgescholden. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een bedrag voor kwijtschelding € 112.000.

(Klik in onderstaande "Interactieve belastingtaart" op een gekleurd onderdeel van de ring om het aandeel van de betreffende belasting in de totale belastingopbrengst te zien)

Lokale heffingen

Onroerende zaakbelastingen

Van alle lokale heffingen genereren de onroerendezaakbelastingen (OZB) de hoogste opbrengst. De gemeente bepaalt het bedrag dat de belastingplichtige moet betalen op basis van de vastgestelde WOZ-waarde van de onroerende zaak. De WOZ-waarde wordt jaarlijks bepaald en vastgesteld. Voor een analyse van de waardeontwikkeling wordt verwezen naar de toelichting bij de vaststelling van de verordening onroerendezaakbelastingen 2024.

Voor de bepaling van de verschuldigde belasting is naast de heffingsgrondslag (de WOZ-waarde) uiteraard het tarief van belang. In onze gemeente worden afzonderlijke tarieven gehanteerd voor de woningen en de zogenaamde niet-woningen. De limitering van de OZB-tarieven is per 1 januari 2008 afgeschaft. Het kabinet heeft wel het voorbehoud gemaakt dat de opbrengststijging landelijk beperkt moest blijven. Daartoe is destijds een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar aangeeft. Die macronorm is nu afgeschaft. Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de Benchmark Woonlasten, waarin naast de OZB ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken. Door een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de tariefontwikkeling met landelijke en provinciale gemiddelden, moeten de onderlinge verschillen tussen gemeenten nog inzichtelijker worden. Ook moet de benchmark het lokale debat over de keuzes voor ontwikkelingen, zoals stijging van de lasten, bevorderen.

De onroerendezaakbelastingen worden berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. De OZB wordt, in vergelijking tot bijvoorbeeld de bijtelling in het kader van het eigenwoningforfait, slechts over een klein percentage van de waarde geheven. Het OZB tarief voor eigenaren van woningen bedraagt in onze gemeente in 2023 0,0706%. De bijtelling in het kader van het eigenwoningforfait bij de inkomstenbelasting bedraagt in 2023: 0,35%.

De volgende tabel geeft weer welke OZB-tarieven de gemeente in 2024 hanteert en hoe deze zich verhouden tot de landelijke tarieven. De gemeentelijke tarieven 2024 zijn aangepast aan de geraamde waardeontwikkeling in het begrotingsjaar als gevolg van de herwaardering in het kader van de Wet WOZ (indicatief + 3% bij de woningen en + 2% bij de niet-woningen). Uit het overzicht blijkt dat de gemeentelijke tarieven zich bevinden onder de landelijk gemiddelde tarieven. De definitieve bepaling van de tarieven volgt bij de vaststelling van de verordening onroerendezaakbelastingen 2024. Uiteraard wordt hier ook rekening gehouden met de voorgestelde stijging van de opbrengst ten opzichte van 2023 met 5%.

Een vergelijking van de OZB-tarieven op zich zegt overigens betrekkelijk weinig. Lage tarieven kunnen in combinatie met een hoge grondslag (waarde in het economische verkeer) toch tot een hoge belastingaanslag leiden. Vanuit het perspectief van de belastingbetaler zijn de gemiddelde woonlasten daarom een nuttiger indicator dan het tarief (zie Lokale Lastendruk).

Tarieven Onroerende Zaakbelastingen			Vershil t.o.v.		
Omschrijving	2023	2024	2023	%	Landelijk
Woningen					
Gemiddelde woningwaarde	396.000	408.000	12.000		474.000
Tarief	0,0706%	0,0720%			0,0890%
O.Z.B. - Eigenaren	279,58	293,76	14,18	5,0%	421,86
Niet-woningen eigenaren					
Gemiddelde waarde niet-woningen	397.000	405.000	8.000		
Tarief	0,1797%	0,1850%			0,3145%
O.Z.B. - Eigenaren	713,41	749,25	35,84	5,0%	
Niet-woningen gebruikers					
Gemiddelde waarde niet-woningen	397.000	405.000	8.000		
Tarief	0,1432%	0,1474%			0,2248%
O.Z.B. - Gebruikers	568,50	596,97	28,47	5,0%	

Rioolheffing eigenaren

In deze begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%. Meerjarig is eveneens van een jaarlijkse inflatiecorrectie van 5% uitgegaan. Het tarief in 2024 is € 226,45. De verwachting is dat het tarief 2024 evenals in 2023 gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Afvalstoffenheffing

In deze begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%. Meerjarig is eveneens van een jaarlijkse inflatiecorrectie van 5% uitgegaan. In onze gemeente bedraagt het verschil tussen een huishouden van één persoon ten opzichte van een twee- of meerpersoonshuishouden respectievelijk € 79 en € 93 en ligt daarmee gemiddeld hoger dan het landelijk gemiddelde (€ 63). De tarieven voor twee- en meerpersoonshuishoudens liggen hoger dan het landelijk gemiddelde.

Tarieven Afvalstoffenheffing			
Omschrijving	2023	2024	Landelijk
Van 1 persoon	256,00	268,80	266,00
Van 2 personen	331,60	348,20	329,00
Van 3 of meer personen	344,85	362,10	329,00

De tarieven 'Landelijk' betreffen de gemiddelde tarieven 2023 (bron: COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden)).

Toeristenbelasting

De reguliere toeristenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf met overnachting in hotels, pensions en andere, soortgelijke vakantie-onderkomens. Met ingang van 2018 kent onze gemeente een afzonderlijk (lager) tarief voor het houden van verblijf op een kampeerterrein. Met ingang van 2019 is tevens een watertoeristenbelasting ingevoerd.

In 2023 kent 89% van de gemeenten een toeristenbelasting. In 83% van de gemeenten bedraagt het tarief een vast bedrag per overnachting. Ook komt het voor dat het te betalen bedrag afhangt van de overnachtingsprijs

(in 4,7 procent van de gemeenten) of het aantal sterren van het hotel (0,9 procent). Het gewogen gemiddelde tarief bij alleen gemeenten met toeristenbelasting bedraagt € 3,48 per overnachting.

Voor het verkrijgen van extra inkomsten wordt voor de toeristenbelasting, naast de inflatiecorrectie, een extra opslag toegepast van € 100.000 (+ 13%). Het tarief voor deze accommodaties bedraagt in 2024 € 3,40. Meerjarig wordt eveneens van een inflatiecorrectie van 5% en voor 2025 van een extra opslag van € 100.000 uitgegaan (+ 13,2%).

Reinigingsrechten

Reinigingsrechten kunnen worden geheven voor het aanbieden van bedrijfsafval aan de gemeente of voor het inzamelen van dit afval door de gemeente. Gelijk aan de afvalstoffenheffing is het beleid erop gericht zoveel mogelijk kostendekkend te zijn. In de begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%. Meerjarig is eveneens van een jaarlijkse stijging van 5% uitgegaan.

Rioolheffing gebruikers

Naast de rioolheffing eigenaren wordt een gebruikersbelasting geheven voor percelen waar meer dan 300m3 water wordt ingenomen (en geloosd). Over de eerste 300m3 wordt niet geheven, waarmee een gemiddeld huishouden buiten de heffing valt. Uitgangspunt bij deze heffing is dat deze tezamen met de rioolheffing eigenaren 100% kostendekkend moet zijn. In deze begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%.

Grafrechten

Met betrekking tot deze heffing is het beleid erop gericht zoveel mogelijk kostendekkend te zijn. In deze begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%.

Leges

De gemeentelijke tarieven ter zake van deze heffingen worden over het algemeen met 5% verhoogd. Meerjarig wordt eveneens een inflatiecorrectie van 5% toegepast. In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn de tarieven in het onderdeel Omgevingsvergunning (titel 2) geheel herzien.

Havengeld

Ook voor deze heffing geldt een maximale opbrengstnorm van 100% van de geraamde lasten. Anders dan bij de afvalstoffenheffing en de rioolheffing wordt bij deze heffing, gelet op het afwijkende karakter, een volledige dekking niet nagestreefd. In de begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%. Meerjarig is eveneens van een jaarlijkse stijging van 5% uitgegaan.

Bruggeld

Het tarief bruggeld wordt geïndexeerd € 1,35 naar € 1,40.

Marktgeld

In deze begroting is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 5%.

Kostendekkendheid

Op grond van de Gemeentewet kunnen rechten worden geheven voor het gebruik van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen of voor het genot van door de gemeente verstrekte diensten. Hierbij is van belang dat de geraamde opbrengsten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake. Overdekking is niet toegestaan. “Onderdekking” betekent echter dat een deel van de niet gedekte lasten ten laste komt van de algemene middelen.

Bedragen * € 1.000	Riool-	Afvalstoff.	Rein.	Graf-	Haven-	Markt-	
Berekening kostendekking 2024	heffing	heffing	rechten	rechten	geld	geld	Leges
Kosten producten (incl. rente)	3.496	4.335	194	419	324	49	2.172
Ink. producten excl. heffingen	-31	-334	-7	-132	-61	-4	-1
Netto kosten product	3.464	4.001	187	286	264	44	2.171
Overhead	793	623	36	53	96	9	1.340
Extra rente kapitaallasten	173	23	0	1	16	0	0
BTW	497	728	32	0	0	8	33
Totale kosten	4.927	5.374	256	341	376	61	3.544
Opbrengst heffingen	-4.045	-5.105	-200	-278	-93	-45	-1.358
Saldo	882	269	56	62	282	17	2.186
Dekkingspercentage	82,1%	95,0%	78,3%	81,7%	24,8%	72,5%	38,3%

Overhead

Als gevolg van wijzigingen in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet de gemeenteraad een keuze maken hoe de overhead aan de tarieven wordt toegerekend. Het BBV eist dat de gemeenteraad die keuze vastlegt. De overhead moet op een consistente wijze worden toegerekend. Hiervoor moet er één methodiek toegepast worden. Deze methodiek voor de toerekening van overhead is opgenomen in de financiële verordening. Wij hebben ervoor gekozen om de overhead toe te rekenen op basis van personeelslasten. Dit in navolging van een voorbeeld van de commissie BBV. In deze systematiek wordt de overhead volledig omgeslagen naar rato van de personele kosten. Gesimplificeerd ziet dit er in formulevorm dan als volgt uit:

Personeelslasten product (+ inhuur)

$$\frac{\text{Personeelslasten product (+ inhuur)}}{\text{Totale personeelslasten (+ inhuur) alle producten exclusief overhead}} \times \text{Overhead} = \text{Opslag product}$$

Totale personeelslasten (+ inhuur) alle producten exclusief overhead

Overige toegerekende lasten

BTW

op grond van de Gemeentewet worden onder de aan de rechten en heffingen toe te rekenen kosten mede verstaan de omzetbelasting die ingevolge de Wet op het BTW-compensatiefonds recht geeft op een bijdrage uit het fonds.

Extra rente kapitaallasten

Onderdeel van de aan de rechten en heffingen direct toe te rekenen kosten, is de omslagrente over de investeringen (nu 1%). Naast deze omslagrente is het toegestaan rekening te houden met de gederfde rente over het eigen vermogen. De totale rentelast moet op een realistisch niveau liggen en wordt daarom gerelateerd aan het gewogen rentepercentage dat door de gemeente over extern aangetrokken financieringsmiddelen wordt vergoed. Dit gewogen percentage bedraagt voor de jaren: 2024 1,69%, 2025 1,64%, 2026 1,61% en 2027 1,59%. Omdat er in de direct toe te rekenen kosten al 1% omslagrente is opgenomen, komt de extra rente kapitaallasten voor deze jaren uit op: 2024 0,69%, 2025 0,64%, 2026 0,61% en 2027 0,59%. Deze berekening wordt extra-comptabel (buiten de boekhouding) in de dekkingsoverzichten gemaakt en opgenomen in het overzicht als 'extra rente kapitaallasten'.

Rioolheffing - Kosten straatreiniging

Van het product Straatreiniging wordt 50% van de kosten toegerekend aan de rioolheffing. Motivering hiervoor is gelegen in het feit dat door het schoonvegen van wegen minder vuil (waaronder ook ander vuil dan zwerfafval) in de riolering terechtkomt, waardoor minder verstoppingen optreden, zodat minder kosten behoeven te worden gemaakt ter zake van het onderhoud van de riolering en het leegzuigen van straat- en trottoirkolken. Het percentage is een inschatting op basis van de ervaring van de vakafdeling.

Rioolheffing - Kosten Baggeren

Van de opgenomen baggerkosten op het product Waterhuishouding wordt 20% toegerekend aan de rioolheffing. Motivering hiervoor is gelegen in het feit dat het baggeren voor een deel verband houdt met de zorgplicht voor (de afvoer van) hemelwater. Het percentage is een inschatting op basis van de ervaring van de vakafdeling.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

Uit een berekening op basis van de werkelijke uitgaven blijkt dat van de kosten die op het product Straatreiniging worden geboekt, het overgrote deel betrekking heeft op het ruimen (in de breedste zin van het woord) van zwerfafval afkomstig van woningen, bedrijven en winkels. Van de totale kosten op het product Straatreiniging wordt 33% toegerekend aan de afvalstoffenheffing en kan 1% worden toegerekend aan het reinigingsrecht.

Lokale lastendruk

Ontwikkeling van de woonlasten

De gemiddelde gemeentelijke woonlasten per huishouden in Edam-Volendam stijgen als gevolg van de in de begroting verwerkte inflatiecorrectie in het begrotingsjaar van € 840 naar € 882. Deze woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelastingen voor eigenaren, rioolheffing eigenaren en afvalstoffenheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een meer-persoonshuishouden weer.

Waarde	2023	2024	Wijziging	Landelijk
Gemiddelde waarde woningen	396.000	408.000	3,0%	474.000

Woonlasten per huishouden	2023	2024	Wijziging	Landelijk
OZB - Eigenaren	279,58	293,76	5,0%	421,86
Afvalstoffenheffing	344,85	362,10	5,0%	329,00
Rioolheffing - Eigenaren	215,65	226,45	5,0%	213,00
Totaal	840,08	882,31	5,0%	963,86

De 'Landelijke' woonlasten zijn berekend op basis van het gemiddelde tarief en de landelijk gemiddelde WOZ-waarde in 2023.

Ontwikkeling belastingdruk niet-woningen

De gemiddelde gemeentelijke lasten per niet-woning stijgen als gevolg van de in de begroting verwerkte inflatiecorrectie in het begrotingsjaar van € 1.498 naar € 1.573. Deze lasten bestaan uit de onroerendezaakbelastingen voor eigenaren, onroerendezaakbelastingen voor gebruikers en rioolheffing eigenaren.

Waarde	2023	2024	Wijziging
Gemiddelde waarde niet-woningen	397.000	405.000	2,0%

Belastingdruk niet-woningen	2023	2024	Wijziging
OZB - Eigenaren	713,41	749,25	5,0%
OZB - Gebruikers	568,50	596,97	5,0%
Rioolheffing - Eigenaren	215,65	226,45	5,0%
Totaal	1.497,56	1.572,67	5,0%

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf bevat een berekening van de ratio weerstandsvermogen en het beleid daaromtrent, gebaseerd op de Nota weerstandsvermogen en risicomanagement zoals vastgesteld in de raadvergadering van 15 september 2016. In 2024 wordt de besluitvorming verwacht op een nieuwe Nota Weerstandsvermogen.

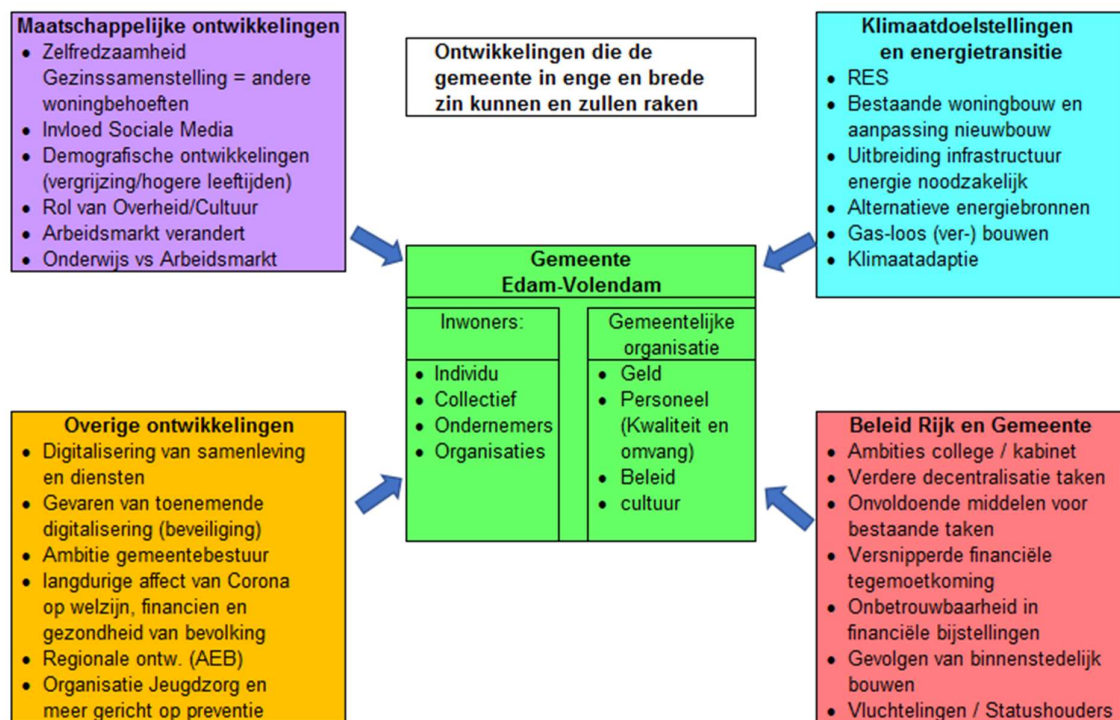
De ratio weerstandsvermogen kan worden omschreven als de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit, zijnde alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. De ratio geeft de robuustheid van de begroting aan en is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet.

Daarnaast bevat deze paragraaf een set van zes financiële kengetallen die getoetst worden aan de signaleringswaarden die de provincie hanteert bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

Toekomstige ontwikkelingen

In de Meerjarige begroting is een verplichte risicoparagraaf opgenomen. De risico's worden beoordeeld op financiële impact voor de gemeente. Echter: niet alle toekomstige ontwikkelingen zijn nu al volledig bekend en/of leiden tot een financieel risico voor de gemeente. Wanneer gesproken wordt over "de gemeente" bedoelen we enerzijds de inwoners van de gemeente (als individu, ondernemers, instellingen e.d.) en anderzijds de gemeente als publieke organisatie. Ontwikkelingen kunnen de gemeente in beide vormen raken.

Onderstaand is een overzicht gemaakt van ontwikkelingen die het college, met de kennis van nu, ziet. Doel van dit overzicht is niet om een uitputtende lijst op te stellen maar vooral om periodiek met de raad van gedachte te wisselen over de verschillende onderwerpen. Naarmate deze ontwikkelingen concreter worden, kunnen deze ook beter beoordeeld worden op de impact voor de gemeente.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote financiële gevolgen die onverwacht, onuitstelbaar en substantieel zijn, op te vangen. De opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit wordt hieronder weergegeven.

Bedragen * € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Per 31/12	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve	14.495	14.029	13.802	13.293	13.050	13.056
Stille reserves	1.171	1.028	1.028	1.028	1.028	1.028
Onvoorzien	0	50	50	50	50	50
Saldo Rekening / Begroting	3.929	216	473	1.230	-2.635	-2.294
Onverdeeld resultaat cumulatief*			216	689	1.919	-716
Onbenutte bealastingcapac.	6.045	7.517	7.035	6.980	6.785	6.543
Beschikbare weerstandscapaciteit	25.640	22.840	22.604	23.270	20.197	17.667

* Het onverdeeld resultaat van 2024 en verder worden gecumuleerd weergegeven, aangezien de resultaatbestemming voor deze jaren nog niet vast staat.

Algemene reserve

De Algemene reserve heeft normaliter een bufferfunctie en staat centraal in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. De bestemming van deze reserve is vrij om onvoorziene, onafwendbare en onuitstelbare tegenvallers op te kunnen vangen. Deze reserve kan ook worden ingezet om nieuw beleid te bekostigen. De geprognosticeerde Algemene reserve is gebaseerd op de begroting 2024.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves behoren volgens het BBV niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit en worden om die reden niet meer meegeteld in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

Om een getrouw beeld te geven van de financiële positie moet in de toelichting op de balans ingegaan worden op de stille reserves van niet-bedrijfsgebonden activa (activa niet voor de openbare dienst bestemd). Voorwaarde is wel dat het actief direct verkoopbaar moet zijn als men dit zou willen. Het gaat hier om de marktwaarde van een aantal woningen en de belegging in het APPA-fonds van de voormalige gemeente Zeevang. Voor het bepalen van de marktwaarde is de WOZ-waarde als uitgangspunt genomen. Hierop is een afslag van 50% toegepast, omdat we voornamelijk te maken hebben met verhuurde woningen die een lagere marktwaarde hebben dan een woningen in onverhuurde staat.

Onvoorzien

Artikel 189 van de Gemeentewet en artikel 8 (lid 1 en lid 6) van het BBV verplicht iedere gemeente een bedrag voor onvoorziene uitgaven op te nemen in de begroting. De post Onvoorzien is een buffer voor onvoorziene tegenvallers. Het dekt begrotingsmutaties die voldoen aan de 3-o's: onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar.

Saldo rekening/begroting

Naast de post Onvoorzien bestaat de mogelijkheid dat de begroting een positief of negatief saldo laat zien. De raad kan besluiten nemen om dit saldo, al dan niet in combinatie met de post Onvoorzien, in te vullen. Dit geldt ook voor het saldo van een jaarrekening in de vorm van resultaatbestemming.

Onbenutte belastingcapaciteit

Voor de bepaling hiervan wordt gebruik gemaakt van het normtarief OZB voor toelating tot artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet. Daarnaast zijn de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en rioolheffingen niet

100% kostendekkend. De totale onbenutte belastingcapaciteit is opgenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit stellen we vast aan de hand van een risico-inventarisatie die twee maal per jaar plaatsvindt. Per risico is een inschatting gemaakt van de kans dat deze zich voordoet. Daarnaast zijn de financiële gevolgen van deze risico's waar mogelijk gekwantificeerd.

In het algemeen kan worden geconstateerd dat de risico's voor gemeenten zijn toegenomen. Door verandering van het Burgerlijk Wetboek en door de mondigheid van de burgers worden gemeenten steeds vaker geconfronteerd met claims op basis van wettelijke aansprakelijkheid. Ook de wettelijke taken binnen het Sociaal Domein leiden tot toenemende risico's.

De risico's die relevant zijn voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Voor de onderkende risico's wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet en een inschatting van de financiële omvang van het risico. Omvang vermenigvuldigd met kans geeft het risicobedrag dat opgeteld meetelt in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij een risico bestaat geen absolute zekerheid, dat deze zich voordoet en onderscheidt zich daarmee van een feit. De kans dat zich alle risico's tegelijkertijd zullen openbaren is zeer onwaarschijnlijk. Het is dan financieel ook niet zinvol om alle risico's voor de volle 100% af te dekken. Dit zou een dusdanig beslag kunnen leggen op de beschikbare middelen dat dit van invloed kan zijn op de bedrijfsvoering.

Bedragen * € 1.000	Aantal	Bruto	Netto	Gemiddelde
	risico's	risico	risico	weging
Financieringsrisico's	1	93.386	233	0%
Juridische- en aansprakelijkheidsrisico's	9	7.900	3.480	52%
Financiële risico's	37	3.307	1.571	38%
Materiële risico's	6	790	107	40%
Verbonden partijen	1	450	180	40%
Bedrijfsprocessen	5	50	8	16%
Onvoorziene restantrisiko's (2,5% lasten)		2.875	2.875	100%
Benodigde weerstandscapaciteit	59	108.758	8.454	

Financieringsrisico's

Betreft de gewaarborgde geldleningen.

Juridische- en aansprakelijkheidsrisico's

Naast risico's verbonden aan afgegeven garanties voor geldleningen, zijn de risico's verbonden aan bestemmingsplannen en datalekken het grootste risico.

Financiële risico's

Deze risico's hebben voornamelijk betrekking op de open einde-regelingen van sociale zaken, de onzekerheden aangaande de Algemene uitkering, de Wet Open Overheid.

Materiële risico's

Hier zijn de risico's opgenomen ten aanzien van de overname problematiek van wegen van het waterschap HHNK maar ook van verborgen gebreken van eigen vastgoed in afwachting van de resultaten van te houden inspecties.

Risico's verbonden partijen en deelnemingen

De hier gepresenteerde risico's hebben betrekking op mogelijke fluctuaties van de te ontvangen dividend van verbonden partijen waarvan onze gemeente aandelen bezit.

Risico's bedrijfsprocessen

Betreft verschillende ondernemersrisico's die de gemeente loopt met betrekking tot de algemene handhavingsproblematiek.

Restantrisiko's 2,5% lasten

Dit betreft een post voor algemene risico's die de gemeente loopt. Gerekend is op 2,5% van de totale begrote lasten.

Weerstandvermogen

De ratio weerstandvermogen drukt de verhouding uit tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Het beleid is erop gericht om de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (i.c. de weerstandratio) minimaal tussen 1,0 en 1,4 (kwalificatie voldoende) te houden. Met de voorliggende begroting wordt aan deze norm voldaan.

Bedragen * € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Per 31/12	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beschikbare weerstandscapaciteit	25.640	22.840	22.604	23.270	20.197	17.667
Benodigde weerstandscapaciteit	10.222	8.454	8.454	8.454	8.454	8.454
Weerstandscapaciteit	15.418	14.386	14.150	14.816	11.743	9.213
Ratio	2,5	2,7	2,7	2,8	2,4	2,1

Financiële kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van zes financiële kengetallen moet worden opgenomen. De grondslag van deze kengetallen wordt gevormd door een geprognosticeerde eindbalans. De ontwikkeling van deze kengetallen wordt in onderstaande tabel gepresenteerd.

Prognose ratio's	Rekening 2022	2023	2024	2025	2026	2027	Beoordeling 2024
Netto schuldquote	49,1%	74,3%	114,6%	118,5%	141,2%	158,6%	B
Netto schuldquote - gecorrigeerd	37,7%	59,7%	97,8%	105,8%	126,3%	142,6%	B
Solvabiliteit	49,4%	41,7%	29,7%	27,0%	23,8%	21,7%	B
Structurele exploitatieruimte	6,8%	2,3%	4,0%	-0,1%	-1,4%	-1,8%	A
Grondexploitatie	-7,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	A
Belastingcapaciteit	89,1%	94,2%	90,8%	91,5%	91,5%	91,5%	A

Ontwikkeling kengetallen begroting 2024

In de begroting 2024 is een grote mutatie te zien ten opzichte van begroting 2023 en rekening 2022. Dit heeft te maken met een stelselwijziging. In 2023 wordt de nota reserves en voorzieningen vastgesteld door de raad. BBV staat niet langer toe dat groot onderhoud wordt gedekt uit onderhoudsreserves. Hiervoor zijn met ingang van 2024 voorzieningen gevormd op basis van actuele onderhoudsplannen. Omdat voorzieningen het karakter van vreemd vermogen hebben, heeft dit groot effect op de netto schuldquote en de solvabiliteit.

In totaal zullen de reserves met zo'n € 15,5 miljoen afnemen (vergeleken met jaarrekening 2022) en worden voorzieningen gevormd voor een bedrag van zo'n € 12,1 miljoen. In de bijlagen overzicht en verloop reserves en voorzieningen is deze ontwikkeling zichtbaar.

De structurele exploitatieruimte neemt ook af als gevolg van deze wijziging. Dotaties aan onderhoudsvoorzieningen hebben een structureel karakter. Daarnaast zijn de meeste onderhoudsplannen met ingang van 2024 geactualiseerd, wat een grote toename heeft veroorzaakt in het groot onderhoud. Dit komt met name door areaaluitbreidingen en een toename van prijsniveaus in de gehele breedte. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen

Naast deze kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. Er is geen formeel normeringsinstrument in het kader van financieel toezicht door de provincies. De voorgeschreven kengetallen worden al langere tijd door de provincie Noord-Holland gebruikt bij onder andere financiële stresstesten voor 100.000+ gemeenten. Bij de beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen maken we gebruik van de provinciale normering. Hierin is gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

Uit de geprognosticeerde ratio's blijkt dat de solvabiliteit fors afneemt de komende jaren. Deze daling wordt veroorzaakt, naast de eerder genoemde omzetting van reserves naar voorzieningen, door een groot aantal openstaande kredieten voor nieuwe projecten en investeringen. Deze zullen gefinancierd moeten worden met vreemd vermogen. Dit verklaart ook de toename in de netto schuldquote.

Het kengetal grondexploitatie geeft inzicht in de omvang van de grondposities die de gemeente heeft in relatie tot de totale baten. Het gaat hier alleen om grondposities, die het doel hebben om bebouwd en verkocht te worden. De grondpositie voor de actieve grondexploitaties van de oude Seinpaal is nihil, het project wordt naar verwachting in 2024 afgerond. Voor de nieuwe grondexploitatie Maria Goretti heeft de grond geen boekwaarde, waardoor het kengetal nihil is.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de totale woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde van het jaar ervoor. Voor het berekenen van de belastingcapaciteit is rekening gehouden met een gelijkblijvende WOZ waarde en een inflatiecorrectie op de tarieven van 5%.

Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Een groot deel van het geïnvesteerd vermogen van de gemeente staat op, of ligt in de grond van het openbaar gebied. Een eigentijds zorgvuldig beheer hiervan is dan ook van wezenlijk belang. Een tweede (wellicht nog belangrijker) aspect is dat de kwaliteit van het openbaar gebied door de inwoners vaak het meest intensief wordt beleefd. Daarom is het van belang dat in de diverse beleids- c.q. onderhoudsplannen een kader wordt opgenomen voor het gewenste kwaliteitsniveau. De raad geeft de kaders aan voor het opstellen van de onderhoudsplannen en stelt het gewenste onderhoudsniveau vast. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op de algemeen aanvaarde normen.

In 2023 zijn de meeste onderhoudsplannen geactualiseerd (zie overzicht hieronder). De plannen hebben een looptijd van vier boekjaren, 2024 tot en met 2027. De jaarlijkse onderhoudslasten zullen ook na deze periode worden doorgeraamd op basis van de onderliggende plannen. Per 1 januari 2028 zullen er weer nieuwe plannen opgesteld worden.

Tot en met 2023 werden de kosten voor groot onderhoud gedekt uit onderhoudsreserves. Op basis van BBV is dit niet langer toegestaan, waardoor vanaf begrotingsjaar 2024 wordt gewerkt met onderhoudsvoorzieningen. De achterliggende gedachte is dat reserves ter beschikking staan aan de raad en de impliciete verplichting voor het onderhouden van de kapitaalgoederen hiermee onvoldoende verzekerd is in de begroting. Voorzieningen kenmerken zich als vreemd vermogen, waardoor het geld gereserveerd blijft voor het onderhoud.

Een groot deel van het onderhoud is door de omzetting naar voorzieningen niet meer direct zichtbaar in onze begroting. De kosten worden voortaan rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. Het belang van een goede toelichting en verantwoording over de voortgang van het onderhoudsplan in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt hiermee nog groter.

Het blijft van belang dat periodiek wordt gekeken naar de noodzaak en de timing van de geplande uitgaven in alle onderhoudsplannen. De onderhoudsplannen worden daarom minimaal twee keer per jaar bijgesteld, bij het opstellen van de begroting en bij het opstellen van de jaarrekening. Op basis van de bijstelling wordt verantwoording afgelegd aan de raad over de voortgang van het onderhoudsplan. Hierbij wordt ook het effect op het beoogde kwaliteitsniveau meegenomen.

De afschrijvingslasten van afgesloten investeringen uit het verleden blijven nog steeds gedekt uit een kapitaallastenreserve, zodat deze lasten niet meer op de exploitatie drukken. Deze kapitaallastenreserve heeft een boekwaarde die gelijk is aan de boekwaarde van de resterende afgesloten investeringen uit het verleden en zal uiteindelijk gelijktijdig met het verdwijnen van die oude boekwaarden zijn uitgeput. Voor nieuwe vervangingen is geen dekking aanwezig en dient ruimte in de begroting te worden gemaakt.

Hieronder is een overzicht opgenomen van de actuele onderhoudsplannen waarover onze gemeente beschikt, waarbij eveneens (mits aanwezig) is aangegeven wat het gewenste onderhoudsniveau is. In de beleidsplannen voor beheer en onderhoud van wegen, bruggen en havens is onderscheid gemaakt in HIOR gebieden (de oude kernen van Edam en Volendam) en de overige gebieden binnen de gemeente.

Groep	Plan	Besluit	Actualisatie	Onderhoudsniveau	Voorz.
			gewenst in		*
Water	Baggerplan 2020-2024	30-1-2020	2024	Legger + 20 cm extra	Ja
	Civiele kunstwerken 2024-2027	12-10-2023	2027	B/3	Ja
Groen	Groenbeleidsplan 2020-2024	25-6-2020	2024	B (CROW)	Nee
	Speelruimtebeleid 2020-2029	30-1-2020	2029	N.v.t.	Nee
Accommodaties	Gem. eigendommen 2024-2027	12-10-2023	2027	NEN 2767-norm	Ja
	Buitensportaccommodaties 2024-2027	12-10-2023	2027	NOC-NSF-norm	Ja

Wegen	Wegen 2024-2027	12-10-2023	2027	B/C	Ja
	Verlichtingsplan	24-11-2016	2022	SER normen	Nee
Riolering	Rioleringsplan	15-2-2018	2024	O.b.v. schadebeelden	Ja
Overig	Afvalbeheer	15-12-2016	2022	Normen VANG beleid	Nee

* Niet voor alle beleidsplannen is sprake van een onderhoudsvoorzieningen. Bij bijvoorbeeld het groenbeleidsplan is geen sprake van groot onderhoud met een egalisatiefunctie. Bij bijvoorbeeld het speelruimtebeleid is sprake van investeringen en geen groot onderhoud. Voor riolering geldt dat de voorziening niet gebaseerd is op het onderhoudsplan, maar het betreft een voorziening beklemde middelen vanuit heffingen ontvangen door burgers.

Water

Beleid

Het onderdeel Water omvat de beheerplannen voor Baggeren, Bruggen, Havens en Schoeiingen en Kademuuren. De geraamde onderhouds- en kapitaallasten zijn gebaseerd op de momenteel vastgestelde beheerplannen. Hierbij wordt uitgegaan van onderhouden op het gewenste onderhoudsniveau in plaats van te sturen op de beschikbare capaciteit.

Financieel

In onderstaande tabel is aangegeven welke bedragen aan groot onderhoud zijn geraamd op basis van de in de onderhoudsplannen. Daarnaast staat aangegeven welke bedragen voor vervangingsinvesteringen in de plannen zijn opgenomen. Voor vervangingen geldt dat separaat krediet aangevraagd moet worden op basis van een uitvoeringsplanning.

Bedragen * € 1.000					
Progr	Water	2024	2025	2026	2027
Baggerplan 2020-2024					
4	Groot onderhoud	486	286	290	295
4	Vervangingen	0	0	0	0
Totaal geraamde bestedingen		486	286	290	295

Wat gaan we doen?

De geraamde bedragen voor groot onderhoud zijn gebaseerd op het baggerplan 2020-2024. De uitvoeringsplanning wordt eind 2023 op basis van de hier gestelde kaders aan het college voorgelegd ter goedkeuring. Via de jaarrekening wordt naast financiële verantwoording ook verantwoording afgelegd aan de raad over de realisatie van het uitvoeringsplan via de paragraaf kapitaalgoederen.

Bedragen * € 1.000					
Progr	Water	2024	2025	2026	2027
Civiele Kunstwerken 2024-2027					
4	Groot onderhoud	1.894	496	338	270
4	Vervangingen	2.205	5.018	2.215	8.911
4	Achterstallig onderhoud	241	241	241	0
Totaal geraamde bestedingen		4.340	5.755	2.794	9.181

Wat gaan we doen?

Het onderhoud en de vervangingen hebben betrekking op bruggen, beschoeiing, havens en duikers. Hieronder is een nadere onderverdeling opgenomen van de geplande uitgaven in de jaarschijf 2024:

Bedragen * € 1.000		2024		2024	
Onderdeel		Groot onderhoud		Vervangingen	
Bruggen		1.165		301	
Beschoeiing		682		1.655	
Havens		253		248	
Duikers		35		0	
Waarvan achterstallig		-241		0	
Totaal geraamde bestedingen		1.894		2.205	

De uitvoeringsplanning wordt eind 2023 op basis van de hier gestelde kaders aan het college voorgelegd ter goedkeuring. Via de jaarrekening wordt naast financiële verantwoording ook verantwoording afgelegd aan de raad over de realisatie van het uitvoeringsplan via de paragraaf kapitaalgoederen.

Groen

Beleid

Het onderdeel Groen omvat de onderhoudsplannen voor groenvoorzieningen en speelwerktuigen. In de raadsvergadering van 25 juni 2020 is het Groenbeleidsplan 2020-2024 vastgesteld. Als financieel kader bij de uitvoering van het Groenbeleidsplan heeft de raad bepaald dat dit dient te gebeuren binnen het huidige groenbudget. Naderhand zal per project de hogere ambitie uit het Groenbeleidsplan in beeld worden gebracht en worden vertaald naar benodigde aanvullende financiële middelen.

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 is de nota Speelruimte 2020-2029 vastgesteld. Na een uitvoerige evaluatie (waaronder een online-enquête) en aanvullend onderzoek zijn voor het toekomstige speelruimtebeleid kaders vastgesteld waarbij rekening is gehouden met:

- Uitdaging in het aanbod (waarbij ook gericht wordt op diversiteit met meer natuurlijke speelvormen);
- Verbeteren veiligheid en ondergronden;
- Relaties met andere projecten zoals LEF, Groen, Sport, Kansrijk en Jongerenwerk, Leefstijl;
- Bewonersparticipatie verschillende kommen;
- Duurzaamheid.

Financieel

In onderstaande tabel is aangegeven welke bedragen aan onderhoud zijn geraamd. Daarnaast staat aangegeven welke bedragen voor vervangingsinvesteringen in de plannen zijn opgenomen.

Groenvoorzieningen

Bedragen * € 1.000					
Progr	Groen	2024	2025	2026	2027
Groenbeleidsplan 2020-2024					
4	Onderhoudskosten (t.l.v. exploitatie)	923	955	989	1.028

4	Vervangingen beleidsplan 2020-2024	0	0	0	0
Totaal geraamde bestedingen		923	955	989	1.028

Van het budget onderhoudskosten wordt het bestaande groen binnen de gehele gemeente onderhouden en vernieuwd op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau conform het Groenbeleidsplan.

Grote uitbreidings- of vernieuwingsprojecten vallen buiten de scope van het beleidsplan en hiervoor wordt separaat krediet aangevraagd.

Speelwerktuigen

Bedragen * € 1.000					
Progr	Groen	2024	2025	2026	2027
Speelruimtebeleid 2020-2029					
4	Onderhoudskosten (t.l.v. exploitatie)	110	113	117	120
4	Vervangingen beleidsplan 2020-2029	100	100	100	100
Totaal geraamde bestedingen		210	213	217	220

Het onderhoudsbudget is voor regulier jaarlijks onderhoud en wordt benut voor de kosten van inspecties en onderhoud en herstelwerkzaamheden aan de toestellen in de bestaande speelplaatsen binnen de gehele gemeente.

De kredieten in de jaarschijven worden besteed aan de vervanging van bestaande speeltuintjes of het creëren van nieuwe speeltuintjes. Grote uitbreidings- of vernieuwingsprojecten vallen buiten de scope van het beleidsplan en hiervoor wordt separaat krediet aangevraagd.

Accommodaties

Beleid

Het onderdeel accommodaties omvat de volgende onderhoudsplannen

1. Gemeentelijke eigendommen (inclusief binnensportaccommodaties)
2. Buitensportaccommodaties

In oktober 2023 zijn de nieuwe beleidsplannen voor gemeentelijke eigendommen en buitensportaccommodaties vastgesteld door de raad. De opgenomen onderhoudsramingen zijn gebaseerd op de meest actuele gegevens. Indien bijstelling noodzakelijk is voor het lopende jaar 2023, zullen de effecten op de begroting 2024 in de zomernota worden verwerkt.

Bij het opstellen van de nieuwe beleidsplannen is ervoor gekozen het groot onderhoud op binnensportaccommodaties integraal onderdeel te laten uitmaken van de portefeuille gemeentelijke eigendommen. Op uitvoeringsniveau zal hier worden samengewerkt met de afdeling samenleving voor wat betreft de vervanging van sportspecifieke zaken, zoals sportvloeren of scheidingswanden.

Sportinrichting wordt met ingang van 2024 niet langer als kapitaalgoed beschouwd vanwege de relatieve omvang van de investeringen die hiermee gemoeid zijn en zij tevens geen cyclus van groot onderhoud kennen. Sportinrichting wordt vanaf 2024 rechtstreeks ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze wordt derhalve niet meer verder toegelicht in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen en is hiervoor geen voorziening gevormd.

Financieel

In onderstaande tabel is aangegeven welke uitgaven in deze begrotingsperiode zullen worden besteed in het kader van de beleidsplannen.

Groot onderhoud voor gemeentelijke eigendommen en buitensportaccommodaties heeft betrekking op het vernieuwen van onderdelen van het pand/veld, teneinde de beoogde levensduur in stand te houden. Het betreft dus geen verbeteringen of uitbreidingen, daarvoor dient apart krediet aangevraagd te worden.

Gemeentelijke eigendommen (inclusief binnensportaccommodaties)

Bedragen * € 1.000					
Progr	Accommodaties	2024	2025	2026	2027
Gemeentelijke eigendommen 2024-2027					
var.	Groot onderhoud	951	768	218	406
var.	Vervangingen	0	0	0	0
Totaal geraamde bestedingen		951	768	218	406

Gemeentelijke eigendommen zijn verdeeld over de diverse programma's, de lasten landen op het product waarvoor het eigendom wordt aangehouden. De voorziening wordt gedoteerd ten laste van de diverse producten op basis van de planning in het onderhoudsplan. Als verdeelsleutel is de procentuele verhouding van het groot onderhoud per pand ten opzichte van het totaal groot onderhoud gehanteerd.

Het onderhoud is gebaseerd op het vastgestelde onderhoudsniveau in het vastgoedbeleid. Hierbij wordt gekeken naar wat de toekomstplannen van de locaties zijn. Het onderhoudsplan wordt twee keer per jaar bijgesteld, waarbij ook ontwikkelingen in de vastgoedportefeuille worden meegenomen. Hierdoor wordt niet onnodig geld uitgegeven.

Het onderhoudsplan wordt opgesteld zonder vervangingsplanning. Indien gemeentelijke eigendommen aan vervanging toe zijn, zal dit via aparte besluitvorming verlopen. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de toekomst van de ambtelijke huisvesting.

Buitensportaccommodaties

Bedragen * € 1.000					
Progr	Accommodaties	2024	2025	2026	2027
Buitensportaccommodaties 2024-2027					
5	Groot onderhoud	399	11	416	116
5	Vervangingen	452	133	13	25
Totaal geraamde bestedingen		851	144	429	141

Het onderhoudsplan voor buitensportaccommodaties heeft betrekking op diverse locaties. Het onderhoud en de vervangingen in de jaarschijf 2024 zijn als volgt verdeeld over de sportlocaties:

Bedragen * € 1.000	2024		2024	
Vereniging/Locatie	Groot onderhoud		Vervangingen	
RKAV Volendam	86		0	
Tennisvereniging Dijkzicht Volendam	180		10	
EVC Edam	23		103	
Atletiekvereniging Edam	0		61	

Voetbalvereniging Oosthuizen	0		60	
Voetbalvereniging Kwadijk	30		0	
Zwembad Waterdam	5		0	
Overige sportvelden	75		218	
Totaal geraamde bestedingen	399		452	

Het onderhoud heeft met name betrekking op groot onderhoud van grasvelden, vervangingen topklaar diverse tennisvelden en renovatie ijsbaan. Deze laatste is nog onzeker, in verband met het voorgenomen plan voor het Boelenspark.

Wegen

Beleid

Het beleidsplan Wegen 2024-2027 is vastgesteld in de raadsvergadering van 12 oktober 2023. Daarbij is voor de onderhoudskwaliteit uitgegaan van niveau B voor wegen in HIOR gebieden (Handboek Inrichting Openbare Ruimten) en B voor de overige wegen in de gemeente. Voor het groot onderhoud wordt per 1 januari 2024 een voorziening gevormd. Achterstallig onderhoud wordt in een separate voorziening ondergebracht.

Financieel

Groot onderhoud voor wegen heeft betrekking op het vernieuwen van onderdelen van een weg, teneinde de beoogde levensduur in stand te houden. Het betreft dus geen verbeteringen/reconstructies of uitbreidingen, daarvoor dient apart krediet aangevraagd te worden.

Voor verlichting is geen sprake van groot onderhoud, maar van regulier jaarlijks terugkerend onderhoud. Op basis van het verlichtingsplan 2016 is de afgelopen jaren bijna alle verlichting van de gemeente ver-led. Het project komt in 2023 tot een afronding. Een vervangingsplan dient nog te worden opgesteld.

Onderhoudsplan Wegen

Bedragen * € 1.000					
Progr	Wegen	2024	2025	2026	2027
Onderhoudsplan Wegen					
4	Groot onderhoud	2.758	1.781	2.180	3.141
4	Vervangingen	4.410	4.410	4.410	4.410
4	Achterstallig onderhoud	900	900	900	0
Totaal		8.068	7.091	7.490	7.551

In het onderhoudsplan wegen is in 2024 een bedrag van ongeveer € 3,7 miljoen geraamd voor groot onderhoud en een bedrag van € 4,4 miljoen voor vervangingen.

De uitvoeringsplanning worden in het najaar 2023 op basis van de hier gestelde kaders aan het college voorgelegd ter goedkeuring. Via de jaarrekening wordt, naast financiële verantwoording, ook verantwoording afgelegd aan de raad over de realisatie van het uitvoeringsplan via de paragraaf kapitaalgoederen.

Verlichtingsplan

Bedragen * € 1.000					
Progr	Wegen	2024	2025	2026	2027
Verlichtingsplan					
4	Onderhoudskosten (t.l.v. exploitatie)	397	191	199	207
4	Vervangingen	0	0	0	0
Totaal		397	191	199	207

De onderhoudsbudget wordt ingezet voor het onderhoud en het herstellen van schades aan de lichtmasten in de gehele gemeente.

In de jaarschijf 2023 wordt de uitvoering van het beleidsplan Openbare Verlichting afgerond. Hiervoor is in 2016 een investeringsbudget ad € 6,5 mln beschikbaar gesteld. Op diverse plaatsen in de gemeente worden de oude lichtbronnen, overeenkomstig het vastgestelde plan, vervangen door energiezuinige en duurzame LED units. Na afloop van het project zal een vervangingsplan opgesteld moeten worden.

Riolering

Beleid

Het huidige GRP is vastgesteld in de raadsvergadering van 15-2-2018 en omvat alle kommen van de gemeente en beslaat de periode 2018-2023. Het plan bevat ook een regionaal deel, dat is opgesteld in samenwerking met alle gemeenten in Zaanstreek-Waterland en het Hoogheemraadschap Noorderkwartier. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw GRP voor de komende planperiode. De verwachting is dat dit nieuwe GRP begin 2024 in de raad behandeld wordt.

Bedragen * € 1.000					
Progr	Riolering	2024	2025	2026	2027
Onderhoudsplan Rioleringen					
4	Groot onderhoud	882	855	848	790
4	Vervangingen	3.104	3.900	3.158	3.170
Totaal		3.986	4.755	4.006	3.960

De vervangingsinvesteringen in 2024 zijn voor € 2,5 miljoen bestemd voor vrij-verval-rioleringen. Daarnaast wordt € 554.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van rioleringen en duikers onder de Julianaweg. Tenslotte is € 50.000 bestemd voor de vervanging van mechanische rioleringen.

Financiering

Algemeen

Het doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van de financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's onder andere door middel van de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Voor treasury is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van wezenlijk belang om de treasuryfunctie naar behoren uit te voeren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de informatie die direct betrekking heeft op de aankoop van gronden en uitvoering van grote werken/prioriteiten etc. De kwaliteit van de treasuryfunctie is sterk afhankelijk van de informatie welke wordt aangeleverd door de verschillende afdelingen over de planning van hun activiteiten en de financiële gevolgen.

De afgelopen jaren heeft een oplopend financieringstekort er toe geleid dat de gemeente weer een aantal langlopende leningen heeft moeten afsluiten bij financiële instellingen. De totale leningenportefeuille bedraagt nu ongeveer € 48 mln. Door de stijging van vreemd vermogen moet de gemeente ook jaarlijks meer rentekosten betalen. Deze oplopende rentekosten gaan ten laste van het saldo begroting. Uit de geprognosticeerde meerjarenbalans valt op te maken dat het financieringstekort de komende jaren zal blijven stijgen.

Een andere belangrijke factor bij het uitvoeren van het treasurybeleid, is het (verwachte en werkelijke) verloop van de rente. De gemeente Edam-Volendam stelt zelf geen rentevisie op maar zal aan de hand van rentevisies van gerenommeerde financiële instellingen haar beleid bepalen.

De ontwikkelingen van de economie op mondiaal niveau hebben invloed op de rentestanden. Met name het beleid van bestuur van de ECB (centrale bank van de EU) is leidend voor de hoogtes van de rentestanden in Nederland. Om de ongekend hoge inflatie te beteugelen en om de economie af te koelen heeft de ECB de rente in 1 jaar tijd, in verschillende stappen, verhoogt met 3,25%. In september 2022 was de rente 0,75%. Nu, 1 jaar later, staat de rente op 4,00%. Hoger was de ECB-rente nog nooit. Het is de verwachting dat de rente in de komende maanden ook niet verlaagd zal gaan worden.

Kasgeldlimiet

De permanente financieringsbehoefte van een gemeente kan fluctuaties in de rentelasten, en daarmee risico's met zich meebrengen. Om deze risico's zoveel mogelijk te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld.

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de mate waarin de financieringsbehoefte wordt gedekt met kortlopende leningen (korter dan 1 jaar). De kasgeldlimiet is uitgedrukt in een percentage van de omvang van de begroting. Voor 2024 bedraagt dit 8,5% (vastgesteld bij ministeriële regeling). De omvang van de begroting (jaarschijf 2024) bedraagt € 115.680.973. De kasgeldlimiet bedraagt dan € 9.832.883 voor 2024. Het is de verwachting dat de kasgeldlimiet in 2024 niet overschreden gaat worden.

Renterisiconorm

Om het risico van rentaanpassingen en herfinanciering bij langlopende leningen (> 1 jaar) te beperken is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm is bij ministeriële regeling bepaald en houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Uit het volgende overzicht blijkt dat we ruim binnen de renterisiconorm blijven.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Stand begrotingstotaal begin jaar	115.681	108.569	104.476	106.387
Vastgesteld % (Wet Fido)	20	20	20	20
Renterisiconorm	23.136	21.717	20.895	21.276

Risico vaste schuld	2.522	2.058	1.908	1.908
Ruimte onder risiconorm	20.614	19.656	18.987	19.368

Langlopende leningen

Begin 2023 is voor het laatst een langlopende lening aangetrokken. Het betrof een lening van € 11 mln. tegen een rentepercentage van 3,08% met een looptijd van 40 jaar. De leningenportefeuille is daarmee opgelopen naar ruim € 48 mln.

In onderstaand overzicht is het verwachte verloop van de huidige leningenportefeuille opgenomen. . Toekomstige leningen zijn hierin niet meegenomen. In de geprognosticeerde meerjarenbalans wordt inzicht gegeven in het verwachte financieringstekort.

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	48.303	45.781	43.723	41.815
Aflossingen	2.522	2.058	1.908	1.908
Nieuwe leningen				
Stand per 31 december	45.781	43.723	41.815	39.907
Gewogen gemiddelde rente leningen	1,69	1,64	1,61	1,59
Te betalen rente	778	723	681	641

Rentebeleid

Het rentebeleid ziet er als volgt uit:

- over het eigen vermogen wordt geen rente berekend
- er vindt dus ook geen rentebijbeschrijving op reserves plaats
- de rentekosten bestaan alleen nog uit de werkelijk te betalen rentelasten over uitstaande geldleningen
- deze rentekosten worden omgeslagen over de activa; daarbij is het toegestaan het rentepercentage te corrigeren met een plus of min van 0,5%
- het rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt 0,83%. De gemeente mag dit percentage afronden op 1,0%

Hieronder volgt een berekening van de rentekosten. Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema:

Bedragen * € 1.000				
Rentetoerekening	2024	2025	2026	2027
Externe rentelasten langlopende leningen	1.058	1.796	2.327	3.165
Externe rentebaten	-51	-49	-47	-47
Saldo door te rekenen externe rente	1.007	1.747	2.281	3.118
Rente grondexploitaties	0	0	0	0
Rente voorzieningen				

Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.007	1.747	2.281	3.118
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.620	1.775	1.796	1.912
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-613	-28	485	1.206

Bedrijfsvoering

Algemeen

Paragrafen zijn bedoeld om op onderwerpen een dwarsdoorsnede te geven door de begroting. In de verschillende programma's treft u de verschillende onderwerpen en taken aan die de gemeente ten behoeve van haar inwoners uitvoert. Om deze taken uit te voeren heeft de gemeente haar eigen ambtelijke organisatie. Zaken die de organisatie raken worden opgenomen in deze paragraaf Bedrijfsvoering. Voorbeelden hiervan zijn organisatieontwikkelingen, organisatie aanpassingen enz. In een apart hoofdstuk Personeel zijn nog specifieke zaken en kengetallen opgenomen.

Hierna wordt voor de verschillende afdelingen toegelicht welke thema's op het gebied van bedrijfsvoering actueel zijn.

Organisatie

Afdeling bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering heeft als belangrijkste taak om te zorgen dat de 3 vakafdelingen, Ruimtelijke Ontwikkeling, Ruimtelijke Beheer en Samenleving hun taken zo efficiënt mogelijk kunnen uitvoeren. Daarnaast adviseert de afdeling het bestuur rechtstreeks over financiële, juridische en bestuurlijke onderwerpen. Binnen de afdeling Bedrijfsvoering zijn de volgende taken opgenomen en ondergebracht in verschillende secties, Financiën, I&A, Facilitair, Juridische Zaken, Inkoop, Vastgoed/Grondzaken, Regiozaken, Coördinatie subsidies en Privacy/informatiebeveiliging.

Integraal accommodatiebeleid

Eind 2023 wordt naar verwachting het accommodatiebeleid vastgesteld. Dit beleid ziet op de invulling van onze maatschappelijke voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van beleid (kunst, cultuur, welzijn, sport) en welke rol wij als gemeente hierbij vervullen. Het nieuwe beleid kan gevolgen hebben voor de beleidsinstrumenten die worden gehanteerd voor het bereiken van de beleidsdoelen en kan daarmee ook financiële consequenties hebben.

Huisvesting organisatie

De ambtelijke organisatie is voorgaande jaren gegroeid door de vele bijkomende taakstellingen. Huisvesting van de organisatie is versnipperd en de verduurzaming van de panden krijgt een steeds grotere rol. De raad vergadert op dit moment in de PX, waarbij het opbouwen en afbouwen van een raadsvergadering veel inzet vraagt. Er wordt gekeken naar de eisen en wensen op het gebied van ambtelijke huisvesting. Een goede huisvesting kan bijdragen aan een efficiënte maar ook prettige werkomgeving. Dat laatste is van belang omdat de krapte op de arbeidsmarkt ook voor onze gemeente merkbaar is. Er wordt onderzocht of er een mogelijkheid bestaat om een raadszaal te realiseren in één van onze eigen panden, waarbij tevens het ambtelijke huisvestingsprobleem voor de eerste jaren kan worden opgelost.

Procesmanagement

Afgelopen jaar is begonnen met een eerste uitvoering van het plan van aanpak procesmanagement. Er is een processenlandschap-pagina gemaakt waarop alle processen van de gemeente publiceert kunnen gaan worden. Op die manier zijn procestekeningen voor eenieder toegankelijk (intern).

In 2023 zijn met name de processen vanuit het sociaal domein hierin opgenomen en een aantal generieke processen, zoals het proces WOO, B&W, raad etc. Door de jaren heen zal dit landschap steeds verder en verder gevuld gaan worden.

In 2024 zal procesmanagement zich verder focussen op het uitbreiden van de processen in het landschap, maar ook de uitvoeringsfase m.b.t. procesmanagement. Dit houdt in dat van de huidige beschreven processen ook gestart kan gaan worden met het gestructureerd monitoren en verbeteren van processen. Nu de gemeente ook weer beschikt over een privacy-officer is er de wens om in 2024 hiermee de samenwerking op te zoeken, zodat naast procesgegevens ook kan worden vastgelegd welke soort persoonsgegevens in het proces worden gevraagd.

Informatiemanagement

Digitalisering is tegenwoordig alom aan de orde en raakt de fundamenten van de samenleving. Technische snufjes groeien steeds meer uit naar nieuwe technologieën die in korte tijd onze manier van communiceren en leven zijn gaan bepalen.

Vanuit de samenleving wordt ook verwacht dat de gemeenten daarin meegaan en de inwoners tijd- en plaats onafhankelijke dienstverlening aanbieden. Dat zij op alle momenten, waar dan ook met de gemeente kunnen communiceren. Dat vergt nogal wat van de gemeente.

Kijken we terug naar de afgelopen 10 jaar dan zien we grote veranderingen op het gebied van informatie en automatisering. Waar de focus eerder voornamelijk lag op het op orde brengen van de basis, verschuift dit naar het gebruiken, combineren en beschikbaar maken van informatie. De 21e eeuw wordt nu al 'de eeuw van de digitale informatierevolutie' genoemd. Digitale informatie speelt een steeds grotere rol in het maken van keuzes.

Informatievoorziening bij de gemeente Edam-Volendam wordt steeds belangrijker en steeds complexer. Taken worden vanuit de centrale overheid overgedragen naar de gemeenten. Een toenemende uitwisseling van informatie vindt plaats met ketenpartners, samenwerkingsverbanden en andere overheden. Daarnaast wordt meer en meer nadruk gelegd op transparantie in onze dienstverlening met inwoners, bedrijven en instellingen.

Kortom, de gewenste contacten (informatie) met je burgers en bedrijven delen, vergt innovatiekracht en het toekomstbestendig maken van je informatiebeleid/informatiemanagement. Het inzetten van informatietechnologie speelt een belangrijke rol bij enerzijds het voldoen aan wettelijke verplichtingen, anderzijds in het leveren van optimale dienstverlening en efficiënte bedrijfsvoering.

In het document 'Visie op Informatiemanagement Edam-Volendam 2023-2026' wordt beschreven op welke wijze de gemeente om wil gaan met het hebben en delen van informatie ten behoeve van de bedrijfsvoering en dienstverlening. Maar vooral ook welke trends, ontwikkelingen en wijzigingen er op ons afkomen.

Deze zijn vervolgens ondergebracht in 5 ontwikkelsporen met daaraan de volgende doelen:

- **Persoonlijk & Toegankelijk** door het realiseren van een persoonlijke en toegankelijke dienstverlening, afgestemd op de behoefte van de collega's en inwoners, digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.
- **Open & Transparant** zijn door actief te werken aan de openheid, transparantie en toegankelijkheid van onze informatie zodat collega's de juiste informatie op het juiste moment kunnen inzien en de inwoners over dezelfde informatie beschikken als de gemeente.
- **Data gestuurd** ingebed door te werken aan de groei in volwassenheid op het gebied van data gestuurd werken en het inzetten van data als onderdeel van ons dagelijks werk.
- **Flexibel & Wendbaarheid** willen we vergroten, samen met doorzettingsvermogen de kracht van een organisatie, door verdergaande ontwikkelingen op het gebied van IV door de organisatie als geheel en de afdeling Bedrijfsvoering.
- **Veilig & Verantwoord** bezig zijn en weerbaar blijven tegen dreigingen van buitenaf door zorgvuldig en professioneel met de informatie van onze inwoners omgaan.

Privacy

Op het gebied van privacy en bescherming persoonsgegevens is en blijft het van belang dat men zich bewust is van de risico's die kunnen optreden bij (bovenmatige) persoonsgegevens verwerking.

In 2021 trad naar aanleiding van de Toeslagenaffaire het voltallige kabinet Rutte-III af. Naar buiten was gekomen dat onder meer de 'tweede nationaliteit' werd verwerkt bij de fraudetool die de Belastingdienst in gebruik had genomen. Ook was prominent in het nieuws het datalek bij de GGD, waarbij privé gegevens – van miljoenen burgers die waren getest – illegaal werden verhandeld. Dit soort voorbeelden uit de media geeft aan wat de impact kan zijn voor burgers wanneer processen niet goed in kaart zijn gebracht door een organisatie of onvoldoende naar de privacy risico's is gekeken. Tegelijkertijd zullen we scherp moeten blijven in de samenwerking met externe partijen en goede afspraken maken over verwerking persoonsgegevens.

In het jaarplan Privacy 2024 wordt daarom de nadruk gelegd op de volgende zaken:

1. Contractmanagement en verwerkersovereenkomsten/protocol privacy, met als doel om aan de voorkant van aanbestedingen te bezien of een verwerkersovereenkomst nodig is.
2. Verwerkersregister, welke periodiek wordt geactualiseerd.
3. Beantwoorden van AVG-verzoeken van betrokkenen.
4. Training en bewustwording, met als doel het vergroten van de bewustzijn onder medewerkers, afdelingshoofden en teamleiders met omgang van persoonsgegevens en informatieveiligheid.
5. Begeleiding bij het opschonen van verouderde data.

6. Vraagbaak en advies, met als doel de dienstverlening richting onze inwoners te optimaliseren en tegelijkertijd de beschikbare (technische) middelen zo efficiënt als mogelijk in te zetten met de AVG als moreel kompas.
7. Regionaal overleg, met als doel te komen tot nadere afstemming van AVG-beleidsvoering via regionaal verband.

Informatiebeveiliging

Grote cyber incidenten komen steeds vaker voor. Verschillende gemeenten hebben dit helaas aan den lijve ondervonden. Gevolg is een behoorlijke impact op de dienstverlening van de gemeenten. Voorkomen heeft ook voor ons de hoogste prioriteit. Diverse maatregelen zijn genomen, echter de ontwikkelingen op ICT gebied, het veranderende werken, de dynamische “boze” buiten wereld zorgen continu voor nieuwe uitdagingen op het gebied van informatiebeveiliging.

In het Jaarplan informatiebeveiliging 2023 is er daarom aandacht voor concrete maatregelen op het gebied van mens (medewerkers), techniek (informatiesystemen, netwerk etc.) en organisatie (beleid en processen). De doelen voor 2024 zijn:

1. Verhogen digitale weerbaarheid, gericht op kantoor- en industriële automatisering.
2. Voldoen aan de BIO, met extra aandacht voor Business Continuïteits Management, SIEM/SOC en IB Beleid.
3. Maatregelen op basis van risico's
4. Cyberveilig gedrag
5. Goede governance informatiebeveiliging
6. ENSIA

Versterken control functie

Vanuit control wordt de nadruk meer gelegd op sturen in plaats van op verantwoorden. Vanuit het Rijk wordt gestuurd op een aantal ratio's, waarvan het weerstandsvermogen een van de belangrijkste is. Het weerstandsvermogen is een graadmeter voor de buffer die een gemeente heeft om haar risico's mee op te vangen. Om hierop te kunnen sturen, is goed risicomanagement van cruciaal belang. Het plan was om in 2023 een plan van aanpak op te stellen om risicomanagement te structureren. De verwachting is dat dit in 2023 niet meer gaat lukken en dat dit in 2024 verder opgepakt zal worden. Met nieuwe tooling kan het benodigde weerstandsvermogen beter worden bepaald met een zogenoemde Monte Carlo analyse. Hierbij wordt met behulp van de verschillende hierboven beschreven gegevens een statistische berekening gemaakt van het benodigd weerstandsvermogen per risico. Hieraan gerelateerd zal ook een update plaatsvinden van de nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van het inzicht in liquiditeit op de middellange termijn. Een nieuwe modulen voor meerjareninvesteringen zal hierin ondersteunend zijn. Daarnaast zal er specifiek beleid op investeringen worden opgesteld om meer grip te krijgen op de investeringen. Met deze maatregelen wordt verwacht dat ook beter gestuurd kan worden op de liquiditeit, de financieringsbehoeften beter in beeld komen en daarmee ook investeringsbeslissingen in dit kader beter kunnen worden getoetst aan normen die door de Raad gesteld worden in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is vanaf 2023 een wettelijke verplichting. De gemeente heeft de afgelopen jaren de verbijzonderde interne controle procesmatig ingericht en verwacht dus zonder problemen aan de regelgeving te kunnen voldoen.

Afdeling Samenleving

Een betere digitale dienstverlening en monitoring

Veel van ons contact met inwoners verloopt digitaal. Het betekent voor ons als gemeente een opgave met twee kanten. Aan de ene kant zorgt een goede digitale dienstverlening en toegang ervoor dat mensen niet voor alles naar het gemeentehuis hoeven te komen. Dit kan voor alle doelgroepen het contact met de gemeente eenvoudiger maken. De andere kant van deze opgave is die van de inwoners die niet digitaal vaardig zijn. Deze inwoners hebben extra hulp nodig om toch zo digitaal als mogelijk aanvragen bij de gemeente te kunnen doen. Daarnaast is het van belang dat alles wat ingezet en georganiseerd wordt vanuit de gemeente en onze partners goed gemonitord wordt, zodat dit inzichtelijk wordt voor onszelf, onze inwoners en onze raad.

We zijn tevreden als we alle informatie op onze website duidelijk beschreven hebben voor al onze inwoners, al dan niet met ondersteuning (en met behoud van een fysieke toegang), we een applicatie en werkwijze hebben voor de monitoring van onze dienstverlening en toegang waarmee we kunnen bepalen of we dingen juist doen, en of we de juiste dienstverlening bieden.

Om dit te bereiken, ontwikkelen we de komende tijd de raadmonitor door tot een vast instrument binnen het Sociaal Domein. Daarnaast creëren we een gezamenlijk beeld van monitoring en gegevensdeling met onze partners. We vergelijken en evalueren de huidige wijze van monitoren van de verschillende beleidsterreinen, en werken toe naar een nieuw format voor deze monitoring.

Samenwerken op complexe casussen

Inwoners met een ingewikkelde ondersteuningsvraag komen vaak met veel verschillende hulpverleners en instanties in aanraking. Vanuit vrijwilligers- en uitvoeringsorganisaties zijn verschillende mensen betrokken en er zijn soms meerdere contactpersonen bij het Breed Sociaal Loket. Het moet duidelijk zijn wie in welke casus de regie voert over de aanpak en wie het aanspreekpunt is voor de inwoner. In 2023-2024 is het nieuwe klantvolgsysteem geïmplementeerd waarbij de zelfredzaamheidsmatrix en integrale dienstverlening geborgd worden.

Inmiddels zijn alle processen binnen BSL beschreven en zijn onnodige processtappen verwijderd. Deze procesbeschrijvingen vormen vervolgens het vertrekpunt voor het klantvolgsysteem dat inmiddels is aangeschaft en we in de fase van implementatie zijn aanbeland. Dit systeem ondersteunt de professionals bij de integrale (complexe) benadering van de ondersteuningsvraagstukken van burgers. De pilot binnen de Wmo om te werken met een Frontoffice heeft zijn vruchten afgeworpen en heeft een definitieve plek gekregen binnen de nieuwe organisatiestructuur van BSL. Het werken met een Frontoffice is inmiddels ook onderdeel van het sub team Jeugd. Voor 2024 zullen ook de sub teams Werk & Inkomen gaan werken met Frontoffice teams. Daarnaast is er een ondersteuningsteam (gedragswetenschappers en kwaliteitsmedewerkers) ingericht die de professionals ondersteunt om de juiste afwegingen in interventies te kunnen maken.

Doorontwikkeling van het Breed Sociaal Loket

De doorontwikkeling van het Breed Sociaal Loket is volop aan de gang. De nieuwe opzet, front-, mid- en backoffice, is inmiddels in een ver gevorderd stadium. Met de implementatie en borging van het nieuwe klantvolgsysteem en het toepassen van de zelfredzaamheidsmatrix worden er mooie stappen gemaakt om de dienstverlening naar de inwoner nog passender en efficiënter te maken. We werken vanuit de visie 'Zelf, Samen, Organiseren', waarbij we sturen op het maximaal benutten van voorzieningen in het voorliggend veld. In 2023 is er een mooie slag geslagen in het aantrekken van vaste medewerkers en het behouden van talent. We blijven onze medewerkers binden en boeien door hen individueel te ontwikkelen en/of per vakgebied op te leiden.

Afdeling Openbare Werken

De eigen gemeentelijke organisatie is relatief klein. In de openbare ruimte is op veel gebieden wel dezelfde kennis nodig die bij een grote gemeente nodig is. Op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie gaan de ontwikkelingen razendsnel. Ook krijgen we steeds meer te maken met ongewenste ontwikkelingen, waarbij hetgeen er hoort te zijn wordt verdrukt, zoals ganzenoverlast, rivierkreeften en andere dieren of groen.

Het grootste deel van de infrastructuur zoals die er nu in Nederland ligt, is niet meer toegespitst op het huidige gebruik en daarnaast nadert het meeste het einde van de technische levensduur. De reden is dat er heel veel in dezelfde periode is aangelegd. De uitdagingen die een gemeente als Amsterdam heeft op technisch gebied zijn dus gelijk aan de uitdagingen die wij hebben. Het is niet realistisch om dezelfde kennis in huis te hebben, toch moeten wij deze uitdagingen het hoofd bieden. Door voortdurend de afweging te maken tussen zelf doen en inschakelen van externe expertise gaan we deze uitdagingen aan. Goed opdrachtgeverschap is een voorwaarde om ook samen met de markt de benodigde resultaten te behalen voor onze gemeenschap. Voor nu en richting de toekomst willen we ons daarop voorbereiden.

Goed opdrachtgeverschap externe partijen

De afdeling Openbare Werken is redelijk traditioneel georganiseerd en kan niet altijd inspelen op de externe ontwikkelingen. Het kennisniveau op een aantal gebieden is hoog, maar er ontbreken ook kennisgebieden. De afhankelijkheid van externe inhuur is daardoor groter dan gewenst. Als de afhankelijkheid van marktpartijen groter wordt, is het zaak om te borgen dat de afdeling Openbare Werken een goede opdrachtgever wordt. Hiertoe willen wij nieuwe kennisgebieden ontwikkelen, de afdeling herinrichten en steeds weer de afweging blijven maken of we iets in de markt zetten, of het zelf doen. Procesmatig werken met focus op de toekomst, in plaats van ad-hoc brandjes blussen.

Flexibele organisatie ingericht op nu en de toekomst

We hebben een toekomst en huidige ontwikkelingen, waar we op ingericht moeten zijn. Ook hebben we het dagelijkse werk dat niet zal verdwijnen en wat zo optimaal en efficiënt mogelijk moet worden uitgevoerd. De kracht van Openbare Werken is het blussen van brandjes en de dagelijkse uitvoering. Hier is de gemeente trots op en die willen we behouden. Daarnaast willen we dat de afdeling ook toekomstbestendig is. De formatie zal moeten worden uitgebreid om aan de vraag te kunnen blijven voldoen. Hiertoe is het belangrijk dat we een interessante en leuke werkgever zijn op het gebied van techniek en openbare ruimte. Echter, er moet ook efficiënter gewerkt worden om dit te financieren. Daarnaast zal in de keten gestuurd moeten worden op een efficiëntere en effectievere samenwerking.

Een interessante en leuke werkgever op het gebied van techniek en openbare ruimte

Voor technici lijkt een kleine gemeente vaak aantrekkelijker, doordat de technische uitdaging kleiner is. Waar een technicus in een grote organisatie slechts een schakeltje is, is de technicus in onze gemeente de hele schakel. Op zowel operationeel, tactisch en strategisch niveau ben je onderdeel. Dit is waar we ons als kleine gemeente op onderscheiden en waar we meer gebruik van kunnen en moeten maken. De werving en selectie van technisch personeel moet worden verbeterd, net als de ontwikkeling en doorgroei van huidig personeel. Met de inzet van trainees en stagiairs en het optimaal inzetten en benutten van talent kan dit worden bereikt.

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Uitvoering wettelijke omgevingstaken volgens kwaliteitscriteria

Om een kwalitatief hoogwaardige en duurzame leefomgeving voor onze inwoners te waarborgen biedt de wet de gemeente een aantal instrumenten aan om daarop te kunnen sturen. Daarin is het aan het bestuur een balans te zoeken tussen enerzijds het individueel belang en anderzijds het algemeen belang van de gemeenschap. Invoering van de omgevingswet en de uitvoering van de wettelijke regels houdt niet op bij de datum van inwerkingtreding van de wet, maar begint feitelijk dan pas. We voeren de omgevingswet in, stellen omgevingsprogramma's op en voeren de vergunningverlening, toezicht en handhaving uit. We onderzoeken de huidige processen en passen deze waar nodig aan, om aan de nieuwe wet te voldoen.

Overheadkosten (Personeel en Materieel)

Onder 'Overhead' vallen de alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers die niet specifiek toegerekend kunnen worden aan het primaire proces. Onder het primaire proces vallen voornamelijk de activiteiten van de afdelingen Samenleving, Ruimtelijke Ontwikkeling en Openbare Werken. De kosten, zoals hierna genoemd, vallen onder één taakveld.

- leidinggevenden (hiërarchisch), die personele verantwoordelijkheden hebben zoals het voeren van functioneringsgesprekken;
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie, waaronder planning & control, verantwoording en auditing;
- personeel en organisatie (P&O / HRM) en organisatie- en formatieadvies;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken: juridische medewerkers op de afdeling bedrijfsvoering of belast met een bedrijfsvoeringstaak;
- bestuurszaken: ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van b&w;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);

- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning en secretariaten primair proces.

Tot dit taakveld behoort niet:

- ondersteuning van de raad, de griffie maakt geen deel uit van de ambtelijke organisatie, dit hoort onder taakveld 0.1;
- archieven met een historische betekenis horen onder taakveld 5.4;

De volgende activiteiten horen ook niet op dit taakveld, maar moeten worden verantwoord op het taakveld van het betreffende primaire proces:

- medewerkers belast met de uitvoering van specifieke taken in het primaire proces
- de activiteiten van projectleiders en coördinatoren – leidinggevend zonder personele verantwoordelijkheid;
- Afhandeling van bezwaar- en beroepsschriften en activiteiten van juristen die primaire taken verrichten zoals vergunningverlening;
- Informatievoorziening en automatisering ten behoeve van primaire proces-systemen moeten worden verantwoord op het taakveld van dat proces;
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is.

In de onderstaande tabel worden de budgetten weergegeven die op het taakveld Overhead zijn begroot. Deze budgetten zijn ingedeeld naar kostensoort.

Omschrijving	Begroting 2024 (x 1.000)
Personeelskosten	28.848
Verdeling salariskosten naar andere taakvelden	-17.576
Inhuur derden	583
Beheer en onderhoud gebouwen	1.632
Tractie Overhead	68
Overige personeelskosten	963
ICT kosten	2.229
Facilitaire kosten	442
Communicatie en voorlichting	374
Totaal overheadkosten:	17.563

Personeel

Personeel en Organisatieontwikkeling

De gemeente Edam-Volendam zet zich in voor het aantrekken, binden en boeien van personeel. Naast het vinden van nieuw personeel a.g.v. natuurlijk verloop, is ook het behouden en binden van goed personeel een steeds grotere uitdaging voor de organisatie, en niet alleen voor die van onze gemeente. Werkenden, en met name jonge, goed opgeleide werknemers, worden steeds vaker in de verleiding gebracht om te kijken wat andere organisaties hen te bieden hebben. Uit onderzoek is naar voren gekomen dat de jongere generatie op de werkvloer minder 'loyaal' is naar de werkgever ten opzichte van de oudere generatie. De verleiding voor de jongere generatie, en met name bij binnendienstfuncties, om al na een relatief korte tijd om zich heen te kijken, is groot.

Arbeidsrelaties lijken daarmee kortcyclischer te worden. Het credo is nu, dat het werk goed in balans moet zijn met het privéleven van de werknemer, en waar mogelijk ondersteunend zou moeten zijn aan dat privéleven. Iets wat voorheen precies andersom was. Deze shift lijkt sinds de pandemie en de normalisering van het thuis- en hybride werken in een stroomversnelling te zijn geraakt. Het belang van het privéleven maakt dat werknemers sneller bij een werkgever vertrekken wanneer deze hier niet goed bij aansluit. Maar ook conjunctuur speelt hierin een rol.

P&O voelt voor wat betreft de werving en selectie al langere tijd een oplopende druk om vanuit de wens van de organisatie, goede nieuwe werknemers te vinden binnen de arbeidsmarkt. Zowel regulier personeel als flexibel in te zetten medewerkers, en middels een tijdelijke inleningsconstructie. Die laatstgenoemde wens wordt dan vanuit de organisatie ingegeven door een gemiddeld genomen hoger verloop, een toenemend taken- en dienstenpakket, en daarmee een hoger dan gemiddeld ziekteverzuim als gevolg van oplopende werkdruk. Een hogere uitval door ziekte heeft effect op de bezetting en de druk die op andere werknemers komt te liggen. Vooral in deze periode van schaarste op de arbeidsmarkt is dit een grote uitdaging voor de gemeentelijke organisatie. De verwachting is echter dat die (werk)druk, en bij de huidige omstandigheden, de komende jaren zal blijven aanhouden.

De uitdagingen van het HR-beleid binnen de gemeentelijke organisatie, en afgestemd op een goede dienstverlening en bestuurlijke ambities, hangen aldus heel nauw samen met de ontwikkelingen in de maatschappij. In deze onrustige periode van nieuwe ontwikkelingen, arbeidsschaarste en werkdruk betekent dit dat de organisatie, en daarmee ook P&O, continu alert moet zijn waar zittend en toekomstig personeel behoefte aan heeft en wat zij kunnen doen om aan die behoeften te (blijven) voldoen. En dat zal geen gemakkelijke opgave blijken. Het is daarbij zonder meer van belang, dat alle standaard HR-processen goed ingericht zijn. Zodat er meer tijd kan worden besteed aan de, en vooral nu, strategische HR activiteiten, waaronder:

- Strategische personeelsplanning;
- Werving en selectie;
- Duurzame inzetbaarheid;
- Goed werkgeverschap, en
- Werkgeluk.

Deze strategische HR activiteiten zullen dan ook de komende tijd de agenda bepalen van P&O en van de organisatie.

Ook de sociale partners binnen de sector gemeenten onderkennen de problematiek waarin gemeenteland zich bevindt. Waar eerder en binnen de cao gemeenten 2023 met een behoorlijke loonstijging moest worden ingegrepen om de koopkracht van de gemeenteambtenaar overeind te houden, richt de nieuw vorm te geven cao vanaf 1 januari 2024 zich op (richtings)voorstellen rond o.a. de arbeidsmarkt (werk en beloning) en vitaliteitsbeleid (focus op werkdruk, beperking ziekteverzuim, medewerkertevredenheidsonderzoek, het persoonlijk ontwikkelingsplan en andere uitwerkingen).

Daarnaast vormen de nieuw te maken afspraken over een verdere loonontwikkeling een haast onvermijdelijk agendapunt binnen de a.s. cao-onderhandelingen. Een loonontwikkeling die ook de aandacht zal vragen voor de druk van de daarover te maken afspraken binnen de cao op de gemeentelijke begroting. Ook in 2023 is nog sprake van een nog relatief hoog inflatiepercentage, en daarmee een grote onzekerheid over wat die inflatie doet met koopkracht en de doorwerking daarvan in andere onderwerpen. De inzet van de vakbonden op een loonsverhoging binnen de nieuw te sluiten cao gemeenten vanaf 2024 die is afgestemd op koopkrachtbehoud voor de werknemers binnen deze sector, zal in de cao-onderhandelingen een hoge prioriteit hebben. Maar de economische onzekerheid waarmee we als maatschappij te maken hebben maakt een terughoudendheid in het afmeten van een loonontwikkeling aan een inflatie-ontwikkeling desalniettemin wenselijk.

Binnen de primitieve raming personele uitgaven voor 2024 is uitgegaan van een verwachte loonkostenontwikkeling van 3% ten opzichte van het huidige loonkostenpeil. En waarbij dan v.w.b. de raming voor het meerjarenperspectief 2025-2027 is uitgegaan van een opslagpercentage van 3% (2025), respectievelijk 2,5% voor de jaren 2026-2027. Afhankelijk van de uitkomsten van het cao overleg 2024 voor de sector gemeenten zal duidelijk worden in hoeverre op die ramingen zal moeten worden bijgesteld.

De organisatie zet zich ook voor 2024 en hierna, in op verdere organisatieontwikkeling. Die ontwikkeling, en afgestemd op organisatiebehoeften, maar ook op bestuurlijke programma's en ambities, vertaald zich in een personeelsgroei in formatie. Die groei, en in combinatie met de loonkostenontwikkeling vanaf 2023, laten een duidelijk waarneembare stijging zien van de loonkosten binnen de gemeentelijke begroting 2024, en ten opzichte van eerdere begrotingsjaren.

Bedragen * € 1.000	
Afdeling	Formatie
Raad	25 leden
College	5 leden
Griffie	2,5 fte
Ambtelijke organisatie	352,5 fte
Totaal	355 fte

Jaarlijkse aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In de meerjarenraming 2024-2027 zijn verplichtingen opgenomen, die o.a. voortvloeien uit pensioenen (gewezen) wethouders/nagelaten betrekkingen en werkgeverslasten overige post-actieven. Voor de vakantiedagen wordt uitgegaan van een jaarlijks gelijkmatige opname. I.v.m. een cao-afspraken rond verlofsparen is nog een afzonderlijk daarop afgestemde voorziening gevormd die jaarlijks en per 31-12 van elk boekjaar wordt bijgesteld aan de dan geldende actualiteit. De hoogte van de voorziening is afgeleid van het saldo verlofsparen per 31-12 van het boekjaar en tegen het te hanteren uurloon verlof. Er zijn momenteel wachtgeldverplichtingen gewezen wethouder. Dit is een gevolg van de uitkomst gemeenteraadsverkiezingen 2022 en de vorming van een nieuw college. De daarvoor gevormde voorziening wachtgeldverplichting gewezen wethouder zal jaarlijks, en per 31-12 van het boekjaar, worden afgestemd op basis van de daarvoor geldende richtlijnen.

De verwachte jaarlijkse lasten aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen worden in de hieronder vermelde begrotingsstaat inzichtelijk gemaakt.

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Werkgeverslasten overige post-actieven	2	0	0	0
Pensioenen gewezen wethouders / weduwen gewezen wethouders	199	205	210	215
Wachtgeld gewezen wethouders				
Totaal	201	205	210	215

Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (artikel 1 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, Bbv). Dit kan een samenwerking zijn in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), maar dat hoeft niet. Niet iedere verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling en niet iedere gemeenschappelijke regeling is een verbonden partij. Als de gemeente alleen een bestuurlijk belang heeft, of alleen een financieel belang, is er in juridische zin geen sprake van een 'verbonden partij' zoals bedoeld in het Bbv. Om die reden worden in deze paragraaf naast de verbonden partijen zoals bedoeld in het Bbv ook onze overige samenwerkingsverbanden beschreven. Deze paragraaf bevat een totaaloverzicht van alle deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Visie en beleidsvoornemens

Beleidsmatig is het college verantwoordelijk voor samenwerkingen door overleg en beleidsafstemming, indien dit meerwaarde heeft. Hiermee wordt bedoeld dat een samenwerking moet bijdragen aan de realisatie van doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. De criteria die in overweging worden genomen bij het aangaan van verbindingen zijn:

- Wettelijke verplichting
- Financiële noodzaak
- Specialistische kennis
- Voordeel van bundeling / synergie
- Gemeentegrens-overschrijdende problematiek
- Efficiency-voordeel van grotere schaal
- Het gezamenlijke belang
- Democratische legitimiteit
- Zeggenschap
- Positieve invloed op de onderliggende relatie
- Beperking van risico's

In het vervullen van een rol in het bestuur van een verbonden partij of het houden van toezicht op de activiteiten van een verbonden partij, vertegenwoordigt het college de gemeente. In principe worden geen bevoegdheden overgedragen. Vanuit bedrijfsvoering bestaat het voornemen om het beleid omtrent verbonden partijen te formaliseren in een nota verbonden partijen. Momenteel heeft de gemeente deze niet. Verder worden de overeenkomsten komend jaar herzien op basis van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.

Verbonden partijen per programma

In de programmaverantwoording is per programma aangegeven welke verbonden partijen een rol hebben in de realisatie van de doelen van dat programma. Hierna is in een tabel per verbonden partij opgenomen:

- De wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- Het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- De verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- De eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente

Bij de verschillende aangegeven verbonden partijen is een tabel toegevoegd waarin vermogens en resultaatinformatie en de verschillende belangen zijn aangegeven. Tenzij anders aangegeven, is de vermogenspositie gebaseerd op de definitieve jaarrekening 2022. Het financieel resultaat is gebaseerd op de jaarrekening 2022 en de financiële bijdrage is gebaseerd op de begroting 2024. Indien sprake is van financiële risico's, is het kwantitatieve effect hiervan meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	www.veiligheidsregiozaanstreekwaterland.nl				
Programma	2				
Gemeentelijk belang	De burgemeester van Edam-Volendam maakt, evenals de burgemeesters van de andere deelnemende gemeenten, deel uit van het Algemeen Bestuur.				
Activiteiten	De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is als samenwerkingsverband voor de deelnemende gemeenten belast met de zorg voor wettelijke taken bij of krachtens de "Wet op de veiligheidsregio's".				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	2.082	17.041	Begroot		3.390
Stand 31-12	1.804	22.117	Realisatie	-22	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting, waarbij (op grond van de gezamenlijke regeling) een sluitende exploitatie het uitgangspunt is.				

GGD Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	GGD Zaanstreek-Waterland				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Het gemeentelijk belang is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan de GGD voor uitvoering van de taken, met name de Wet Publieke Gezondheid. De gemeente heeft vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur.				
Activiteiten	De GGD werkt aan een goede gezondheid van alle inwoners in de regio Zaanstreek-Waterland.				
Risico's	Het risico voor de gemeente is beperkt tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	1.130	13.628	Begroot		1.842
Stand 31-12	1.044	11.414	Realisatie	-74	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van het inwonersaantal 0 - 18 jaar voor wat betreft de kosten van de jeugdgezondheidszorg, het gemiddeld aantal meldingen voor wat betreft de kosten van het meldpunt en advies bijzondere zorg (MABZ) en voor het overige op basis van het totale inwonersaantal.				

Waterlands Archief					
Vestigingsplaats	Purmerend				
Website	Waterlands Archief				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Het gemeentelijk belang is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan het Waterlands Archief.				
Activiteiten	Het Waterlands Archief beheert de archieven van plaatselijke overheden en particuliere instellingen (bijvoorbeeld notarissen en kerken). Door beheer en beschikbaarstelling van archieven en collecties aan een zo breed mogelijk publiek houdt het Waterlands Archief het collectief geheugen levend en wordt het cultureel erfgoed bewaard.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	220	178	Begroot		383
Stand 31-12	324	183	Realisatie	50	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van inwoneraantallen, strekkende meters papieren archief en gigabytes digitaal archief.				

Vervoerregio Amsterdam					
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Website	Vervoerregio				
Programma	4				
Gemeentelijk belang	De gemeente Edam-Volendam is vertegenwoordigd in de Regioraad door twee raadsleden.				
Activiteiten	De missie van de Vervoerregio is: verbinden. De vervoerregio zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de regio Amsterdam.				
Risico's					
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	222	333.131	Begroot		0
Stand 31-12	19	399.433	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen financieel niet bij aan de Vervoerregio Amsterdam. In voorkomende gevallen wordt getracht gemeentelijke projecten, voor de binnen het beleid passende onderdelen, gesubsidieerd te krijgen door de Vervoerregio.				

Omgevingsdienst IJmond					
Vestigingsplaats	Beverwijk				
Website	Omgevingsdienst IJmond				
Programma	3				
Gemeentelijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door wethouder Schilder.				

Activiteiten	De Omgevingsdienst IJmond draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen haar werkgebied. Vanaf 1 januari 2024, gelijk met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zal de Omgevingsdienst voor de gemeente alle vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH) op het gebied van milieu uitvoeren.				
Risico's	Er is een algemeen risico ten aanzien van besluitvorming vanuit de GR waarbij de participanten verantwoordelijk zijn voor de financiële uitgaven daarvan.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	648	11.095	Begroot		361
Stand 31-12	734	11.101	Realisatie	122	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van de uit te voeren taken.				

Regionale samenwerking Jeugdhulp					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	Regionale Samenwerking Amsterdam-Amstelland & Zaanstreek-Waterland				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Edam-Volendam neemt deel aan een regionale samenwerking op het gebied van Jeugdzorg.				
Activiteiten	Samenwerking op het gebied van Jeugdhulp met de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland voor de inkoop van (hoog)specialistische jeugdhulp.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		124
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	De regiogemeenten dragen bij aan de kosten die Amsterdam voor de regio maakt. Van deze partij zijn geen jaarcijfers beschikbaar.				

Recreatieschap Twiske-Waterland					
Vestigingsplaats	Oostzaan				
Website	Recreatieschap Twiske-Waterland				
Programma	3				
Gemeentelijk belang	De gemeente wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder Dijkshoorn. Recreatieschap Twiske-Waterland is een gemeenschappelijke regeling (GR) van de provincie en de gemeenten Amsterdam, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad.				
Activiteiten	De GR houdt zich bezig met de ontwikkeling van de openlucht recreatie en het hierbij bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu, de totstandbrenging en het duurzaam in stand houden van het gedifferentieerde karakter van het landschap en het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de hiervoor genoemde doelstellingen. Aandachtspunt is de komende jaren het meekoppelen met voornamelijk recreatiepaden bij de dijkversterking langs het Markermeer. In de gemeente Edam-Volendam ligt een groot deel van de te versterken dijk.				

Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage. Er is een algemeen risico ten aanzien van besluitvorming vanuit de GR waarbij de participanten verantwoordelijk zijn voor de financiële gevolgen daarvan.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	5.092	572	Begroot		38
Stand 31-12	5.233	615	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Regiogemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van een vastgesteld percentage per participant.				

Vennootschappen en coöperaties

BNG Bank N.V.					
Vestigingsplaats	's-Gravenhage				
Website	BNG Bank				
Programma	6				
Gemeentelijk belang	De gemeente is aandeelhouder van de BNG Bank. De gemeente heeft 41.730 aandelen en heeft daarmee minderheidsbelang.				
Activiteiten	Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van potentieel dividend.				
Bedrag* € 1.000.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	5.062	143.995	Begroot		0
Stand 31-12	107.459	107.459	Realisatie	300	
Financiële toelichting	Indien de algemene vergadering van aandeelhouders daartoe beslist, ontvangt de gemeente een dividend over de winst. In 2024 is de uitkering van dividend begroot op € 80.000.				

Alliander N.V.					
Vestigingsplaats	Arnhem				
Website	Alliander				
Programma	6				
Gemeentelijk belang	De gemeente Edam-Volendam heeft 304.055 aandelen in Alliander N.V. met een nominale waarde van € 5,00. Een belang van 0,222%. Daarnaast heeft de gemeente in 2021 een aanvullende kapitaalinjectie verstrekt aan Alliander in de vorm van een reverse converteerbare hybride obligatielening. De lening bedraagt € 1,33 mln. en kan in 2025 en 2028 door Alliander worden omgezet in aandelen. Tot die tijd ontvangt de gemeente over de lening een rentevergoeding van 2,075%.				
Activiteiten	Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.				
Risico's					
Bedrag* € 1.000.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	4.470	5.730	Begroot		0

Stand 31-12	6.106	6.106	Realisatie	198	
Financiële toelichting	In 2022 behaalde Alliander een nettoresultaat van € 198 miljoen (2021: € 242 miljoen). Van dit resultaat wordt € 81,9 mln. in de vorm van dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor onze gemeente komt dit neer op een bedrag van ongeveer € 180.000.				

N.V. HVC					
Vestigingsplaats	Alkmaar				
Website	HVC				
Programma	4				
Gemeentelijk belang	De gemeente is aandeelhouder van de N.V. HVC en heeft met 47 aandelen van 3.347 aandelen een minderheidsbelang van 1,4%. Per 17 maart 2023 is het aandeelhouderschap van de gemeente uitgebreid met 39 aandelen, van 8 naar 47 aandelen. Over het aandelenbezit ontvangt de gemeente mogelijk een dividenduitkering, alsmede een provisie voor het garanderen van geldleningen die ingezet worden voor afval gerelateerde activiteiten.				
Activiteiten	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders.				
Risico's	De gemeente heeft een garantie verstrekt over de leningen van N.V. HVC, ter waarde van ongeveer € 1,6 mln, waarvoor zij een provisie ontvangt ad 1,0%. In de jaarrekening wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over de hoogte van de garantstelling in het overzicht van gewaarborgde geldleningen. Overige risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van potentieel dividend.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	16.741	845.514	Begroot		0
Stand 31-12	878.504	878.504	Realisatie	28.139	
Financiële toelichting	De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. Indien de algemene vergadering van aandeelhouders daartoe beslist, ontvangt de gemeente een dividend over de winst. In 2024 is geen dividendopbrengst begroot. De gemeente ontvangt jaarlijks garantstellingsprovisie, deze is voor 2024 begroot op € 80.250.				

Zwembad de Waterdam					
Vestigingsplaats	Volendam				
Website	www.waterdam.nl				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Bijdragen aan ontwikkeling recreatie en volksgezondheid en veiligheid.				
Activiteiten	Optimaal gebruik van de accommodatie om te kunnen sporten en recreëren, met inachtneming van wettelijke kaders voor wat betreft milieu- en kwaliteitseisen. Bijdrage leveren aan ontwikkeling recreatie en volksgezondheid.				
Risico's					
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage

Stand 1-1	45	2.160	Begroot		1197
Stand 31-12	668	668	Realisatie	0	
Financiële toelichting	De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Edam-Volendam bestaat uit een aanvulling op het exploitatietekort.				

Glasvezel Edam-Volendam B.V.					
Vestigingsplaats	Hilversum				
Website	www.glasvezeledamvolendam.nl				
Programma	6				
Gemeentelijk belang	De gemeente Edam-Volendam zal in 2024 toetreden als aandeelhouder van Glasvezel Edam-Volendam B.V. De gemeente zal dan 50% aandelen verkrijgen.				
Activiteiten	Het aanleggen en exploiteren van een glasvezelnetwerk in Edam en Volendam.				
Risico's					
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1			Begroot		
Stand 31-12			Realisatie		
Financiële toelichting	Er zijn op dit moment geen financiële gegevens beschikbaar van deze partij. De verwachting is dat er in 2026 voor het eerst dividend ontvangen zal worden.				

Stichtingen en verenigingen

Stichting Werkplus					
Vestigingsplaats	Volendam				
Website	https://www.stichtingwerkplus.nl/				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Het bestuur van deze stichting bestaat uit minimaal 3 leden. Het bestuur bestaat in ieder geval uit een wethouder en 2 ambtenaren van de gemeente, waarvan in ieder geval één lid van het Managementteam en één ambtenaar met financiële expertise. De gemeente stelt een budget beschikbaar aan de stichting voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).				
Activiteiten	De stichting heeft als doel het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De Wsw maakt het mogelijk dat mensen begeleid kunnen werken in een aangepaste arbeidsomgeving. Het gaat om mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage. Omdat sprake is van een exploitatiebijdrage kan dit bij oplopende tekorten leiden tot een overschrijding van de begroting.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	584	Begroot		0
Stand 31-12	0	821	Realisatie	0	

Financiële toelichting	De jaarlijkse bijdrage aan de stichting betreft een exploitatiebijdrage en is gelimiteerd tot het exploitatietekort van de stichting. De werkzaamheden van de stichting worden vanaf 2024 in de gemeentelijke organisatie onder gebracht. Hiermee vervalt de bijdrage aan stichting Werkplus.
-------------------------------	--

Nazorgstichting Nieuwjaarsbrand Volendam					
Vestigingsplaats	Volendam				
Website	Nazorgstichting Nieuwjaarsbrand Volendam				
Programma	5				
Gemeentelijk belang	Van het driehoofdig Bestuur van de Stichting is één lid aangewezen door het College van Burgemeester en Wethouders. Daarnaast participeert de gemeente in de Raad van Toezicht in de persoon van de burgemeester.				
Activiteiten	Doel van de Stichting is de opzet van een waarborgfonds voor getroffen en.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	3.923	14	Begroot		40
Stand 31-12	3.943	11	Realisatie	19	
Financiële toelichting	De gemeente draagt tot 2045 jaarlijks een vast bedrag van € 40.000 bij.				

Overige verbonden partijen

Regionale samenwerking waterketen Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats					
Website	Samenwerking Waterketen Zaanstreek-Waterland				
Programma	4				
Gemeentelijk belang	Edam-Volendam is een van de acht deelnemende regiogemeenten voor samenwerking in de afvalwaterketen.				
Activiteiten	Samenwerking tussen gemeenten, waterschap en waterleidingbedrijf om in het waterbeheer tot besparingen en kwaliteitsverbetering te komen en kostbare kennis met elkaar te delen.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		51
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Deze partij betreft geen juridische entiteit en derhalve zijn er geen vermogens- en resultaatgegevens bekend. Samenwerkende gemeenten dragen op basis van inwoneraantal bij aan de uitgaven.				

Metropoolregio Amsterdam					
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Website	Metropoolregio Amsterdam				
Programma	1				
Gemeentelijk belang	Onze portefeuillehouder EZ vertegenwoordigt, samen met de wethouder EZ van Zaanstad, de regio in de bestuurlijke overleggen EZ van de MRA, daarnaast is zij ook bestuurlijk trekker toerisme voor de gehele MRA. Bovendien is onze burgemeester lid van het Algemeen Bestuur. Dhr. Karregat is vertegenwoordiger van onze Raad aan de MRA-Raadstafel. Ter bekostiging van de activiteiten betalen de gemeenten een bijdrage per inwoner, de provincies betalen een bedrag ter hoogte van de bijdrage van de grootste gemeente.				
Activiteiten	De MRA Agenda 2020-2024 gaat uit van twee leidende principes, 'toekomstbestendig' en 'evenwichtig'. Dit is uitgewerkt in vier bestuurlijke opdrachten: over het verder versterken van de samenwerking en het realiseren van een veerkrachtige, inclusieve en schone economie. En over bouwen voor de woningbehoefte, met groei de leef kwaliteit van het geheel versterken en tempo maken met het metropolitaan mobiliteitssysteem. Er wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe agenda 2024-2028.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		60
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	
Financiële toelichting	Deze partij betreft geen juridische entiteit en derhalve zijn er geen vermogens- en resultaatgegevens bekend. Regiogemeenten dragen per inwoner een bedrag bij van € 1,59.				

Zorg- en Veiligheidshuis Zaanstreek-Waterland					
Vestigingsplaats	Zaandam				
Website	Zorg en veiligheidshuizen				
Programma	2				
Gemeentelijk belang	De gemeente neemt deel aan deze netwerkorganisatie en betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het Zorg- en Veiligheidshuis.				
Activiteiten	Het Zorg- & Veiligheidshuis Waterland Zaanstreek – Waterland is een samenwerkingsverband die zorgt voor een betere afstemming tussen partners uit de regio die werken aan preventie, dwang en nazorg van crimineel gedrag.				
Risico's	Risico's voor de gemeente beperken zich tot de hoogte van de financiële bijdrage.				
Bedrag* € 1.000	Eigen vermogen	Vreemd vermogen		Financieel resultaat	Financiële bijdrage
Stand 1-1	0	0	Begroot		25
Stand 31-12	0	0	Realisatie	0	

Financiële toelichting	Deelnemende gemeenten dragen bij aan de uitgaven op basis van het inwonersaantal. Van deze partij zijn geen jaarcijfers beschikbaar.
-------------------------------	---

Grondbeleid

Beleid

In 2018 is de nota Grondbeleid (2018-2022) vastgesteld. Hierin is het uitgangspunt het faciliteren en regisseren van het grondbeleid. De gemeente faciliteert derden in de ontwikkeling van gronden, waarbij ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk worden overgelaten aan de markt. De rol van de gemeente is daarin beperkt tot haar publieke (wettelijke) taken als het vaststellen van het bestemmingsplan met bijbehorende toetsing op de uitvoering, het zorgen voor de voorzieningen van openbaar nut en het verhalen van deze kosten. Op deze manier wordt tot nu toe ook invulling gegeven aan de ontwikkelingsprojecten binnen de gemeente.

Door de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet zullen een groot aantal zaken gaan veranderen. Het is daarom

wenselijk om meer grip te krijgen op het proces van de (huidige- en) toekomstige ruimtelijke plannen en ontwikkelingen in de gemeente. Hierbij kan worden gedacht aan een actievere deelname binnen de faciliterende rol en meer toepassing van actief grondbeleid waar mogelijk.

Alleen waar dit moet of gewenst is, zal de gemeente kiezen voor een actief grondbeleid waarbij de gemeente de ontwikkelingen zelf ter hand neemt. Een voorbeeld hiervan is de Broeckgouw en wellicht, afhankelijk van de te maken keuze, de Purmer. Het actieve grondbeleid moet gepaard gaan met een gezond financieel beleid en een passende risicobeheersing.

Binnen de omgevingswet worden programma's opgesteld waarin de kaders en de visie per onderdeel zullen worden aangegeven. Deze programma's zullen daarmee grotendeels de rol van de nota Grondbeleid gaan overnemen.

Het grondbeleid is ondersteunend voor de realisering van maatschappelijke (ruimtelijke) doelen en behoud van de groenstructuren, waarvan woningbouw de voornaamste is. De gewenste koers op dat onderdeel is vastgelegd in de Woonvisie 2022-2025. Daarin is opgenomen:

“Uitgangspunt is een evenwichtige opbouw van bevolking en woningvoorraad. Hierbij gaat kwaliteit boven kwantiteit.” Daar ligt voor de komende jaren een belangrijke uitdaging.

Ontwikkelingen

In 2023 kende de gemeente twee bouwgronden in exploitatie, de Broeckgouw en de herontwikkeling oude Seinpaal. Het project de Broeckgouw bevindt zich in een afrondende fase. De afsluiting van de grondexploitatie is voorzien uiterlijk 31 december 2023. Zo nodig zullen nog niet gerealiseerde plandelen als afzonderlijke projecten worden uitgevoerd door het treffen van een voorziening. Denk hierbij vooral aan onderdelen voor afwerking en inrichting van de openbare ruimte met name de aanleg van het landschapspark en de oostelijke ontsluiting op de Dijkgraaf de Ruiterslaan.

De bouw van de oude Seinpaal vordert gestaag. Het project wordt naar verwachting eind 2023 opgeleverd.

Eind 2023 of begin 2024 zal waarschijnlijk worden gestart met een nieuwe grondexploitatie: Maria Goretti. Deze is momenteel in voorbereiding.

Naast deze grondexploitatie kent de gemeente nog een aantal projecten die in aankomende de periode (door)ontwikkeld of opgestart zullen worden. Deze kunnen worden ingedeeld in uitbreidingslocaties en inbreidingslocaties. Onder de uitbreidingslocatie vallen:

Lange Weeren	Volendam
Purmer	Volendam
Waterrijk	Oosthuizen

De inbreidingslocaties omvatten naar de huidige inzichten onder andere de volgende projecten. Een deel van deze projecten is inmiddels in de uitvoeringsfase terecht gekomen.

Plan Tase	Volendam
Locatie Bidderschool	Edam
Hoogstraat	Edam
Korsnass	Edam
Cultureel Centrum	Oosthuizen
Bokkingstraat	Volendam
Locatie Meermin	Edam
Zeevangsdijkje 16	Kwadijk
Rabobank	Volendam
Kwadijk 16	Kwadijk
Raadhuisstraat	Oosthuizen
Bufferwoningen	Kwadijk
Noorderstraat	Edam
Zonnesingel	Volendam

Over de projecten wordt periodiek separaat aan de gemeenteraad en Commissie Planning & Control gerapporteerd. Dat zal uiteraard worden voortgezet.

Waterrijk

Waterrijk is de –waarschijnlijk – laatste uitbreidingslocatie van Oosthuizen en omvat de bouw van minimaal 260 woningen, welke door de ontwikkelaar worden gerealiseerd. De gemeente heeft slechts een regierol. Wel is contractueel vastgelegd dat de gemeente recht heeft op een vergoeding per gebouwde woning.

Naast de visie op het grondbeleid en de prognoses is een paragraaf gewijd aan de beleidsregie, oftewel hoe wij omgaan met ons grondbeleid. Daarvoor is het van belang om een onderscheid te maken in actief en passief grondbeleid, alsmede onderscheid tussen gronden in exploitatie en overige gronden. Conform de BBV regelgeving hoeven de zogenaamde NIEGG gronden niet meer te worden opgenomen. Maar het is natuurlijk wel zinvol om daar iets over te vertellen. Met dit onderscheid voor ogen krijgen wij de volgende verdeling.

Grond in exploitatie	Overige gronden	NIEGG
Broeckgouw	Waterrijk (samenwerkingsovereenkomst)	Taseterrein (proces in ontwikkeling)
Oude Seinpaal	De Lange Weeren (intentie-overeenkomst)	Bokkingstraat
Maria Goretti	Korsnass (samenwerkingsovereenkomst)	
	Cultureel Centrum (grondpositie)	
	Hoogstraat	
	Bidderschool	
	Overige projecten	

Prognose en risico's

In onderstaand overzicht is de prognose aangegeven van de ontwikkeling van de boekwaarde, de verwachte verliezen en de verwachte (tussentijdse) winstnemingen van de lopende grondexploitaties.

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Boekwaarde 1/1	-1.319	-729	-459	0
Kosten excl. rente	490	270	352	0

Opbrengsten	0	0	0	0
Rente	0	0	0	0
Verwachte verliezen	0	0	0	0
Verwachte winsten	100	0	107	0
Boekwaarde 31/12	-729	-459	0	0

Bovenstaande cijfers betreffen momenteel alleen de exploitatie van de Oude Seinpaal en de Maria Goretti en zijn conform de BBV voorschriften gebaseerd op de Percentage of completion (Poc) methode. Deze methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten als kosten, verkeert. De winst wordt naar rato van de voortgang van het project verantwoord. Naar verwachting zal de exploitatie oude Seinpaal in 2024 worden afgesloten en de Maria Goretti in 2026.

Het voeren van grondexploitaties brengt risico's met zich mee. Deze risico's zijn hoger bij het voeren van een actief grondbeleid dan bij het voeren een faciliterend beleid. Maar ook bij een faciliterend beleid ontstaan er risico's en verliesexploitaties indien het niet mogelijk is alle kosten te verhalen.

Om deze risico's af te dekken is er binnen de gemeente Edam-Volendam de bestemde reserve Grondexploitatie aanwezig.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de reserve grondexploitatie met het verwachte eindsaldo.

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Bestemmings reserve				
Grondexploitatie	3.494	3.494	3.783	3.783

Bovenstaande stand van de reserve grondexploitatie is de geraamde stand zoals deze bij het vaststellen van de begroting 2023 werd ingeschat en bestaat uit diverse geraamde toevoegingen uit af te sluiten projecten en grondexploitaties. Bij het opstellen van de begroting 2024 was een actuele raming voor de bijstellingen nog niet beschikbaar. Deze zal in de winternota 2023 worden verwerkt.

Het saldo na vaststelling van de jaarrekening 2022 bedroeg € 1.860.000.

Wet Open Overheid

De Wet Open Overheid (hierna: Woo), met ingangsdatum 1 mei 2022, heeft tot doel om de overheid transparanter te laten worden. De Woo is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). De Wob maakt het mogelijk dat er op verzoek informatie aan burgers wordt verstrekt. Deze mogelijkheid blijft ook onder de Woo bestaan, maar met name het actief openbaar maken van documenten wordt aangescherpt. De Woo bevat nieuwe verplichtingen die twee hoofdonderwerpen betreffen:

1. Het actief openbaar maken van documenten in elf categorieën
2. Het op orde brengen van de informatiehuishouding van bestuursorganen

Het Meerjarenplan Woo inclusief projectenportfolio is op 25 juli 2023 vastgesteld in het MT. Hierbij is er ook een positief besluit op de voorgestelde governance en planning van de deelprojecten genomen.

In 2023 zijn een aantal deelprojecten gestart, waarvan sommige ook in 2023 worden afgerond en sommige doorlopen in 2024. De deelprojecten die in 2023 (naar verwachting) zijn afgerond betreffen:

- Governance en structuur;
- Ambitie en visie;
- Communicatiestrategie;
- Communicatieplan;
- Proces passieve openbaarmaking;
- Koppeling Plooi; en
- Anonimiseringstool.

In 2024 zit de focus op het bestendigen en borgen van de rollen zoals opgenomen in de governance. Ook zal de communicatiestrategie worden uitgerold en toegepast. Daarnaast zullen de hieronder genoemde deelprojecten worden afgerond:

- Email- en chat-/app-archivering;
- Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV);
- Informatie categorie: Publicatie Organisatiegegevens op landelijk publicatieplatform;
- Informatie categorie: Publicatie Raads- bestuursstukken op landelijk publicatieplatform;
- Informatie categorie: Publicatie Convenanten op landelijk publicatieplatform; en
- Informatie categorie: Publicatie Woo-verzoeken op landelijk publicatieplatform.

en worden gestart met:

- Wet digitale toegankelijkheid;
- Wet digitale overheid; en
- Metadata.

Tot slot zal in 2024 vanuit het Programma Woo sterke verbinding worden gemaakt met het project M365. Het project M365 heeft namelijk raakvlakken met het op orde brengen van de informatiehuishouding (welke een grondslag is voor de implementatie van de Woo), het beschikbaar stellen van benodigde hardware en gebruikmaking van de chatfunctionaliteit.

Naast de planning vanuit het Programma Woo van de gemeente Edam-Volendam, stelt de VNG ook eisen aan de voortgang van de realisatie van de Woo. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de stand van zaken bij de gemeente Edam-Volendam van deze eisen t.o.v. de landelijke verwachtingen aan gemeenten. Percentages bij de aansluiting op Plooi (Platform Open Overheidsinformatie) zijn onbekend, maar onze organisatie is eind 2023 aangesloten op het landelijke publicatieplatform en is daarmee ingeschaald op 2 jaar na inwerkingtreding Woo.

Gestelde eisen	½ jaar na iwt Woo	1 jaar na iwt Woo	2 jaar na iwt Woo	5 jaar na iwt Woo
Organisatorisch				
Gemeenten zijn organisatorisch aangesloten op Plooi	Onbekend	Onbekend	Onbekend	N.v.t.
Gemeenten hebben een verantwoordelijke cq projectleider t.b.v. Plooi	50%	90%	100%	N.v.t.
Gemeenten hebben een projectplan om de Woo te implementeren	40%	50%	80%	N.v.t.
Afhandeling Woo verzoeken				
Woo-verzoeken worden door de gemeenten binnen de in de wet gestelde termijn beantwoord	55%	75%	90%	100%
Het aantal Woo verzoeken waarbij contact is opgenomen met verzoeker over precisering van het verzoek	10%	20%	40%	50%
Huishouding op orde				
Iedere gemeente heeft de beschikking over- of is aangesloten op een e-depot voorziening	5%	10%	30%	100%
Binnen iedere applicatie is de selectielijst geïmplementeerd	10%	20%	50%	75%
Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op emailadvisering	5%	10%	30%	100%
Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op tekstberichten	5%	10%	30%	100%
Iedere gemeente heeft een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicatie welke data/documenten staat, hoe het beheer is geregeld)	10%	25%	50%	80%

ledere gemeente hanteert een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling	10%	50%	75%	90%
ledere gemeente heeft een metagegevensschema vastgelegd en aan elk blijvend te bewaren informatie-object metagegevens gekoppeld.	30%	40%	75%	90%

Status en planning gemeente Edam-Volendam
--

% betreft percentage gemeenten die op het betreffende tijdstip voldoen aan het gestelde.
--

Projecten

De gemeente Edam-Volendam voert diverse projecten uit in de ruimtelijke omgeving. Een project laat zich omschrijven als:

‘Een tijdelijke samenwerking van mensen met verschillende expertisen die binnen een vastgestelde tijd en met beperkte middelen een nieuw of uniek resultaat leveren waarmee een doel van de opdrachtgever wordt behaald met een bepaalde mate van onzekerheid.’

Onderstaand worden de projecten van gemeente Edam-Volendam uiteengezet.

in de kolom "uitgaven tot en met huidig" is een schatting gemaakt van de totale uitgaven tot en met einde jaar 2023.

3e ontsluitingsweg	
Programma	Ruimtelijk Beheer
Portefeuillehouder	K. Schilder
Omschrijving	Het project bestaat uit het realiseren van een nieuwe ontsluitingsweg die ligt in het verlengde van de N244 en die aansluit op de Dijkgraaf Poschlaan tussen de kernen van Edam en Volendam.
Wat willen we bereiken?	Een betere doorstroming van en naar Edam-Volendam. De vermindering van de druk en de afname van het aantal verkeersbewegingen op de huidige bestaande twee ontsluitingswegen.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	Het project zit in de uitvoeringsfase. De oplevering van de weg met de beide rotondes is voorzien in Q2-2024. Het groenplan wordt afgerond in de nazorgfase.
Projectraming	€ 12.500.000
Uitgaven tot en met huidig	€ 7.700.000
Planning uitgaven volgend jaar	€ 4.800.000
Meekoppelkansen	
Programma	Ruimtelijk Beheer
Portefeuillehouder	K. Schilder & A. Bootsman
Omschrijving	Het verder uitwerken van de benoemde projecten en deze aan het einde van de initiatief fase met een integraal voorstel voor het vervolg, inclusief een verkenning naar de financiële dekking voor te leggen aan het college en gemeenteraad: Kruising Warder (Regisserende rol) Afrit Noordeinde (Regisserende rol) Steiger en dijkovergang (Regisserende rol) Kite Surf locaties (Regisserende rol)
Wat willen we bereiken?	Een stimulans geven aan het meerdaags toerisme, de watersport, de commerciële scheepvaart, uitbreiding van parkeergelegenheid, een verkeersveilige kruising en de afname van gemotoriseerd verkeer op de Volendammer dijk.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	In de definitiefase wordt uitvoering gegeven aan de motie van de gemeenteraad voor de steiger. Voor de kruising Warder start de bestekfase. Voor de dijkovergang in Edam start de ontwerp fase. De planning voor de afrit Noordeinde is nog onzeker.
Projectraming	€ 1.313.840
Uitgaven tot en met huidig	€ 85.000

Planning uitgaven volgend jaar	€ 150.000
P&R terrein Oosthuizen	
Programma	Ruimtelijk Beheer
Portefeuillehouder	K. Schilder & D. Dijkshoorn
Omschrijving	De realisatie van een P+R terrein naast het ijsbaanterrein in Oosthuizen.
Wat willen we bereiken?	Met de aanleg van het parkeerterrein wordt een toename van het gebruik van het openbaar vervoer verwacht en de afname van de parkeerdruk in de dorpskern.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	Zodra de ontwikkeling van het voormalig gemeentehuis gereed is wordt d.m.v. een parkeerdrukmeting vastgesteld of er extra parkeergelegenheid nodig is en hoeveel dat is.
Projectraming	€ -
Uitgaven tot en met huidig	€ 30.000
Planning uitgaven volgend jaar	€ -
Singelweg	
Programma	Ruimtelijk Beheer
Portefeuillehouder	K. Schilder
Omschrijving	Realiseren van een parkeerterrein voor circa 150 personenauto's aan de Singelweg in twee fasen.
Wat willen we bereiken?	De afname van het aantal verkeersbewegingen en de parkeerdruk in de binnenstad van Edam.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	De realisatiefase is afgerond en beide fasen zijn in gebruik genomen. De aanleg van de verlichting en de groenvoorziening zit in de afrondende fase. Het project wordt afgesloten met een evaluatie via een raadsinformatiebrief.
Projectraming	€ 280.000
Uitgaven tot en met huidig	€ 270.000
Planning uitgaven volgend jaar	€ -
De Deimpt	
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	L.J. Sievers & M. Kes
Omschrijving	Het project bestaat uit het realiseren van een brandweerkazerne op Deimpt 7 ten behoeve van de korpsen van Edam en Volendam.
Wat willen we bereiken?	Met de bouw van een nieuwe kazerne en het samenvoegen van de twee korpsen wordt de brandweerzorg in de toekomst gewaarborgd.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	Dit project staat on hold i.v.m. de tijdelijke vestiging van de units voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.
Projectraming	€ -
Uitgaven tot en met huidig	€ -
Planning uitgaven volgend jaar	€ -

Julianaweg 7-9 (voormalig Tase-terrein)	
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	M. Kes & K. Schilder
Omschrijving	Het college heeft in maart de strategische keuze gemaakt om opdracht te geven om te onderzoeken of Tase voor de duur van 10-15 jaar ingezet kan worden voor tijdelijke huisvesting. Met tijdelijke woningbouw kan de woningmarkt worden ontlast en worden er geen onomkeerbare ontwikkelingen gestart die kansen voor de toekomst in de weg staan.
Wat willen we bereiken?	Met het plaatsen van de tijdelijke woningen wordt invulling gegeven aan de toenemende vraag naar sociale huurwoningen en de opgave vanuit de provincie.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	In de initiatieffase worden de mogelijkheden van tijdelijke woningbouw onderzocht inclusief de financiële haalbaarheid. Daar worden externe partijen bij betrokken.
Projectraming	€ -
Uitgaven tot en met huidig	€ -
Planning uitgaven volgend jaar	€ -
Lange Weeren	
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	A. Bootsman & M. Kes
Omschrijving	De Lange Weeren betreft een uitbreidingsplan aan de westrand van Volendam. De gebiedsopgave voor Lange Weeren bestaat uit de realisatie van een woongebied.
Wat willen we bereiken?	De realisatie van een woonwijk voor diverse doelgroepen conform de gemeentelijke woonvisie en de ruimtelijke ambities.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	We zitten op dit moment in de definitiefase met daarin het opstellen van een ontwikkelkader, het sluiten van intentie-, anterieure en/of samenwerkingsovereenkomsten en het opstarten van het participatietraject.
Projectraming	€ 1.051.000
Uitgaven tot en met huidig	€ 682.000
Planning uitgaven volgend jaar	€ 369.000
Tijdelijke huisvesting Oekraïne	
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	M. Kes & K. Schilder
Omschrijving	Het plaatsen van de 20 regionaal aangekochte units op de locatie achter de Deimpt: 10 woningen (dubbele units) voor Oekraïners uit de Meermin.
Wat willen we bereiken?	Met het plaatsen van de units wordt deels voldaan aan de regionale afspraak. De huidige opvang in de Meermin wordt daarmee ook (deels) afgebouwd ten bate van de ontwikkeling op deze locatie.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	In het komende jaar worden de units geplaatst.
Projectraming	€ 2.908.000
Uitgaven tot en met huidig	€ 1.600.000

Planning uitgaven volgend jaar	€ 1.308.000
De Meermin	
Programma	Sociaal domein/Samenleving
Portefeuillehouder	V. Tuijp
Omschrijving	Met de Wooncompagnie en de Zorgcirkel een definitieve invulling geven aan het gebruik van het gebouw/locatie De Meermin (herontwikkeling naar zorg-community)
Wat willen we bereiken?	Herontwikkeling tot een woonlocatie met de mogelijkheid tot het afnemen van zorg. Een aantal woningen worden geschikt gemaakt voor mensen met een zwaardere zorgvraag (24 uren zorg). Een ontmoetingsruimte in de plint.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	Afronding initiatieffase in 2024 met een startnotitie (plan van aanpak). Intentie en/of anterieure overeenkomst bij begin definitief fase.
Projectraming	€ 50.000
Uitgaven tot en met huidig	€ 50.000
Planning uitgaven volgend jaar	
De Nieuwe School	
Programma	Sociaal domein/Samenleving
Portefeuillehouder	V. Tuijp
Omschrijving	Vernieuwbouwen van de Nieuwe School in Edam.
Wat willen we bereiken?	Instandhouding basisonderwijs in Edam
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	Afronding definitieffase in kwartaal 3 2023 met kaderbrief. Start bouw voorzien in kwartaal 4 2025. Uitvoering gereed voorzien in kwartaal 3 2026.
Projectraming	€ 4.660.000
Uitgaven tot en met huidig	€ 348.100
Planning uitgaven volgend jaar	€ 2.147.664
Nieuwbouw Mr. Hayeschool	
Programma	Sociaal domein/Samenleving
Portefeuillehouder	V. Tuijp & M. Kes
Omschrijving	Nieuwbouw van de Meester Hayeschool in Beets op de huidige locatie, De gemeente heeft zorgplicht als het gaat om onderwijshuisvesting. Dit betekent in het kort dat de gemeente de nieuwbouw bekostigt en dat het schoolbestuur bouwheer is. De gemeente faciliteert het project door het proces te begeleiden vanuit de gemeente om warme overdracht naar de vergunning en start bouw te waarborgen.
Wat willen we bereiken?	Het behoud van basisonderwijs en daarmee de leefbaarheid in de kleine kernen.
Wat gaan we daarvoor doen komend jaar?	De school is in gebruik genomen. De buitenruimte is nog niet volledig afgerond en ingericht en wordt naar verwachting dit jaar gerealiseerd. Het project wordt afgesloten via een raadsinformatiebrief met de evaluatie.

Projectraming	€ 1.598.946
Uitgaven tot en met huidig	€ 1.577.457
Planning uitgaven volgend jaar	€ -

Vorbereidingskredieten

Een project start met een opdracht voor de initiatieffase. In de opdracht wordt naast het doel en resultaat, een inschatting gemaakt van de te maken kosten (personeel en mogelijke onderzoeken)., Deze kosten komen ten laste van een voorbereidingskrediet.

De voorbereidingskosten worden in het vervolgtraject financieel verrekend in de investering, de exploitatie en/of een grondexploitatie of afgeboekt via de jaarrekening. Dit geldt o.a. voor de Purmer en Tase. Dekking van het voorbereidingskrediet vindt in het geval van de opvang van ontheemden uit de Oekraïne plaats vanuit het Rijk. Het algemene voorbereidingskrediet is bestemd voor het opstarten van ene project, onderzoek doen naar en inzicht krijgen in de kosten en de haalbaarheid. Bij een specifiek voorbereidingskrediet is er al inzicht wat de kosten zijn en wat de dekking is, en is specifiek bedoeld voor een specifiek project

Bedragen * € 1.000	Algemeen	Specifiek		
Project	Voorber. kred.	Voorber. kred.	Realisatie	Restant
Totaal	465	3.713	2.136	2.042

Anterieure overeenkomsten

De gemeente sluit anterieure overeenkomsten met projectontwikkelaars/initiatiefnemers van projecten. Dit voordat de ontwikkeling van een specifiek project van start gaat. Het doel van zo'n overeenkomst is om de voorwaarden en verplichtingen van beide partijen vast te leggen met betrekking tot de ontwikkeling.

Anterieure overeenkomsten
Baandervesting
Bokkingstraat Zuid
Botterschool
Bufferwoningen Kwadijk
Cultureel Centrum
Doelenstraat
Hoogstraat
Kwadijk 16
Noorderstraat
Raadhuisstraat
Rabobank
Waterrijk
Zeevangsdijkje 16
Zonnesingel

Financiële positie

Opbouw begroting

Onderstaande tabel toont het saldo van de begroting 2024 - 2027 en hoe dit resultaat tot stand is gekomen.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Beginstand 2023	324	2.428	364	300
Raad 23 februari 2023	0	0	0	0
Raad 25 mei 2023	0	-1	-1	-1
Raad 22 juni 2023	0	-106	-106	-106
Raad 20 juli 2023 Zomernota	-1.120	-577	-582	-1.189
Raad 20 juli 2023 Overige besluiten	0	0	0	0
Raad 14 september 2023	0	0	0	0
Subtotaal vóór ramingen in primaire begroting	-796	1.744	-326	-996
Autonome ontwikkelingen	2.752	3.423	1.114	1.875
Bestaand beleid	-1.717	-2.858	-2.041	-1.610
Gevolgen invoering onderhoudsvoorzieningen	-2.422	-2.539	-2.858	-3.058
Meerjarig investeringsplan	425	-104	-160	-150
Meerjarig investeringsplan afvoer	30	32	39	39
Subtotaal vóór nieuw beleid in primaire begroting	-932	-2.047	-3.906	-2.905
Nieuw beleid	301	304	284	264
Subtotaal	301	304	284	264
Tussentotaal vóór bezuinigingsvoorstellen	-1.427	1	-3.947	-3.637
Gevolgen door B&W voorgestelde bezuinigingsvoorstellen	1.900	1.229	1.312	1.343
Totaal	473	1.230	-2.635	-2.294

Begroting

De begroting bestaat niet alleen uit een overzicht van inkomsten en uitgaven, maar kent ook een balans. Het overzicht van bezittingen en schulden op deze balans geeft eveneens meerjarig een positief beeld. Herkenbaar aan de cijfers van bijvoorbeeld het weerstand vermogen. Hiermee kan gesproken worden van een vooralsnog gezonde financiële positie. Vooralsnog omdat de grilligheid van externe factoren, zoals bijvoorbeeld het Rijksbeleid, voor de gemeente lastig blijft in te schatten, maar wel flinke consequenties kan hebben. Net als eerdere jaren is verder gegaan op de ingeslagen weg om de begroting transparant te maken/houden en verbeteringen toe te passen. Afgelopen jaar is wederom veel geïnvesteerd in het samenbrengen van verschillende vormen van (handmatige) administraties in daartoe geëigende systemen. In verband met de omzetting van onderhoudsreserves (Eigen vermogen) naar onderhoudsvoorzieningen (Vreemd vermogen) zijn een aantal ratio's lager geworden.

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen betreffen de mutaties die een gevolg zijn van reeds genomen besluiten. Denk hierbij aan rijksontwikkelingen, areaalontwikkelingen, kapitaallasten of indexaties.

Bestaand beleid

Bestaand beleid betreft de mutaties die naar aard en inhoud betrekking hebben op een bijstelling van het huidige beleid. Uitgangspunt is dat deze budgetten zo reëel mogelijk geraamd worden. Daarnaast is rekening gehouden met de ontwikkeling van de Algemene uitkering en ontwikkelingen in het sociaal domein.

Gevolgen invoering onderhoudsvoorzieningen

Dit betreft de actualisatie van onderhoudsplannen en de omzetting naar onderhoudsvoorzieningen.

Meerjarig investeringsplan

Onder het meerjarig investeringsplan vallen de goedgekeurde investeringen alsmede de vervangingsinvesteringen. De opgenomen bedragen betreffen de kapitaallasten van deze investeringen.

Meerjarig Investeringsplan afvoer.

Onder meerjarig investeringsplan afvoer zijn de gevolgen van het afvoeren van investeringen opgenomen.

Per saldo leiden deze aanpassingen in de jaarschijf 2024 tot een bijstelling van het saldo € -931.856 begroting met:

(- is negatief). Hieronder is een overzicht met de grootste verschillen weergegeven, gevolgd door een toelichting per onderdeel. De tabel en de toelichting daarop zijn exclusief "Nieuw Beleid"

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Autonome ontwikkelingen				
-Buig 2024 (voorlopig)	-407	-407	-407	-407
-Business seats FC Volendam	-3	-3	-3	-3
-Indexatie begroting met 4%	-380	-763	-1.178	-2.229
-Indexering subsidies en bijdragen	-4	-6	-9	-12
-Meicirculaire 2023	4.076	5.289	3.408	4.998
-Opvang vluchtelingen uit Oekraïne	0	0	0	0
-Salariskosten begroting 2024	-1.381	-1.367	-1.176	-2.073
-Septembecirculaire 2023	850	680	478	1.600
Autonome ontwikkelingen	2.752	3.423	1.114	1.875
Bestaand beleid				
-Actualisatie bijzondere bijstand	-128	-128	-128	-128
-Actualisatie post kwijtschelding.	-15	-15	-15	-15
-Begroting 2024 Zwembad De Waterdam (voorlopig)	-215	-215	-215	-215
-Bibliotheek Waterland	-23	-23	-23	-23
-Bijdrage GGD-Z-W 2024 e.v.	-272	-272	-272	-272
-Bijdrage VrZW 2024	-607	-607	-607	-607
-Bijstellen bijdrage Waterlands Archief	-67	-45	-51	-64
-Bijstellen mutatie voorziening GRP	207	113	98	50
-Bijstelling budgetten Griffie	0	1	2	3
-Bijstelling raming Omgevingsdienst IJmond	-90	-90	-91	-98
-Bijstelling ramingen belastingenopbrengsten	165	388	714	1.241
-Bijstelling ramingen huuropbrengsten 2024	-25	10	47	127
-Bijstelling riool- en reinigingsheffingen begroting 2024	260	439	862	1.457
-Bijstelling te betalen belastingen en verzekeringen 2024	-49	-47	-44	-46
-Deelname Joint Venture Glasvezel	-259	-1.142	-517	-337
-Diverse bijstellingen	-1	-4	-7	-10
-Extra formatie beroep en bezwaar	0	0	0	0
-Extra juridische ondersteuning	-50	-50	-50	-50
-Herontwikkeling De Meermin	-30	0	0	0
-Kantine	-20	-20	-20	-20
-Muziekschool Waterland	-20	-20	-20	-20

-Onderhoudsplan gebouwen	0	0	0	0
-Overheveling budget van Wijksteunpunt naar bibliotheek	0	0	0	0
-Ramingen GREX Maria Goretti	0	0	0	0
-Reisdocumenten	0	136	136	136
-Renteontwikkeling op basis van cashflowoverzicht	-280	-1.073	-1.646	-2.524
-Stijging aantal bezwaarschriften	0	-125	-125	-125
-Tijdelijke huisvestingskosten scholen Edam	0	0	0	0
-Toegang Kluwer Navigator	-21	-23	-24	-25
-Verdeling salariskosten begroting 2024	0	0	0	0
-Visiedocument Informatiestrategie 2024 - 2026	-95	-45	-45	-45
-Wijziging in raming kapitaallastenreserve	-80	0	0	0
Bestaand beleid	-1.717	-2.858	-2.041	-1.610
Prognose 2023				
-Prognose, 14-4-2023 14:23:26	0	0	0	0
Prognose 2023	0	0	0	0
Prognose 2023				
Prognose, 14-4-2023 14:23:26	0	0	0	0
Gevolgen voorstellen bezuinigingen	0	0	0	0
Voorgestelde bezuinigingen 2024-2027				
Afvoeren vlootshow 2024	90	0	0	0
Bezuiniging duurzaamheid	340	0	0	0
Buitensport temporisering	237	256	290	320
Effectievere benutting Milieustraat	200	200	200	200
Indexatie lasten beheerplannen van 4% naar 2%	473	473	473	473
Opleidingsbudget 2024	310	0	0	0
Verlagen formatie OW	150	150	150	150
Vertragen uitbreiding formatie BSL	100	150	200	200
Gevolgen voorstellen bezuinigingen	1.900	1.229	1.312	1.343
Gevolgen invoering onderhoudsvoorzieningen				
Gevolgen invoer onderhoudsvoorzieningen	-2.422	-2.539	-2.858	-3.058
Prognose 2023				
Gevolgen invoer onderhoudsvoorzieningen	0	0	0	0
Meerjarig investeringsplan				
MIP	455	-72	-121	-111
Totaal exclusief Nieuw Beleid	172	926	-2.919	-2.558

Toelichting Autonome ontwikkelingen

Buig 2024 (voorlopig)

Begin oktober 2023 wordt door het Rijk de voorlopige BUIG subsidie 2024 vastgesteld.

Business seats FC Volendam

De raming moeten worden aangepast voor prijsinflatie. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 3.000.

Indexatie begroting met 4%

Om de stijgende prijzen het hoofd te bieden is besloten om de uitgaven met 4% totaal te indexeren. Tot op heden is er een indexatie doorgevoerd van 1,5% en daaropvolgend met een extra 1%. Met deze mutatie worden de budgetten met nog 1,5% geïndexeerd tot een totaal van 4%. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting vanaf het jaar 2024 van respectievelijk: € 387.000, € 777.000, € 1.198.000 en € 2.268.013.

Indexering subsidies en bijdragen
De subsidie ramingen moeten worden aangepast voor prijsinflatie. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting.
Meicirculaire 2023
Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De meicirculaire 2023 zorgt voor een structurele stijging van de gemeentelijke inkomsten. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 gaat het om een stijging van respectievelijk € 2,40 mln., € 3,14 mln., € 2,33 mln. en € 4,99 mln. Deze grote stijgingen worden voornamelijk veroorzaakt door stijgende accressen ten gevolge van de verhoogde overheidsuitgaven. Met name de stijgende salariskosten zorgen ervoor dat het Rijk meer geld uitgeeft. De stijgende inkomsten die de gemeente nu ontvangt zal ook grotendeels gebruikt worden om de stijgende salariskosten van het eigen personeel te dekken. Het VNG adviseerde vorig jaar om een 20% onderuitputting in te bouwen om een toekomstige bijstelling van de accressen op te kunnen vangen. Deze onderuitputting wordt dit jaar terug gedraaid. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 gaat dit om een positieve bijstelling van respectievelijk € 1,67 mln. € 2,15 mln. en € 1,07 mln.. Per saldo leidt dit tot een positieve bijstelling van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en met 2027 van respectievelijk € 4,076 mln., € 5,289 mln., € 3,408 mln. en € 4,998 mln.. De gevolgen van de meicirculaire voor 2023 zullen worden opgenomen in de Winternota 2023.
Opvang vluchtelingen uit Oekraïne
De gemeente Edam-Volendam vangt in de gemeentelijke opvang de Meermin in Edam circa 225 vluchtelingen op. In de particuliere opvang worden circa 15 vluchtelingen opgevangen. De oorlog in Oekraïne duurt onverminderd voort. Daarom worden de budgetten voor 2024 en 2025 bijgesteld. De kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hierdoor zijn er geen gevolgen voor het saldo van de begroting.
Salariskosten begroting 2024
Jaarlijks worden de salariskosten bijgesteld. Structureel leidt dit voor de jaren 2024 tot en met 2027 tot een verlaging van het saldo begroting met respectievelijk € 1.381.000, € 1.367.000, € 1.176.000 en € 2.073.000. De stijging van lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door het nieuwe cao dat is vastgesteld voor gemeenten. Dit resulteert in een gemiddelde loonsverhoging van 9,1%. Voor de jaren 2024 en 2025 wordt rekening gehouden met een loonkostenontwikkeling van 3 % en voor de navolgende jaren met 2,5%.
Septemercirculaire 2023
Medio september verschijnt de septemercirculaire. Deze aanpassing van de Algemene uitkering staat in het teken van de vertaling van de Miljoenennota. De ontwikkeling in deze circulaire wordt voor het overgrote deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De uitkering valt in de septemercirculaire voor alle jaren hoger uit. Met name in 2027. De verhoging van de uitkering wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere uitkeringsfactor. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 zorgt de septemercirculaire voor een verhoging van het saldo begroting met respectievelijk € 850.000, € 680.000 € 478.000 en € 1.600.000. De bijstelling voor 2023 wordt verwerkt in de Winternota 2023.
Toelichting Bestaand beleid
Actualisatie bijzondere bijstand
Bijstelling vanwege een sterke stijging van met name de lasten overbruggingsuitkering en de kosten van inrichting/ huisraad in totaal € 148.000. Daarnaast een lichte stijging van de post aflossing leenbijstand van € 20.000. Dit leidt per saldo tot een verlaging van de post onvoorzien van € 128.000.
Actualisatie post kwijschelding.
Bijstelling vanwege een verruiming van de norm voor de kwijschelding. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting met € 15.000.
Begroting 2024 Zwembad De Waterdam (voorlopig)

Door hogere personele en hogere energielasten in de begroting 2024 moet de gemeentelijk bijdrage aan het zwembad worden verhoogd met € 415.000. In 2024 zal compensatie worden gevraagd bij het rijk voor de hogere energielasten. Vooralsnog wordt in dit journaal rekening gehouden met een tegemoetkoming van € 200.000. Deze compensatie zal in 2024 moeten worden aangevraagd. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting met € 215.000 structureel.

Bibliotheek Waterland

De subsidieaanvraag 2024 is behandeld en een bedrag van € 766.000 is toegekend. Dit maakt dat de raming met € 23.000 moet worden verhoogd. Dit geeft een structurele verlaging van het saldo begroting.

Bijdrage GGD-Z-W 2024 e.v.

De Programmabegroting 2024 presenteert een verhoging van de bijdrage voor 2024, ten opzichte van 2023. Het aandeel voor Edam-Volendam wordt in de Programmabegroting 2024 geraamd op € 1.832.000. Dit is € 272.000 hoger dan wij voor 2024 ten behoeve van de GGD ZW in de meerjarenraming van onze gemeentelijke begroting hebben opgenomen, te weten € 1.560.000. Voorgesteld wordt om de gemeentelijke bijdrage voor 2024 en verder structureel te verhogen met € 272.000. Dit geeft een structurele verlaging van het saldo begroting.

Bijdrage VrZW 2024

De gemeentelijke bijdrage voor 2024 moet worden verhoogd voor beleidsmatige ontwikkelingen, prijsinflatie en de herijking van het Gemeentefonds. Dit is een structurele bijstelling van € 607.000. De verhoging door de herijking (€ 131.000) wordt gecompenseerd door een hogere uitkering in het Gemeentefonds. Dit voorstel geeft een structurele verlaging van het saldo van de begroting van € 607.000.

Bijstellen bijdrage Waterlands Archief

In de begroting 2024 van de gemeenschappelijke regeling Waterlands Archief zijn de bijgestelde gemeentelijke bijdragen vermeld voor de jaren 2024 tot en met 2027. Door hogere kosten dienen de raming voor de jaren 2024 tot en met 2027 te worden verhoogd met € 67.000, € 45.000, € 51.000 en € 64.000. Dit zorgt voor een verlaging van het saldo begroting voor de jaren 2024 tot en met 2027.

Bijstellen mutatie voorziening GRP

Naar aanleiding van het opgestelde dekkingsoverzicht dient de geraamde onttrekking van de voorziening GRP bijgesteld te worden.

Bijstelling budgetten Griffie

De budgetten van de Griffie zijn doorgelicht. Dit heeft geleid tot kleine verschuivingen binnen de budgetten. Vanaf 2025 leiden de mutaties tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 2.000.

Bijstelling raming Omgevingsdienst IJmond

De raming is gebaseerd op de begroting 2024 van de Omgevingsdienst IJmond. Dit leidt tot extra kosten voor onze gemeente waarvoor geen compensatie door het Rijk plaatsvindt.

Bijstelling ramingen belastingenopbrengsten

Op basis van werkelijke gegevens worden de ramingen voor de inkomsten en uitgaven Belastingen bijgesteld. Het betreft uitgaven en inkomsten in het kader van de WOZ, Toeristenbelasting, Precariobelasting etc. Dit journaal heeft gevolgen voor het saldo begroting. De positieve bijstelling voor de jaren 2024 tot en met 2024 bedraagt respectievelijk € 164.000, € 388.000, € 714.000 en € 1.241.000. De grote bijstelling in 2027 heeft te maken met de methodiek van Lias waarbij de waarden van 2026 bij de jaarovergang worden gekopieerd naar 2027.

Bijstelling ramingen huuropbrengsten 2024

De geraamde huuropbrengsten (exclusief sporthallen waarvan de tarieven later worden bepaald) worden bijgesteld. 2024 wordt voornamelijk aangepast aan de nieuwe contracten en de werkelijke opbrengsten uit 2023. Vanaf 2025 geldt een opslag van 4% zoals is opgenomen in de uitgangspunten. De bijstelling leidt in 2024 tot een verlaging van het saldo begroting met € 25.000. Voor de jaren 2025 tot en met 2027 leidt de structurele prijsverhoging van 4% tot een stijging van het saldo begroting met respectievelijk € 10.000, € 47.000 en € 127.000.

Bijstelling riool- en reinigingsheffingen begroting 2024

Aan de hand van de vastgestelde uitgangspunten worden de geraamde opbrengsten van de heffingen op reiniging en rioleringen bijgesteld. De tarieven stijgen met 5%. Dit zorgt voor de jaren 2024 tot en met 2027 voor een stijging van de geraamde opbrengsten met respectievelijk € 260.000, € 439.000, € 862.000 en € 1.457.000. Voor een uitvoerige uiteenzetting van de belastingtarieven wordt doorverwezen naar de Paragraaf Lokale heffingen.
Bijstelling te betalen belastingen en verzekeringen 2024
Bijstelling van de te betalen belastingen en verzekeringen per object. Het gaat hierbij voornamelijk om alle panden die de gemeente in eigendom heeft en de tractiemiddelen. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 leiden deze bijstellingen tot een verlaging van het saldo begroting van respectievelijk € 49.000, € 47.000, € 44.000 en € 46.000. De stijging van de lasten komt voornamelijk door de stijgende verzekeringspremies.
Deelname Joint Venture Glasvezel
De gemeente zal gaan deelnemen in een Joint Venture voor de aanleg van glasvezel in een groot deel van de gemeente, ter vervanging van het huidige CAI netwerk. Dit zorgt voor financiële wijzigingen.
Diverse bijstellingen
Deze (positieve en negatieve) bijstellingen zijn van beperkte omvang en hebben betrekking op de onderdelen Rioleringen (indexering), Overige waterwerken en inzameling oud papier. In totaal leiden deze aanpassingen in de jaren 2024 t/m 2027 tot een extra nadelig gevolg dat oploopt van € 1.000 tot € 10.000.
Extra formatie beroep en bezwaar
Er is sprake van een structurele stijging in het aantal beroep en bezwaar zaken. Op basis van de ervaring van het afgelopen jaar met de vaste medewerker en de tijdelijke inhuur (zeer ervaren) is de verwachting dat bij het gelijk blijven van het aantal bezwaarzaken een uitbreiding van 0,9 fte zeer wenselijk is. Voorgesteld wordt de de formatie maximaal 3 jaar tijdelijke uit te breiden voor 0,9 fte per jaar. De kosten bedragen € 80.000 per jaar. In deze pilot periode van maximaal 3 jaar wordt gezien of deze formatie structureel nodig blijft (evaluatie in 2025). De tijdelijke extra formatie wordt gedurende deze jaren gedekt uit de Reserve Sociaal Domein. Hierdoor leidt dit voorstel niet gevolgen voor de begroting.
Extra juridische ondersteuning
De werkopgave van een jurist bij de sectie Veiligheid bestaat voor een groot deel uit de afwikkeling van handhavingsskwesties en de inzet van burgemeestersbevoegdheden uit de Gemeentewet. Corona, kermissen en extra inzet rondom voetbal leiden tot extra werkdruk en achterstand. Daarnaast zijn de juridische aspecten bij onze beleidstaken belangrijk: een jurist bij de sectie Veiligheid wordt gevraagd daarover te adviseren of beleidsproducten te concipiëren. De afgelopen 2 jaar is gebruik gemaakt van extra juridische externe ondersteuning vanwege de hoge werkdruk. Het gaat om een opdracht van 16 uur per week voor de periode van 12 maanden. Voorgesteld wordt om dit incidentele inhuurbudget om te zetten in een structureel budget van € 50.000. Dit leidt tot een structurele verlaging van het saldo begroting van € 50.000.
Herontwikkeling De Meermin
Het voormalige bejaardencentrum "De Meermin" in Edam moet worden herontwikkeld tot een woonlocatie met de mogelijkheid tot het afnemen van zorg. Hiervoor is in 2024 een exploitatiebudget van € 30.000 nodig. De projectkosten (uren) in de initiatieffase zijn voor eigen rekening. Na deze fase wordt een anterieure overeenkomst met de Wooncompagnie/Zorgcirkel afgesloten, waarna de gemaakte uren door de gemeente kunnen worden doorberekend. Dit leidt tot een verlaging van het saldo begroting met € 30.000.
Kantine
Door het stijgende personeelsbestand en inflatie zijn de budgetten voor de kantine onvoldoende. Voorgesteld wordt om dit budget in 2024 structureel te verhogen met € 20.000. Deze stijging gaat ten laste van het saldo begroting.
Muziekschool Waterland
De subsidieaanvraag 2024 is behandeld en een bedrag van € 111.000 is toegekend. Dit maakt dat de raming met € 20.000 moet worden verhoogd. Dit geeft een structurele verlaging van het saldo begroting.
Onderhoudsplan gebouwen
Mutaties naar aanleiding van nieuwe opzet onderhoudsplan gebouwen.
Overheveling budget van Wijksteunpunt naar bibliotheek

Voorgesteld wordt het budget bij Wijksteunpunt, welke al een aantal jaren wordt betrokken bij de subsidiering van de bibliotheek, administratief over te hevelen naar het product Bibliotheek in 2023. Dit heeft geen effect op het saldo begroting.
Ramingen GREX Maria Goretti
Eind 2023, begin 2024 zal naar verwachting gestart gaan worden met de uitvoering van de grondexploitatie Maria Goretti. De ramingen op het complex betreffen de verwachte uitgaven en inkomsten tot en met einde project, zoals blijkt vastgestelde grondexploitatie-opzet.
Reisdocumenten
Er worden structureel meer reisdocumenten aangevraagd dan aanvankelijk gedacht. Dit leidt tot een verhoging van het saldo begroting met € 136.000 vanaf 2025.
Renteontwikkeling op basis van cashflowoverzicht
Op basis van het opgestelde cashflowoverzicht zal het voor onze gemeente in de komende jaren noodzakelijk zijn om langlopend vreemd vermogen aan te trekken. Voorzichtigheidshalve is hierbij uitgegaan van het principe dat niet alle investeringen ook daadwerkelijk in een bepaald jaar gerealiseerd gaan worden. Er wordt uitgegaan van een realisatie van 50%. Het gemiddelde rentepercentage bedraagt 4,00%. Deze bijstelling leidt voor de jaren 2024 tot en met 2027 tot een rentebijstelling van respectievelijk € 280.000, € 1.073.000, € 1.646.000 en € 2.524.000. Deze bijstelling leidt tot een verlaging van het saldo begroting.
Stijging aantal bezwaarschriften
In 2023 is het aantal bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde flink gestegen. Bovendien zijn de kosten per bezwaarschrift na de aanbesteding hoger uitgevallen. In de Zomernota 2023 is reeds besloten om de budgetten voor het afhandelen van de bezwaarschriften in 2023 en 2024 flink te verhogen. 2025 en verder was niet noodzakelijk omdat het Rijk heeft toegezegd naar oplossingen te zoeken om het aantal bezwaarschriften met ingang van 2025 drastisch terug te kunnen dringen. De realiteit is echter dat het geenszins zeker is dat de door de (inmiddels demissionaire) staatsecretaris voorgestelde maatregelen om de stroom bezwaarschriften en de daarmee verbonden proceskosten in te dammen, ook daadwerkelijk geëffectueerd gaan worden. Daarom wordt voorgesteld om de budgetten voor de afhandeling van bezwaarschriften met ingang van 2025 structureel te verhogen. De structurele stijging bedraagt € 125.000 en gaat ten laste van het saldo begroting 2025 en verder.
Tijdelijke huisvestingskosten scholen Edam
Voor tijdelijke huisvesting tijdens de vernieuwing van drie scholen in Edam wordt gevraagd € 750.000 in de begroting op te nemen. De manier van uitvoering hangt samen met de vernieuwingsscenario's die worden gekozen. Deze scenario's leiden tot een integraal beeld van de tijdelijke huisvesting voor deze drie scholen. Daarbij houden we rekening met efficiency van de benodigde ruimte en volgtijdelijk gebruik. De hoogte van het bedrag is nog indicatief en wordt concreter zodra de vernieuwingsscenario's voor alle deze drie scholen zijn gekozen. Naar verwachting is € 500.000 nodig in 2025 en € 250.000 in 2026. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve en leiden niet tot een verlaging van het saldo begroting.
Toegang Kluwer Navigator
Er is geringe toegang tot vakliteratuur aanwezig binnen onze organisatie. Die abonnementen die we hebben zijn met name op papier. Deze boekjes worden bijna niet geraadpleegd. Nu er meer jonge ambtenaren bij ons werkzaam zijn, is de behoefte aan digitale toegang vergroot. Op dit moment is er geen toegang tot rechtspraak, jurisprudentie, wettekst met toelichting en vakliteratuur behalve de verouderde boeken die op kantoor aanwezig zijn. Dat is niet meer van deze tijd en kan veel effectiever. Voorgesteld wordt om in te stemmen met het aangaan van een abonnement op Kluwer Navigator. De kosten voor de jaren 2024 tot en met 2027 bedragen € 21.000, € 22.500, € 24.000 en € 25.000. Deze extra lasten gaan ten laste van het saldo begroting 2024 en verder.
Verdeling salariskosten begroting 2024
Elk jaar worden de salariskosten, zoals voorgeschreven in de BBV-voorschriften, verdeeld over de producten binnen de Programmabegroting. De kosten worden gealloceerd op de producten waar deze betrekking op hebben. De verdeling vindt plaats op basis van een uitvraag bij de afdelingen/secties. Dit journaal heeft geen gevolgen voor het saldo begroting.
Visiedocument Informatiestrategie 2024 - 2026

De sectie Informatievoorziening heeft voor de periode 2023 - 2026 een visiedocument opgesteld. Deze visie op informatiemanagement is niet alleen een stip op de horizon, maar ook kaderstellend voor het informatiebeleid (wat gaan we doen en wat gaan we niet doen) en de uitvoering (hoe gaan we het doen). Deze visie, maar vooral het onderliggende uitvoeringsbeleid, is in samenwerking met de gemeentelijke organisatie opgesteld. Zo gaan we aan de slag met enkele uitbreidingsmodulen voor onze ICT-voorzieningen voor belastingen, Kadaster en WOZ, ronden we de implementatie van Microsoft 365 af (Teams en Office 365) inclusief een uitbreiding van het aantal licenties en starten we eind Q2 2023 met de aanbesteding voor onze gemeentelijke telefonie omgeving (Vast en mobiel). Ook voor het programma Wet open overheid zijn we met enkele deelprojecten bezig. Al deze projecten leiden tot extra lasten. Voor de jaren 2024 tot en met 2027 gaat het om extra lasten van respectievelijk € 95.000, € 45.000, € 45.000 en € 45.000. Deze stijging gaat ten laste het saldo begroting.

Wijziging in raming kapitaallastenreserve

Doordat de uitvoering van de vervanging van een aantal bruggen doorloopt in 2024, zullen de kapitaallasten pas in 2025 aanvangen. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat de zowel de afschrijvingslasten als de dekking uit de reserve wordt verlaagd voor het jaar 2024.

Toelichting Prognose 2023

Prognose, 14-4-2023 14:23:26

Toelichting Voorgestelde bezuinigingen 2024-2027

Afvoeren vlootshow 2024

De urgentie van een vlootshow lijkt minder hoog dan bij de start van het college in 2022, mede door de actualisatie van het functiehuis en de reguliere personeelsshow die het MT jaarlijks houdt.

Bezuiniging duurzaamheid

Het was bij vaststelling van het collegeprogramma nog niet bekend dat het Rijk aanvullende middelen beschikbaar zou stellen voor duurzaamheid. Het is dus logisch om eerst dit budget te besteden en pas daarna eigen middelen te benutten.

Buitensport temporisering

Temporiseren bij de buitensport betekent dat het onderhoudsschema wordt 'uitgesmeerd' over een langere periode. Werkzaamheden worden wel uitgevoerd maar met m.b.v. een lagere intensiteit per jaar.

Effectievere benutting Milieustraat

We constateren dat de openstelling van de milieustraten ruimer is dan de behoefte vanuit de bevolking. Op enkele momenten in de week is het zeer rustig. In de avonden zijn het vooral ondernemers die bedrijfsafval kwijt willen, wat wij als gemeente sowieso niet mogen inzamelen. We denken dat een aantal maatregelen kan leiden tot een besparing van € 200k. Daarbij ook de afweging of het echt wenselijk en nodig is de milieustraat in Oosthuizen te blijven gebruiken of een andere bestemming voor deze gronden te zoeken.

Indexatie lasten beheerplannen van 4% naar 2%

De geactualiseerde onderhoudsplannen zijn gebaseerd op realistische ramingen met doorrekeningen voor een langere termijn (tenminste 10 jaar). In de meerjarige cijfers is gerekend met 4% voor loon- en prijsbijstellingen. De verwachting is dat de inflatie zich voor de langere termijn, gelet op langjarig gemiddelde uit het verleden, zal herstellen richting de 2% o.a. door maatregelen van DNB en ECB. Een lagere raming voor loon- en prijsbijstellingen leidt tot een jaarlijks lagere dotatie aan de betreffende onderhoudsvoorziening. Jaarlijks moeten de dotaties geactualiseerd worden aan de hand van hoeveelheid en prijsverschillen maar ook bij al dan niet doorschuiven of laten vervallen van werkzaamheden. Zo kan per jaar bekeken worden wat de noodzakelijke dotatie moet worden.

Opleidingsbudget 2024

Het niet verhogen van het opleidingsbudget kan opgevangen worden met de werkwijze die ook afgelopen jaren gefunctioneerd heeft.

Verlagen formatie OW
Bij de reorganisatie bij de afdeling Openbare Werken is, met o.a. de plaatsing van medewerkers op andere functies geconstateerd dat door een efficiëntere indeling minder formatie nodig is.
Vertragen uitbreiding formatie BSL
In het collegeprogramma is budget opgenomen om de stijgende vraag naar zorg af te kunnen handelen door ons Breed Sociaal Loket. In deze arbeidsmarkt lukt het ons niet om extra medewerkers aan te trekken in het tempo waarvoor budget is geraamd in de begroting. We denken dat het realistisch is om het budget wat te verlagen. Mocht het wel lukken om personeel te vinden, dan zullen we deze uiteraard wel aannemen en leidt dat eventueel bij een jaarrekening tot een kleine overschrijding.

Overzicht nieuw beleid

Bedragen * €1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Prognose, 14-4-2023 14:23:26	0	0	0	0
Implementatie Werkplus in gemeentelijke organisatie	341	314	294	274
Budget content management (film/beeld)	-40	-10	-10	-10
Subtotaal	301	304	284	264
Totaal	301	304	284	264

Overzicht nieuwe investeringen en actualisatie investeringen MIP

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Nieuwe investering 'Informatiestrategie visie: Vervanging hardware ESX en Storage'	0	-38	-38	-38
Nieuwe investering 'Reconstructie Keetzijde fase 2'	0	-64	-63	-63
Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2024'	0	-22	-22	-22
Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025'	0	0	-63	-63
Nieuwe investering 'Riolering en rioolduikers Julianaweg 2026'	0	0	0	-27
Actualisatie diverse investeringen in MIP	414	14	14	11
Totaal MIP mutaties begroting 2024-2027	425	-104	-160	-150

Overzicht baten en lasten

Bedragen * € 1.000							
Omschrijving		Jaarrekening	Lop. begr.	Begroting	Meerjarenraming		
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten							
1.01	Algemeen bestuur	-607	-676	-763	-765	-785	-805
1.02	Dagelijks bestuur	-1.096	-940	-1.044	-1.076	-1.104	-1.133
1.03	Regionale samenwerking	-183	-296	-233	-239	-244	-247
1.04	Rekenkamer	-16	-30	-55	-57	-59	-61
1.05	Burgerparticipatie	-80	-83	-45	-45	-46	-47
1.06	communicatie en voorlichting	-337	-448	-487	-473	-489	-507
1.07	Overhead	-14.096	-16.039	-17.185	-17.493	-18.012	-18.598
Totaal Lasten		-16.413	-18.511	-19.813	-20.149	-20.739	-21.398
2.01	Bezwaar- en beroepsschriften	-174	-200	-349	-360	-369	-379
2.02	APV en bijzondere wetten	-312	-315	-299	-308	-316	-323
2.03	Integrale Veiligheid	-926	-1.338	-1.129	-1.047	-1.050	-1.079
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-2.917	-2.986	-3.840	-3.810	-3.811	-3.814
2.05	KCC/Burgerzaken	-1.357	-1.458	-1.637	-1.682	-1.723	-1.767
Totaal Lasten		-5.687	-6.296	-7.253	-7.208	-7.269	-7.362
3.01	Economische zaken	-92	-180	-163	-168	-172	-177
3.02	Toerisme	-390	-485	-440	-451	-456	-472
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-229	-390	-691	-494	-502	-489
3.04	Milieubeheer	-717	-732	-872	-897	-920	-944
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	-625	-982	-661	-679	-695	-713
3.06	Wonen	-128	-117	-197	-202	-206	-210
3.07	Duurzaamheid	-56	-1.731	-950	-1.128	-1.144	-1.174
3.08	Omgevingsvergunning	-919	-1.343	-1.212	-1.249	-1.282	-1.316
3.09	Bouw- en woningtoezicht	-208	-205	-236	-244	-251	-258
3.10	Grondexploitaties	-5.606	-6.462	-458	-511	-687	0
3.11	Overige gronden	-441	-529	-155	-158	-159	-162
3.12	markten en standplaatsen	-52	-47	-49	-51	-52	-54
3.13	Kermissen en volksfeesten	-308	-329	-278	-285	-294	-304
3.14	Recreatie	-42	-79	-97	-102	-125	-126
3.15	Omgevingswet implementatie	-201	-471	-219	-226	-231	-237
Totaal Lasten		-10.013	-14.081	-6.677	-6.844	-7.178	-6.636
4.01	Wegen, paden, pleinen	-4.744	-7.161	-8.802	-6.794	-7.027	-7.246
4.02	Openbare verlichting	-434	-500	-972	-990	-1.053	-1.069
4.03	Straatreiniging	-738	-981	-977	-1.009	-1.039	-1.079
4.04	Gladheidsbestrijding	-225	-241	-289	-288	-295	-303
4.05	Bruggen - Duikers	-599	-1.386	-2.505	-1.122	-1.158	-1.147
4.06	Verkeer	-609	-913	-917	-967	-983	-974
4.07	Havens	-415	-566	-677	-452	-492	-475
4.08	Waterhuishouding	-643	-1.266	-1.821	-1.241	-1.396	-1.497
4.10	Centrale Antenne Installatie	-1.156	-1.131	-1.682	-1.360	-131	-127
4.11	Groenvoorzieningen	-2.306	-2.530	-2.915	-3.123	-3.235	-3.362
4.13	Afvalstoffen	-3.956	-4.101	-4.280	-4.402	-4.534	-4.634
4.14	Riolering	-2.391	-3.040	-3.067	-3.249	-3.435	-3.565
4.15	Parkeren	-329	-388	-459	-462	-469	-477
4.16	Begraafplaatsen	-423	-410	-419	-444	-446	-454
4.17	Ongediertebestrijding	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Totaal Lasten		-18.972	-24.616	-29.784	-25.906	-25.697	-26.411
5.01	Preventie voorliggend veld	-4.682	-5.616	-4.761	-4.853	-4.801	-4.611
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	-3.165	-4.217	-3.464	-3.969	-3.718	-3.876
5.03	Talentontwikkeling	-661	-672	-732	-747	-762	-792
5.04	Sportstimulering jeugd	-507	-786	-532	-559	-580	-586
5.05	Alcohol- en drugsontmoediging	-184	-302	-117	-119	-120	-123
5.06	Jeugdhulp en ondersteuning	-9.383	-8.242	-8.466	-7.812	-7.775	-7.821
5.07	WMO Maatwerkdienstverlening	-6.119	-5.498	-5.745	-5.813	-5.875	-5.914

5.08	Sportaccommodaties	-2.444	-2.968	-6.544	-3.772	-3.761	-3.789
5.09	Zwembaden	-1.301	-1.420	-2.986	-1.695	-1.703	-1.629
5.10	Kunst en Cultuur	-509	-725	-744	-694	-699	-708
5.11	Bewegingsonderwijs	-245	-248	-301	-309	-317	-325
5.12	Sportverenigingen	-74	-107	-122	-125	-125	-126
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	-311	-339	-313	-305	-304	-303
5.14	Werkplus	-2.477	-2.564	-2.606	-2.618	-2.628	-2.639
5.15	Participatie en schuldhelpverlening	-8.008	-7.154	-6.547	-6.505	-6.533	-6.565
5.16	Inburgering	-3.884	-3.462	-2.688	-2.699	-1.016	-1.033
5.17	Openbare Bibliotheken	-679	-792	-847	-783	-784	-785
5.18	Gezondheidszorg algemeen	-521	-765	-843	-854	-861	-864
5.19	Media	-55	-54	-58	-60	-63	-65
5.20	Singelwijk	0	-566	-474	-483	-500	-516
Totaal Lasten		-45.210	-46.498	-48.891	-44.772	-42.926	-43.070
6.01	Beleggingen en treasury	-7	-254	569	-4	-517	-1.268
6.02	Onroerende-zaakbelastingen	-528	-700	-786	-779	-801	-823
6.03	Overige belastingen	-149	-180	-185	-191	-197	-202
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-1.025	-1.090	-1.553	-1.140	-1.144	-1.135
6.06	Controle gemeentefinancien	-106	-107	-112	-116	-121	-126
6.07	Overige baten en lasten	-907	-395	-222	-225	-227	-234
Totaal Lasten		-2.722	-2.727	-2.290	-2.456	-3.007	-3.788
Totaal Lasten		-99.017	-112.730	-114.708	-107.333	-106.815	-108.665
Baten							
1.02	Dagelijks bestuur	350	34	34	34	34	34
1.07	Overhead	248	9	9	9	10	10
Totaal Baten		598	43	43	43	44	44
2.02	APV en bijzondere wetten	15	19	19	19	19	19
2.03	Integrale Veiligheid	0	0	0	0	0	0
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	8	0	0	0	0	0
2.05	KCC/Burgerzaken	440	286	506	506	506	506
Totaal Baten		462	305	525	525	525	525
3.02	Toerisme	22	50	50	50	50	50
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	69	106	110	114	118	123
3.04	Milieubeheer	0	27	27	27	0	0
3.05	Ruimtelijk onderzoek en beleid	15	0	0	0	0	0
3.06	Wonen	2	2	2	2	2	2
3.07	Duurzaamheid	0	1.119	650	656	656	656
3.08	Omgevingsvergunning	1.090	800	700	700	700	700
3.10	Grondexploitaties	6.045	8.836	429	504	962	0
3.11	Overige gronden	823	321	319	325	331	337
3.12	markten en standplaatsen	89	96	98	100	102	104
3.13	Kermissen en volksfeesten	189	215	215	215	215	215
3.14	Recreatie	20	16	16	17	18	18
Totaal Baten		8.363	11.589	2.615	2.709	3.153	2.205
4.01	Wegen, paden, pleinen	331	218	819	369	220	220
4.02	Openbare verlichting	23	25	25	25	25	25
4.03	Straatreiniging	59	59	59	59	59	59
4.04	Gladheidsbestrijding	0	1	1	1	1	1
4.05	Bruggen - Duikers	26	25	25	25	25	25
4.06	Verkeer	17	146	106	106	106	106
4.07	Havens	164	152	154	154	154	154
4.08	Waterhuishouding	0	0	0	0	0	0
4.10	Centrale Antenne Installatie	1.754	1.826	1.515	580	0	0
4.11	Groenvoorzieningen	0	0	0	0	0	0
4.13	Afvalstoffen	5.336	5.311	5.632	5.905	6.314	6.651
4.14	Riolering	3.671	4.875	4.938	5.120	5.425	5.625
4.15	Parkeren	109	154	155	155	155	155
4.16	Begraafplaatsen	383	400	411	422	433	433

Totaal Baten	11.875	13.193	13.838	12.920	12.916	13.452
5.01 Preventie voorliggend veld	400	707	701	701	583	285
5.02 Onderwijs incl.huisvesting	531	978	488	488	488	488
5.03 Talentontwikkeling	0	0	0	0	0	0
5.04 Sportstimulering jeugd	38	248	221	221	208	0
5.06 Jeugdhulp en ondersteuning	0	284	175	89	89	89
5.07 WMO Maatwerkdienstverlening	180	196	196	196	196	196
5.08 Sportaccommodaties	951	1.107	1.118	1.130	1.142	1.149
5.09 Zwembaden	568	507	727	548	570	593
5.10 Kunst en Cultuur	21	108	109	113	117	121
5.11 Bewegingsonderwijs	20	26	27	27	27	27
5.13 Nazorg nieuwjaarsbrand	79	152	141	142	143	143
5.14 Werkplus	389	150	400	380	360	340
5.15 Participatie en schuldhulpverlening	4.500	4.697	4.513	4.513	4.513	4.513
5.16 Inburgering	7.513	2.632	2.121	2.146	449	449
5.17 Openbare Bibliotheken	0	37	37	37	37	37
5.18 Gezondheidszorg algemeen	22	20	0	0	0	0
5.20 Singelwijk	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	15.212	11.848	10.973	10.730	8.921	8.431
6.01 Beleggingen en treasury	395	383	381	379	708	843
6.02 Onroerende-zaakbelastingen	6.477	6.641	7.042	7.420	7.908	8.343
6.03 Overige belastingen	1.378	1.433	1.572	1.762	1.854	1.945
6.04 Algemene uitkering	57.863	58.643	64.535	68.547	65.450	68.012
6.05 Beheer Overige Gebouwen	718	1.299	753	782	813	844
6.07 Overige baten en lasten	178	46	0	0	0	0
Totaal Baten	67.009	68.445	74.282	78.890	76.732	79.987
Totaal Baten	103.518	105.422	102.276	105.817	102.291	104.644
Totaal vóór mutaties reserves	4.502	-7.307	-12.432	-1.516	-4.525	-4.021
Toevoeging reserves	-7.639	-6.016	-500	-6	-296	-6
Onttrekking reserves	7.066	13.539	13.405	2.752	2.186	1.733
Totaal na mutaties reserves	3.929	216	473	1.230	-2.635	-2.294

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat afzonderlijk inzicht gegeven wordt in de ramingen voor overhead, onvoorzien en vennootschapsbelasting. Deze zijn hieronder gepresenteerd.

Onvoorzien

In de begroting 2024 is een (verplichte) structurele raming voor onvoorzien opgenomen ad: € 50.000

Overhead

De totaal geraamde lasten voor overhead (exclusief mutaties reserves) bedragen in 2024 € 17.563.156

De geraamde baten bedragen in 2024 € 0

Vennootschapsbelasting

In de begroting 2024 is een structureel bedrag voor vennootschapsbelasting geraamd ad: € 162.400

Geprognosticeerde meerjarenbalans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV voorgeschreven dat bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen. Deze balans moet meerjarig zijn en geeft inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte.

In de prognose zitten veel aannames omdat de toekomstige mutaties ongewis zijn. Het vertrekpunt is de jaarrekening 2022. Onderstaand wordt per jaarschijf de geprognosticeerde eindbalans gepresenteerd.

Bedragen * €1.000	Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
Activa	2022	2023	2024	2025	2026	2027
(Im)materiële vaste activa	136.124	152.507	181.729	192.547	214.078	229.497
Financiële vaste activa	13.077	12.778	12.480	12.181	11.883	11.592
Totaal vaste activa	149.201	165.285	194.209	204.728	225.961	241.089
Voorraden (1)	-7.987	-	-	-	-	-
Uitzettingen	11.196	11.196	11.196	11.196	11.196	11.196
Overlopende activa	2.501	2.501	2.501	2.501	2.501	2.501
Totaal vlottende activa	5.710	13.697	13.697	13.697	13.697	13.697
TOTAAL ACTIVA	154.911	178.982	207.906	218.425	239.658	254.786
Bedragen * €1.000	Rekening	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
Passiva	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Reserves (2)	76.534	74.632	61.727	58.982	57.092	55.365
Onverdeeld resultaat (3)	-	478	724	1.954	-681	-2.975
Voorzieningen	13.682	12.646	23.862	27.859	31.857	35.913
Vaste schuld	39.966	48.319	45.797	43.739	41.831	39.923
Totaal vaste passiva	130.182	136.075	132.110	132.534	130.099	128.226
Vlottende schuld (4)	14.732	32.910	65.798	75.894	99.561	116.562
Overlopende passiva	9.997	9.997	9.998	9.997	9.998	9.998
Totaal vlottende passiva	24.729	42.907	75.796	85.891	109.559	126.560
TOTAAL PASSIVA	154.911	178.982	207.906	218.425	239.658	254.786

(1) De actieve grondexploitatie lopen af in 2023.

(2) Voor de ontwikkelingen in de reserves verwijzen wij naar de bijlage reserves.

(3) Dit betreft het cumulatief begroot onverdeeld resultaat.

(4) De vlottende schuld bevat de tekorten die ontstaan als gevolg van geraamde kredieten, die mogelijk met vreemd vermogen gefinancierd gaan worden.

Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving		Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027
Lasten					
1.01	Algemeen bestuur	-20	0	0	0
Totaal Lasten		-20	0	0	0
1.07	Overhead	-848	0	0	0

Totaal Lasten		-848	0	0	0
2.03	Integrale Veiligheid	-15	-15	0	0
Totaal Lasten		-15	-15	0	0
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-9	0	0	0
Totaal Lasten		-9	0	0	0
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-29	0	0	0
Totaal Lasten		-29	0	0	0
4.10	Centrale Antenne Installatie	-355	-703	0	0
Totaal Lasten		-355	-703	0	0
4.13	Afvalstoffen	-23	0	0	0
Totaal Lasten		-23	0	0	0
5.01	Preventie voorliggend veld	-10	0	0	0
Totaal Lasten		-10	0	0	0
5.02	Onderwijs incl.huisvesting	-160	-500	-250	0
Totaal Lasten		-160	-500	-250	0
5.08	Sportaccommodaties	-2.128	0	0	0
Totaal Lasten		-2.128	0	0	0
5.09	Zwembaden	-875	0	0	0
Totaal Lasten		-875	0	0	0
5.10	Kunst en Cultuur	-50	0	0	0
Totaal Lasten		-50	0	0	0
5.16	Inburgering	-1.700	-1.700	0	0
Totaal Lasten		-1.700	-1.700	0	0
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-87	0	0	0
Totaal Lasten		-87	0	0	0
Totaal Lasten		-6.308	-2.918	-250	0
Baten					
5.16	Inburgering	1.700	1.700	0	0
Totaal Baten		1.700	1.700	0	0
Totaal Baten		1.700	1.700	0	0
Totaal incidentele lasten op programma's vóór incidentele mutaties reserves		-4.608	-1.218	-250	
	Toevoeging reserves	-500	-6	-296	-6
	Onttrekking reserves	11.739	595	330	0
	Totaal na incidentele mutaties reserves	6.630	-630	-216	-6
	Structureel begrotingssaldo	-6.157	1.860	-2.419	-2.287
	Saldo	473	1.230	-2.635	-2.294

Toelichting

Het structureel saldo wordt berekend door het totale saldo lasten en baten te verminderen met het saldo van de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn groter dan de structurele lasten), anders is dit een aanwijzing voor een begrotingstekort op lange termijn. Voor het inzicht in de financiële positie op korte en langere termijn is het voor de raad van groot belang om een goed beeld te hebben van het structureel begrotingssaldo. Ook bij het nemen van besluiten met grotere financiële gevolgen is het van belang dat raadsleden kunnen zien wat de gevolgen daarvan zijn op langere termijn.

Incidentele lasten in de exploitatie

- De incidentele lasten in de overhead in programma 1 zijn gerelateerd aan de incidentele opleidingskosten € 127.000 voor het opleiden van de nieuwe functioneel beheerders en voor tijdelijke externe inhuur bij ICT € 90.000 en Financiën € 62.000. Hier tegenover staat een incidentele onttrekking aan bestemde reserve opleidingskosten.
- De incidentele lasten in programma 2 hebben betrekking op ondermijning € 15.000 in 2024 en 2025. Hier tegenover staat een onttrekking aan de algemene reserve.
- In programma 5 hebben de incidentele onttrekkingen betrekking op:

- tijdelijke huisvestingskosten onderwijs, te weten € 160.000 in 2025, € 500.000 in 2025 en € 250.000 in 2026. Hier tegenover staan onttrekkingen aan de algemene reserve;
 - Tijdelijke uitbreiding formatie bij beroep en bezwaar in 204 tot en met 2026 voor € 80.000 per jaar. Hier tegenover staat een onttrekking aan de reserve sociaal domein;
 - Kosten bij kunst en cultuur voor € 17.000. Hier tegenover staat een onttrekkingen aan de algemene reserve;
 - De tijdelijke kosten van de Oekraïne opvang. Deze kosten worden vergoed door het rijk (incidentele baat).
- De gemeente zal gaan deelnemen in een Joint Venture voor de aanleg van glasvezel in een groot deel van de gemeente, ter vervanging van het huidige CAI netwerk. Dit zorgt voor financiële wijzigingen. Waaronder het versneld afschrijven van boekwaarden van de CAI in 2024 (€ 350.000) en 2025 (€701.000).
- Alle overige lasten hebben betrekking op de afboeking van boekwaarden van activa in verband met de overgang naar onderhoudsreserves. In 2023 is een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden deze lasten nu rechtstreeks ten laste van de daarvoor gecreëerde voorzieningen geboekt. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen zijn in 2023 vastgesteld door de raad. In het verleden zijn diverse kosten geactiveerd, waarover momenteel afschrijvingslasten worden verantwoord. Op basis van de stelselwijziging, zouden deze activa eigenlijk als groot onderhoud verwerkt moeten worden. Omdat voor groot onderhoud vanaf 1 januari 2024 ook “gespaard” wordt in de voorziening, zou je dubbele lasten hebben als je zowel afschrijvingen boekt als dat je gaat sparen in de voorziening. Derhalve wordt de resterende boekwaarde van onterecht geactiveerde kosten ultimo 2023 in één keer afgeboekt ten laste van het saldo begroting. Dit betreft een bedrag van € 3,7 miljoen.

Incidentele baten in de exploitatie

De incidentele baat heeft betrekking op een incidentele bijdrage van het Rijk voor de Oekraïne opvang.

Incidentele toevoeging aan de reserves

De incidentele toevoeging aan de reserve heeft betrekking op de vorming van de risico reserve sportinrichting.

Incidentele onttrekkingen aan reserves

De incidentele onttrekkingen aan de reserves sluiten exact aan op het overzicht verloop van de reserves. De incidentele onttrekkingen zijn de resterende onttrekkingen na aftrek van de structurele onttrekkingen (toekomstige) kapitaallasten, namelijk € 13.405.000 (totale onttrekkingen) minus € 216.000 minus € 1.450.000 (onttrekkingen (toekomstige) kapitaallasten) = €11.739.000.

Wij merken op dat in 2024 eenmalig veel incidentele mutaties zijn meegenomen, door de omzetting van onderhoudsreserves naar voorzieningen. Als wij de totale incidentele onttrekkingen aan de reserves corrigeren voor de vrijval aan de reserves vanwege de omzetting naar de voorzieningen is sprake van een totaal aan incidentele onttrekkingen aan de reserves van € 4.728.000, namelijk € 11.739.000 minus € 7.011.000 is € 4.728.000. Deze aanpassing geeft een ander structureel saldo als resultaat dan in de huidige situatie.

Ter informatie nemen wij hieronder het gecorrigeerd structureel saldo op, waarbij wij de vrijval van de reserves vanwege de omzetting naar de voorzieningen weglaten.

Bedragen * € 1.000	
Structureel saldo excl. omzetting naar onderhoudsvzn.	2024
Incidentele lasten exploitatie	-6.308
Incidentele baten exploitatie	1.700
Saldo van incidentele baten en lasten	-4.608

Incidentele toevoeging aan reserves	-500
Incidentele onttrekking aan reserves	11.739
Correctie omzetting naar onderhoudsvoorzieningen	-7.011
Gecorrigeerd incidenteel saldo	-380
Begrotingssaldo totaal	473
Gecorrigeerd structureel saldo (verschil tussen gec. incidenteel saldo en begrotingssaldo totaal)	853

Met ingang van 1 januari 2024 worden de onderhoudsreserves opgeheven en worden kosten voor groot onderhoud direct ten laste van de voorzieningen gebracht. Dit is ook in de nieuwe nota reserves en voorzieningen verwerkt. De voorzieningen worden eenmalig op peil gebracht wat er toe leidt dat het structurele begrotingssaldo in 2024 ruim 6 mln. negatief is. Dit is een incidenteel en eenmalig effect. De financiële gevolgen van deze administratieve omzetting van de reserves naar voorzieningen wordt onderstaand weergegeven per programma en product.

Bedragen * € 1.000					
Omschrijving		Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027
Lasten					
1.07	Overhead	-267	0	0	0
Totaal Lasten		-267	0	0	0
2.04	Crisisbeheersing en Brandweer	-14	0	0	0
Totaal Lasten		-14	0	0	0
3.03	Monumenten en Oudheidkunde	-172	0	0	0
Totaal Lasten		-172	0	0	0
4.01	Wegen, paden, pleinen	-2.900	0	0	0
Totaal Lasten		-2.900	0	0	0
4.05	Bruggen - Duikers	-1.486	0	0	0
Totaal Lasten		-1.486	0	0	0
4.07	Havens	-265	0	0	0
Totaal Lasten		-265	0	0	0
4.08	Waterhuishouding	-660	0	0	0
Totaal Lasten		-660	0	0	0
4.13	Afvalstoffen	-64	0	0	0
Totaal Lasten		-64	0	0	0
5.08	Sportaccommodaties	-675	0	0	0
Totaal Lasten		-675	0	0	0
5.09	Zwembaden	-205	0	0	0
Totaal Lasten		-205	0	0	0
5.10	Kunst en Cultuur	-16	0	0	0
Totaal Lasten		-16	0	0	0
5.13	Nazorg nieuwjaarsbrand	-8	0	0	0
Totaal Lasten		-8	0	0	0
6.05	Beheer Overige Gebouwen	-278	0	0	0
Totaal Lasten		-278	0	0	0
Totaal Lasten		-7.011	0	0	0

Overzicht taakvelden

Bedragen * € 1.000		2024		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0.1	Bestuur	-2.542	34	-2.508
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.2	Burgerzaken	-1.505	506	-999
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-698	533	-164
0.4	Overhead	-17.672	109	-17.563
0.5	Treasury	569	381	950
0.61	OZB woningen	-740	4.751	4.011
0.62	OZB niet-woningen	-45	2.291	2.246
0.63	Parkeerbelasting	0	55	55
0.64	Belastingen overig	-185	74	-111
0.7	Alg. uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	64.535	64.535
0.8	Overige baten en lasten	-522	0	-522
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-162	0	-162
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-3.840	0	-3.840
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.551	19	-1.531
2.1	Verkeer en vervoer	-14.267	1.035	-13.232
2.2	Parkeren	-459	0	-459
2.3	Recreatieve havens	-677	154	-523
2.4	Economische havens en waterwegen	-1.821	0	-1.821
3.1	Economische ontwikkeling	-163	0	-163
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-49	98	49
3.4	Economische promotie	-246	1.497	1.251
4.1	Openbaar basisonderwijs	-301	27	-274
4.2	Onderwijshuisvesting	-1.829	0	-1.829
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.445	488	-957
5.1	Sportbeleid en activering	-459	221	-238
5.2	Sportaccommodaties	-10.103	2.308	-7.796
5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	-439	0	-439
5.4	Musea	-372	109	-263
5.5	Cultureel erfgoed	-624	110	-514
5.6	Media	-905	37	-868
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-3.990	287	-3.703
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.775	2.741	-3.033
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.374	79	-2.295
6.3	Inkomensregelingen	-6.032	4.513	-1.520
6.4	WSW en beschut werk	-2.606	400	-2.206
6.5	Arbeidsparticipatie	-515	0	-515
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-1.443	21	-1.422
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71A	Hulp bij het huishouden	-1.913	175	-1.738
6.71B	Begeleiding (WMO)	-1.345	0	-1.345
6.71C	Dagbesteding (WMO)	-365	0	-365
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-644	0	-644
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-866	0	-866
6.72B	Jeugdhulp behandeling	-25	0	-25
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	-20	0	-20
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-4.285	175	-4.110
6.73A	Pleegzorg	-160	0	-160
6.73B	Gezinsgericht	-110	0	-110
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	-1.300	0	-1.300
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-185	0	-185
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-260	0	-260
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-350	0	-350
6.82A	Jeugdbescherming	-440	0	-440

6.82B	Jeugdreclassering	-110	0	-110
7.1	Volksgezondheid	-2.423	212	-2.211
7.2	Riolering	-3.067	4.938	1.871
7.3	Afval	-4.280	5.632	1.352
7.4	Milieubeheer	-1.824	676	-1.147
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-445	411	-34
8.1	Ruimtelijke ordening	-2.343	1.515	-828
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	-458	429	-29
8.3	Wonen en bouwen	-2.179	702	-1.477
	Totaal taakvelden excl. mutaties reserves	-115.181	102.276	-12.905
	Mutaties reserves	-500	13.405	12.905
	Totaal	-115.681	115.681	0

Overzicht en verloop reserves

Onderstaande reserves hebben allen een incidenteel karakter, met uitzondering van de reserve kapitaalslasten en de reserve toekomstige kapitaallasten.

Voor cijfermatige aansluiting van de incidentele reservemutaties met het overzicht van incidentele baten wordt verwezen naar het overzicht van de incidentele baten en lasten per programma.

Bedragen * €1.000	Saldo einde jaar												
	2023	T	O	2024	T	O	2025	T	O	2026	T	O	2027
Algemene Reserve													
Algemene reserve	14.029	6	-233	13.802	6	-515	13.293	6	-250	13.050	6	0	13.056
Bestemmings reserve													
Aanloopkosten brandweerposten	48	0	0	48	0	0	48	0	0	48	0	0	48
Budgetoverheveling	35	0	-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coronafonds	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14	0	0	14
Energie, duurzaamheid en inflatieproblemen	1.000	0	0	1.000	0	0	1.000	0	0	1.000	0	0	1.000
Gemeentelijke huisvesting	2.528	0	0	2.528	0	0	2.528	0	0	2.528	0	0	2.528
Grondexploitatie	4.569	0	0	4.569	0	0	4.569	290	0	4.858	0	0	4.858
Huisvesting sporthallen/zalen	482	0	-482	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Incidentele opleidingskosten	230	0	-125	105	0	0	105	0	0	105	0	0	105
Inrichting sporthallen/zalen	494	494	-494	494	0	0	494	0	0	494	0	0	494
Kapitaallasten afgesloten kredieten	18.843	0	-1.450	17.393	0	-1.373	16.020	0	-1.256	14.763	0	-1.134	13.630
Oekraïne	3.510	0	0	3.510	0	0	3.510	0	0	3.510	0	0	3.510
Onderhoud bruggen	572	0	-572	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderhoud buitensportaccommodaties	508	0	-508	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderhoud gemeente-eigendommen	2.155	0	-2.155	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderhoud Havens E-V	115	0	-115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pius X	1.210	0	0	1.210	0	0	1.210	0	0	1.210	0	0	1.210
Sociaal-Domein	1.508	0	-80	1.428	0	-80	1.348	0	-80	1.268	0	0	1.268
Speelwerktuigen	648	0	-648	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitaallasten openstaande kredieten	9.922	0	-216	9.706	0	-784	8.922	0	-600	8.322	0	-600	7.723
Uitvoering baggerwerken	1.549	0	-1.549	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringskosten Participatiewet	348	0	0	348	0	0	348	0	0	348	0	0	348
Wegenbeheersplan	4.743	0	-4.743	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	69.060	500	-13.405	56.155	6	-2.752	53.410	296	-2.186	51.520	6	-1.733	49.792

De ontwikkeling in de algemene reserve is exclusief het begroot rekeningresultaat.

T = Toevoeging

O = Onttrekking

Specificatie mutaties in stand begroting

Onderstaande tabel toont alleen de mutaties op de reserves voortkomende uit deze begroting 2024-2027.

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Deelname Joint Venture Glasvezel										
Kapitaallasten afgesloten kredieten	0	0	0	0	0	0	0	22	0	17
Kapitaallasten openstaande kredieten	0	0	0	26	0	-146	0	38	0	38
Extra formatie beroep en bezwaar										
Sociaal-Domein	0	0	0	-80	0	-80	0	-80	0	0
MJOP baggeren										
Uitvoering baggerwerken	0	0	-196	-1.296	-196	253	-196	253	-196	253
MJOP Buitensport										
Onderhoud buitensportaccommodaties	0	0	0	-462	0	46	0	46	0	46
MJOP Civiele Kunstwerken										
Onderhoud bruggen	0	0	-591	11	-591	582	-591	582	-591	582
Onderhoud Havens E-V	0	0	-112	-4	-112	111	-112	111	-112	111
MJOP Gemeentelijke eigendommen										
Huisvesting sporthallen/zalen	0	0	-33	-374	-33	36	-33	39	-33	39
Inrichting sporthallen/zalen	0	0	0	34	0	34	0	34	0	34
Onderhoud gemeente-eigendommen	0	0	-34	-1.615	-34	407	-34	291	-34	291
MJOP Wegen										
Wegenbeheersplan	0	0	-1.584	-2.261	-1.584	1.882	-1.584	1.882	-1.584	1.882
Opheffing reserve speelwerktuigen										
Speelwerktuigen	0	0	-6	-607	-6	41	-6	41	-6	41
Opheffing reserve sportinrichting en vorming risicoreserve										
Inrichting sporthallen/zalen	0	0	458	-494	-36	0	-36	0	-36	0
Ramingen GREX Maria Goretti										
Grondexploitatie	0	0	0	0	0	0	107	0	0	0
Tijdelijke huisvestingskosten scholen Edam										
Algemene reserve	0	0	0	0	0	-500	0	-250	0	0
Wijziging in raming kapitaallastenreserve										
Kapitaallasten openstaande kredieten	0	0	0	80	0	0	0	0	0	0

Mutatie omschrijving

Deelname Joint Venture Glasvezel
De gemeente zal gaan deelnemen in een Joint Venture voor de aanleg van glasvezel in een groot deel van de gemeente, ter vervanging van het huidige CAI netwerk. Dit zorgt voor financiële wijzigingen.
Extra formatie beroep en bezwaar
Er is sprake van een structurele stijging in het aantal beroep en bezwaar zaken. Op basis van de ervaring van het afgelopen jaar met de vaste medewerker en de tijdelijke inhuur (zeer ervaren) is de verwachting dat bij het gelijk blijven van het aantal bezwaarzaken een uitbreiding van 0,9 fte zeer wenselijk is. Voorgesteld wordt de de formatie maximaal 3 jaar tijdelijke uit te breiden voor 0,9 fte per jaar. De kosten bedragen € 80.000 per jaar. In deze pilot periode van maximaal 3 jaar wordt gezien of deze formatie structureel nodig blijft (evaluatie in 2025). De tijdelijke extra formatie wordt gedurende deze jaren gedekt uit de Reserve Sociaal Domein. Hierdoor leidt dit voorstel niet gevolgen voor de begroting.
MJOP baggeren
In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad. Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar. Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027, met uitzondering van de voorziening baggerwerken. De voorziening voor baggerwerken is nog gebaseerd op het lopende onderhoudsplan 2020-2024. Het onderhoudsplan zal in 2024 worden herzien met een ingangsdatum van 1 januari 2025. De voorziening zal dan worden herijkt.
MJOP Buitensport
In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad. Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar. Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.
MJOP Civiele Kunstwerken

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.

Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.

MJOP Gemeentelijke eigendommen

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.

Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.

MJOP Wegen

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.

Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.

Opheffing reserve speelwerktuigen

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Voor speelwerktuigen wordt geen onderhoudsvoorziening gevormd, omdat dit feitelijk geen onderhoudskosten zijn maar vervangingsinvesteringen die gekapitaliseerd worden en afgeschreven. Kapitaallasten worden conform de nota reserves en voorzieningen niet langer gedekt uit reserves, derhalve kan het saldo van deze onderhoudsreserve vrijvallen.

Opheffing reserve sportinrichting en vorming risicoreserve

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad. Voor sportinrichting wordt geen onderhoudsvoorziening gevormd, omdat dit feitelijk geen onderhoudskosten zijn maar vervangingsinvesteringen van kleine omvang. Deze worden vanaf 2024 als regulier onderdeel van de begroting meegenomen. Op basis van het actuele vervangingsplan lijkt een tekort aan middelen in de begroting gereserveerd te zijn. Derhalve wordt het saldo van de onderhoudsreserve omgezet in een risicoreserve. Een apart raadsvoorstel zal worden ingediend over de inzet van deze risicoreserve.
Ramingen GREX Maria Goretti
Eind 2023, begin 2024 zal naar verwachting gestart gaan worden met de uitvoering van de grondexploitatie Maria Goretti. De ramingen op het complex betreffen de verwachte uitgaven en inkomsten tot en met einde project, zoals blijkt vastgestelde grondexploitatie-opzet.
Tijdelijke huisvestingskosten scholen Edam
Voor tijdelijke huisvesting tijdens de vernieuwing van drie scholen in Edam wordt gevraagd € 750.000 in de begroting op te nemen. De manier van uitvoering hangt samen met de vernieuwingsscenario's die worden gekozen. Deze scenario's leiden tot een integraal beeld van de tijdelijke huisvesting voor deze drie scholen. Daarbij houden we rekening met efficiency van de benodigde ruimte en volgtijdelijk gebruik. De hoogte van het bedrag is nog indicatief en wordt concreter zodra de vernieuwingsscenario's voor alle deze drie scholen zijn gekozen. Naar verwachting is € 500.000 nodig in 2025 en € 250.000 in 2026. Deze kosten worden gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve en leiden niet tot een verlaging van het saldo begroting.
Wijziging in raming kapitaallastenreserve
Doordat de uitvoering van de vervanging van een aantal bruggen doorloopt in 2024, zullen de kapitaallasten pas in 2025 aanvangen. Dit heeft geen gevolgen voor het saldo begroting, omdat de zowel de afschrijvingslasten als de dekking uit de reserve wordt verlaagd voor het jaar 2024.

Toelichting op reserves

Algemene reserve

Algemene reserve

Het beleid t.a.v. de algemene reserve is er op gericht om hiermee risico's af te dekken. Hiervoor is een minimale buffer nodig, het gedeelte daarboven is vrij besteedbaar. Twee keer per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, worden de risico's geïnventariseerd en gekwantificeerd, waarbij beoordeeld wordt of de ratio nog voldoet aan het minimum niveau. In de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement van de gemeente Edam-Volendam wordt de minimale ratio weerstandsvermogen vastgesteld.

Budgetoverheveling

BR Budgetoverheveling

De reserve werd in het verleden gebruikt om ten tijde van de jaarrekening niet bestede middelen te kunnen overhevelen naar het volgende boekjaar. In het nieuwe beleid kan de reserve ook gedurende het jaar worden aangewend, indien voorzien wordt dat budgetten niet besteed zullen worden in het lopende boekjaar maar in het volgende boekjaar. Door budgetoverheveling al eerder toe te laten dan tijdens het jaarwerk, kunnen activiteiten al vroegtijdig in het nieuwe boekjaar worden uitgevoerd of afgerond en is het niet meer noodzakelijk om te wachten op de vaststelling van de jaarrekening die veel later in het nieuwe boekjaar pas plaatsvindt. Randvoorwaarde voor budgetoverheveling is dat reeds aangevangen moet zijn met de voorbereidingen (bijv. goedgekeurd plan) of uitvoering van de gerelateerde activiteit.

Kapitaallasten reserve

BR Kapitaallasten afgesloten kredieten

Deze reserves worden ingezet voor de dekking van jaarlijkse afschrijvingslasten in de exploitatie. Beide kapitaallastenreserves hebben een eindig karakter. Bij het afronden van een krediet wordt het saldo overgeheveld vanuit de reserve kapitaallasten openstaande kredieten naar de reserve kapitaallasten afgeronde kredieten. Indien

er sprake is van over- of onderbesteding op een krediet, zal het verschil worden aangevuld of vrij komen te vallen ten gunste van de algemene reserve.

BR Kapitaallasten openstaande kredieten

Deze reserves worden ingezet voor de dekking van jaarlijkse afschrijvingslasten in de exploitatie. Beide kapitaallastenreserves hebben een eindig karakter. Bij het afronden van een krediet wordt het saldo overgeheveld vanuit de reserve kapitaallasten openstaande kredieten naar de reserve kapitaallasten afgeronde kredieten. Indien er sprake is van over- of onderbesteding op een krediet, zal het verschil worden aangevuld of vrij komen te vallen ten gunste van de algemene reserve.

Onderhoudsreserve

BR Groot Onderhoud diverse

Voor kostbare kapitaalgoederen in de gemeente is het onderhoud opgenomen in het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP). De kosten van dit onderhoud werden tot eind 2023 in de exploitatie verantwoord en gedekt via een onttrekking aan een daarvoor bestemde onderhoudsreserve. Dit betroffen de volgende onderhoudsreserves:

- Wegen
- Baggeren
- Havens
- Bruggen
- Speelwerktuigen
- Gemeente eigendommen
- Huisvesting sporthallen
- Inrichting sporthallen
- Buitensportaccommodaties

Met ingang van 2024 worden de uitgaven voor groot onderhoud direct ten laste van een (op de balans opgenomen) onderhoudsvoorziening geboekt. Deze lasten zijn dus niet meer zichtbaar in de exploitatie. De hoogte van de onderhoudsvoorziening is conform de BBV voorschriften toereikend om de onderhoudskosten voor de duur van het onderhoudsplan te kunnen dekken.

Voor inrichting sporthallen en speelwerktuigen is geen onderhoudsvoorziening gevormd, omdat deze kapitaalgoederen geen groot onderhoud kennen. Vervangingen worden gekapitaliseerd en klein onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatie verantwoord.

Overige risicoreserve

BR Aanloopkosten nieuwe brandweerposten

Voor brandweerpost Kwadijk stond nog een bedrag van € 48.097 voor onvoorziene kosten gereserveerd. Dit deel blijft staan als overige risicoreserve en kan aangewend worden voor onvoorziene kosten bij het opzetten van de nieuwe brandweerpost die buiten de aanbesteding vallen.

Aangezien beide brandweerposten zijn opgeleverd is het voorstel om deze reserve te laten vrijvallen per 31-12-2023.

BR Boekverlies Pius X

Met stichting Club- en Buurthuiswerk Volendam is in het verleden een overeenkomst gesloten waarbij de gemeente de verplichting is aangegaan om het PX pand in 2020 terug te kopen, tegen dezelfde prijs als waartegen in 2010 de waardeoverdracht heeft plaatsgevonden, rekening houdend met de terugontvangen BTW. Het voorziene verlies bedroeg in totaal €1,1 miljoen en vanaf boekjaar 2011 is een voorziening opgebouwd voor dit verwachte verlies, waarbij jaarlijks een bedrag van € 110.000 is gedoteerd zodat bij terugkoop van het PX-pand geheel voor de verwachte waardevermindering een voorziening zal zijn gevormd. De terugkoop is uitgesteld en nadere besluitvorming hieromtrent wordt op korte termijn verwacht. Bij de jaarrekening 2021 is het saldo van de opgebouwde voorziening vrijgevallen en is hiervoor een risicoreserve gevormd.

BR Coronafonds

De reserve coronafonds is in het leven geroepen om de corona gerelateerde opbrengsten te kunnen matchen aan de corona gerelateerde kosten. Er zit een tijdsverschil tussen het ontvangen en het besteden van de gelden. Om de baten en lasten te egaliseren, is deze reserve in het leven geroepen.

De oorspronkelijke planning was dat deze reserve in 2022 werd uitgenut. De laatste bestedingen staan geraamd in 2023. Een eventueel restant valt per 31 december 2023 vrij ten gunste van de algemene reserve.

BR Energie, duurzaamheid en inflatie

Vooruitlopend op een positief verwacht resultaat, heeft de raad eind 2022 besloten een miljoen te bestemmen in een nieuwe bestemmingsreserve voor energie en duurzaamheidsinitiatieven en het opvangen van hogere kosten als gevolg van inflatie.

BR Gemeentelijke huisvesting

Deze reserve is in het verleden gevormd uit een samenvoeging van de bestemde reserves Onderzoek locatie Gem. Huisvesting en Gem. Huisvestingsfonds. Het doel van deze reserve is om de verhuizing naar een nieuw huis van de gemeente mogelijk te maken. De reserve kan worden aangewend voor eenmalige kosten die samen hangen met het (her)huisvesten van de ambtelijke organisatie, maar die niet in aanmerking komen voor activering (en dus al via kapitaallasten worden geëgaliseerd), denk aan vooronderzoekskosten, aanbestedingskosten, verhuiskosten, frictie etc.

BR Grondexploitatie

Deze bestemde reserve heeft als doel de risico's af te dekken die ontstaan bij het voeren van een actief grondbeleid. De reserve vormt de financiële buffer voor grondexploitatiecomplexen die met een nadelig saldo afgesloten zullen worden. De reserve wordt gevoed uit positief afgesloten grondexploitatiecomplexen. De reserve dient om risico's van de te ontwikkelen bouwlocaties af te dekken, die voortkomen uit een actief grondbeleid, voor zover deze niet zijn afgedekt door een voorziening. Het verdient aanbeveling om het gewenste niveau van de reserve te bepalen op basis van een risico-inventarisatie van de grondexploitaties.

BR Incidentele opleidingskosten

De reserve incidentele opleidingskosten is in de begroting 2021 gevormd om de extra kosten te dekken voor het opleiden van een aantal nieuw aan te stellen functioneel beheerders. De oorspronkelijke planning was om de laatste mensen in 2023 te hebben opgeleid, waarna de reserve zou kunnen worden opgeheven. Door vertraging in de werving van functioneel beheerders en een aantal grote implementatietrajecten is vertraging ontstaan in de opleidingen. Het voorstel is daarom om de reserve te verlengen tot ultimo 2025 en de geplande uitputting te onderbouwen met een geformaliseerd opleidingsplan.

BR Reserve Oekraïne

Het rijk heeft in 2022 gelden aan de gemeente verstrekt voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne op basis van een normatieve vergoeding. De werkelijke bestedingen waren lager dan de normvergoeding. Bij de bestemming van het resultaat 2022 is besloten een deel van dit overschot toe te voegen aan een nieuwe bestemmingsreserve Oekraïne, omdat de gemeente nog lang te maken kan blijven hebben met hogere kosten als gevolg van de opvang van deze vluchtelingen.

BR Sociaal domein

Aanwenden voor incidentele kosten / tekorten in het Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Participatie) en voor het verder vormgeven/uitrollen van nieuw beleid met een eenmalig karakter die niet passen binnen de reguliere bedrijfsvoering.

BR Uitvoeringskosten Participatiewet

Deze reserve is in het verleden gevormd om de transitiekosten van Baanstede te dekken, toen nog uitgegaan werd van het voortzetten van Baanstede. Vervolgens werd voorgesteld wordt om de reserve te gebruiken voor de afwikkelingskosten van de liquidatie van Baanstede en verdere uitvoering Stichting Werkplus. De reserve kan worden aangewend voor de incidentele kosten bij het organiseren c.q. invoeren van Participatiewet projecten en trajecten met een eenmalig karakter die niet passen binnen de reguliere bedrijfsvoering.

Structurele reserve mutaties

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Totaal toevoegingen reserves incidenteel	500	6	296	6
Totaal toevoegingen reserves structureel	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	500	6	296	6
Totaal onttrekkingen reserves incidenteel	-11.739	-595	-330	0
Totaal onttrekkingen reserves structureel	-1.666	-2.157	-1.856	-1.734
Totaal onttrekkingen reserves	-13.405	-2.752	-2.186	-1.734
Totaal mutaties reserves	-12.905	-2.746	-1.890	-1.728

Overzicht en verloop voorzieningen

Bedragen * €1.000	Saldo einde jaar												
	2023	T	O	2024	T	O	2025	T	O	2026	T	O	2027
Beklemden middelen													
Afkoop grafrecht slachtoffers	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42
Afkoop onderhoud graven	371	90	-74	387	90	-75	402	90	-75	417	90	-75	433
Afkoop uitgifte graven	342	75	-58	359	75	-65	369	75	-71	373	75	-71	377
Dirk van Sliekerfonds	236	1	0	238	1	0	239	1	0	240	1	0	242
Exploitatie NAM terrein	68	0	-6	62	0	-6	56	0	-6	49	0	-6	43
Gemeentelijk Riool Plan	7.802	0	-882	6.920	0	-855	6.065	0	-848	5.217	0	-790	4.426
Rente Nazorg	1.013	46	-18	1.042	46	-18	1.070	46	-18	1.099	46	-18	1.127
Egalisatievoorzieningen													
Achterstallig onderhoud wegenbeheersplan	0	2.700	-900	1.800	0	-900	900	0	-900	0	0	0	0
Achterstallig onderhoud civiele kunstwerken	0	723	-241	482	0	-241	241	0	-241	0	0	0	0
Groot onderhoud gemeentelijke eigendommen	0	2.021	-951	1.070	471	-768	773	471	-218	1.025	471	-406	1.090
Groot onderhoud baggeren	0	540	-486	54	340	-286	108	340	-290	158	340	-295	203
Groot onderhoud buitensportaccommodaties	0	560	-399	161	360	-11	511	360	-416	454	360	-116	698
Groot onderhoud civiele kunstwerken	0	2.104	-1.894	210	666	-496	380	666	-338	709	666	-270	1.105
Groot onderhoud wegenbeheersplan	0	3.207	-2.758	449	3.007	-1.781	1.676	3.007	-2.180	2.503	3.007	-3.141	2.369
Risicovoorzieningen													
APPA	177	0	0	177	0	0	177	0	0	177	0	0	177
Dubieuze debiteuren	345	0	0	345	0	0	345	0	0	345	0	0	345
NTB kosten Grondexploitatie	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42	0	0	42
Pensioen (gewezen) wethouders	2.361	4	-34	2.331	4	-34	2.301	4	-34	2.272	4	-34	2.242
Reparatie 3e WW jaar	26	0	0	26	0	0	26	0	0	26	0	0	26
Verlofsparen	177	0	0	177	0	0	177	0	0	177	0	0	177
Totaal	13.002	12.072	-8.702	16.373	5.061	-5.534	15.899	5.061	-5.635	15.325	5.061	-5.221	15.165

Specificatie mutaties in stand begroting

Onderstaande tabel toont alleen de mutaties op de voorzieningen voortkomende uit deze begroting 2024-2027.

Reserve / Voorziening	T 2023	O 2023	T 2024	O 2024	T 2025	O 2025	T 2026	O 2026	T 2027	O 2027
Bijstellen mutatie voorziening GRP										
Gemeentelijk Riool Plan	0	0	0	-207	0	-113	0	-98	0	-50
Geraamde onttrekkingen 2024-2027										
Achterstallig onderhoud civiele kunstwerken	0	0	0	-241	0	-241	0	-241	0	0
Achterstallig onderhoud wegenbeheersplan	0	0	0	-900	0	-900	0	-900	0	0
Groot onderhoud baggeren	0	0	0	-486	0	-286	0	-290	0	-295
Groot onderhoud buitensportaccommodaties	0	0	0	-399	0	-11	0	-416	0	-116
Groot onderhoud civiele kunstwerken	0	0	0	-1.894	0	-496	0	-338	0	-270
Groot onderhoud gemeentelijke eigendommen	0	0	0	-951	0	-768	0	-218	0	-406
Groot onderhoud wegenbeheersplan	0	0	0	-2.758	0	-1.781	0	-2.180	0	-3.141
Indexatie lasten beheerplannen van 4% naar 2%										
Groot onderhoud buitensportaccommodaties	0	0	-90	0	-90	0	-90	0	-90	0
Groot onderhoud civiele kunstwerken	0	0	-71	0	-71	0	-71	0	-71	0
Groot onderhoud wegenbeheersplan	0	0	-312	0	-312	0	-312	0	-312	0
MJOP baggeren										
Groot onderhoud baggeren	0	0	540	0	340	0	340	0	340	0
MJOP Buitensport										
Groot onderhoud buitensportaccommodaties	0	0	650	0	450	0	450	0	450	0
MJOP Civiele Kunstwerken										
Achterstallig onderhoud civiele kunstwerken	0	0	723	0	0	0	0	0	0	0
Groot onderhoud civiele kunstwerken	0	0	2.175	0	737	0	737	0	737	0
MJOP Gemeentelijke eigendommen										
Groot onderhoud gemeentelijke eigendommen	0	0	2.021	0	471	0	471	0	471	0
MJOP Wegen										
Achterstallig onderhoud wegenbeheersplan	0	0	2.700	0	0	0	0	0	0	0
Groot onderhoud wegenbeheersplan	0	0	3.519	0	3.319	0	3.319	0	3.319	0

Mutatie omschrijving

Bijstellen mutatie voorziening GRP
Naar aanleiding van het opgestelde dekkingsoverzicht dient de geraamde onttrekking van de voorziening GRP bijgesteld te worden.
Geraamde onttrekkingen 2024-2027
Geraamde onttrekkingen 2024-2027 op basis van de vastgestelde onderhoudsplannen. Voor baggeren zijn de onttrekkingen nog gebaseerd op het lopende onderhoudsplan 2020-2024.
Indexatie lasten beheerplannen van 4% naar 2%
De geactualiseerde onderhoudsplannen zijn gebaseerd op realistische ramingen met doorrekeningen voor een langere termijn (tenminste 10 jaar). In de meerjarige cijfers is gerekend met 4% voor loon- en prijsbijstellingen. De verwachting is dat de inflatie zich voor de langere termijn, gelet op langjarig gemiddelde uit het verleden, zal herstellen richting de 2% o.a. door maatregelen van DNB en ECB. Een lagere raming voor loon- en prijsbijstellingen leidt tot een jaarlijks lagere dotatie aan de betreffende onderhoudsvoorziening. Jaarlijks moeten de dotaties geactualiseerd worden aan de hand van hoeveelheid en prijsverschillen maar ook bij al dan niet doorschuiven of laten vervallen van werkzaamheden. Zo kan per jaar bekeken worden wat de noodzakelijke dotatie moet worden.
MJOP baggeren
In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.
Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.
Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027, met uitzondering van de voorziening baggerwerken. De voorziening voor baggerwerken is nog gebaseerd op het lopende onderhoudsplan 2020-2024. Het onderhoudsplan zal in 2024 worden herzien met een ingangsdatum van 1 januari 2025. De voorziening zal dan worden herijkt.
MJOP Buitensport
In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.
Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.
Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.
MJOP Civiele Kunstwerken

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.

Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.

MJOP Gemeentelijke eigendommen

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.

Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.

MJOP Wegen

In 2023 wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld, waarin is vastgelegd dat het dekken van lasten van groot onderhoud uit onderhoudsreserves niet langer is toegestaan. In plaats daarvan worden voorzieningen getroffen. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op actuele meerjaren onderhoudsplannen. Ook deze plannen worden in 2023 vastgesteld door de raad.

Als gevolg van deze stelselwijziging, worden alle dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsreserves afgeraamd per 1 januari 2024 ten gunste van het resultaat boekjaar. Tevens valt het begroot eindsaldo ultimo 2023, per 1 januari 2024 vrij. Het boekjaar 2023 loopt nog, het restantsaldo ultimo 2023 kan derhalve nog afwijken van de begroting. Een eventueel restantsaldo valt per 1 januari 2024 vrij ten gunste van het resultaat boekjaar.

Gelijktijdig worden onderhoudsvoorzieningen gevormd per 1 januari 2024. De dotaties en onttrekkingen aan de onderhoudsvoorzieningen zijn geraamd op basis van actuele plannen met een looptijd van vier jaar 2024-2027.

Toelichting op voorzieningen

Egalisatievoorziening

VZ Groot Onderhoud Baggeren, Wegen, Civiele kunstwerken, Gemeentelijke eigendommen & Buitensportaccomodaties

Een onderhoudsplan (MJOP) is een rapport waarin staat wanneer welk onderhoud plaats moet vinden en wat de kosten hiervan zullen zijn. Een aantal kapitaalgoederen van de gemeente is onderhavig aan groot onderhoud, waarbij in bepaalde jaren een eenmalige piek is te zien in de lasten. Om deze lasten van dit groot onderhoud te egaliseren, worden per 1 januari 2024 voorzieningen groot onderhoud gevormd, waaraan jaarlijks gedoteerd en

onttrokken wordt.

Onderstaand een overzicht van de per 1 januari 2024 te vormen onderhoudsvoorzieningen:

- Wegenbeheersplan
- Civiele kunstwerken (bruggen, havens en beschoeiingen)
- Baggeren
- Gemeente eigendommen en huisvesting sporthallen/zalen
- Buitensportaccommodaties

Risicovoorziening

VZ Dubieuze debiteuren

De voorziening is gevormd om de geschatte oninbare vorderingen te voorzien en de kosten te verantwoorden zodra ze worden voorzien. De bepaling van de hoogte van de voorziening is dynamisch, met een statische toets. Dit houdt in dat op basis van ouderdom een bepaald percentage wordt voorzien, maar daarnaast op debiteurniveau wordt beoordeeld (voor significante bedragen) of er gegevens bekend zijn over die debiteur, waaruit blijkt dat de vordering oninbaar verklaard kan worden of voorzien moet worden.

VZ Nog te maken kosten grondexploitaties

De voorziening nog te maken kosten grondexploitaties is bedoeld voor het dekken van uitgaven in grondexploitaties, nadat de grondexploitatie is afgesloten. Wanneer bij een grondexploitatie alle gronden verkocht zijn en het woonrijp maken is afgerond kan de exploitatie afgesloten worden. Vaak zijn er dan nog enkele nakomende werken die soms pas na geruime tijd uitgevoerd kunnen worden. Om een exploitatie dan toch af te kunnen sluiten worden deze kosten ondergebracht in de voorziening nog te maken kosten grondexploitaties.

VZ Pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders

Met betrekking tot de pensioenverplichtingen ten aanzien van (gewezen) wethouders is het gelet op het ontstane recht gewenst, dat een en ander financieel wordt geborgd. Niet alleen voor wat betreft de pensioenuitkeringen maar ook om uitvoering te kunnen geven aan (een) verzoek(en) om waardeoverdracht. Met name in het laatste geval zal de gemeente over voldoende financiële middelen dienen te beschikken om op korte termijn aan een overdracht te kunnen voldoen. Deze voorziening is ingesteld (en vanuit de BBV verplicht ingesteld) om aan de aanspraken in dit verband te kunnen voldoen.

VZ Reparatie 3e jaar WW

De opbouw en de maximale duur van de WW-uitkering zijn per 1 januari 2016 verkort door wijzigingen in de Wet werk en zekerheid. In de Cao Gemeenten 2016 –2017 is door de sociale partners afgesproken om deze versoberingen van de WW te repareren. Deze reparatie heeft in de rechtspositie van de gemeenteambtenaar vorm gekregen door het invoeren van een zgn. reparatie-uitkering (3e) WW (-jaar). Om de reparatie-uitkering te bekostigen, is vanaf 1 januari 2018 een kostendekkende werknemerspremie ingevoerd waarmee gemeenten zelf het derde jaar WW kunnen financieren. Die werknemerspremie is per 1 januari 2018 vastgesteld op 0,1% van het salaris en de toegekende salaristoelage(n). Het saldo van de jaarlijkse premie-inkomst wordt dan gedoteerd aan de voorziening (reparatie 3e WW-jaar). Vanaf 1-1-2021 wordt de premie bij medewerkers van de gemeente Edam-Volendam ingehouden en gedoteerd aan de voorziening. De aanspraken (facturen) t.z.t. van de bovenwettelijke werkloosheidsuitkering 3e WW-jaar worden dan ten laste van die voorziening gebracht.

VZ Verlies Grondexploitaties

De voorziening wordt gevormd om het toekomstig verlies te dekken dat wordt voorzien op een grondexploitatie. Er kunnen meerdere voorzieningen gevormd worden ten behoeve van verschillende grondexploitaties.

VZ Verlofsparen

De voorziening is gevormd in verband met de cao-afspraken rondom verlofsparen, waarbij een werknemer vanaf 1-1-2022 ervoor kan kiezen zijn/haar bovenwettelijke vakantie-uren op te sparen voor later, tot een maximum van 3600 uur. Voor de medewerkers die zich reeds hebben aangemeld voor deze regeling is een voorziening opgenomen. Voor de groep van werknemers met een saldo bovenwettelijk vakantieverlof, die ook het recht op Verlofsparen heeft maar daarvan nog geen gebruik heeft gemaakt, is geen verplichting opgenomen.

VZ Wachtgeldverplichting

De voorziening is gevormd voor de vertrekkende wethouders die recht hebben op de wachtgeldregeling op grond van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Per jaareinde wordt een actuariële berekening opgesteld op basis waarvan een eventuele toevoeging of vrijval wordt verantwoord. De onttrekking is gebaseerd op de kostendeclaraties (door de externe uitvoeringsorganisatie belast met de uitkeringsadministratie Appa).

Voorziening bekleemde middelen**VZ Afkoop uitgifte en onderhoud**

De afkoopsom betreft een betaling ineens van de anders jaarlijks verschuldigde bijdrage in grafrechten en onderhoud van de begraafplaatsen. Deze ontvangen afkoopsommen dienen toegerekend te worden aan de periode waarop zij betrekking hebben. Middels deze voorziening worden de baten toegerekend aan de juiste periode. Het bedrag dat jaarlijks wordt onttrokken aan deze voorziening is afhankelijk van de periode waarvoor is afgekocht en komt ten goede aan de exploitatie van de begraafplaatsen. Bij de berekening van de kostendekking van de grafrechten wordt dit bedrag als opbrengst meegenomen. De grafrechten van de slachtoffers van de nieuwjaarsbrand worden administratief gescheiden in verband met afwijkende voorwaarden.

VZ Dirk van Sliekerfonds

In overeenstemming met de wilsbeschikking van Dirk van Slieker is het Dirk van Sliekerfonds ontstaan. Aan de besteding van deze gelden zijn duidelijke richtlijnen verbonden. Deze richtlijnen zijn vastgelegd in de subsidieregeling gemeentelijke monumenten Edam-Volendam. De gelden zijn bestemd voor het behoud en herstel van het uiterlijk aanzien van historische gebouwen. In de bijlage van de subsidieregeling is een lijst opgenomen met panden welke eventueel in aanmerking kunnen komen voor een bijdrage uit dit fonds. Een bijdrage uit dit fonds wordt slechts gehonoreerd voor zover het subsidieplafond voor het jaar waarin de subsidie wordt gevraagd dit toelaat.

VZ Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Betreft een voorziening voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden aan riolering en de daaraan gerelateerde zaken. E.e.a. conform art. 44, lid 2 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De toevoegingen en onttrekkingen zijn gebaseerd op de berekeningen van de kostendeckendheid.

VZ Rente Nazorgelden

Onze gemeente beheert de ontvangen Rijksuitkeringen die bestemd zijn voor het uitbetalen van onkostenvergoedingen voor de slachtoffers van de nieuwjaarsbrand. De rentevergoeding bedraagt jaarlijks 2% van het beginsaldo van de restant Rijksuitkeringen. De rentevergoeding wordt toegevoegd aan de voorziening Rente Nazorg. De besteding van de rentegelden maakt deel uit van het gesloten convenant tussen de gemeente en de verschillende belangengroepen in het kader van de Nazorg.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen * € 1.000				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Beleggingen en treasury	381	379	708	843
OZB niet-woningen	2.291	2.417	2.549	2.687
OZB woningen	4.751	5.003	5.359	5.656
Overige belastingen	74	76	79	81
Toeristische belastingen	1.497	1.686	1.775	1.864
Algemene uitkering	64.535	68.547	65.450	68.012
Totaal algemene dekkingsmiddelen	73.529	78.107	75.920	79.143

EMU saldo

Bedragen * € 1.000					
Berekening EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo voor t/o reserves	-7.307	-12.432	-1.516	-4.525	-4.021
Afschrijvingslasten exploitatie	6.126	12.432	10.315	9.877	10.331
Bruto dotaties voorzieningen	216	12.072	5.060	5.060	5.060
Investerings	10.738	27.921	18.206	4.316	17.895
Baten derden niet in exploitatie	1.000	500	250	250	250
Desinvesteringen vaste activa	0	0	0	0	0
Aankoop bouwgronden	2.000			0	0
Baten bouwgrondexploitatie	1.000		0	0	0
Lasten voorzieningen derden	500	951	768	568	756
Verkoop van effecten	0	0	0	0	0
Berekende EMU-saldo	-12.203	-16.300	-4.865	-5.778	-7.031

Begrotingspost Subsidies

Bedragen * € 1.000		Bedrag
Product	Partij	2024
5.13	Slachtofferhulp	12
5.13	"Vier 't Leven"	1
5.13	Team Sportservice	8
5.13	Muziekschool Waterland	111
5.13	Stichting Openbare Bibliotheek	766
5.13	Stichting Openbare Bibliotheek digitale inclusie	37
		935

Investerings 2024 - 2027

Onderstaand overzicht bevat de investeringen die zijn opgenomen in het Meerjarig Investeringsplan en waarvan de lasten zijn verwerkt in deze begroting. Het overzicht bevat de investeringen in de jaren 2024-2027 waarvoor aan de raad nog om een krediet moet worden gevraagd, vanuit de aangegeven categorieën. Tevens is aangegeven of het een investering met een maatschappelijk of economisch karakter betreft.

- Investerings voor tractiemiddelen;
- Investerings uit gemeentelijke beheers- en onderhoudsplannen;
- Investerings uit het geactualiseerde Programmaplan;
- Investerings uit nieuw beleid in deze begroting 2024-2027.

De investeringen hieronder zijn verwerkt in het jaar van afronding. Op deze investeringen wordt afgeschreven in het boekjaar ná afronding. De genoemde bedragen betreffen de investeringsbedragen na aftrek van eventuele bijdragen van derden. Sommige investeringen lopen over meerdere jaren heen, de reeds bestede bedragen zijn echter niet verrekend op de hieronder gepresenteerde totale bedragen.

Nr	Ec./	Investerings	Afs.	2024	2025	2026	2027
	Maa.		term				
		Algemeen					
725	E	Vervanging AED's	10	11	8	0	0
888	M	Meekoppelkansen Steiger Etersheim	20	0	357	0	0
966	E	Informatiestrategieplan 2026	4	0	0	300	0
1008	E	Informatiestrategie: vervanging hardware ESX	4	150	0	0	0
		Buitensportaccommodaties					
161	E	EVC Beregeningsinstallatie uit 2014	10	15	0	0	0
1027	E	AV Edam kunstgras binnenterrein vervangen	10	50	0	0	0
1030	E	VV Oosthuizen veld 2 vervangen	20	60	0	0	0
1031	E	VV Oosthuizen veld 3 vervangen	20	0	60	0	0
1032	E	VV Oosthuizen veld 4 vervangen	20	0	60	0	0
		Inrichting sporthallen					
76	E	2026 Opperdam 1; Schoonmaakmachine uit 2016	10	0	0	17	0
630	E	Bolwerck; Nieuwe sportvloer uit 2011	15	0	118	0	0
		Onderwijshuisvesting					
1010	M	Toekomstige investeringskosten huisvesting onderwijs	40	0	0	10.100	0
		Schoeiingen					
1038	M	Beschoeiingen 2024	30	1.688	0	0	0
1039	M	Beschoeiingen 2025	30	0	3.681	0	0
1040	M	Beschoeiingen 2026	30	0	0	2.344	0
1041	M	Beschoeiingen 2027	30	0	0	0	6.093
		Speelwerktuigen					
745	E	Speeltoestellen 2024	10	100	0	0	0
746	E	Speeltoestellen 2025	10	0	100	0	0
747	E	Speeltoestellen 2026	10	0	0	100	0
748	E	Speeltoestellen 2027	10	0	0	0	100
		Sporthallen					
956	E	Opperdam: vervangen dakbedekking	25	0	0	0	140
957	E	Opperdam: vervangen cv-ketel Remeha	18	0	0	0	32
958	E	Opperdam: vervangen splitsysteem airco	15	0	0	0	27
959	E	Opperdam: vervangen luchtbehandelingsinstallatie	20	0	0	0	108

960	E	Opperdam: vervangen regeling klimaat en sanitair	20	0	0	0	82
		Tractie					
101	E	Vervanging Renault ZOE Milieu (verv. #726)	5	34	0	0	0
182	E	Tractor New Holland T4.75	10	0	54	0	0
634	E	Bode auto Renault Kangoo (Verv.#67)	5	0	0	28	0
635	E	Ford bestelbus (Verv.#70)	6	0	0	0	28
645	E	Overname Electrotruck Melex Cargo Baansteede	5	0	25	0	0
660	E	DAF Haakarm containerwagen 32-BJV-4 (Verv.#555)	6	0	0	124	0
664	E	Mitsubishi Fuso Canter 11-BKP-6 (Verv.#603)	5	33	0	0	0
665	E	Mitsubishi Fuso Canter 14-BKP-8 (Verv.#604)	5	33	0	0	0
722	E	2019 Tractor 4 wielig Dijkzicht	7	0	14	0	0
733	E	Containerbakken 2024	12	54	0	0	0
808	E	Vervanging M.A.N. riool combiwagen	10	0	0	309	0
809	E	Vervanging Iveco rioolreparatiewagen	10	0	93	0	0
810	E	Vervanging Renault Kangoo Monteur (elec)	5	32	0	0	0
817	E	Vervanging Mitsubishi Canter 38-BKN-8	8	0	0	76	0
818	E	Vervanging Schuitema mini zoutstrooier	12	23	0	0	0
819	E	Vervanging aanhangwagen Biga B 74	8	36	0	0	0
820	E	Vervanging aanhangwagen Biga B 75	8	29	0	0	0
821	E	Vervanging maai en veegboot	10	0	0	96	0
822	E	Vervanging 4 afzetbakken met kleppen	10	0	0	0	41
823	E	Vervanging DFSK elektrische truck	7	0	38	0	0
824	E	Vervanging Kubota mini trekker (Zeevang)	10	0	22	0	0
825	E	Maaidek (Zeevang)	8	12	0	0	0
826	E	Takkenversnipperaar (Zeevang)	10	36	0	0	0
827	E	Electrisch voertuig Goupil 57 Werken +	6	30	0	0	0
828	E	Electrisch voertuig Goupil 54 Werken +	5	30	0	0	0
873	E	Vervanging veegmachine RAVO (Verv.#506 en #507)	6	0	0	229	0
		Havens					
1045	M	Havens jaarschijf 2024	30	253	0	0	0
1046	M	Havens jaarschijf 2025	30	0	888	0	0
1047	M	Havens jaarschijf 2027	30	0	0	0	3.538
		Bruggen					
1043	M	Bruggen jaarschijf 2024	30	308	0	0	0
1044	M	Bruggen jaarschijf 2025	30	0	648	0	0
		Verlichting					
1005	E	Openbare verlichting Julianaweg	15	0	180	180	0
		VGRP					
191	E	Mechanische riolering 2025 eerste afschr in 2026	25	0	50	0	0
205	E	Vrij-verval riolering 2024	25	2.500	0	0	0
206	E	Vrij-verval riolering 2025 eerste afschr in 2026	25	0	2.450	0	0
207	E	Vrij-verval riolering 2026	25	0	0	2.500	0
208	E	Vrij-verval riolering 2027 eerste afschr in 2028	25	0	0	0	3.170
968	E	Mechanische riolering 2024	25	50	0	0	0
969	E	Mechanische riolering 2026	25	0	0	50	0
1017	E	Riolering en rioolduikers Julianaweg 2024	25	554	0	0	0
1018	E	Riolering en rioolduikers Julianaweg 2025	25	0	1.400	0	0

1019	E	Riolering en rioolduikers Julianaweg 2026	25	0	0	608	0
		Wegen					
632	M	Julianaweg fase 2&3 Dorp en entree	20	0	3.550	1.742	0
1034	M	Wegenbeheersplan jaarschijf 2024	25	4.410	0	0	0
1035	M	Wegenbeheersplan jaarschijf 2025	25	0	4.410	0	0
1036	M	Wegenbeheersplan jaarschijf 2026	25	0	0	4.410	0
1037	M	Wegenbeheersplan jaarschijf 2027	25	0	0	0	4.410
				10.530	18.206	23.214	17.769

Bijdragen Verbonden partijen

Bedragen *€1.000		Begroting		Meerjarenraming		
Gemeenschappelijke regelingen		2023	2024	2025	2026	2027
1.03	Metropoolregio Amsterdam	-60	-61	-63	-64	-64
1.07	Streekarchief Waterland	-369	-383	-353	-359	-372
2.03	Integrale Veiligheid	-88	-88	-89	-89	-89
2.04	Veiligheidsregio ZW	-2.783	-3.390	-3.390	-3.390	-3.390
3.04	Milieubeheer	-180	-355	-362	-369	-376
3.14	Landschap Waterland	-36	-38	-40	-43	-43
4.14	Riolen	-51	-51	-52	-53	-53
5.01	Jeugdgezondheidszorg	-1.182	-1.201	-1.217	-1.233	-1.233
5.09	Zwembad de Waterdam Harlingenlaan 25	-763	-1.197	-1.017	-1.024	-1.024
5.13	Nazorg ondersteuning Belangenvereniging	-40	-40	-40	-40	-40
5.14	Stichting Werkplus	-2.302	0	0	0	0
5.18	Algemene Gezondheidszorg	-507	-642	-650	-659	-659
Totaal Lasten		-8.360	-7.447	-7.274	-7.324	-7.344

Aangenomen amendementen

Bij het vaststellen van de begroting 2024 is door de gemeenteraad in de vergadering van 9 november een amendement aangenomen. (Zie amendement 6-3 hieronder) In dit amendement is, verdeeld over 3 onderdelen, een aantal mutaties aangebracht. Dit heeft financiële gevolgen in de jaren 2024 en verder. Deze gevolgen zijn in onderstaande tabel weergegeven en getotaliseerd per onderdeel. In andere onderdelen en bijlagen van dit on-line begrotingsdocument zijn de financiële gevolgen nog niet verwerkt. De verwerking van deze financiële gevolgen in het begrotingsdocument vindt namelijk plaats in de 9e begrotingswijziging van 2023, die in de raadsvergadering van 23 november 2023 aan de gemeenteraad is voorgelegd.

Unaniem aangenomen

6-3

Amendement

Voorstel 74-2023
De Raad van de gemeente Edam-Volendam in vergadering bijeen 9 November 2023
Onderwerp: Aanpassing Begroting 2024 bezuinigingsmaatregelen
De Raad amendeert: De begroting 2024 vast te stellen waarbij: 1. De in de begroting 2024 en verder op pagina 90 voorgestelde en toegelichte bezuinigingsmaatregelen "Effectievere benutting Milieustraat" uit de begroting te verwijderen; 2. De in de begroting 2024 en verder op pagina 90 voorgestelde en toegelichte bezuinigingsmaatregelen "Indexatie lasten beheerplannen van 4% naar 2%" uit de begroting te verwijderen t/m 2025; 3. De maatregel "Gemeentelijke eigendommen temporiseren" zoals opgenomen in de raadsinformatiebrief van 27 september 2023 onder nummer 4.2.5 op te nemen in de begroting 2024 voor het jaar 2024; 4. De financiële gevolgen van dit amendement, middels een begrotingswijziging in de raad van 23 november, te verwerken in de begroting 2024 en verder; 5. Dit amendement als bijlage toe te voegen aan de primitieve begroting. Toelichting: • Bezuinigingsvoorstel te prematuur, eerst de effecten afwachten van de voorstellen vanuit de Rekenkamer en de belasting naar ondernemers. • De verlaging van 4% naar 2% voor de indexatie heeft onvoldoende onderbouwing met de huidige werkelijkheid. Daarnaast hanteren we richting de heffingen een percentage van 5% en dienen we deze lijn te volgen. • De impact van de temporisering valt binnen de huidige werkwijze en is beperkt. En gaat over tot de orde van de dag.
Ondertekening en naam: Alfred de Jong Saul Jonk Kees Sijtsma Wouter Visscher Emile Karregat

Aangenomen amendementen aanpassingen primitieve begroting 2024				
Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Beginstand 2023	324	2.428	364	300
Raad 23 februari 2023	0	0	0	0
Raad 25 mei 2023	0	-1	-1	-1
Raad 22 juni 2023	0	-106	-106	-106
Raad 20 juli 2023 Zomernota	-1.120	-577	-582	-1.189
Raad 20 juli 2023 Overige besluiten	0	0	0	0
Raad 14 september 2023	0	0	0	0
Subtotaal vóór ramingen in primaire begroting	-796	1.744	-325	-996
Autonome ontwikkelingen	2.752	3.423	1.114	1.875
Bestaand beleid	-1.717	-2.858	-2.041	-1.610
Gevolgen invoering onderhoudsvoorzieningen	-2.422	-2.539	-2.858	-3.058
Meerjarig investeringsplan	425	-104	-160	-150
Meerjarig investeringsplan afvoer	30	32	39	39
Subtotaal vóór nieuw beleid in primaire begroting	-932	-2.047	-3.906	-2.905
Nieuw beleid	301	304	284	264
Subtotaal	301	304	284	264
Tussentotaal vóór bezuinigingsvoorstellen	-1.427	1	-3.947	-3.637
Gevolgen door B&W voorgestelde bezuinigingsvoorstellen	1.900	1.229	1.312	1.343
Totaal vóór verwerking amendementen	473	1.230	-2.635	-2.294
Amendement 1 tegenboeking Milieustraat Oosthuizen	-200	-200	-200	-200
Amendement 2 tegenboeking Indexering beheersplannen	-473	-473	0	0
Amendement 3 temporisering gemeente-eigendommen 70%	754	0	0	0
Totaal ná verwerking amendementen	554	557	-2.835	-2.494

Ondertekening

Aldus besloten door de gemeenteraad van
Edam-Volendam in zijn openbare vergadering
van 9 november 2023,

de griffier,
J. Hage.

de voorzitter,
L.J. Sievers.

